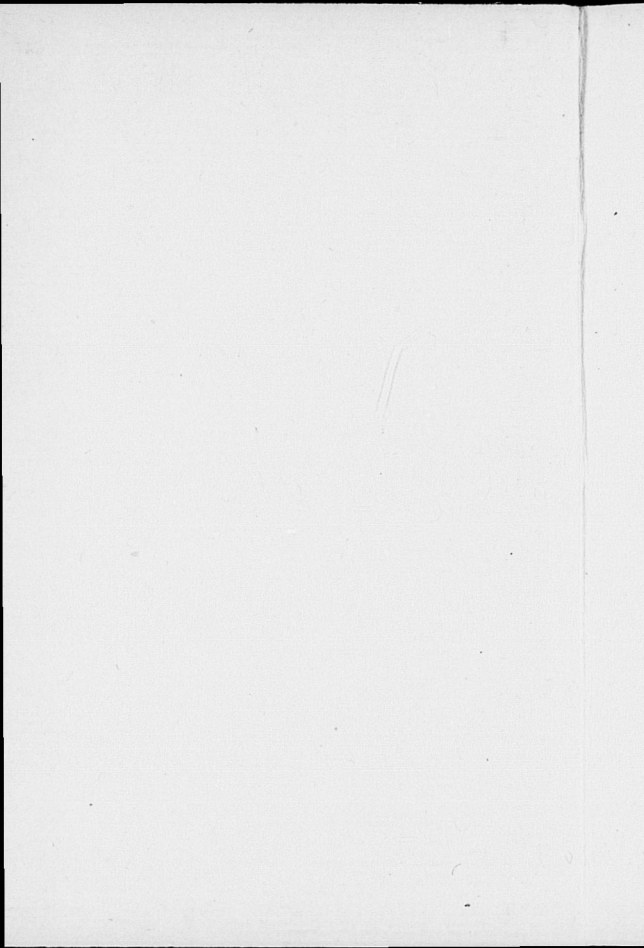
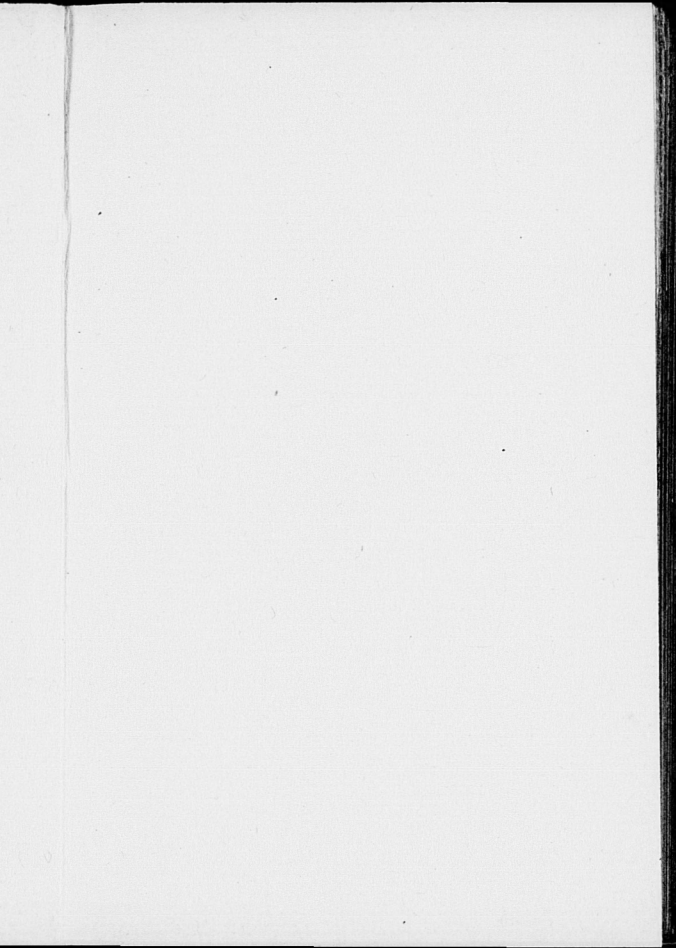

536

Per.
Vak 169

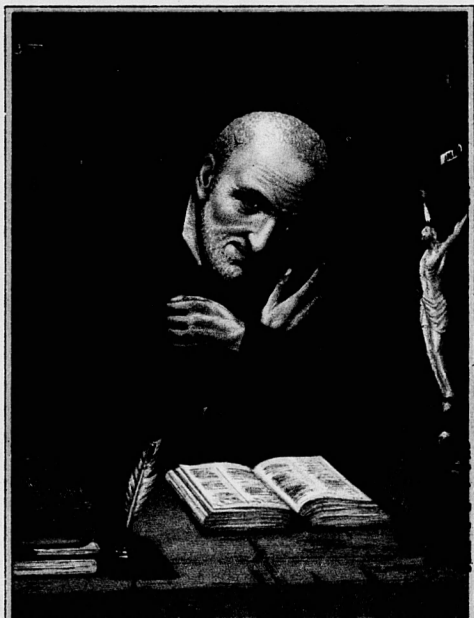
Gedächtnis.

G. H. Willenssen
Kaps

DE WEG DER GODDELIJKE LIEFDE.

No. 96.

H. Alphonsus Maria de Liguori
Bisschop, Kerkleeraar en Stichter van de Congr.
des allerheiligsten Verlossers.

B Kuhlén, Typogr. Apost. — M. Gladbach.

5025

Per 169
536

DE WEG DER GODDELIJKE LIEFDE

OF

GODVRUCHTIGE OVERDENKINGEN

over verschillende geestelijke onderwerpen voor zielen,
die voortgang wenschen te maken in de
goddelijke liefde,

MET DE

VERHANDELINGEN

over de goddelijke liefde, — de gelijkvormigheid aan
den wil van God, — de wijze om vertrouwelijk met
God om te gaan, en — de inwendige zielskwellingen

EN GEVOLGD VAN

MIS-, BIECHT- EN COMMUNIE-GEBEDEN

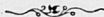
DOOR DEN

H. ALPHONSUS MARIA DE LIGUORI,

Uit het Italiaansch vertaald door

TH. BENS DORP,

Priester zijner Congregatie.

AMSTERDAM,
LUTKIE & SMIT.

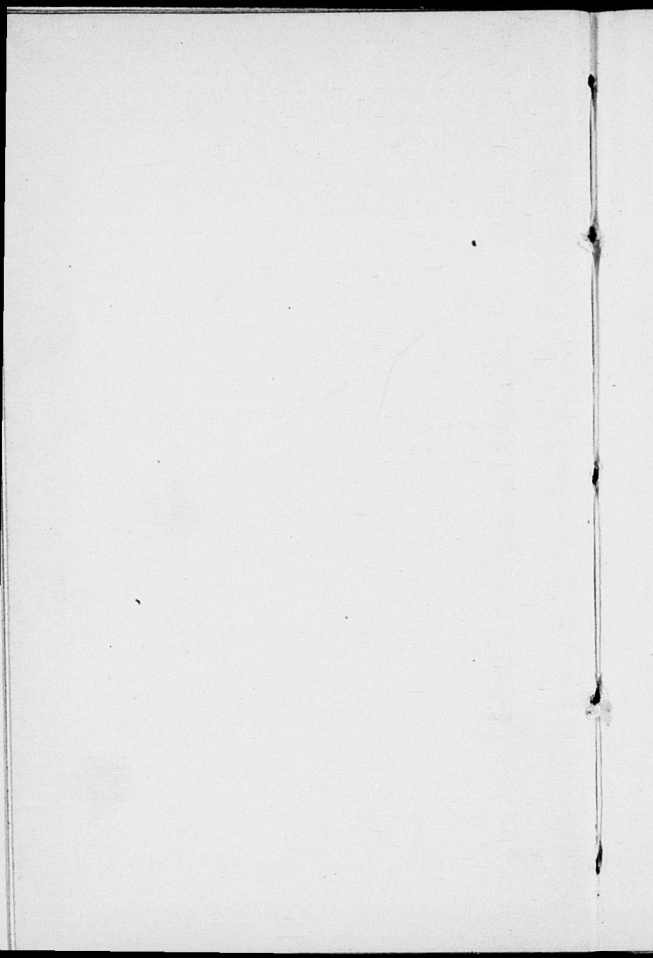
1888

Liturgische Vereniging

Verenigd Koninkrijk UTRECHT

nummer 536

2669

INLEIDING.

Dit boekje is een klein huldeblijk aan den heiligen Alphonsus ter gelegenheid van zijn eerste eeuwfeest. Wij meenen onzen heiligen Vader geene betere hulde te kunnen brengen, want zijne eigene werken geven het best getuigenis van zijne verhevene en heilige ziel; ook zal geene eerbewijzing den H. Alphonsus aangenermer zijn dan die, welke tevens heilzaam is voor de zielen.

Het boekje, dat wij ter vertaling gekozen hebben, zag het eerst het licht in 1773, dus toen de H. Alphonsus reeds zijn 77ste jaar had bereikt; het maakte toen het tweede deel uit van een boek, dat tot titel droeg: „Overwegingen over het lijden van Jezus Christus en over andere geestelijke onderwerpen voor godvruchtige zielen.” De H. Schrijver beveelt het werkje in het bijzonder ter lezing aan. „Ziehier twee werkjes”, zoo schreef hij den 8sten September 1773 in een zijner geestelijke brieven, „waarvan het eerste u kan dienen voor de overweging van het lijden; ook lees ik elken dag iets uit het tweede, getiteld: „Godvruchtige oefeningen.” Ik zou willen, dat gij eveneens deelt, want ik heb het geschreven voor zielen, die zich geheel aan God willen geven.”

Aan deze overdenkingen hebben wij toegevoegd de Verhandelingen van den H. Alphonsus over de goddelijke liefde, — de gelijkvormig-

heid aan den heiligen wil van God, — de wijze om voortdurend met God te verkeerem, — de inwendige zielskwellingen, welke alle zeer geschikt zijn voor geestelijke lezing, — en ten slotte de Mis-, Biecht- en Communiegebeden om het tevens tot een kerkboekje te maken.

Beminde lezer, laat bovenstaande woorden van den H. Kerkleeraar, waarmede hij zijn werkje aanbeveelt, ook tot u gericht zijn; en daarom lees het boekje dagelijks, lees het met aandacht en vooral lees het met het doel, dat de Heilige er mede beoogde, nl. opdat uw ziel geheel moge toebehooren aan God; dan voorzeker zult gij den H. Alphonsus bij zijn eeuwfeest eene hem zeer welgevallige hulde bieden, en zult ook gij, hopen wij, eenmaal behooren tot die duizenden gelukkige zielen, welke door zijnen arbeid tot het bezit of althans tot een hoogerem graad van eeuwig geluk zijn gekomen, en alzoo in alle eeuwigheid mede de kroon vormen van den H. Alphonsus.

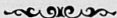
Heilige Vader, aanvaard dit klein huldeblijk bij het eerste eeuwfeest van uw zalig afsterven, zegen dit kleine boekje, geef, dat zoowel de vertaler als de lezer het doel mogen bereiken, waartoe gij het geschreven hebt. Amen.

*Laudetur Jesus et Maria semper Virgo
nunc et semper.*

Geloofd zij Jezus en Maria altijd Maagd
nu en altijd.

ROZENDAAL, 1 Aug. 1887.

DE VERTALER.

HANDLEIDING
VOOR HET INWENDIG GEBED
OF DE MEDITATIE.

Het inwendig gebed bestaat uit drie deelen: *Voorbereiding, overweging en slot.* In de *voorbereiding* doet men drie akten: 1. van *geloof* in de tegenwoordigheid Gods; 2. van *nederigheid* met eene korte akte van berouw; de derde akte is *een bede om licht.* Men doet ze aldus: 1°. *Mijn God ik geloof dat Gij bij mij tegenwoordig zijt, ik aanbid U uit geheel mijn hart.* 2°. *Heer, om mijne zonden moest ik reeds in de hel zijn; oneindige goedheid, uit het diepste mijns harten spijt het mij, dat ik U beleetigd heb.* 3°. *O mijn God, ik bid U om de liefde van Jezus en Maria, dat*

Gij U verwaardigt mij bij mijn gebed te verlichten, opdat ik er vrucht uit moge trekken. Vervolgens bidde men een „*Wees gegroet*” ter eere der allerheiligste Maagd, opdat zij dat licht voor ons afbidde, en tot hetzelfde doel een *Eere zij den Vader* ter eere van den H. Jozef, alsook van onzen H. Engelbewaarder en onzen bijzonderen heiligen Patroon. Die akten moet men verrichten met aandacht, maar kort, en dan aanstonds overgaan tot de overweging.

Bij de *overweging* bediene men zich altijd van een of ander boek, *) ten minste in het begin, en daar, waar men zich het meest getroffen gevoelt, blijve men stilstaan. Men moet hierin doen, zegt de H. Franciscus van Sales, evenals de bijen, die op eene bloem blijven, zoo lang zij er honig vinden en dan naar een andere gaan. Men moet vervolgens in het oog houden, dat de vruchten der overweging drie in getal zijn, nl. *gevoelens*

*) Ook dit boekje is hiervoor uitmuntend geschikt.

verwekken, bidden en besluiten, en hierin bestaat het nut van het inwendig gebed. Nadat gij dan een of andere eeuwige waarheid overwogen hebt en God tot uw hart heeft gesproken, moet ook gij spreken tot God en wel vooreerst door de *gevoelens* of akten, die gij verwekt, zooals: van geloof, van dankbaarheid, van nederigheid of van vertrouwen; maar vernieuw vooral dikwijls de akten van liefde en van berouw. De H. Thomas zegt, dat elke akte van liefde ons Gods genade en den hemel doet verdienen. *Quilibet actus caritatis meretur vitam aeternam*, en eveneens elke akte van berouw. Akten van liefde zijn: *Mijn God, ik bemin U boven alles. Ik bemin U uit geheel mijn hart. Ik wil uwen heiligen wil in alles volbrengen. Ik verheug mij over uw oneindig geluk*, en dergelijke. Voor de akte van berouw is het voldoende te zeggen: *Oneindige goedheid, het spijt mij, dat ik U beleedigd heb*.

Op de tweede plaats moet men *vragen*, God smeeken om licht, om nederigheid of een andere deugd, om een goeden

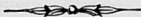
dood, de eeuwige zaligheid, maar bovenal om zijne liefde en de heilige volharding. En als de ziel zich in groote dorheid zou bevinden, is het voldoende dat zij zegge: *Mijn God, help mij. Heer heb medelijden met mij. Mijn Jezus, barmhartigheid*; en al deed zij niets anders dan dat, haar gebed zal zeer goed zijn. Op de derde plaats moet men alvorens het gebed te eindigen een bepaald besluit maken, zooals: een of andere gelegenheid te zullen vluchten, de onaangenaamheden te zullen verdragen van dien of dien persoon, een of ander gebrek te zullen verbeteren, en dergelijke.

Bij het *slot* eindelijk doet men drie akten: 1°. Men bedankt God voor de ontvangen verlichtingen. 2°. Men maakt het voornemen de gemaakte besluiten na te komen. 3°. Men vraagt God, dat Hij ons ter liefde van Jezus en Maria de noodige hulp verleene om aan de gemaakte besluiten getrouw te blijven. Men besluit zijne overweging met een gebed voor de zielen van het vagevuur, voor de overheden der Kerk, de zon-

daren, alsmede voor al zijne bloedverwanten en vrienden, en tot die meening bidt men een *Onze Vader* en *Wees gegroet*. De H. Franciscus van Sales geeft den raad om een of andere gedachte, die ons in het gebed bijzonder getroffen heeft, aan te houden, ten einde ons in den loop van den dag er aan te herinneren.

Het is goed te weten, dat Benedictus XIV een aflat van 7 jaren heeft verleend aan ieder, die eenmaal daags een half uur meditatie maakt, en een vollen aan een ieder, die dit voortzet gedurende een maand, mits hij biechte en communiceere. *)

*) Zie Falise, „Congr. Indulg. Resol. Authent.”

DE

D

de g

De

alle

niet

slijk.

heef

zich

bewe

koni

in e

zoov

ken,

den

§ 1.

DE GEDACHTE AAN DE EEUWIGHEID.

De H. Augustinus noemde de gedachte aan de eeuwigheid *magna cogitatio*, de groote gedachte.

Deze gedachte was het, die de heiligen alle schatten en alle grootheid der aarde niet hooger deed achten dan stroo, dan slijk, dan rook en drek. Die gedachte heeft zoovele kluizenaars er toe gebracht zich in woestijnen en grotten te begraven, bewoog zoovele edele jongelingen, ja zelfs koningen en keizers zich op te sluiten in een klooster. Die gedachte gaf aan zoovele martelaren den moed om pijnbanken, ijzeren haken, gloeiende roosters, ja den dood des vuurs te trotseeren.

Neen, wij zijn niet geschapen voor deze aarde; het doel, waarvoor God ons op deze wereld plaatste, was dat wij met onze goede werken het eeuwig leven zouden verdienen, *Finem vero vitam aeternam*. 1) De eenige zaak daarom, zegt de H. Eucherius, waarop wij in dit leven te letten hebben, is de eeuwigheid, nl. om de gelukkige eeuwigheid te verdienen en ons voor de rampzalige eeuwigheid te vrijwaren. *Negotium pro quo contendimus aeternitas est*. Stellen wij die zaak in veiligheid, dan zullen wij gelukkig zijn voor immer; maar ook, verwaarloozen wij die zaak, dan zullen wij voor altijd rampzalig zijn.

Gelukkig hij, die altijd leeft met het oog gericht op de eeuwigheid, in het levend geloof, dat hij weldra sterven moet en de eeuwigheid binnengaan. *Justus ex fide vivit*. 2) *De rechtvaardige leeft uit geloof*. Het geloof ja doet de rechtvaardigen leven in de genade van God, het

1) Rom 6. 22.

2) Gal 3. 11.

geloof
want
deze
eeuw
voor

De
voor
wij
ringe
wijls
Crea
eeuw
leven
gen,
gene
gelan
goed

De
eene
tot C
zijn
(zied
poen
cor n

geloof geeft het leven aan hunne zielen, want het onttrekt hen aan de verlangens dezer aarde en herinnert hen aan de eeuwige goederen, die God bereid houdt voor hen, die Hem beminnen.

De H. Theresia zeide, dat alle zonden voortkomen uit gebrek aan geloof. Willen wij derhalve onze hartstochten en bekoeringen overwinnen, dan moeten wij dikwijls ons geloof verlevendigen en zeggen: *Credo vitam aeternam. Ik geloof een eeuwig leven*, ik geloof, dat er na dit leven, hetwelk weldra voor mij zal eindigen, een eeuwig leven volgt, een leven vol geneugten of een leven vol ellenden, naar gelang ik zal verdiend hebben door mijne goede werken of door mijne zonden.

De H. Augustinus zegt, dat iemand, die eene eeuwigheid aanneemt en zich niet tot God bekeert, ofwel zijn geloof, ofwel zijn verstand heeft verloren. *O aeternitas* (ziedaar zijne woorden), *qui te cogitat nec poenitet, aut fidem non habet, aut si habet, cor non habet.* 1) Hiermede komt overeen

1) In soliloq.

wat de H. Joannes Chrysostomus verhaalt, dat nl. de heidenen, als zij de Christenen zonden zagen bedrijven, hun zeiden: gij zijt ofwel bedriegers of dwazen: want als gij niet gelooft (zeiden zij), wat gij voorgeeft te gelooven, dan zijt gij leugenaars; maar, als gij gelooft aan eene eeuwigheid en toch zondigt, dan zijt gij zinneloos: *Exprobrabant gentiles aut mendaces aut stultos esse christianos: mendaces, si non crederent quod credere dicebant: stultos, si credebant et peccabant.* Wee den zondaren (roept de H. Caesarius uit), die, omdat zij nooit willen nadenken, de eeuwigheid binnengaan zonder haar te kennen: *Vae peccatoribus, qui incognitam ingrediuntur aeternitatem!* en hij voegt er bij: *Sed vae duplex! ingrediuntur et non egrediuntur:* Rampzaligen! de poort der hel gaat wel open om binnen te gaan; maar nooit om haar te verlaten. „*Mijne dochters,*” zoo zeide dikwijls de H. Theresia tot hare volgelingen, *eene ziel, eene eeuwigheid!* Mijne kinderen, wilde zij zeggen, wij hebben ééne ziel; is die ziel verloren, dan is alles verloren, en is die ziel éénmaal

verloren, dan is zij verloren voor immer. In één woord, van dien laatsten zucht, welke in het uur des doods van onze lippen zal komen, hangt het af, of wij eeuwig gelukkig zullen zijn of eeuwig rampzalig. Als het eeuwig leven, het paradijs, de hel alleen maar gissingen waren van de geleerden en volstrekt geene zekere waarheden, ook dan nog moesten wij alle zorg aanwenden om goed te leven en ons niet in gevaar te stellen onze ziel voor eeuwig ongelukkig te maken; maar neen, het zijn geene gissingen, maar het zijn ontwijfelbare waarheden des geloofs, veel zekerder dan alles, wat wij met onze lichamelijke oogen aanschouwen.

Bidden wij dan den Heer, dat Hij ons geloof vermeerdere: *Domine, adauge nobis fidem*; want als wij niet vaststaan in het geloof, dan zullen wij erger worden dan Luthér en Calvyn. Maar daarentegen, als wij de eeuwigheid, die ons wacht, met een levend geloof overwegen, dan is die gedachte in staat ons heiligen te maken.

Zij, die aan de eeuwigheid denken, schrijft de H. Gregorius, verheffen zich

niet in den voorspoed, en de tegenspoed slaat hen niet neder, want, daar zij niets van deze wereld verlangen, zijn zij ook voor niets beducht. Ziehier zijne schoone woorden: *Quisquis aeternitatis desiderio figitur, nec prosperitate attollitur nec adversitate quassatur; et dum nihil habet in mundo quod appetat, nihil est quod de mundo perhorrescat.*

Wanneer ons eenig lijden overkomt, eene ziekte, eene vervolging, denken wij dan aan de hel, die wij met onze zonden verdiend hebben; als wij dit doen, dan zal elk kruis ons licht schijnen en wij zullen God bedanken en zeggen: *Misericordiae Domini quia non sumus consumpti.* 1) *Dank der Barmhartigheid Gods, dat wij niet zijn verzwolgen.* Zeggen wij met David: als God zich mijner niet ontfermd had, zou ik mij reeds sedert het eerste oogenblik, waarop ik Hem met zware zonde beleedigde, in de hel bevinden. *Nisi quia Dominus adjuvit me, paulo minus habitasset in inferno anima mea.* 2)

1) Thren. 3. 22.

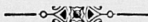
2) Ps. 93. 17.

Voor zoover het van mij afhing, was ik reeds verloren; maar Gij, o God van Barmhartigheid, Gij hebt uwe hand uitgestoken en mij bevrijd van den afgrond der hel: *Tu autem eruisti animam meam, ut non periret.* 1)

O mijn God, Gij weet, hoe dikwijls ik de hel heb verdiend; maar nochtans beveelt Gij mij te vertrouwen, o ik wil dan vertrouwen. Mijne zonden jagen mij schrik aan; maar ik word bemoedigd door uwen dood en door uwe belofte, dat Gij vergiffenis zult schenken aan een ieder, die berouw heeft. *Cor contritum et humiliatum Deus non despicias.* 2) In het verledene heb ik U veracht; maar thans bemin ik U bovenal, en het spijt mij meer dan eenig kwaad, dat ik U heb beleedigd. Mijn Jezus, heb medelijden met mij. O Maria, moeder van God, spreek voor mij ten beste.

1) Is. 38. 17.

2) Ps. 50. 19.

§ 2.

WIJ ZIJN VREEMDELINGEN OP DEZE
AARDE.

Zoolang wij ons in dit leven bevin-
den, zijn wij reizigers, dwalen wij
rond op deze wereld, verre verwijderd
van ons hemelsch vaderland, waar God
ons wacht om ons eeuwig zijn beminnelijk
aanschijn te doen genieten. *Dum sumus
in corpore*, zegt de apostel, *peregrinamur
a Domino*. 1) Zoolang wij in ons lichaam
zijn, wonen wij uit van den Heer. Als wij
derhalve God beminnen, dan moeten wij
een voortdurend verlangen hebben om
dit ballingsoord te verlaten, ons van het

1) 2 Cor. 5. 6.

lichaam te scheiden en Hem in den hemel te gaan aanschouwen. Dit was het vurig en aanhoudend verlangen van den H. Paulus, gelijk hij zelf zegt: *Audemus autem et bonam voluntatem habemus magis peregrinari a corpore et praesentes esse ad Dominum.* 1). Wij hebben goeden moed en willen liever uitwonen uit het lichaam en tegenwoordig zijn bij den Heer. Vóór de verlossing der menschen was voor ons, arme kinderen van Adam, de toegang tot God afgesloten; maar Jezus Christus heeft ons door zijnen dood de genade verdiend wederom Gods kinderen te kunnen worden (*dedit eis potestatem filios Dei fieri*), en aldus heeft Hij ons de poorten geopend, waardoor wij als kinderen toegang hebben tot onzen Vader in den hemel. *Quoniam per ipsum habemus accessum ambo in uno Spiritu ad Patrem.* 2)

Daarom ook zegt dezelfde Apostel: *Ergo jam non estis hospites et advenae, sed estis cives sanctorum et domestici Dei.* 3)

1) 2 Cor. 5. 8.

2) Eph. 2. 18.

3) Eph. 2. 19.

Derhalve zijt gij thans niet langer vreemdelingen; maar medeburgers der heiligen en huisgenooten Gods. Wanneer wij ons derhalve in Gods genade bevinden, dan genieten wij reeds het burgerrecht van het paradijs, dan maken wij reeds deel uit van het huisgezin des Heeren. De H. Augustinus zegt: Cives terrenae civitatis parit peccato vitata natura, qui sunt vasa irae; cives vero coelestis patriae parit a peccato naturam liberans gratia, qui sunt vasa misericordiae. 1) Onze natuur maakt ons kinderen dezer wereld en vaten van gramschap; maar de genade des Verlossers, die ons bevrijdt van de zonde, maakt ons kinderen des hemels en vaten van barmhartigheid. Dit deed David zeggen: Incola ego sum in terra, non abscondas a me mandata tua. 2) Heer, ik ben een reiziger op deze wereld, leer mij uwe geboden onderhouden, want deze zijn de weg om den hemel, mijn vaderland, te bereiken. Het is geen wonder, dat de slechte men-

1) Intent. n. 156.

2) Ps. 118. 19.

schen wel immer op deze wereld wenschen te blijven leven, want terecht vreezen zij van het lijden dezès levens over te gaan tot het eeuwig en veel grooter lijden der hel; maar iemand, die God bemint en zoo goed als zeker is in staat van genade te verkeerén; hoe zou hij nog begeerig kunnen zijn om langer te leven in dit dal van tranen, te midden van zoovele bitterheden, zoovele gewetensangsten en van gevaren om eeuwig verloren te gaan? Hoe zou hij onverschillig kunnen zijn en niet vurig begeeren, zoo spoedig mogelijk zich te gaan vereenigen met God, in die zalige eeuwigheid, waar geen gevaar meer is Hem te verliezen? O de zielen, welke God waarlijk beminnen, onophoudelijk, geheel hun leven lang, verzuchten zij en roepen uit met David: *Heu mihi, quia incolatus meus prolongatus est!* 1) Ach! hoe is hij te beklagen, die langen tijd moet leven in deze wereld, te midden van zoovele gevaren voor zijne eeuwige zaligheid! De heiligen dan ook hadden

1) Ps. 119. 5.

voortdurend dit gebed in den mond: *Adveniat, adveniat regnum tuum*; Spoedig, Heer, spoedig, breng ons over naar uw rijk.

Welaan, haasten ook wij ons dan, volgens de vermaning des apostels, binnen te gaan in dat vaderland, waar wij een volmaakten vrede, een volmaakte rust zullen vinden. *Festinemus ingredi in illam requiem.* 1) Haasten wij ons (zeg ik) met ons verlangen en houden wij niet op vooruit te streven, totdat wij die gelukkige haven, welke God bereid heeft voor zijne beminden, hebben bereikt.

Qui currit (zegt de H. Joannes Chrysostomus) *non ad spectatores, sed ad palmam attendit; non consistit, sed cursum intendit.* 2) Die in den wedstrijd loopt, let niet op de toeschouwers, maar alleen op den verlangden prijs, ook talmt hij niet; maar hoe dichtër hij bij den prijs komt, des te sneller loopt hij; derhalve, zoo besluit de heilige, hebben wij reeds langen tijd geleefd, dan moeten wij ons des te

1) Hebr. 4. 11.

2) Mor. hom. 7.

meer bejiveren met onze goede werken den kampprijs te behalen.

Onze eenige bede alzoo, om ons op te beuren in de vele angsten en bitterheden, die wij in dit leven moeten ondervinden, moet zijn: *Adveniat regnum tuum*. Heer, moge toch spoedig uw koninkrijk aanbreken, dat rijk, waar wij voor eeuwig met U vereenigd, U van aanschijn tot aanschijn uit al onze krachten zullen beminnen en alzoo bevrijd zullen zijn van alle vreeze en van alle gevaar U nog ooit te verliezen.

En, als wij gedrukt gaan onder de vervolging of de verachting der wereld, troosten wij ons dan met de groote belooning, welke God voorbehoudt aan hem, die ter zijner liefde lijdt. *Gaudete in illa die et exultate; ecce enim merces vestra multa est in coelo*. 1)

Met alle recht, zegt de H. Cyprianus, verlangt God, dat wij ons in het lijden en in de vervolging verheugen, want dan juist leert men de ware soldaten van

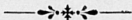
1) Luc. 6. 23.

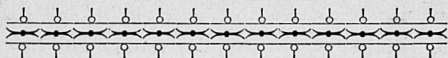
Christus kennen en wordt aan de getrouwen de overwinningskroon toegekend. *Gaudere et exultare nos voluit in persecutione Dominus, quia tunc dantur coronae fidei; tunc probantur milites Dei.* 1)

Ziehier mijn God; *paratum cor meum*, mijn hart is bereid. Hier ben ik, Heer, tot elk kruis bereid, wat Gij mij zult te lijden geven. Neen, geen plezier, geene genoegens verlang ik in dit leven; geene genoegens verdient hij, die U heeft beledigd en de hel verdiend heeft. Ik ben bereid alle ellenden, allen tegenspoed, die Gij mij overzendt, te verduren; ik ben bereid alle versmadingen van de menschen te omhelzen; ik stem er in toe, dat gij mij berooft van allen troost naar lichaam en ziel; het is mij genoeg dat Gij mij niet berooft van U en dat ik U altijd mag beminnen. Ik heb dit wel niet verdiend; maar toch ik durf het hopen om het bloed, dat Gij voor mij gestort hebt. Ik bemin U, mijn God, mijn liefde, mijn al. Eeuwig

1) Ep. 6. ad. Tibaritan.

zal ik leven en in eeuwigheid zal ik
U beminnen, en mijn paradijs zal be-
staan in te juichen over de eindelooze
vreugde, die Gij geniet en die Gij ook
waarlijk verdient, omdat Gij eindeloos
goed zijt.

§ 3.

**GOD VERDIENT BOVEN ALLES BEMIND
TE WORDEN.**

De H. Theresia zegt, dat God aan de ziel eene groote gunst bewijst, als Hij haar roept tot zijne liefde. Welaan, laten wij Hem dan beminnen, wij, die tot die liefde geroepen zijn, en beminnen wij Hem, gelijk Hij verlangt door ons bemind te worden. *Diliges Dominum Deum tuum in toto corde tuo. Gij zult den Heer uwen God beminnen uit geheel uw hart.* De eerbiedwaardige Ludovicus Dupont schaamde zich tot God te zeggen: Heer, ik bemin U meer dan iets ter wereld, ik bemin U meer dan alle schepselen, meer dan alle rijkdommen, meer dan alle eer

en alle genoegens dezer aarde; want het kwam hem voor, als zeide hij met die woorden: Mijn God, ik bemin U meer dan stroo, meer dan rook, meer dan slijk.

Maar God is voldaan, als wij Hem beminnen boven alle geschapen dingen; welaan, doen wij dan ten minste dat weinige en zeggen wij: ja, mijn God, ja ik bemin U meer dan alle eer der wereld, meer dan alle rijkdommen, meer dan al mijne bloedverwanten en vrienden; ik bemin U meer dan mijne gezondheid, meer dan aardschen roem, meer dan alle wetenschappen, meer dan alle vertroostingingen; in één woord, ik bemin U meer dan alwat mij toebehoort, meer ook dan mij zelven.

Ja, verstouten wij ons ook tot God te zeggen: Heer, hoog schat ik al uwe genaden en al uwe gaven; maar boven al uwe gaven bemin ik U, want Gij alleen zijt eene eindelooze goedheid, een goed, eindeloos beminnelijk, dat alle ander goed te boven gaat.

En daarom, mijn God, alwat Gij mij

geeft buiten U en wat Gij zelf niet zijt, het is mij niet genoeg; maar, als Gij mij Uzelven geeft, dan ook zijt Gij alleen mij voldoende. Anderen mogen U vragen wat zij begeeren; ik voor mij wil niets anders van U vragen dan U zelven, o mijne liefde, mijn al. In U immers vind ik alles terug, wat ik kan bezitten of verlangen.

De gewijde bruid zeide, dat zij boven alles alleen haren beminde had uitgekozen tot voorwerp harer liefde. *Dilectus meus candidus et rubicundus, electus ex millibus.* 1) En wij, wien zullen wij tot voorwerp onzer liefde kiezen? Waar, onder alle vrienden der wereld, kunnen wij een vriend vinden, die beminnelijker is, getrouwer en die ons meer bemind heeft dan God? Bidden wij Hem dan, en bidden wij zonder ophouden: *Trahe me post te*, Heer, trek mij tot U, want ik kan niet tot U komen, als Gij mij niet trekt.

Ach mijn Jezus, mijn Zaligmaker, wan-

1) Cant. 5. 10.

neer zal het zoover komen, dat ik, van elke andere begeerte ontdaan, niets anders wensche, niets anders zoeke dan U alleen. Ik zou mij van alles willen onthechten; maar zoo dikwijls komen er ongeregelde begeerten in mijn hart op en trekken mijne aandacht van U af. Onthecht Gij mij dan met uwen machtigen arm en maak U alleen tot voorwerp van al mijne liefde, van al mijne gedachten.

Wie God bezit, zegt de H. Augustinus, bezit alles; maar wie God niet bezit, hij bezit niets. Wat baten eenen rijke al zijn goud en edelsteenen, als hij leeft zonder God? Wat baat het eenen koning, of hij vele landen bezit, als hij de genade mist van God? Waartoe dient het eenen geleerde, dat hij veel weet, dat hij vele talen kent, als hij niet weet en niet in staat is zijnen God te beminnen? Wat baat het een legerhoofd, dat hij over een groot leger bevel voert, als hij zelf leeft in de slavernij des duivels en verre verwijderd van God? Toen David koning was, maar in zonde leefde, begaf hij zich naar zijne lusthoven,

zocht hij troost in de jacht en andere vermaken; maar het kwam hem voor, als riepen al die schepselen hem toe: *Ubi est Deus tuus? Waar is uw God?* Meent Gij voldoening te kunnen vinden in ons? Neen, neen; zoek God, dien gij verlaten hebt; Hij alleen kan uwe ziel bevredigen. David dan ook beleed, dat hij te midden van al zijne vermaken nooit den vrede had gevonden, maar dat hij dagen en nachten weende bij de gedachte dat hij zijnen God had verloren. *Fuerunt mihi lacrymae meae panes die ac nocte; dum dicitur mihi quotidie: Ubi est Deus tuus.* 1) Wie kan ons beter troosten te midden van al de ellenden en wederwaardigheden dezes levens dan Jezus Christus? Daarom zeide die goddelijke Verlosser: *Venite ad me omnes, qui laboratis et onerati estis; et ego reficiam vos.* 2) Komt allen tot mij, die lijdt en gedrukt gaat en ik zal U verkwikken. O dwaasheid der wereldlingen! Eén traan, dien men uit droefheid over

1) Psalm. 41, 4.

2) Matth. 11. 28.

zijne zonden vergiet, geeft meer troost, een „*mijn God*,” door eene ziel in staat van genade met liefde uitgesproken, geeft meer voldoening dan duizend feesten, duizend schouwspelen, duizend vreugdemalen kunnen schenken aan een hart, dat de wereld bemint. O, ik herhaal het, dwaasheid, maar dwaasheid, waarvoor geen herstel meer mogelijk zal zijn, als met den dood de nacht zal komen, waarin, gelijk het Evangelie zegt, niemand werken kan. *Venit nox, quando nemo potest operari*. 1) De goddelijke Zaligmaker vermaant ons daarom immer vooruit te streven, zoolang het licht ons begunstigt; want, als eenmaal de nacht zal gekomen zijn, zullen wij niets meer kunnen doen. *Ambulate dum lucem habetis, ut non vos tenebrae comprehendant*. 2)

God alleen dan zij heel onze schat, heel onze liefde; en al ons begeeren zij alleen het welbehagen Gods. God laat zich niet

1) Joan. 9. 4.

2) Joan. 12. 35.

in liefde overtreffen; maar honderdvoud
beloont Hij alles, wat men doet om Hem
genoegen te geven.

Zwijg dan Gij wereld, zwijg, laat af en tracht
van mij

Geen achting ooit of liefde meer te winnen:
Nu heerscht er in mijn hart een trouwer vriend
dan Gij,

Dien ik alleen en eeuwig wil beminnen. 1)

O mijn God, mijn eenig goed, neem
Gij alleen geheel mijne ziel in bezit; en,
gelijk ik van mijnen kant U boven alles
uitverkiez als voorwerp mijner liefde,
maak Gij alzoo, dat ik in alle dingen uw
welbehagen stelle boven elke eigene vol-
doening. Mijn Jezus, ik vertrouw door de
kracht van uw heilig bloed gedurende het
leven, dat mij nog overblijft, niets anders
te zullen beminnen op deze wereld dan
U alleen, om U alzoo eenmaal voor alle

-
- 1) *Taci dunque, da me non cercare,
Mondo iniquo, più stima, nè amore:
Altr' oggetto si prese il mio core
Più fedele e più amabil di te.*

eeuwigheid te komen bezitten in het rijk
der zaligen. Allerheiligste Maagd, kom
Gij mij te hulp met uwe machtige beden
en maak, dat ik eenmaal uwe voeten moge
kussen in het paradijs.

§ 4.

OM HEILIG TE WORDEN MOET
EEN ZIEL ZICH GEHEEL EN ZONDER
VOORBEHOUD AAN GOD SCHENKEN.

Al de liefde, die wij aan de schepselen geven, zegt de H. Philippus Nerijs, ontnemen wij aan God, en daarom is onze goddelijke Zaligmaker, gelijk de H. Hieronymus schrijft, jaloersch op onze harten. *Zelotypus est Jesus*. Omdat Jezus ons vurig bemint, daarom wil Hij alleen heerschen in ons hart, en mededingers, welke Hem een gedeelte van de liefde, die Hem alleen toekomt, ontrooven, duldt Hij er niet. Het mishagt Hem derhalve, als Hij ziet, dat wij eene genegenheid voeden,

die niet voor Hem is. En vordert onze goddelijke Verlosser soms te veel? Hij, die ons al zijn bloed, die ons zijn leven gaf op het kruis? Verdient Hij wellicht niet, dat wij Hem uit geheel ons hart en zonder voorbehoud beminnen? Elke gehechtheid aan de schepselen, zegt de H. Joannes van het Kruis, belet ons geheel aan God te zijn. *Quis dabit mihi pennas sicut columbae et volabo et requiescam.* 1) Sommige zielen zijn door God geroepen om heilig te worden, doch, omdat zij niet edelmoedig genoeg zijn, omdat zij aan God niet geheel hunne liefde geven, maar eene of andere gehechtheid blijven voeden voor dingen dezer wereld, daarom komen zij niet tot de heiligheid en zullen zij er nimmer komen. Dezulken zouden wenschen op te vliegen, maar eene of andere gehechtheid houdt hen terug en daarom verheffen zij zich niet, maar blijven immer op den grond. Men moet zich derhalve losmaken van alles. Elk draadje, zegt dezelfde H. Joannes,

1) Ps. 54. 7.

hetzij groot of klein, belet de ziel op te vliegen naar God.

De H. Gertrudis vroeg eens, dat God haar toch mocht doen kennen, wat Hij van haar begeerde. De Heer antwoordde haar: Ik verlang niets anders van U dan een ledig hart. Hetzelfde vroeg ook David van God: *Cor mundum crea in me, Deus.* Mijn God, geef mij een zuiver hart, dat wil zeggen, een hart, ledig en ontdaan van alle aardsche gehechtheid.

Totum pro toto schrijft Thomas a Kempis, d. i.: Men moet alles geven om alles te winnen. Om God geheel te bezitten, moet men ook alles verlaten, wat niet God is. Dan ja, kan de ziel tot haren Verlosser zeggen: Mijn Jezus, ik heb alles verlaten voor U, geef U nu ook geheel aan mij.

Om echter zoover te komen, moet men God bij voortduring bidden, dat Hij ons met zijne heilige liefde vervulle. De liefde is dat machtig vuur, hetwelk in onze harten alle genegenheden, die niet voor God zijn, verbrandt. Als een huis in brand geraakt, zeide de H. Franciscus van Sales,

dan worden alle goederen, die er binnen zijn, uit het venster geworpen; de heilige wil zeggen: als een hart in vlam geraakt en de goddelijke liefde er bezit van neemt, dan heeft eene ziel geen preeken of geestelijke bestierders noodig om onthecht te worden aan de wereld, maar de goddelijke liefde alleen zal het hart zuiveren en van alle ongeregelde gehechtheid ontdoen.

In het Hooglied wordt de goddelijke liefde voorgesteld onder het zinnebeeld van een wijnkelder. *Introduxit me rex in cellam vinariam, ordinavit in me charitatem.* 1) In dien gelukkigen wijnkelder worden de zielen, de bruiden van Jezus Christus, bedwelmd door den wijn der goddelijke liefde; zij verliezen daar het bewustzijn voor de dingen dezer aarde, zij zien niets anders meer dan God, zij zoeken in alles niets anders dan God, zij spreken van niets dan van God en zij willen van niets hooren spreken dan van God; hooren zij anderen spreken van

1) Cant. 2. 4.

rijkdommen, van waardigheden, van vermaken, dan wenden zij zich tot God en zeggen Hem met eene vurige verzuchting: *Deus meus et omnia*. Mijn God, wat wereld! wat vermaken, wat eer en roem! Gij alleen zijt mijn eenig goed, Gij mijne eenige voldoening.

Als de H. Theresia spreekt over het gebed van vereeniging *, zegt zij, dat deze vereeniging in niets anders bestaat dan in af te sterven aan alle aardsche dingen om geen ander voorwerp te bezitten dan God.

De voornaamste middelen voor eene ziel, die zich geheel aan God wil geven, zijn de drie volgende: 1°. moet zij alle ook de kleinste fouten vermijden, en daarbij elke ongeregelde begeerte, hoe klein ook, onderdrukken, zoo bijv. moet zij zich onthouden van nieuwsgierigheid in zien of hooren, zich onthouden van kleine zinnelijke voldoeningen, van

* Gebed van vereeniging is eene boven-natuurlijke gave van gebed, waardoor de ziel op buitengewone wijze met God vereenigd is.

ver-
d en
uch-
God,
r en
Gij
het
dat
taat
che
be-
ene
en,
alle
en
hoe
oet
ig-
en
an
n-
iel
is.

dit of dat geestig maar nutteloos ge-
zegde en dergelijken. 2°. moet zij onder
de goede dingen altijd het beste kiezen
datgene nl. wat het meest behaagt aan
God. 3°. met gelatenheid en dankbaar-
heid uit Gods hand aannemen alle dingen,
die mishagen aan de eigenliefde.

Mijn Jezus, mijne liefde, mijn al, o hoe
zou ik U daar dood op een schandelijk
kruis kunnen aanschouwen, door allen
verlaten en verteerd door smarten, en
dan voor mij vermaken en aardsche eer
gaan zoeken? Neen, ik wil geheel de
uwe zijn. Vergeet het misnoegen, dat
ik U heb veroorzaakt en neem mij aan.
Doe mij kennen, waarvan ik mij moet
onthechten en wat ik doen moet om U
genoegen te geven; want ik wil dat
alles doen. Geef mij kracht om het
ten uitvoer te brengen en U getrouw
te zijn. Mijn beminde Verlosser, Gij ver-
langt, dat ik mij geheel, zonder voor-
behoud aan U geve om mij alzoo geheel
te vereenigen met uw Hart. Hier ben
ik, Heer; zie, ik geef mij op dezen
dag geheel, zonder voorbehoud, geheel,

geheel aan U. Van U hoop ik de genade
om U getrouw te zijn tot aan mijnen
dood. O Moeder van God en ook mijne
moeder, o Maria, verwerf mij de heilige
volharding.

is
ach
Go
qu
am
wi
lie
di
iet
om

§ 5.

DE TWEE GROOTE MIDDELEN OM
HEILIG TE WORDEN:
VERLANGEN EN BESLUIT.

Geheel de heiligheid bestaat in de liefde tot God; de goddelijke liefde is die eindelooze schat, waardoor wij deelachtig worden aan de vriendschap van God: *Infinitus thesaurus est hominibus, quo qui usi sunt, participes facti sunt amicitiae Dei.* 1) God van zijnen kant wil ons gaarne dien schat zijner heilige liefde geven, maar Hij verlangt, dat wij dien vurig begeeren. Wie niet vurig naar iets verlangt, doet ook weinig zijn best om het te verkrijgen; is daarentegen het

1) Sap. 7. 14.

verlangen groot, zegt de H. Laurentius Justinianus, dan maakt het de moeielijkheden licht en schenkt het tevens de krachten. Alzoo, wie er niet zeer op uit is in de goddelijke liefde vooruit te gaan, zal in plaats van in ijver voor zijne volmaaktheid te groeien, immer lauwer en onverschilliger worden, en als hij voortgaat met alzoo te verflauwen, zal hij groot gevaar loopen ten laatste in een diepen afgrond neer te storten; hij daarentegen, die met groote vurigheid naar de volmaaktheid haakt en elken dag zijn best doet een eind weegs vooruit te gaan, hij zal haar allengskens en met verloop van tijd werkelijk bereiken. De H. Theresia zeide: *God bewijst aan niemand vele gunsten of hij moet vurig naar zijne liefde verlangen.* En op eene andere plaats: *God laat geene enkele goede begeerte onbe loond.* De heilige vermaande daarom een ieder zijne verlangens niet te laag te stellen, *want, (zeide zij) als wij op God vertrouwen en ons best doen, dan kunnen wij langzamerhand daar komen, waar de heiligen gekomen zijn.*

H
noer
als v
te v
ver
wer
niet
wij
ons
We
een
kon
pos.
alle
wij
late
van
zek
I
nar
mo
die
om
ver
—
1

Het is (volgens het gevoel van genoemde heilige) misleiding van den duivel, als wij denken, dat het hoogmoed is heilig te willen worden. Het zou hoogmoed en vermetelheid zijn, als wij op onze eigene werken of besluiten vertrouwden, maar niet als wij alles verhoplen van God; als wij alles van God verhoplen, dan zal Hij ons de kracht geven, die ons ontbreekt. Welaan, laten wij dan verlangen om tot een hoogen graad van goddelijke liefde te komen, en zeggen wij vol moed: *Omnia possum in eo, qui me confortat.* 1) *Ik kan alles in Hem, die mij versterkt.* Bemerken wij echter in ons dit vurig verlangen niet, laten wij het dan ten minste met aandrang van Jezus Christus afsmeeken, die het ons zeker zal geven.

Komen wij thans tot het tweede middel namelijk het besluit. De goede verlangens moeten gesteund worden door eene ziel, die vast besloten is al haar best te doen om het verlangde goed te verkrijgen. Velen verlangen naar de volmaaktheid, maar

1) Phil. 4, 13.

nimmer wenden zij er de middelen toe aan; zij verlangen zich naar een woestijn te begeven, groote gestrengheden te oefenen, lange gebeden te verrichten, zelfs den marteldood te ondergaan, maar al die begeerten bepalen zich tot een louter „ik zou wel willen;” zulke verlangens evenwel, verre van voordeelig te zijn, doen veeleer kwaad. Van zulke begeerten staat geschreven, dat zij den luiaard dooden: *Desideria occidunt pigrum*.¹⁾ Want, terwijl men zich met dergelijke onuitvoerbare verlangens verzadigt, denkt men er niet aan zijne fouten te verbeteren, zijne lusten te versterven of met geduld de verachtingen en de tegenheden te verdragen; men verlangt groote dingen te doen, maar die onvereinigbaar zijn met zijnen staat, en middelerwijl nemen de onvolmaaktheden toe, in elke tegenkantsing verliest men den vrede, elke ziekte maakt ons lastig, en zoo leeft men voort, onvolmaakt, en zoo zal men ook onvolmaakt sterven.

1) Prov. 21. 25.

Willen wij dus waarlijk heilig worden, besluiten wij dan: vooreerst elke dagelijksche zonde, hoe klein ook, te vluchten. Ten tweede, onthechten wij ons aan elke zaak dezer wereld. Ten derde, zorgen wij nimmer onze gewone oefeningen van gebed en versterving achter te laten, hoe grooten afkeer en tegenzin wij er ook in ondervinden. Ten vierde laten wij elken dag het lijden overwegen van Jesus Christus, want daardoor wordt iedere ziel die er op nadenkt van liefde ontvlamd. Ten vijfde, geven wij ons in alle wederwaardigheden met gelatenheid over aan den Wil Gods. Pater Balthasar Alvarez zeide: *Wie zich in de moeilijkheden aan den goddelijken Wil weet over te geven, hij gaat tot God met den sneltrein.* Ten zesde, laten wij zonder ophouden aan God de gave zijner heilige liefde vragen.

Besluit, besluit, zeide de H. Theresia: *De duivel heeft geen vrees voor besluitelooze zielen.*

Maar daarentegen, wie waarachtig besloten is zich geheel aan God te geven, hij zal alles te boven komen ook wat hem

vroeger onoverkomelijk toescheen. Een besliste wil overwint alles. Zorgen wij den verloren tijd te herstellen, geven wij den tijd, die ons nog overblijft, geheel en al aan God. Alle tijd, die niet voor God besteed wordt, is gansch en al verloren. Waarop wachten wij? Tot God ons aan onze laauwheid overlaat en wij alzoo eindelijk in de allerdiepste ellende neerstorten? Neen, vatten wij moed, en van heden af aan zij onze leuze: *Behagen aan God, al kost het ons leven.*

Zijn de zielen zoo gesteld, dan doet God hen op den weg der volmaaktheid *vooruitvliegen*. Wie geheel aan God wil toebehooren, moet besluiten: 1° Nimmer eene dagelijksche zonde te bedrijven hoe klein die ook zij. 2°. Zich geheel zonder voorbehoud aan God te geven, en daarom bezorgd te zijn alles ten uitvoer te brengen wat aan God genoeg kan geven, voor zoover namelijk de zielbestierder het goedkeurt. 3°. Onder het goede datgene uit te kiezen wat het meest behaagt aan God. 4°. Nooit te wachten tot morgen; wat heden kan, moet ook heden geschieden.

5°. Dagelijks God te bidden, dat hij ons in Zijne liefde doe vooruitgaan. Als er liefde is, doet men alles, maar zonder liefde doet men niets. Om alles te winnen, moeten wij alles geven. Jezus Christus gaf ons zich zelven geheel, opdat wij geheel en al de zijnen zouden wezen.

O God mijner ziel, wee mij ellendige! Reeds zoovele jaren leef ik op deze wereld, en helaas! welken voortgang heb ik gemaakt in uwe liefde! Ben ik vooruitgegaan, dan was het in gebreken, in eigenliefde en zonden. Zal ik dan tot mijnen dood toe zoo moeten voortleven! Neen, mijn Jezus, mijn Zaligmaker, ach, help mij; ik wil niet sterven, zoo ondankbaar als ik tot hiertoe geweest ben. Ik wil U waarachtig beminnen en ik wil alles verlaten om genoeg te geven aan U. Reik mij uwe hand, o mijn Jezus, Gij, die al uw bloed hebt gestort om mij geheel aan U te zien toebehooren.

Ja, geheel aan U toebehooren, dat verlang ik met den bijstand uwer genade. Reeds ben ik den dood nabij, o help mij mijzelf van alles te onthechten, wat mij

belet, geheel en al toe te behooren aan U, die mij zoo teeder bemind hebt. Doe het om uwe verdiensten. Op U is mijne hoop. Ook van U verwacht ik het, lieve Moeder Maria; verwerf Gij mij met uwe gebeden, die alles bij God vermogen, de genade geheel de zijne te worden.

OV

aan
wo
aan
he
ge
gr
G
lo
m
he

§ 6.

OVER DE WETENSCHAP DER HEILIGEN.

Er is eene tweevoudige wijsheid op deze wereld, eene hemelsche en eene aardsche. Door de hemelsche wijsheid worden wij aangespoord om te behagen aan God en om groot te worden in den hemel; door de aardsche worden wij aangespoord om ons zelve te voldoen en om groot te worden op deze wereld. Maar bij God is die wijsheid der wereld ijdel en louter dwaasheid: *Sapientia enim hujus mundi stultitia est apud Deum.* 1) Dwaasheid, want de wijsheid der wereld maakt

1) 1 Cor. 3. 19.

al hare volgelingen dwaas ; zij maakt hen dwaas en aan dieren gelijk, omdat zij hen even als de dieren hunne zinnelijke lusten leert inwilligen. De H. Joannes Chrysostomus schrijft : *Hominem illum dicimus, qui imaginem hominis salvam retinet; quae autem imago hominis? rationalem esse.* d. w. z. Om het kenmerk van mensch te bewaren moet men redelijk zijn, m. a. w. moet men handelen volgens zijne rede. Gelijk men dus van een dier, dat altijd handelde volgens de rede, zeggen zou: dit dier gedraagt zich als mensch, zoo ook zegt men van een mensch, die volgens zijne zinnelijke lusten en niet volgens zijne rede handelt: deze mensch gedraagt zich als dier.

Maar ook al spreken wij van de menschelijke wetenschap in goeden zin, nl. van de natuurlijke kennis der aardse dingen, o hoe weinig beteekent het, wat de menschen er van weten, al hebben zij ook nog zoo lang gestudeerd? Wat anders zijn wij dan blinde aardmollen? want buiten de waarheden, die wij weten door het geloof, kennen wij niets dan

door middel der zintuigen en bij wijze van gissing; alles dus is voor ons onzeker en aan vergissing onderhevig. Welk schrijver, die over zulke zaken geschreven heeft, al is hij door velen nog zoozeer toegejuicht, heeft zich vervolgens kunnen vrijwaren voor de blaam van anderen? Maar het ergste is, dat de aardse wetenschap ons opblaast, gelijk de H. Paulus zegt. *Scientia inflat*. Zij maakt ons trotsch en licht geneigd om anderen te verachten, een gebrek, dat zeer gevaarlijk is voor de ziel; want, zegt de H. Jacobus, God weigert zijne genaden aan de hoogmoedigen en deelt ze alleen aan de nederigen uit: *Deus superbis resistit, humilibus autem dat gratiam*. 1)

Utinam saperent et intelligerent ac novissima providerent. 2) O gingen de menschen eens te werk volgens hunne rede en volgens de wet van God; wisten zij eens bezorgd te zijn, niet zoozeer voor het leven, dat weldra eindigt, maar voor het leven, dat eeuwig duurt, voorzeker zij

1) Jac. 4. 6.

2) Deut. 32. 29.

zouden geene andere wetenschap zoeken dan alleen die, welke dienen kan om deelachtig te worden aan de eeuwige gelukzaligheid en te ontkomen aan de eeuwige pijnen der hel.

De H. Joannes Chrysostomus vermaant ons bij de grafsteden der dooden de wetenschap des heils te gaan leeren: *Proficiscamur ad sepulchra*. O, inderdaad, de grafsteden zijn op treffende wijze de scholen der waarheid; dáár eerst leert men de ijdelheid der wereld kennen. *Proficiscamur ad sepulchra*. In die graven, zeide de heilige, zie ik niets dan verrotting, dan beenderen en wormen, *nihil video nisi putredinem, ossa et vermes*; onder al die geraamten, welke ik daar aanschouw, kan ik niet onderscheiden wie geleerd is geweest, wie onwetend, alleen zie ik, dat alle wereldsche grootheid voor hen geëindigd is met den dood. Wat is er gebleven van een Demosthenes, van een Cicero, van een Ulpianus? *Dormierunt somnum suum, et nihil invenerunt in manibus suis*. 1)

1) Ps. 75. 6.

Gelukkig hij, die van God de wetenschap der heiligen mocht ontvangen: *Et dedit illi scientiam sanctorum.* 1) De wetenschap der heiligen leert ons God beminnen. Hoevelen ter wereld zijn bedreven in de schoone letteren, in de wiskunde, in vreemde en oude talen; maar wat zal hun al hunne wetenschap baten, als zij niet bedreven zijn in de wetenschap der liefde Gods? Gelukkig hij, zegt de H. Augustinus, *qui Deum novit etsi alia nescit!* d. i. Gelukkig hij, die God kent, al weet hij van het andere niets. Al weet men niets van hetgeen anderen weten; als men God kent en Hem bemint, dan is men geleerder dan alle anderen, die, hoe geleerd ook, van God te beminnen geen begrip hebben.

Ongeleerden, roept de H. Augustinus uit, zullen komen en den hemel innemen. *Surgunt indocti et rapiunt coelum!* O hoe geleerd waren een H. Franciscus van Assisië, een H. Paschalis, een H. Joannes de Deo, niet bedeed wel is waar met

1) Sap. 10. 10.

menschelijke wetenschap, maar vol van de wetenschap Gods! Die wetenschap Gods is verborgen voor de wijzen, maar geopenbaard aan de kleinen. *Abscondisti haec a sapientibus et prudentibus et revelasti ea parvulis.* 1) Door *sapientes* (wijzen) worden hier de wereldlingen bedoeld, welke er op uit zijn de goederen en eer te verwerven der wereld, en de eeuwige goederen weinig tellen; terwijl *parvuli* (kleinen) op die eenvoudige zielen terugziet, welke, aan kinderen gelijk, van de wereldsche wijsheid weinig begrip hebben, maar alleen bezorgd zijn om aan God te behagen.

O benijden wij toch nooit de menschen, die veel weten; benijden wij alleen diegenen, welke hun hart weten te schenken aan Jezus Christus; volgen wij Paulus na, die, gelijk hij schreef, niets anders wilde weten dan Jezus Christus en Jezus gekruist. *Non judicavi me scire aliquid inter vos nisi Jesum Christum et hunc crucifixum.* 2) Gelukkig wij, als wij tot de kennis mogen geraken van de liefde,

1) Matth. 11. 25.

2) 1 Cor. 2. 2.

welke Jezus Christus ons heeft toege-
dragen op het kruis, en door dit leerboek
der goddelijke liefde geleerd, het zoover
brengen, dat wij Hem weten te beminnen.
O ware en volmaakte Minnaar mijns
harten, waar vind ik iemand, die mij
zoozeer bemind heeft als Gij! In het
verledene heb ik veel tijd verloren, om-
dat ik veel zocht te weten zonder eenig
nut voor mijne ziel, en weinig er aan
dacht mij de wetenschap te verwerven
uwer liefde. Ik zie het, dat leven is
verloren; maar ik hoor, hoe Gij mij roept
tot uwe liefde. Hier ben ik, Heer, ik
zeg vaarwel aan alles. Van heden af aan
zal mijne eenige gedachte zijn te behagen
aan U, mijn hoogste goed. Aan U geef
ik mij zelven geheel, neem mij aan, help
mij om U getrouw te zijn; niet meer de
mijne wil ik zijn, maar geheel, geheel de
uwe. O Moeder Gods, help ook Gij mij
met uwe gebeden. *

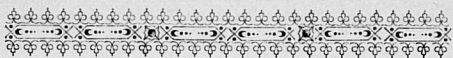
* Men veroorlove mij hier mede te deelen
welken grooten troost ik voor eenige dagen
mocht ondervinden bij een bericht, dat juist

op de zooeven behandelde stof, de wetenschap nl. der heiligen, betrekking heeft. Het geldt den beroemden schrijver Petrus Metastasio, die zich den lof van geheel Europa heeft verworven door de uitgave zijner dichtwerken. Doch met al hunne schoonheid zijn die gedichten slechts des te schadelijker; (die nl. welke handelen over de profane liefde), want, de uitdrukkingen zoo teeder en levendig als ze zijn, vermochten daardoor slechts des te beter in de harten der jongelieden de verderfelijke vlammen der onreine genegenheid aan te wakkeren. Dezelfde schrijver nu, heeft thans, naar men mij met zekerheid mededeelt, een boekje in proza uitgegeven, waarin hij al zijnen vroegeren arbeid verfoeit en betuigt, dat, indien hij al zijne werken kon terugnemen en maken, dat zij niet meer in de wereld verschenen, hij dit zou willen doen zelfs ten koste van zijn leven. En inderdaad men verhaalt mij, dat hij thans niets meer vervaardigt dan alleen eenige geestelijke en zedekundige tooneelstukken, waartoe hij door zijne waar- digheid van hofpoët genoodzaakt is; ook moet hij zich in zijn huis teruggetrokken houden en een leven leiden van godsvrucht en gebed. Ik kan niet uitdrukken welken troost mij dit heeft gegeven, want deze openlijke verklaring en dit allerlofwaardigst voorbeeld zal aan vele verblinde jongelieden, die zich door dergelijke minnedichten eer en aanzien

zoek
Zeer
deze
zou
toch
wor
Hel
heic
soo
wij
alle
uit
he
ku
de
bl
te

zoeken te verwerven, de oogen doen opengaan. Zeer zeker verdient Mijnheer Metastasio met deze verklaring meer lof dan hij verdienen zou met duizend prachtige boeken poëzie; dan toch zou hij alleen door de menschen geprezen worden, maar nu wordt hij geprezen door God. Heb ik hem dan vroeger veracht om de ijdelheid, waarmede hij zich op werken van dat soort beroemde, (ik spreek niet van zijne gewijde tooneelstukken, die uitmuntend zijn en allen lof verdienen) thans kan ik er niet van uitscheiden hem te prijzen en ik zou hem als het mij mogelijk was, wel de voeten willen kussen, omdat hij nu zelf die werken veroordeelt en verlangt ze zelfs ten koste van zijn bloed (gelijk hij zich uitdrukt) uit de wereld te zien verdwijnen.

§ 7.

ONZE EEUWIGE ZALIGHEID LIGT IN HET
GEBED.

Het gebed is ons niet alleen nuttig, maar noodzakelijk ter zaligheid. Vandaar dat God, die ons allen zalig wil zien, ons door een gebod tot bidden verplicht. *Petite et dabitur vobis.* 1) Vraagt en u zal gegeven worden. Te beweren, dat het gebed alleen raad zou zijn, en geene verplichting, was eene dwaling van Wicleff, veroordeeld door het concilie van Constans. Immers er staat geschreven *oportet semper orare. Men moet altijd*

1) Math. 7. 8.

bidden. (Er staat niet *prodest*, *het is nuttig*, of *decet*, *het betaamt*, maar *oportet*, *men moet*). Het is daarom zeer juist, wat de godgeleerden zeggen, dat men iemand, die niet minstens eens in de maand en immer als hij door eene zware bekoring wordt aangevallen, tot God zijne toevlucht neemt, niet kan vrijspreken van zware zonde.

De reden, waarom het zoo noodzakelijk is onszelfen dikwijls Gode aan te bevelen, ligt in ons onvermogen om eenig goed werk, ja eene goede gedachte te hebben uit ons zelve. *Sine me nihil potestis facere.* 1) *Non quod sufficientes simus cogitare aliquid a nobis.* 2) Daarom zeide de H. Philippus Neri, dat hij in verwijfeling was over zichzelf. God echter, zegt de H. Augustinus, wil ons zijne genade geven; maar, voegt hij er bij, God geeft die genade alleen aan hem, die er om vraagt. *Deus dare vult, sed non dat nisi petenti.* 3) In het bijzonder, zegt de

1) Jo. 15. 5.

2) 2 Cor. 3. 5.

3) In Ps. 100.

heilige, geldt dit van de genade der volharding; deze wordt niet geschonken dan alleen aan die haar vraagt. *Alia nonnisi orantibus (Deum) praeparasse sicut perseverantiam.* 1)

En, daar de duivel immer rondloopt en er voortdurend op uit is ons te verslinden, moeten wij, gelijk de H. Thomas zegt, ons ook noodzakelijkerwijze immer verdedigen met het gebed. *Necessaria est homini jugis oratio.* En reeds vroeger had Jezus Christus het gezegd. *Oportet semper orare et non deficere.* 2) Hoe ook zouden wij anders weerstand kunnen bieden aan die aanhoudende bekoringen, welke wij van de wereld en van de hel te verduren hebben? Het was een dwaling van Jansenius, door de Kerk veroordeeld, te zeggen, dat sommige geboden door ons onmogelijk te onderhouden zijn, en dat ons nu en dan ook de genade ontbreekt, die ze ons mogelijk maakt. God is getrouw, zegt de H. Paulus, en Hij duldt

1) Lib. de Pers. cap. 5.

2) Luc. 18. 1.

niet, dat wij bekoord worden, boven onze krachten. *Fidelis autem Deus, qui non patietur vos tentari supra id quod potestis.* 1) Maar Hij wil, dat wij in de bekoring bij Hem de kracht zullen zoeken om te weerstaan. De H. Augustinus schrijft: *Lex data est, ut gratia quaeretur, gratia data est ut lex impleretur.* Daar het vaststaat, zegt hij, dat de wet door ons niet kan onderhouden worden zonder de genade, heeft God ons de wet gegeven, opdat wij de genade zouden vragen en daarna geeft Hij ons de genade om haar te volbrengen. Het Concilie van Trente heeft dit alles duidelijk uitgedrukt, toen het zeide: *Deus impossibilia non jubet, sed jubendo monet et facere quod possis et petere quod non possis et adjuvat ut possis*; 2) d. i. God beveelt niets, wat onmogelijk is; maar, als Hij beveelt, vermaant Hij ons te doen wat wij kunnen, te vragen wat wij niet kunnen, en helpt Hij ons om te kunnen.

God alzoo is volkomen bereid ons zijne

1) 1 Cor. 10. 13.

2) Sess. 6. cap. 11.

hulp te geven, opdat wij niet door de bekoringen verwonnen worden; maar die hulp, Hij geeft ze niet dan alleen aan diegenen, welke ten tijde der bekoringen tot Hem hunne toevlucht nemen; in het bijzonder geldt dit, gelijk de wijze man zegt, van de bekoringen tegen de zuiverheid. *Et ut scivi quoniam aliter non possum esse continens, nisi Deus det... adii Dominum et deprecatus sum illum.* 1)

Zijn wij er wel van overtuigd, wij hebben geen kracht om onze vleeschelijke lusten te overwinnen *nisi Deus det*, of God moet ons te hulp komen; die hulp echter, wij kunnen haar niet verkrijgen zonder bidden; maar ook als wij bidden, dan zullen wij die hulp zeer zeker verkrijgen en genoeg om te weerstaan aan de gansche hel, in de kracht, gelijk de H. Paulus zegt, van God, die ons versterkt. *Omnia possum in eo qui me confortat.* 2)

Om Gods genade te verwerven is het ook allernuttigst zijne toevlucht te nemen

1) Sap. 8. 21.

2) Phil. 4. 13.

de
die
an
en
het
an
er-
on
...
1)
en
en
het
er,
der
an
en
he
us
ia
et
en

tot de voorspraak der heiligen, want de heiligen vermogen bij God veel, vooral ten gunste hunner bijzondere vereerders. Daarbij is dit niet louter eene godsvrucht van vrije verkiezing; maar, zegt de H. Thomas, deze godsvrucht is zelfs verplichtend, omdat de orde der wetten vereischt, dat wij stervelingen door de gebeden der heiligen de midde-len ontvangen, die ter zaligheid noodzakelijk zijn.

Vooral echter geldt dit van de voorspraak der Allerheiligste Maagd Maria, wijl hare gebeden alleen meer vermogen dan die van alle heiligen samen. Te meer nog omdat wij, gelijk de H. Bernardus zegt, door Maria toegang hebben tot Jezus Christus, onzen Middelaar en Zaligmaker. *Per te accessum habemus ad Filium, o inventrix gratiae, mater salutis, ut per te nos suscipiat qui per te datus est nobis.* 1)
Ik meen dan ook in mijn werk „de Heerlijkheden van Maria”, cap. V § 1 en 2, alsook in mijn boekje over het gebed

1) Serm. Dom. infr. oct. assumpt.

voldoende te hebben aangetoond, hoe gegrond de meening is van vele heiligen, in het bijzonder van den H. Bernardus en van vele godgeleerden, zooals Pater Alexander en Pater Contenson, dat wij alle genaden, die God ons schenkt, ontvangen door Maria's bemiddeling. Daarom zegt verder de H. Bernardus: *Quaeramus gratiam et per Mariam quaeramus; quia quod quaerit invenit et frustrari non potest*; d.i. Laten wij genade vragen, maar laten wij die vragen door Maria; want al wat zij vraagt verkrijgt zij, en nooit wordt zij teleurgesteld. Hetzelfde zeggen de H. Petrus Damianus, de H. Bonaventura, de H. Bernardinus van Siëna, de H. Antoninus en anderen.

Welaan, bidden wij dan, en bidden wij, gelijk de H. Paulus zegt, met groot vertrouwen. *Adeamus ergo cum fiducia ad thronum gratiae; ut misericordiam consequamur et gratiam inveniamus in auxilio opportuno.* 1)

Thans is Jezus Christus op een troon

1) Heb. 4. 16.

van genade gezeten om allen te troosten die hunne toevlucht tot Hem nemen, en Hij zegt ons: *Petite et dabitur vobis. Vraagt en U zal gegeven worden.* In den laatsten dag zal Jezus ook gezeten zijn op een troon, maar het zal een troon van gerechtigheid zijn. Welk eene dwaasheid dan zou het zijn nu, terwijl Jezus ons zijne genade aanbiedt, terwijl Hij ons van al onze ellenden wil bevrijden, nu niet tot Hem te gaan, maar uit te stellen tot Hij komen zal als rechter en geen barmhartigheid meer zal kennen.

Thans zegt Jezus, dat ons alles, wat wij Hem vragen, zal gegeven worden, zoo wij slechts met vertrouwen vragen. *Omnia quaecunque orantes petitis, credite, quia accipietis et evenient vobis.* 1)

O, als iemand een bewijs zijner liefde zou willen geven aan zijnen vriend, wat zou hij meer kunnen zeggen dan: *Vraag van mij „wat gij wilt, ik zal het u geven.”*

Si quis autem vestrum indiget sapientia,

1) Marc. 11. 24.

voegt de H. Jacobus er bij, *postulet a Deo, qui dat omnibus affluenter et non impropere*. 1) *Heeft nu iemand uwer behoefte aan wijsheid, hij vrage ze van God, die aan allen mildelijk geeft en niet verwijt*. De wijsheid hier bedoeld is de wetenschap om zalig te worden; wil men die wijsheid bezitten, dan moet men van God de noodige genaden vragen om de zaligheid te bereiken. En die genaden, zal God ze ons geven? O zeer zeker zal God ze ons geven, en Hij zal ze geven in overvloed, meer dan wij gevraagd hebben. Men lette nog op het woord *non impropere*, *God verwijt niet*. Als nl. de zondaar berouw heeft over zijne zonden en aan God zijne zaligheid vraagt, dan zal God niet doen gelijk de menschen, die aan ondankbaren hunne ondankbaarheid verwijten en hun het gevraagde weigeren; neen, maar vol bereidvaardigheid zal God geven wat Hem gevraagd wordt, ja nog meer dan gevraagd wordt. Willen wij dus zalig

1) Jac. 1. 5.

worden, dan moeten wij tot aan onzen dood toe voortdurend bidden en altijd zeggen: Mijn God, help mij. Mijn Jezus, barmhartigheid. Maria, barmhartigheid. Als wij met bidden ophouden, zijn wij verloren. Bidden wij echter niet alleen voor ons zelve; maar bidden wij ook voor de zondaren, daar dit zoo aange- naam is aan God. Zorgen wij ook elken dag te bidden voor de heilige zielen van het Vagevuur; o die heilige gevangenen zijn zoo dankbaar jegens hen, die voor haar bidden! En, als wij bidden, vragen wij de genaden dan altijd door de verdiensten van Jezus Christus, want Jezus zelf heeft ons geleerd, dat God ons alles zal geven, wat wij in Zijnen naam zouden vragen. *Amen, amen dico vobis, si quid petieritis Patrem in nomine meo, dabit vobis.* 1)

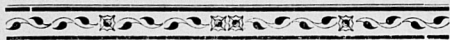
O mijn God, boven alles vraag ik U heden door de verdiensten van Jezus Christus deze genade: Geef, dat ik mij geheel mijn leven, maar vooral ten tijde

1) Jo. 16. 23.

der bekoringen aan U moge aanbevelen, en dan vertrouwe, dat Gij mij ter liefde van Jezus en Maria zult te hulp komen. Allerheiligste Maagd, verwerf mij die genade, want daarvan hängt mijne zaligheid af.

he
ik
As
ge
ha
te
en
w
d
j
a
d

§ 8.

IK MOET EENMAAL STERVEN.

Het is voor onze zaligheid van het hoogste belang, dat wij ons dikwijls herinneren en bij ons zelve zeggen: *ik moet eenmaal sterven*. Elk jaar, op Asch-Woensdag, doet de Kerk aan de geloovigen de waarschuwing: *Memento, homo, quia pulvis es et in pulverem reverteris. Gedenk, o mensch, dat gij stof zijt en tot stof zult wederkeeren*. Maar die waarheid van den dood wordt ook zeer dikwerf herinnerd gedurende den loop des jaars, nu eens door de kerkhoven, die wij aantreffen langs de wegen, dan eens door de grafsteen en in onze kerken, dan weder

door de dooden, die men ter grafplaats henenvoert.

De kostbaarste meubelen, welke de kluizenaars medenamen naar hunne grotten, waren een kruisbeeld en een doodshoofd; een kruis om hen te herinneren aan de liefde van Jezus Christus, een doodshoofd om hen te doen denken aan den dag van hunnen dood. En aldus volhardden die kluizenaars in de boetvaardigheid tot het einde hunner dagen, en wanneer zij ten laatste als armen stierven in de woestijn, dan stierven zij met grooter tevredenheid dan de koningen in hunne paleizen.

Finis venit, venit finis. 1) Op deze wereld leeft de een langer, de ander korter, maar voor een ieder, hetzij vroeg hetzij laat, breekt eens het laatste oogenblik aan. En op dat uiterste, op dat oogenblik van sterven zal niets ons kunnen troosten dan alleen het bewustzijn, dat wij Jezus Christus hebben bemind en te zijner liefde de ellenden van dit leven met geduld hebben

1) Ez. 7. 2.

verdragen. Neen, dan troosten de rijkdommen niet, die wij bezeten hebben, ook de eer niet door ons genoten noch de genoegens door ons gesmaakt; de grootste waardigheden dezer wereld geven den stervende geen troost, maar baren hem wee, en hoe meer hij er zich verworven heeft, des te grooter zal zijne bitterheid zijn. Zuster Margaretha van Sint Anna, Carmelitesse en dochter van Keizer Rudolf II zeide: *Wat baten de koninkrijken in het uur des doods?*

O mijn God! aan hoevele wereldlingen gebeurt het niet juist dan, wanneer zij het meest in de zorg om zich winsten, goederen, waardigheden te verwerven zijn verdiept, de tijding te ontvangen van hunnen naderenden dood. *Dispone domui tuae quia morieris tu et non vives.* 1) Mijnheer, zoo komt men hun zeggen, het is tijd om aan een testament te denken, uw toestand is bedenkelijk. Mijn God, wat teleurstelling voor zulken mensch! Hij was op het punt zijn proces te winnen, in bezit te komen

1) Is. 38. 1.

van dat huis, van dat landgoed, en nu komt de priester en zegt hem: *Proficiscere, anima christiana, de hoc mundo!* O ziel, ga heen van deze wereld en ga rekenschap geven aan Jezus Christus! Maar ik ben thans nog niet bereid! Bereid of niet, thans is het oogenblik daar.

Ach mijn God, geef mij licht, geef mij kracht; laat mij het leven, dat mij nog overblijft, geheel besteden om U te dienen en te beminnen! Moest ik heden sterven, ik stierf niet tevreden, mijn sterven zou vol onrust zijn. Wat dan draal ik nog? Moet de dood mij dan verrassen en mij voor eeuwig ongelukkig maken?

Mijn God, hoe dwaas ben ik geweest, welaan, ik wil verstandiger zijn. Nu, op dit oogenblik geef ik mij geheel aan U, neem mij aan en help mij met uwe genade.

Alzoo voor een ieder zal eenmaal het einde zijns levens en dus ook dat beslissende oogenblik aanbreken, waarvan eene gelukkige of rampzalige eeuwigheid zal afhangen. *Oh momentum a quo pendet aeternitas!*

O, dachten toch alle menschen aan dat

gewi
scha
den
Uti
sim
den
win
groc
gaar
zijn
dat
I
lijk
een
dag
voe
doe
lin
Ve
zie
zo
in
we
ve

gewichtig oogenblik en aan de re-
 chapschap, die zij dan moeten afleggen aan
 den Rechter van geheel hun leven!
Utinam saperent et intelligerent ac novis-
sima providerent. 1) O, voorzeker zij zou-
 den er niet zoozeer op uit zijn om geld te
 winnen, zich niet zoo zeer inspannen om
 groot te worden in het leven, dat voorbij-
 gaat, maar zij zouden er alleen op bedacht
 zijn, om heilig te worden, om in het leven,
 dat nimmer voorbijgaat, groot te zijn.

Hebben wij dan geloof, zijn wij werke-
 lijk overtuigd, dat er een dood, een oordeel,
 eene eeuwigheid is, zorgen wij dan in die
 dagen, die nog komen, alleen te leven
 voor God. En daarom laten wij ons best
 doen op deze wereld te leven als vreemde-
 lingen, die haar weldra moeten verlaten.
 Verliezen wij nooit den dood uit het ge-
 zicht, laten wij in de zaken van dit leven
 zoo handelen, gelijk wij het doen zouden
 in het uur des doods. Al wat van deze
 wereld is, zal ons verlaten, of wel het zal
 verlaten worden door ons. Nemen wij daar-

1) Deut. 32. 29.

om den raad van Jezus Christus ter harte:
*Thesaurizate vobis thesauros in coelo, ubi
neque aerugo, neque tinea demolitur.* 1)

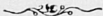
Versmadden wij de schatten dezer wereld,
die ons toch niet bevredigen kunnen en
weldra een einde nemen en laten wij
hemelsche schatten zoeken, die ons geluk-
kig zullen maken en in eeuwigheid niet
vergaan.

Rampzalige, die ik ben, voor een aard-
sche voldoening heb ik zoo dikwijls den
rug gekeerd aan U, eindeloos Goed! Ik
zie nu in, hoe dwaas ik ben geweest met
de eer na te jagen en fortuin te zoeken
op deze wereld. Doch mijn eenig fortuin
zal van nu af geen ander zijn dan u te
beminnen en in alles uwen wil te doen.
O mijn Jezus, ontnem Gij mij dat ver-
langen om vertooning te maken, leer Gij
mij de verachting en het verborgen leven
beminnen. Geef mij kracht om mij zelven
alles te weigeren wat aan U mishaaft.
Help mij ziekten, vervolgingen, mistroos-
tigheid en alle kruisen, die Gij mij over-

1) Math. 6. 20.

zend
O i
U
gelij
Maa
ware
dat
min
U n

zendt, met tevredenheid aan te nemen.
O ik wenschte, dat ik ter liefde tot
U mocht sterven van allen verlaten,
gelijk Gij gestorven zijt voor mij. Heilige
Maagd, uwe gebeden kunnen mij het
ware geluk verwerven, kunnen maken,
dat ik uwen Goddelijken Zoon vurig be-
minne, welaan, bid voor mij, ik stel in
U mijn vertrouwen.

§ 9.

VOORBEREIDING TOT DEN DOOD.

Het is zeker, dat men sterven zal. *Statutum est hominibus semel mori.* 1) Maar onzeker is het, wanneer en hoe men zal sterven. Daarom vermaant ons Jezus Christus: *Estote parati, quia, qua hora non putatis Filius hominis veniet.* 2) *Weest bereid, want op een uur, waarop gij het niet meent, zal de Zoon des menschen komen.* De Goddelijke Zaligmaker zegt: *Estote parati, weest bereid.* Om zalig te worden is het derhalve niet

1) Hebr. 9. 27.

2) Luc. 12. 40.

genoeg, dat wij ons tot sterven voorbereiden, als de dood reeds daar is; maar dan moet de voorbereiding reeds geschied zijn, wij moeten dan bereid zijn om den dood op die wijze en met die omstandigheden aan te nemen, gelijk hij ons dan zal overvallen. Hiertoe nu is het zeer nuttig, dat men ten minste maandelijks de volgende akten verrichte:

O mijn God, zie mij hier aan uwe voeten, bereid om den dood te omhelzen, dien Gij mij hebt voorbeschikt. Reeds nu neem ik hem aan, en tot glorie uwer Majesteit en tot uitboeting mijner zonden breng ik U het offer mijns levens. Om mijn vleesch te believeu heb ik U zoo zwaar beleedigd, ik stem er dan gaarne in toe, dat het door de wormen worde verteerd en tot stof verga.

Mijn Jezus, ik vereenig de smarten en den doodstrijd, die ik dan zal moeten lijden, met de smarten en den doodstrijd, dien Gij, mijn Zaligmaker, geleden hebt in uwen dood. Ik aanvaard den dood met alle omstandigheden, gelijk Gij die wilt. Ik aanvaard den tijd, hij moge nog vele

jaren verwijderd zijn of reeds spoedig aanbreken; ik aanvaard de wijze, op bed of daarbuiten, voorziens of onvoorziens, aan eene smartelijke of geene smartelijke ziekte, gelijk aan U behaagt. In alles geef ik mij over aan uwen heiligen Wil. Geef Gij mij de kracht om alles met geduld te lijden.

Quid retribuam Domino pro omnibus quae retribuit mihi? Ik bedank U, o mijn God, en allereerst voor de gave des geloofs, ik betuig, dat ik wil sterven als zoon van de Katholieke Kerk. Ik ben er dankbaar voor, dat Gij mij niet hebt laten sterven, toen ik in zonde was en dat Gij mij zoo dikwijls en met zooveel barmhertigheid vergiffenis hebt geschonken. Ik bedank U voor die talrijke inspraken en genaden, waarmede Gij mij zocht te trekken tot uwe liefde.

Ik bid U, laat mij sterven, terwijl ik U ontvang in de H. Teerspijze, opdat ik met U vereenigd voor uwen Rechterstoel moge verschijnen. Ik verdien niet uit uwen mond die troostende woorden te hooren: *Euge, serve bone et fidelis, quia*

super pauca fuisti fidelis, supra multa te constituam; intra in gaudium Domini tui. 1) *Welaan, gij goede en getrouwe dienstknecht, omdat gij over weinig getrouw zijt geweest, zal ik u over veel stellen, treed binnen in de vreugde uws Heeren.* Ik verdien dit niet, want in niets ben ik U volkomen getrouw geweest; maar uw dood geeft mij de hoop, dat ik in den hemel zal mogen binnen gaan en U daar eeuwig en uit al mijne krachten zal beminnen.

O mijne gekruisigde Liefde, heb medelijden met mij, zie op mij neêr met die zelfde liefde, waarmede Gij op mij neêrzaagt van uw Kruis, toen Gij daar stierft voor mijne zaligheid. *Delicta juventutis meae et ignorantias meas ne memineris, Domine.* Mijne zonden jagen mij schrik aan; maar ik word getroost door het Kruis, waarop ik U gestorven zie uit liefde tot mij. *Ecce lignum crucis in quo salus mundi pependit.* Ik verlang mijn leven te eindigen, opdat ik ook ophoude

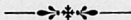
1) Matth. 25, 21.

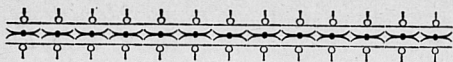
U te beleedigen. Ach, om het bloed, dat Gij voor mij gestort hebt, vergeef mij al de beleedigingen, die ik U voor mijnen dood nog mocht aandoen. *O sanguis innocentis, lava sordes poenitentis.*

Mijn Jezus, ik hecht mij vast aan uw kruis, ik kus de wonden van uwe heilige voeten en daarin wensch ik mijnen lasten zucht te slaken. Ach, verlaat mij niet in dat laatste oogenblik: *Te ergo quaesumus, tuis famulis subveni, quos pretioso Sanguine redemisti.* Ik bemin U uit geheel mijn hart, ik bemin U meer dan mij zelven, en uit het diepste mijner ziel is het mij leed, dat ik in het verledene U heb veracht. Ik was reeds verloren, o Heer! maar Gij in uwe goedheid, Gij hebt mij van de wereld bevrijd; neem dan nu reeds mijne ziel aan als ware het oogenblik reeds daar, waarop ik deze wereld moet verlaten. Nu dan reeds bid ik U met de H. Agatha: *Domine, qui abstulisti a me amorem saeculi, accipe animam meam.* Heer! die de liefde voor deze wereld van mij hebt weggenomen, ontvang mijne ziel. *In te Domine speravi,*

non confundar in aeternum; redemisti me, Domine, Deus veritatis. Op U, Heer, heb ik gehoopt; in eeuwigheid zal ik niet beschaamd worden; Gij hebt mij verlost, Heer, God van waarheid.

O, Allerheiligste Maagd, kom mij in dat oogenblik van mijnen dood te hulp. *Sancta Maria mater Dei, ora pro me peccatore, nunc et in hora mortis meae; Heilige Maria, Moeder Gods, bid voor mij, zondaar, nu en in het uur van mijnen dood. In te Domina, speravi, non confundar in aeternum. Op U, o Koningin, heb ik gehoopt; ik zal niet beschaamd worden in eeuwigheid.* Heilige Joseph, mijn beschermmer, verwerf mij een heiligen dood. Mijn H. Engelbevaarder, H. Aartsengel Michaël, verdedigt mij tegen de hel in dien laatsten strijd. Mijn heilige beschermengel, alle heiligen van het paradijs, komt mij te hulp in mijn laatste oogenblik. Jezus, Maria en Joseph, staat mij terzijde in het uur van mijnen dood.

§ 10.

**WIE GOD BEMINT, MOET GEEN AFSCHRIK
HEBBEN VOOR DEN DOOD.**

Hoe toch zou men een afschuw hebben voor den dood, als men leeft in de genade van God?

Qui manet in charitate in Deo manet et Deus in eo. 1) Een ieder, die God bemint, mag hopen op zijne genade, en, als hij zoo sterft, mag hij vertrouwen Hem voor eeuwig te gaan genieten in het rijk der zaligen; en zou zoo iemand dan den dood moeten vreezen?

Het is waar, de profeet David zegt, geen enkel mensch is rechtvaardig in de

1) I. Joan. 4. 16.

ooger
cum
consp
mede
inbee
verdi
Jezus
leven
beho
zijn
misd
zijn
van
de z
geko
salve
In
mak
Hij
Jezu
veel
dan
tege

1)
2)

oogen van God: *Et non intres in iudicium cum servo tuo, quia non justificabitur in conspectu tuo omnis vivens.* 1) Maar hiermede bedoelt hij, dat niemand zich moet inbeelden zalig te zullen worden door eigen verdiensten alleen, want niemand, tenzij Jezus en Maria, kan zeggen, dat geheel zijn leven vrij is geweest van zonde; evenwel behoeft iemand daarom niet bevreesd te zijn voor den dood, als hij nl. over zijne misdrijven een waar berouw heeft en zijn vertrouwen stelt op de verdiensten van Jezus Christus, daar Jezus juist voor de zaligheid der zondaren op aarde is gekomen: *Venit enim Filius hominis salvare quod perierat.* 2)

Inderdaad, om de zondaars zalig te maken is Hij gestorven, daarvoor heeft Hij al zijn bloed gestort; en het bloed van Jezus Christus, zegt de apostel, spreekt veel luider ten gunste van de zondaren, dan het bloed van Abel om wraak riep tegen Caïn, die hem gedood had. *Sed*

1) Ps. 142. 2.

2) Math. 18. 11.

accessistis ad.... mediatorem Jesum, et sanguinis aspersionem melius loquentem quam Abel. 1)

Het is waar, een onfeilbare zekerheid van zijne eeuwige zaligheid kan niemand hebben zonder eene goddelijke openbaring, maar wel een vast vertrouwen; dit heeft een ieder, die zich oprecht aan God heeft gegeven en bereid is liever alles, ja het leven te verliezen dan be-roofd te worden van de genade Gods. Deze zekerheid is met vastheid gegrond op de goddelijke beloften: Niemand, zegt de H. Schrift, heeft zijn vertrouwen gesteld op God en is beschaamd gemaakt. *Nullus speravit in Domino et confusus est. 2)*

Op zoovele plaatsen van de H. Schrift betuigt God ons uitdrukkelijk, dat Hij niet den dood des zondaars wil, maar dat deze zich bekeere en leve. *Numquid voluntatis meae est mors impij, dicit Dominus Deus, et non ut convertatur a viis suis et vivat? 3)* Op een andere plaats

1) Hebr. 12. 22 ad 24.

2) Eccli. 2. 11.

3) Ez. 18. 23.

word
bekra
Dom
conve
zegt
des
en l
zijn
om o
lig in
God
sterv
En
hebb
zond
denk
tiam
ejus
T
hem
bezi
zijn
bed

wordt nog eens hetzelfde gezegd en nu bekrachtigd met een eed: *Vivo ego, dicit Dominus Deus, nolo mortem impii, sed ut convertatur et vivat.* 1) Zoowaar ik leef, zegt God, de Heer, ik wil niet den dood des zondaars, maar dat hij zich bekeere en leve. Op dezelfde plaats klaagt God zijn nood aan die verharde zondaren, welke om de zonde niet te verlaten zich vrijwillig in het verderf storten. Waarom, roept God uit, waarom, huis van Israel, wilt gij sterven? *Quare moriemini domus Israel?* En tevens doet hij aan allen, die berouw hebben, de belofte, dat Hij al hunne zonden en boosheden niet meer zal gedenken. *Si autem impius egerit poenitentiam.... vita vivet;.... omnium iniquitatum ejus, quas operatus est, non recordabor.* 2)

Teekenen nu voor den zondaar, welke hem met een groot vertrouwen moeten bezielen, dat hij vergiffenis heeft bekomen, zijn: op de eerste plaats afschuw van zijne bedrevene zonden. Een heilige Vader zegt,

1) Ez. 33. 11.

2) Ez. 18. 21. 22.

dat iemand, die in waarheid zeggen kan : *Iniquitatem odio habui et abominatus sum*; 1) *Mijne ongerechtigheid haat en verfoei ik*, er gerust op moet zijn, dat hij in staat van genade is. Een bemoedigend teeken ook van Gods vriendschap heeft de gene, die na zijne zonde gedurende langen tijd in het goede heeft volhard. Ook kan men nog als groote teekenen beschouwen, dat men in Gods genade verkeert, wanneer men vast besloten is liever het leven te verliezen dan de vriendschap van God; evenzoo, wanneer men een vurig verlangen heeft om God te beminnen en Hem ook door anderen bemind te zien, alsook, wanneer men er gevoelig over is, als men God ziet beleedigen.

Maar hoe kan het dan zijn, dat sommige groote heiligen, die zich geheel aan God hadden gegeven, die een verstorven leven hadden geleid, die onthecht waren aan alle genegenheid voor het aardsche, toch in hunnen dood groote angsten gevoelden, als zij er aan dachten, dat zij gingen ver-

1) Ps. 118. 163.

schijn
Men
dat h
hebb
om
zonde
eeuw
in h
groot
zij n
de a
die
is t
die
gaat
de l
en c
E
mo
mo
mo
Chr
nun
kon
blij
wo

kan :
natus
at en
hij in
d tee-
ft de-
ngen
k kan
wen,
meer
en te
God;
ngen
ook
wan-
God
nige
God
even
aan
toch
den,
ver-

schijnen voor Christus hunnen rechter. Men kan antwoorden, het is zeldzaam, dat heiligen bij hun sterven zulke angsten hebben verduurd; God liet het dan toe om hen nog eenige overblijfselen van zonden te doen uitboeten, alvorens zij de eeuwige zaligheid binnen gingen. Maar in het algemeen zijn alle heiligen met groote kalmte gestorven, vurig verlangden zij naar den dood om alzoo te geraken tot de aanschouwing van God. Wat overigens die vreeze voor de zaligheid aangaat, er is tusschen de zondaren en de heiligen die sterven dit verschil: bij de zondaren gaat de vrees over tot wanhoop, maar bij de heiligen gaat zij over tot vertrouwen en daarom sterven zij in vrede.

Een ieder derhalve, die met reden vermoeden kan in staat van genade te zijn, moet naar den dood verlangen, dikwijls moet hij het gebed herhalen, dat Jezus Christus ons geleerd heeft, *Adveniat regnum tuum. Heer, laat uw rijk komen*; en komt de dood, dan moet hij dien met blijdschap omhelzen, zoowel om bevrijd te worden van de zonde (op deze wereld toch

kan men zonder eene buitengewone genade niet leven zonder misslagen) als ook om God van aanschijn tot aanschijn te gaan aanschouwen en Hem uit alle krachten te beminnen in het rijk zijner liefde.

Mijn beminde Jezus, mijn Zaligmaker en mijn Rechter, o, wanneer Gij mij eens zult oordeelen, ik smeeke U, verwijs mij dan niet ter helle. In de hel zou ik U niet meer kunnen liefhebben, maar U voor eeuwig moeten haten; en hoe zou ik U kunnen haten, U, die zoo beminnelijk zijt en mij zoozeer bemind hebt? Die genade, het is waar, om mijne zonde verdien ik haar niet; maar indien ik ze niet verdien, dan toch hebt Gij ze voor mij verdiend, toen Gij met zooveel smart uw bloed voor mij vergoten hebt op het kruis. In een woord, o mijn Rechter, zend mij alle lijden over, maar laat het niet gebeuren, dat ik U niet meer zou kunnen beminnen. O Moeder Gods, Gij ziet in welk gevaar ik verkeer van veroordeeld te worden om uwen Zoon, die eene oneindige liefde verdient, nooit meer te kunnen beminnen, welaan ontferm U mijner en kom mij te hulp.

IN

ses,
Ald
Vrij
daar
kor
gen
de
bes
ons
ger
van
stic

§ 11.

IN HET KRUIS LIGT ONZE ZALIGHEID.

*E*cce lignum crucis, in quo salus mundi
pendit. Ziehier het hout des Krui-
ses, waaraan het heil hing der wereld.
Aldus zingt de H. Kerk op den goeden
Vrijdag. In het Kruis ja is onze zaligheid,
daar vindt men de kracht tegen de be-
koringen, de onthechting aan de genoe-
gens der wereld, in het Kruis vindt men
de ware liefde tot God. Wij moeten dus
besluiten om het kruis, dat Jezus Christus
ons heeft overgezonden met geduld te dra-
gen en op dat kruis te sterven ter liefde
van Jezus Christus, gelijk Hij op het zijne
stierf ter liefde van ons. Er is geen andere

weg om in den hemel te komen, dan de bitterheden des levens tot onzen dood toe met geduld te verdragen.

En ziedaar het middel om ook te midden van het lijden vrede te vinden. Ik vraag het u, is er een ander middel om bij de kruisen den vrede niet te verliezen dan de onderwerping aan Gods wil? Als wij dat middel niet te baat nemen, dan mogen wij gaan waar wij willen, dan mogen wij doen, wat wij kunnen, wij zullen den last van het kruis niet ontvluchten. Daarentegen, als wij het met bereidwilligheid dragen dan zal het kruis wederkeerig ons dragen, het zal ons dragen ten hemel en ons vrede schenken hier op aarde.

Wat doet iemand die het kruis van zich afstoot? Hij verzwaart er den last van, maar iemand, die het omhelst en het met geduld draagt, hij maakt den last licht en het gewicht zelf wordt hem een troost; ja, want God is mild met zijne genade voor allen, die bereidvaardig het kruis dragen, om Hem genoeg te geven. Volgens de natuur is het lijden niet aange-

naar
heer

O
gelu
para
en d
morr
ons
ons
den
ut a
traa
mijn
de t
best
dare
dit
die
in
war
van
Ran
gaa
zwa

naam ; maar wanneer de goddelijke liefde heerscht in een hart, wordt het zoet.

O, als wij acht geven op dien staat van geluk welken wij zullen genieten in het paradijs, wanneer wij God getrouw zijn en de moeielijkheden van dit leven zonder morren verdragen, neen, dan zouden wij ons niet beklagen over God, wanneer Hij ons lijden overzendt, maar met Job zouden wij zeggen : *Haec mihi sit consolatio, ut affligens me dolore non parcat, nec contradicam sermonibus Sancti.* 1) Dit zij mijne troost : dat God mij niet spaart in de beproeving en dat ik toch zijn raadsbesluit niet weêrspreke. En zijn wij zondaren, hebben wij de hel verdiend, ook dit moet ons opbeuren in de beproevingen, die ons overkomen, te zien nl. dat wij in dit leven door God gekastijd worden ; want dit is een zeker teeken, dat God ons van de eeuwige kastijding wil bevrijden. Rampzalig de zondaar, wien het goed gaat op deze wereld ! Wie onder eene zware beproeving gebukt gaat, moet zijn

1) Job. 6. 10.

oog maar eens wenden naar de hel, welke hij door zijne zonden verdiend heeft; wat pijn hij dan ook lijdt, zij zal hem onbeduidend schijnen. Indien wij derhalve zonden hebben bedreven, dan moet onze aanhoudende bede tot God zijn: O Heer, spaar mij geene smarten, *affligens me dolore non parcas*; doch ik bid U, geef mij tevens kracht om te lijden met geduld, opdat ik uwen heiligen Wil niet weersteve, *nec contradicam sermonibus Sancti*; maar mij in alles voege naar hetgeen Gij over mij beschikt, en immer herhale met Jezus Christus: *Ita Pater, quoniam sic fuit placitum ante te*. 1) Heer, het behaagde U aldus te handelen, welaan zoo geschiede het.

De ziel, welke door de goddelijke liefde wordt beheerscht, zoekt niet anders dan God. *Si dederit homo omnem substantiam domus suae pro dilectione, quasi nihil despiciet eam*. 2) Wie God bemint acht alles gering, zegt aan alles vaarwel, wat Hem

1) Math. 11. 26.

2) Cant. 8. 7.

niet dient tot de liefde van God; en voor de goede werken, die hij verricht, voor al de boetplegingen en vermoeienissen, die hij zich voor de eere Gods getroost, verlangt hij geene vertroosting en geestelijke zoetheden te verkrijgen, het is hem genoeg te weten, dat hij genoeg geeft aan God; in een woord hij is er altijd en in alles op uit zich zelve te verloochenen, aan elke voldoening van zich zelve te verzaken, en na dit alles verheft of verhoovaardigt hij zich op niets, maar noemt zich zelve een dienstknecht, stelt zich op de laatste plaats en geeft zich geheel over in de armen van Gods welbehagen en Gods barmhartigheid.

Om heilig te worden moeten wij veranderen van smaak. Als wij het niet zoover brengen, dat wat zoet is ons bitter smaakt en wat bitter is zoet, dan zullen wij er ook nimmer toe komen om ons volmaakt te vereenigen met God. Een groote waarborg voor de toekomst, een groot deel van onze volmaaktheid hier op aarde bestaat daarin, dat wij alle wederwaardigheden, die ons door den dag over-

komen, met onderwerping verdragen, zoo-
wel kleine als groote; en wij moeten ze
lijden met die doeleinden, waarvoor de Heer
in zijne Rechtvaardigheid wil, dat wij ze
zullen lijden nl. 1o. om onze bedrevene
zonden uit te boeten. 2o. om het eeuwig
leven te verdienen. 3o. om genoeg te
geven aan God, en dit laatste is het voor-
naamste en edelste doel, wat wij ons bij
al onze werken kunnen voorstellen.

Verklaren wij ons daarom immer voor
God bereid om elk kruis, wat Hij ons
overzendt te verdragen, zorgen wij ook
gereed te zijn om ter zijner liefde allerlei
wederwaardigheden te verduren, opdat,
als zij ons werkelijk overkomen, wij ze
edelmoedig aanvaarden en ook wij dan
zeggen, wat Jezus Christus tot Petrus
zeide, toen de joden Hem gevangen namen
in den hof om Hem ter dood te leiden:
*Calicem quem dedit mihi Pater non bibam
illum?* 1) God zendt mij dit kruis tot mijn
welzijn; en zal ik dan zeggen, dat ik het
niet wil?

1) Joan. 18. 11.

En wanneer ooit de last van zoo'n kruis ons al te zwaar mocht toeschijnen, nemen wij dan terstond onze toevlucht tot het gebed, want dan zal God ons kracht geven om het met verdienste te dragen. Herinneren wij ons ook aan hetgeen de H. Paulus zegt, nl. dat geene beproeving dezer wereld, hoe hard die ook zij, in vergelijking kan komen met de glorie, die God ons houdt voorbereid in het toekomstige leven. *Non sunt condignae passionēs hujus temporis ad futuram gloriam, quae revelabitur in nobis.* 1) Verlevendigen wij dan ons geloof, als de beproevingen ons ter neerdrukken; slaan wij allereerst een blik op den gekruisten Zaligmaker, die daar zieltoogt op het kruis uit liefde tot ons; werpen wij ook een blik op het paradijs en op de belooning, die God voorbereidt voor hen, die lijden ter liefde van Hem, neen dan zullen wij ons niet beklagen, maar God bedanken voor de pijn, die Hij ons te verduren geeft, ja, wij zullen Hem vragen,

1) Rom 8. 18.

dat Hij ons nog meer te lijden geve. O! de heiligen in den hemel; hoezeer verblijden zij zich thans, niet echter omdat zij eer en genoegens hebben genoten op deze wereld, maar omdat zij voor Jezus Christus hebben geleden. Weinig betee- kent alles wat voorbijgaat; alleen, wat nooit voorbijgaat en eeuwig duurt, is groot.

O mijn Jezus, hoezeer troost mij dat woord, hetwelk ik van U hoor: *Convertimini ad me et convertar ad vos.* 1) *Bekeert u tot mij en ik zal mij keeren tot U.* Ik heb U eertijds verlaten ter wille van de schepselen, ter wille van ellendige voldoeningen, thans verlaat ik dit alles en keer tot U terug, maar nu ben ik ook zeker, dat Gij mij niet verstoot, want Gij zelf verklaart U bereid mij aan te nemen, *convertar ad vos.* Neem mij dan in uwe genade op, doe mij kennen, welk groot goed Gij zijt, doe mij de liefde kennen, welke Gij mij hebt toegedragen, opdat ik U nooit meer verlate. Geef mij vergiffenis, mijn Jezus, geef mij vergiffenis, mijn be-

1) Zach. 1. 3.

minde Zaligmaker, o, mijne liefde, vergeef mij alles, waardoor ik U bedroefd heb. Geef mij uwe liefde, en voor het overige doe met mij, wat U behaagt. Kastijd mij zooveel als Gij wilt, beroof mij van alles, maar beroof mij niet van U. Laat geheel de wereld komen, laat zij mij al hare geneugten bieden, ik verklaar, dat ik alleen U begeer en anders niets. O Maria, beveel mij aan uwen Zoon, Hij geeft U wat Gij Hem vraagt; op U dan stel ik mijn vertrouwen.

§ 12.

**WELK GENOEGEN MEN AAN
JESUS CHRISTUS GEEFT, WANNEER MEN
TER ZIJNER LIEFDE LIJDT.**

*Si quis vult post me venire, abneget semetipsum et tollat crucem suam quotidie et sequatur me. 1) Indien iemand na mij wil komen, hij verloochene zich zelven, neme zijn kruis dagelijks op en volg mij. Het is van belang hier op deze woorden van Jezus Christus meerdere bemerkingen te maken. De goddelijke Zaligmaker zegt: *Si quis vult post me venire. Indien iemand na mij wil komen: Hij zegt niet: indien iemand tot mij wil komen ad me, maar na mij post me. Christus* wil, dat wij Hem op den voet*

1) Luc. 9. 23.

volgen; denzelfden weg dus van door-
nen en kwellingen, dien Hij bewandeld
heeft, moeten wij ook bewandelen; Jezus
zelf gaat ons voor en hij houdt niet
stil, voordat Hij is aangekomen op Cal-
varië, waar Hij sterft; als wij Hem dus
beminnen, dan moeten wij Hem volgen tot
onzen dood toe. Een ieder daarom moet
zich zelf verloochenen, *abneget semetipsum*,
d. w. z. hij moet zich zelven weigeren, wat
de eigenliefde hem vraagt, maar wat mis-
haagt aan Jezus Christus.

Christus zegt verder: *Tollat crucem
suam quotidie et sequatur me*, hij neme
zijn kruis dagelijks op en *volge mij*. Laten
wij die laatste woorden een voor een be-
schouwen: *Tollat*; *hij neme het op*; weinig
baat het, dat men het kruis gedwongen
draagt; alle zondaren dragen het, maar
zonder verdienste; om het kruis met ver-
dienste te dragen, moet men het bereid-
willig omhelzen.

Crucem (kruis); hiermede worden alle
beproevingen aangeduid; Jezus Christus
noemt ze *kruis*, om ons het lijden zoet
te maken; dit woord immers doet ons

denken, hoe Hij eenmaal op het kruis stierf ter liefde van ons.

Hij zegt: *suam* (zijn kruis). Men vindt personen, die, zoodra zij eenigen geestelijken troost ontvangen, zich zelven aanbieden om evenals de martelaren met pijnbanken, ijzeren haken, gloeiende roosters te worden gefolterd; een pijn in het hoofd echter, wat onoplettendheid van een vriend of het lastig humeur van een bloedverwant kunnen zij niet verdragen. Mijn broeder, mijne zuster; God vraagt van u noch pijnbank, noch ijzeren haken, noch gloeiende roosters: maar het is zijn wil, dat gij met geduld die pijn, die verachting dat humeur verdraagt. Eene kloosterzuster zou weder naar eene woestijn willen gaan om te lijden, zij zou groote boetvaardigheid willen doen, maar ondertusschen kan zij hare overste, kan zij in hare bediening deze of gene gezellin niet verdragen; God echter wil, dat zij het kruis zal dragen, dat haar te dragen gegeven is, en niet dat, wat zij zelve zou wenschen te dragen.

Hij zegt: *quotidie* (dagelijks). Men vindt er, die in den aanvang het kruis

omhelzen, dan nl. als het komt; maar, houdt het eenigen tijd aan, dan zeggen zij: *neen, nu kan ik niet langer*. God echter wil, dat wij het kruis blijven dragen en het geduld bewaren, ook al moesten wij het onverpoosd dragen tot onzen dood toe. Ziedaar dus, waarin de zaligheid en de volmaaktheid gelegen is: *Abneget*, weigeren aan de eigenliefde, wat niet dienstig is. *Tollat*, het kruis omhelzen, wat God ons overzendt. *Sequatur*, de voetstappen volgen van Jezus Christus tot den dood. Wij moeten er wel van overtuigd zijn, dáártoe juist houdt God ons op deze wereld, opdat wij de kruisen, die Hij ons overzendt, zouden dragen; en hierin bestaat de verdienste van ons leven. Onze Goddelijke Zaligmaker, die ons zoozeer bemint, is daarom niet op de wereld gekomen om in vreugde te leven, maar om te lijden, opdat wij zijne voetstappen zouden volgen: *In hoc enim vocati estis, quia et Christus passus est pro nobis, vobis relinquens exemplum ut sequamini vestigia ejus*. 1) Beschouwen

1) I. Petr. 2. 21.

wij Jezus; ziet, hoe Hij ons vooruitgaat met zijn kruis en ons den weg baant, waarlangs wij Hem volgen moeten ter zaligheid. O, welk een groot heelmiddel vindt men in elke beproeving als men zegt tot Jezus: Heer, wilt Gij, dat ik dit kruis drage? Welaan, ik aanvaard het en wil het dragen, zoolang als U behaagt.

Vele zielen hooren gaarne spreken van gebed, van inwendigen vrede, van liefde tot Jezus Christus; maar weinig bevalt het hun te hooren spreken van kruis en lijden. Dezulken beminnen Jezus Christus, zoolang de goddelijke vertroosting hun toelacht; maar, als die onthouden wordt, en er eenige bitterheid komt, als de Heer zich verbergt om hen te beproeven en hen van de gewone vertroostingen berooft, dan laten zij hun gebed, hunne communiën, hunne verstervingen varen, zij geven zich over aan moedeloosheid, vervallen in lauwheid en gaan aardsche voldoeningen zoeken. Zulke zielen echter beminnen veeleer zich zelve dan Jezus Christus. Zielen daarentegen, die God niet met zulke baatzuchtige liefde beminnen, d.w.z.

niet
een
ver
late
ach
en
vin
Go
be
re
loo
lar
cis
ve
zi
de
vi
lij

niet om de vertroosting, maar met eene zuivere liefde, alleen omdat Hij verdient bemind te worden, zulke zielen laten hunne godvruchtige oefeningen niet achter, hoe groot dan ook de dorheid en de verveling zij, die zij er in onder vinden; het is hun genoeg, dat zij aan God genoeg geven, en zij verklaren zich bereid om tot hunnen dood toe, ja gedurende de gansche eeuwigheid in die troosteloosheid te blijven, indien God dit zou verlangen. Jezus Christus (zegt de H. Franciscus van Sales) is even beminnelijk in de vertroosting als in de verlatenheid. De zielen die God beminnen weten in het lijden zeer wel hunnen troost en zoetheid te vinden; de gedachte troost hen, dat zij lijden ter liefde van God; en zij zeggen:

O, welk een zoetheid, lieve Jezus,
Smaakt niet een hart, dat voor U lijdt!
O, kon ik voor U sterven, Jezus,
Die ook voor mij gestorven zijt! *)

*) *Quanto è dolce, mio caro Signore,
A chi t' ama il patire per te!
Oh potessi morir per tuo amore,
Gesù mio, che sei morto per me!*

Dit alles en veel meer dan dat heeft Jezus Christus wel aan ons verdiend, Hij die een leven vol bitterheid en een smartvollen dood verkozen heeft zonder de minste verlichting, alleen omdat hij ons beminde en om ons te doen begrijpen, dat, zoo wij Hem beminnen willen, wij Hem op gelijke wijze moeten beminnen, als Hij ons bemind heeft. O, hoe dierbaar aan Jezus Christus is eene ziel, die lijdt en Hem bemint! O, goddelijke gave, gave boven alle gaven verkieselijk, beminnen met lijden en lijden met beminnen! O Jezus, Gij alleen hebt ons die grondstellingen des heils kunnen leeren, die grondstellingen zoo geheel in strijd met de grondstellingen der wereld; maar Gij alleen ook kunt ons de kracht geven om de kruisen te lijden met geduld. Ik vraag U dan niet, dat Gij mij van het lijden verschoont; alleen bid ik U, geef mij kracht om te lijden met geduld en gelatenheid. Eeuwige Vader, uw Zoon heeft ons beloofd, dat, wat wij U ook in zijnen naam zouden vragen, Gij ons alles zoudt geven. *Amen, Amen, dico vobis; si quid petieritis Patrem in nomine meo,*

dab
vrag
ling
dure
Chr
alle
daa
Gij
wil
mij
alle
van
mij
de
va
va
uv
vr
ge
to
—

dabit vobis. 1) Zie hier dan, wat wij U vragen; geef ons de genade om de kwellingen van dit leven met geduld te verduren. Verhoor ons om de liefde van Jezus Christus. En Gij, mijn Jezus, vergeef mij alle beledigingen die ik U heb aangedaan, omdat ik in de beproevingen, die Gij mij hebt overgezonden, niet geduldig wilde zijn. Geef mij uwe liefde, zij zal mij kracht geven om ter liefde van U alles te lijden. Beroof mij van alles, van alle goederen der wereld, van mijne bloedverwanten, van mijne vrienden, van de gezondheid mijns lichaams, van alle vertroostingën, beroof mij zelfs van mijn leven, maar beroof mij niet van uwe liefde. Geef mij U zelven, anders vraag ik U niets.

Allerheiligste Maagd, verwerf mij de genade Jezus Christus tot aan mijnen dood toe standvastig te beminnen.

1) Jo. 16. 23.

§ 13.

DE LIEFDE GODS OVERWINT ALLES.

Fortis est ut mors dilectio. 1) *De liefde is sterk als de dood.* Evenals de dood ons losmaakt van alle goederen der wereld, gelijk hij ons ontrukkt aan onze rijkdommen, aan onze eerambten, aan onze bloedverwanten, aan onze vrienden en aan alle aardse genoegens, zoo heerscht ook de liefde Gods nauwelijks in een hart, of zij berooft het van alle gehechtheid aan de vergankelijke goederen dezer wereld. Vandaar dan ook wat men van de heiligen gezien heeft; zij ontteden zich van alles,

1) Cant. 8. 6.

wat
verz
hoog
had
en k
te w
E
het
Vin
ont
van
wij
ons
ont
S
dat
in
in
Go
H
sch
vin
zo
lev
vo
on

wat de wereld hun aanbood, men zag hen verzaken aan hunne bezittingen, aan de hoogste waardigheden, aan al, wat zij hadden, en wegvluchten naar woestijnen en kloosters om al hunne gedachten alleen te wijden aan de liefde van God.

Eene ziel kan niet zijn zonder beminnen, hetzij dat zij God beminne of het schepsel. Vindt gij eene ziel van alle aardsche liefde ontbloot, gij zult haar gansch vol bevinden van de liefde Gods. Willen wij weten, of wij geheel aan God zijn, onderzoeken wij ons dan, of wij aan alles ter wereld zijn onthecht.

Sommige menschen beklagen zich, omdat zij in hunne godvruchtige oefeningen, in hunne gebeden, in hunne communiën, in hunne bezoeken bij het H. Sacrament God niet vinden. Tot dezulken zegt de H. Theresia: *Onthecht uw hart van de schepselen, zoekt dan God en ge zult Hem vinden.* Gij zult niet altijd die geestelijke zoetheid vinden, welke de Heer in dit leven aan zijne beminde zielen niet bij voortduring, maar slechts nu en dan geeft om hun verlangen op te wekken naar

die eindelooze geneugten, welke Hij hun in het paradijs houdt voorbereid; doch wat Hij hen wel doet ondervinden, is die inwendige vrede, welke alle zinnelijke genoegens te boven gaat. *Pax Dei, quae exsuperat omnem sensum.* 1)

Wat grooter geneugte toch kan eene godminnende ziel smaken dan uit de innigheid haars harten te zeggen: *Deus meus et omnia?* *Mijn God en mijn al.* De H. Franciscus van Assisië bleef eens een geheelen nacht in eene hemelsche vervoering, terwijl hij voortdurend deze woorden herhaalde: *Deus meus et omnia.* *Mijn God en mijn al.*

Fortis est ut mors dilectio. Als men een stervende nog een of ander stoffelijk ding zag vastgrijpen, zou dit een bewijs zijn, dat hij nog niet dood was; de dood berooft van alles. Wie alzoo geheel aan God wil zijn moet vaarwel zeggen aan alles; als hij nog iets voor zich zelve terughoudt, geeft hij blijk, dat zijne liefde tot God niet volmaakt is, maar zwak.

1) Phil. 4. 7.

De goddelijke liefde berooft ons van alles. *De liefde tot God*, zeide een groot dienaar Gods, Pater Segneri de jongere, (wiens leven is beschreven door Muratori) *de liefde tot God is een beminnelijke dievegge, die ons berooft van alles, wat dezer wereld is.* Een ander dienaar Gods had al zijne goederen aan de armen gegeven, en toen men hem later vroeg, wat hem tot zulk eene armoede gebracht had, haalde hij het evangelie uit zijn zak, en zeide: ziedaar, dit heeft mij van alles beroofd.

In één woord, Jezus Christus wil meester zijn van geheel ons hart en wil er geene mededingers. De senaat van Rome, zoo verhaalt ons de H. Augustinus, weigerde aan Jezus Christus de aanbidding, omdat Hij, zeiden zij, een trotsche God was, die alle eer alléén wilde ontvangen; en ja, zoo is het, Jezus Christus is onze eenige Heer, Hij heeft dus alle recht te vorderen dat wij Hem alleen aanbidden en met eene zuivere liefde beminnen.

De H. Franciscus van Sales zegt, dat de echte liefde tot God alles verslindt wat niet God is.

Als er zich dus in ons hart eenige genegenheid doet gelden voor iets, wat God niet is of niet is *voor* God, dan moeten wij die terstond verwijderen en zeggen: *ga weg van hier, er is geen plaats voor u.* Daarin bestaat die algeheele verloochening, welke de goddelijke Zaligmaker ons zoozeer aanbeveelt, als wij geheel de zijnen willen wezen; *algeheele* verloochening d. w. z. eene verloochening, die alles omvat, in het bijzonder ouders en vrienden. Hoevelen worden nooit heilig, omdat zij willen behagen aan de menschen. David zegt, dat zij, die behagen aan de menschen, door God worden veracht. *Qui hominibus placent confusi sunt, quoniam Deus spre- vit eos.* 1)

Boven alles echter moeten wij verzaken aan ons zelve door de overwinning onzer eigenliefde. Vervloekte eigenliefde, die zich overal zelfs in onze heiligste werken wil inmengen, daar zij ons immer eigen glorie of eigen voldoening voor oogen stelt! Hoevele predikers, hoevele schrijvers

1) Ps. 52. 6.

verlie
zwoeg
telijk
gaan,
zuive
te wo
Wij
dien
werk
zoov
ontz
ontz
vind
dien
aans
juis
doe
goe
vin
mo
zel
La
vol
op
go

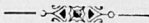
verliezen aldus de vrucht van al hun
zwoegen ! Zelfs, als wij bidden, onze gees-
telijke lezing maken of te communie
gaan, sluipt er niet zelden eene minder
zuivere bedoeling tusschen, b.v. om gezien
te worden of geestelijken troost te smaken.
Wij moeten er daarom immer op uit zijn
dien vijand, waardoor wij onze schoonste
werken verliezen, ten onder te brengen ;
zooveel mogelijk dus moeten wij ons alles
ontzeggen wat bevalt, ons b.v. dat vermaak
ontzeggen, juist, omdat wij er plezier in
vinden, aan dezen of genen persoon een
dienst bewijzen, juist omdat hij ons minder
aanstaat, dit of dat geneesmiddel innemen,
juist omdat het bitter is. De eigenliefde
doet het ons voorkomen als ware niets
goed, waar zij niet hare voldoening in
vindt ; maar wie geheel aan God wil zijn,
moet, waar het eigen plezier geldt, zich
zelve geweld aandoen, en immer zeggen :
*Laat ik ook alles verliezen, als God maar
voldaan is.*

Niemand overigens is beter tevreden
op deze wereld dan juist hij, die alle
goederen der wereld veracht. Wie zich

het edelmoedigst van zulke goederen ont-
doet, wordt het ruimst begiftigd met de
goddelijke genade; aldus weet de Heer
zijne getrouwe minnaren te beloonen.

Mijn Jezus, Gij kent mijne zwakheid;
maar Gij hebt beloofd een ieder te helpen,
die vertrouwen stelt op U. Ik bemin U,
Heer, ik vertrouw op U; geef mij kracht
en maak mij geheel den uwe.

Ook op U stel ik mijn vertrouwen, o
mijne zoete Voorspreekster Maria.

rei
eeu
iet
zie
all
Ie
en
za
bo
oo
za
m

§ 14.

OVER DE NOODZAKELIJKHEID VAN
HET INWENDIG GEBED.

Vooreerst is het inwendig gebed noodzakelijk om licht te hebben op de reis, welke wij hier maken naar de eeuwigheid. De eeuwige waarheden zijn iets geestelijks; daarom kan men ze niet zien met de oogen des lichaams, maar alleen met de beschouwing des verstands. Iemand, die niet overweegt, ziet ze niet, en zal daarom moeielijk den weg der zaligheid blijven bewandelen. Daarenboven, iemand, die niet overweegt, ziet ook zijne gebreken niet, en daaruit volgt, zegt de H. Bernardus, dat hij ze in het minst niet verfoeit. Evenmin ziet hij de

gevaren, waaraan zijne zaligheid blootstaat; hij denkt er dus niet aan die te vermijden. Maar als iemand overweegt, dan springen hem aanstonds zijne gebreken en de gevaren voor zijne zaligheid in het oog, en daar hij ze bemerkt, zal hij er ook op bedacht zijn zijne voorzorgen te nemen. De overweging zegt de H. Bernardus, regelt onze neigingen, leidt onze handelingen en herstelt onze misslagen. *Consideratio regit affectus, dirigit actus, corrigit excessus.* 1)

Op de tweede plaats is de overweging noodzakelijk, omdat wij zonder overweging de kracht missen om de bekoringen te overwinnen en ons toe te leggen op de deugd. De H. Theresia zegt, dat iemand, die de overweging verwaarloost, geen duivelen nodig heeft om hem naar de hel te brengen, want hij stort er zich van zelve in neder.

De reden is, dat men zonder overweging ook het gebed niet beoefent. God doet niets liever dan ons zijne genade geven;

1) De consid. 1. 2. c. 6.

maar, zegt de H. Gregorius, Hij geeft ze niet, of Hij moet er eerst om gevraagd worden en door onze gebeden als het ware gedwongen worden ze te geven. *Vult Deus rogari, vult cogi, vult quadam importunitate vinci.* 1) Zonder het gebed evenwel, zal ons de kracht om aan onze vijanden te weerstaan ontbreken, en zullen wij niet volharden in het gebed. Monseigneur Palafox 2) schrijft: *Hoe zal de Heer ons de volharding geven, als wij ze Hem niet vragen? En hoe zullen wij ze Hem vragen zonder bidden?* Maar iemand, die bidt, is gelijk aan een boom, die geplant is aan den oever van het water. *Erit tamquam lignum, quod plantatum est secus decursus aquarum.* 3) Vandaar dat hij immer groeit.

Daarenboven is het inwendig gebed die zalige vuuroven, waarin de zielen worden ontvlamd van goddelijke liefde. *In meditatione mea exardescet ignis.* 4) De overweging, zegt de H. Catharina van Bologna,

1) In Ps. poenit. 6.

2) Ann. all. lett. d. S. Therese.

3) Ps. 1. 3.

4) Ps. 38. 4.

is die gelukkige band, welke de zielen vasthecht aan God. *Introduxit me Rex in cellam vinariam, ordinavit in me caritatem.* 1) *De Koning geleidt mij in zijnen wijnkelder*, zegt de gewijde bruid. Die wijnkelder is de overweging, waar de ziel zoozeer door de goddelijke liefde wordt bedwelmd, dat al hare zintuigen als het ware verdoofd worden voor de dingen dezer wereld. Niets ziet zij meer of het moet behagen aan haren beminde, van niets spreekt zij meer, tenzij van haren beminde, en van niets meer wil zij hooren spreken tenzij alleen van haren beminde. Elk ander gesprek verveelt haar en baart haar verdriet. De ziel, die zich afzonderd in het gebed om zich daar alleen met God te onderhouden, zal zich, zegt de profeet, weldra boven zich zelve verheffen, *Sedebit solitarius et tacebit: quia levavit super se.* 2) Hij zegt: *sedebit*, zij zal gezeten zijn. Wanneer nl. de ziel *gezeten* is, d. w. z. wanneer zij in de overweging

1) Cant. 2. 4.

2) Thren. 3. 28.

rustig overdenkt, hoezeer God hare liefde waardig is en hoe groot zijne liefde is voor haar, zal zij in God smaak beginnen te vinden, zij zal haren geest met heilige gedachten vervullen, zich van aardse genegenheden onthechten, grootmoedige verlangens zullen haar bezielen en ten laatste zal zij besluiten zich geheel aan God te geven. Waar vormden de heiligen de heldhaftigste besluiten en kwamen zij tot dien hoogen graad van volmaaktheid, waar anders tenzij in het gebed?

Hooren wij, wat de H. Joannes a Cruce zegt, als hij spreekt over het inwendig gebed:

Daar gaf Hij mij geheel zijn hart,
Daar leerde ik zijne zoetste leer;
En ik, 'k gaf mij geheel aan Hem,
Niets hield ik voor mij zelve meer:

Daar werd mijn ziel de bruid van mijnen Heer.*

Maar, zegt de H. Aloysius van Gonzaga, men zal nimmer tot een hoogen graad van

* Quivi suo petto diemmi,
Quivi dottrina appresi assai gustosa;
Ed io tutta sua femmi,
Non riserbando cosa:
Quivi gli promettei d'esser sua sposa.

volmaaktheid geraken, als men het gebed niet veelvuldig beoefent. Laten wij daarom hart hebben voor het gebed en verzuimen wij het nooit, hoe groot ook de verveling zij, die wij er ondervinden. De verveling, die wij daar lijden uit liefde tot God, zal ons ruimschoots worden vergoed.

O mijn God, vergeef mij mijne traagheid; hoevele schatten van genade heb ik verloren, omdat ik zoo vaak nalatig ben geweest in het gebed! Geef mij voor de toekomst kracht om U getrouw te zijn en hier op aarde te blijven omgaan met U, met wien ik hoop voor eeuwig te zullen verkeerén in den hemel. Ik vorder niet, dat Gij mij onthaalt op vertroostingén; ik verdien ze niet, sta mij slechts toe, dat ik blijf neergebogen voor uwe voeten om uwe barmhartigheid in te roepen voor mijne arme ziel. Daar, aan uwe voeten, mijn gekruiste Jezus, zal de gedachtenis aan uw lijden mij onthecht houden van de aarde en mij vereenigd doen blijven met U.

Heilige Maagd, sta mij bij in mijn gebed.

§ 15.

DOELEINDEN VAN HET INWENDIG GEBED.

Om het inwendig gebed of de overweging goed te doen en er groot voordeel uit te trekken voor onze ziel, moeten wij eerst op den voorgrond stellen, met welk doel wij het beoefenen. Op de eerste plaats nu moeten wij het inwendig gebed beoefenen om ons meer en meer te vereenigen met God. Niet zoozeer nu zijn het de goede gedachten van het verstand, die ons met God vereenigen, als wel de goede akten van den wil, of, gelijk men zegt, de godvruchtige gevoelens. Zulke godvruchtige gevoelens zijn bijv. akten van nederigheid, van vertrouwen,

van overgeving en bovenal van liefde en berouw over zijne zonden. De akten van liefde zijn het, (zegt de H. Theresia) die in onze harten het vuur der goddelijke liefde aan het branden houden.

Op de tweede plaats moeten wij het gebed beoefenen om van God de genaden te ontvangen, die noodig zijn voor onzen vooruitgang op den weg der zaligheid, en inzonderheid zijn goddelijk licht, om de zonden te vermijden en de middelen te kiezen, welke ons brengen zullen tot de volmaaktheid. De voornaamste vrucht evenwel van het inwendig gebed is, het verrichten van gebeden.* God, volgens den gewonen regel gesproken, geeft zijne genaden niet tenzij aan hem, die vraagt. God, schrijft de H. Gregorius, wil gevraagd

* *Gebed.* De. H. Alph. spreekt van gebed in een dubbelen zin. Vooreerst in een meer algemeen zin, en dan noemt de heilige *gebed*, elke verheffing der ziel tot God; vervolgens, in een meer beperkten zin nl. van *vragen* en *smeecken*. In het Italiaansch heeft men hiervoor twee woorden: *orazione* en *preghier*a. In het Hollandsch niet.

zijn, wil gedwongen worden, ja Hij wil als het ware met geweld worden verwonnen: *Vult Deus rogari, vult cogi; vult quadam importunitate vinci.* 1) Men geve hier acht op de woorden: *importunitate vinci, met geweld overwonnen worden.* Somwijlen, als het b.v. genaden geldt van grooter belang, zal het niet voldoende zijn, dat wij eenvoudig bidden; maar wij zullen sterk moeten aanhouden en met onze gebeden God als het ware moeten noodzaken ons het gevraagde te geven. Het is waar, God is ten allen tijde bereid ons te verhooren; maar ten tijde der overweging, wanneer wij inniger met God vereenigd zijn, deelt Hij ons zijne genademiddelen met meer mildheid uit.

Bovenal moet men zorgen Hem tijdens het gebed de volharding te vragen en zijne heilige liefde. De volharding ten einde toe is niet eene genade, die alleen staat; maar het is een keten van genaden, waaraan moet beantwoorden de keten van onze gebeden.

1) In Ps. Poenit. 6.

Indien wij ophouden met bidden, dan zal God ophouden ons zijne genaden te geven, en wij zullen verloren zijn. Die het inwendig gebed niet beoefent, zal moeielijk tot zijnen dood toe in de genade Gods volharden. Mgr. Palafox zegt in zijne aantekeningen op de brieven van de H. Theresia. 1) *Hoe zal de Heer ons de volharding schenken, indien wij ze Hem niet vragen? En hoe zullen wij ze Hem vragen zonder bidden? Buiten het gebed (zegt hij) is er geene gemeenschap met God.*

Eveneens moeten wij er met onze gebeden op aandringen om Gods heilige liefde te verkrijgen. Met de goddelijke liefde, zeide de H. Franciscus van Sales, gaan alle deugden gepaard. *Venerunt mihi omnia bona pariter cum illa.* 2) Alle goed komt in de ziel, als er de liefde komt. Laten wij dus aanhoudend vragen om volharding en liefde; en om dit met grooter vertrouwen te doen, laat ons denken aan de belofte door Jezus Christus gedaan, dat

1) Lett. 10 n° 10.

2) Sap. 7. 11.

God ons alles zal geven wat wij Hem vragen door de verdiensten van zijnen Zoon: *Amen, amen dico vobis, si quid petieritis Patrem in nomine meo, dabit vobis.* 1) Als wij dus verlangen, dat God ons zijne gaven in alle volheid mededeelt, bidden wij dan en bidden wij zonder ophouden. Bidden wij voor ons zelve; maar als wij ijver hebben voor de glorie Gods, bidden wij dan ook voor anderen, want het is God zeer aangenaam, als Hij ziet, dat wij Hem bidden voor de ongeloovigen, voor de ketters en voor alle andere zondaren. *Confiteantur tibi populi Deus, confiteantur tibi populi omnes.* Zeggen wij, Heer, doe U kennen, doe U beminnen. Men leze eens in de levens van de H. Theresia en van de H. Maria Magdalena de Pazzi, hoezeer God er bij die heiligen op aandringt dat zij zouden bidden voor de zondaren. Laten wij bij onze gebeden voor de zondaren ook het gebed voegen voor de zielen in het vagevuur.

Op de derde plaats moeten wij ons tot

1) Jo. 16. 23.

het inwendig gebed begeven, niet om daar geestelijke zoetheden te smaken, maar vooral om te zien wat God van ons wil. Met Samuël moeten wij dan tot God zeggen: *Loquere Domine, quia audit servus tuus*: Heer doe mij kennen wat gij van mij wilt, ik ben bereid het te doen. Sommige personen volharden in het gebed, zoolang de vertroostingenduren; maar houden deze op, dan laten zij het gebed varen. Het is waar, God pleegt in het gebed zijne uitverkorene zielen te troosten en hun reeds eenigen voorsmaak te geven van de geneugten, die Hij voor hen, die Hem beminnen, houdt voorbereid in den hemel. Daar hebben zij, die de wereld beminnen, geen begrip van; gewend om nooit anders te smaken dan aardsche genoegens, hebben zij voor de hemelsche slechts verachting over. O, als zij ze eens kenden! Ongetwijfeld zij zouden aan al hunne vermaken vaarwel zeggen om zich op te sluiten in een cel, waar zij alleen van hart tot hart konden spreken met God.

Niets anders is het gebed dan een samenspraak tusschen God en de ziel. De

ziel op
en ha
en ha
haar l
Hij is
Hij h
moet
eam in

Ma
immer
zielen
en be
neemt
En zij
ook h
ziel h
waaro
vergoe
de gro
verne
wil, w
ijver
en als
goede

ziel openbaart daar aan God hare gevoelens en hare begeerten, hare bekommelingen en hare smeekingen; en God spreekt tot haar hart, Hij doet haar kennen, hoe goed Hij is, Hij doet haar de liefde kennen, die Hij haar toedraagt, en alles, wat zij doen moet om Hem genoeg te geven. *Ducam eam in solitudinem et loquar ad cor ejus.* 1)

Maar die geneugten smaakt men niet immer; meestentijds lijden de heilige zielen in het gebed dorheid. *Met dorheid en bekoringen* (schrijft de H. Theresia) *neemt God de proef op zijne beminden.* En zij laat er op volgen: *Mocht die dorheid ook het gansche leven duren, toch late de ziel het gebed niet varen; de tijd zal komen waarop alles haar ruimschoots zal worden vergoed.* De tijd van dorheid is de tijd van de grootste verdiensten; laten wij ons dan vernederen, onderwerpen wij ons aan Gods wil, wanneer wij ons zelven aldus zonder ijver gevoelen, zonder goede verlangens en als het ware niet in staat eene enkele goede akte te doen; vernederen wij ons

1) Os. 2. 14.

dan, zeg ik, en berusten wij er in, want zulk gebed zal ons meer voordeel doen dan elk ander. Het is genoeg dan te zeggen, zoo wij anders niet kunnen: Heer, help mij, heb medelijden met mij, wil mij toch niet verlaten.

Nemen wij dan ook onze toevlucht tot onze troosteresse, de Allerheiligste Maagd Maria. Gelukkig hij, die ten tijde der dorheid het gebed niet achterlaat. God zal hem overstelpen met genaden; laat hij dan zeggen: Ach mijn God, hoe kan ik er ook aanspraak op maken door U te worden getroost, ik, die op dit oogenblik verdiende te branden in de hel, voor immer van U gescheiden en zonder hoop U nog ooit te kunnen beminnen. Ik beklaag mij dan ook niet, o mijn God, dat Gij mij berooft van uwe vertroosting, ik heb ze niet verdiend en ik vorder ze ook niet. Genoeg is het mij te weten, dat Gij eene ziel, die U bemint, niet kunt verstooten. Ontneem mij slechts niet dat vermogen om U te beminnen en voor het overige handel met mij, gelijk Gij wilt. Als het uw wil is

mij
de
tro
vre
wa
U,
me

mij tot mijnen dood toe en gedurende
de gansche eeuwigheid zoo bedrukt en
troosteloos te doen blijven, ik heb er
vrede mee; het is mij genoeg, dat ik in
waarheid zeggen kan: Mijn God, ik bemin
U, ik bemin U; Maria, moeder Gods, heb
medelijden met mij.

§ 16.

OVER GODS BARMHARTIGHEID.

Zoo groot is het verlangen van God om ons deelachtig te maken aan zijne genaden, dat (gelijk de H. Augustinus zegt) het verlangen om ons die genaden te geven bij Hem grooter is dan bij ons de wensch om ze van Hem te ontvangen: *Plus vult ille tibi largiri bona, quam tu accipere concupiscas.* En de reden daarvan is, dat de goedheid, gelijk de wijsgeeren zeggen, van nature *est sui diffusivum* d. w. z. door hare natuur genoopt wordt zich uit te storten ten gunste van anderen. God daarom, die de oneindige goedheid is, heeft een grenzenloos ver-

langen zich aan ons, zijne schepselen, mede te deelen en ons deelachtig te maken aan zijne gaven.

En daaruit ook spruit voort het groote medelijden, dat God heeft met onze ellenden. De aarde, zegt David, is vol van de goddelijke barmhartigheid; niet is zij vol van de goddelijke rechtvaardigheid, want God oefent zijne rechtvaardigheid, in het bestraffen der zondaren, niet uit dan alleen wanneer het moet, en Hij als het ware gedwongen wordt ze te gebruiken. Daarentegen is Hij gemakkelijk en kwistig, waar het de uitoefening geldt zijner *barmhartigheid*, en dit ten allen tijd en met allen. Daarom schrijft de H. Jacobus: *Superexaltat misericordia judicium*. 1) } *De barmhartigheid roemt tegen het oordeel*. De barmhartigheid rukt dikwijls aan de rechtvaardigheid de geesels, welke zij voor de zondaren bereid houdt, uit de handen en verwerft hun vergiffenis. Daarom noemt de profeet God zelfs met den naam „*barmhartigheid*.”

1) Jac. 2. 13.

Deus meus misericordia mea. 1) En vandaar zegt hij: *Propter nomen tuum, Domine, propitiaberis peccato meo,* 2) d. w. z. schenk mij vergiffenis, Heer, om wille van UWEN NAAM, want Gij zijt de barmhartigheid zelve.

De profeet Isaias zegt, dat kastijden een werk is, wat met Gods hart niet overeenkomt, maar waarvan Hij een afkeer heeft en wat Hem vreemd is, (als wilde hij zeggen: verre verwijderd van zijne gezindheid). *Dominus.... irascetur; ut faciat opus suum, alienum opus ejus peregrinum est opus ejus ab eo.* 3)

Gods groote barmhartigheid kortom bewoog Hem zijn eigen Zoon naar de aarde te zenden om mensch te worden en te sterven op een kruis, opdat Hij ons zou bevrijden van den eeuwigen dood. Daarom zong de H. Zacharias: *Per viscera misericordiae Dei nostri, in quibus visitavit nos oriens ex alto.* 4) *Door de inge-*

1) Ps. 58. 18.

2) Ps. 24. 11.

3) Is. 28. 21.

4) Luc. 1. 78.

wanden van Gods barmhartigheid, waarin de Opgaande uit den hooge ons heeft bezocht. Per viscera misericordiae, door de ingewanden van Gods barmhartigheid, zegt de profeet. Dit beteekent eene barmhartigheid, welke voortkomt uit het diepste van Gods hart, immers God wilde, dat veeleer zijn menschgeworden Zoon stierf dan dat wij verloren gingen.

Om te zien, hoe groot Gods goeder-tierenheid voor ons is, en welk groot verlangen Hij heeft om ons goed te doen, is het voldoende die weinige woorden te lezen, welke Hij zegt in het Evangelie: *Petite et dabitur vobis.* 1) *Vraagt en u zal gegeven worden.* Wat zouden vrienden als blijk van genegenheid meer tot elkander kunnen zeggen dan: vraag van mij wat gij wilt en ik zal het u geven. Dat zegt God tot een ieder van ons.

Bewogen bij het gezicht onzer ellende, noodigt Hij ons uit tot Hem te komen en belooft ons te zullen verkwikken. *Venite ad me omnes qui laboratis et*

1) Math. 7. 7.

onerati estis et ego reficiam vos. 1) De Hebreëuwen beklagden zich eens over God en zeiden, dat zij Hem geene genaden meer wilden gaan vragen; maar toen sprak God tot Jeremias: Waarom wil mijn volk niet meer tot mij komen? Ben ik soms een land dat woest ligt of achterlijk is, hetwelk geene vruchten geeft of die te laat geeft? *Numquid solitudo factus sum Israëlī aut terra serotina? quare ergo dixit populus meus: Recessimus, non veniemus ultra ad te.* 2) Hiermede wilde God doen verstaan, welk ongelijk de Hebreëuwen Hem aandeden; immers aanstonds en ten allen tijde schenkt Hij troost aan een ieder, die zijne hulp inroept, gelijk Hij reeds zeide door den mond van Isaias: *Statim ut audierit, respondebit tibi.* 3) Zoodra Hij u hoort, zal Hij u antwoorden.

Zijt gij zondaar, en verlangt gij vergiffenis? O, heb geen vrees, zegt de

1) Matth. 11. 28.

2) Jer. 2. 31.

3) Is. 30. 19.

H. J.
heeft
te g
erlan
tua,
dat i
wach
hart
Exsp
En
de k
inke
sign
et li
Hij
har
sto
loop
Et
als
Mij

1
2
3
4
5

H. Joannes Chrysostomus, want God heeft grooter begeerte om u vergiffenis te geven dan gij begeert vergiffenis te erlangen: *Non adeo cupis dimitti peccata tua, sicut ille dimittere.* 1) Ziet God echter, dat iemand verhard is in zijne zonde, dan wacht Hij op hem, in de hoop nog barmhartigheid met hem te kunnen gebruiken. *Exspectat Dominus ut misereatur vestri.* 2) En middelerwijl toont God dien zondaar de kastijding, die hem wacht, om hem tot inkeer te brengen. *Dedisti metuentibus te significationem, ut fugiant a facie arcus et liberentur dilecti tui.* 3) Nu eens gaat Hij staan kloppen aan de deur van zijn hart, opdat hij toch zou openen. *Ecce sto ad ostium et pulso;* 4) dan weder loopt Hij hem achterna en roept uit: *Et quare moriemini, domus Israël,* 5) als wilde Hij vol medelijden zeggen: Mijn zoon, waarom dan wilt ge u zelven

1) Hom. 23 in Math.

2) Is. 30. 18.

3) Ps. 59. 6.

4) Ap. 3. 20.

5) Ez. 18. 31.

ongelukkig maken? God gaat zoover, schrijft de H. Dionysius, de Areopagiet, dat Hij zelfs den zondaar smeekt zich toch niet in het ongeluk te storten: *Deus etiam a se aversos amatorie sequitur et deprecatur ne pereant*. Ook de apostel zegt hetzelfde, want in naam van Jezus Christus smeekt hij de zondaren zich met God te verzoenen. *Obsecramus pro Christo, reconciliamini Deo*. 1) Christus zelf (merkt de H. Joannes Chrysostomus hierbij aan) Hij smeekt U, en wat smeekt Hij? Verzoent u met God. *Ipse Christus vos obsecrat. Quid obsecrat? Reconciliamini Deo*.

Indien eenigen alzoo nog verhard willen blijven, wat moet God dan nog meer doen? Ten overvloede doet Hij aan ieder weten, dat Hij niemand, die berouwvol tot Hem komt, zal verstooten. *Eum qui venit ad me non ejiciam foras*. 2) Hij zegt bereid te zijn een ieder, die zich tot Hem bekeert, te omarmen. *Convertimini ad me*

1) 2 Cor. 5. 20.

2) Jo. 6. 37.

et convertar ad vos. 1) Aan ieder zondaar, die berouw heeft, belooft Hij vergiffenis en verzekert hem, dat Hij niet meer zal denken aan zijne zonden: *Si autem impius egerit poenitentiam.... vita vivet; omnium iniquitatum ejus quas operatus est non recordabor.* 2) Hij gaat zelfs zoover, dat Hij ons oproept om Hem te beschuldigen. *Venite et arguite me, si fuerint peccata vestra ut coccinum, quasi nix dealbabitur.* 3) Komt en beschuldigt mij, al waren uwe zonden als scharlaken, zij zullen wit worden gelijk sneeuw. Hij zegt *arguite me, beschuldigt mij*, als wilde Hij zeggen: berouwhebbende zondaren, komt tot mij, en als ik u niet met open armen ontvang, verwijt mij dan, dat ik een breker ben van mijn woord.

Maar neen, de Heer kan een berouwvol hart niet versmaden. *Cor contritum et humiliatum Deus non despicies.* 4). Men leze slechts bij den H. Lucas, met welk

1) 2 Zach. 1. 3.

2) Ez. 18. 21 et 22.

3) Is. 1. 18.

4) Ps. 50. 19.

eene vreugde Hij het verloren schaap omarmde, 1) en met welk eene liefde Hij den verloren zoon ontving, toen deze aan zijne voeten wederkeerde. 2) God zelf op die plaats verklaart, dat er in den hemel meer vreugde is over een zondaar, die tot inkeer komt, dan over negen en negentig rechtvaardigen, die onschuldig zijn. *Dico vobis, quod ita gaudium erit in coelo super uno peccatore poenitentiam agente, quam super nonaginta novem justis.* 3) De H. Gregorius geeft hiervan als reden aan, dat de zondaren, die tot inkeer komen, gewoonlijk veel vuriger zijn in de liefde tot God, dan onschuldigen die lauw zijn. *Plerumque gravior est Deo fervens post culpam vita, quam securitate torpens innocentia.* 4)

Mijn Jezus, omdat Gij mij met zooveel geduld hebt afgewacht en mij met zooveel liefde vergiffenis hebt geschonken, naar ik vertrouw, wil ik U ook veel beminnen;

1) Luc. 15. 5.

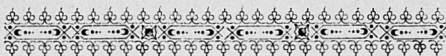
2) Ib. 20.

3) Luc. 15. 7.

4) Ap. Corn. a Lap. in 1. c.

maar
Geef
eerv
door
Mijn
dan
gew
plaa
bele
imm
gesp
win
ben
har
oor
en
dat
dar
wel
var
mij

maar die liefde, Gij zelf moet ze mij geven. Geef ze mij, o mijn God. Het is weinig eervol voor U, dat een zondaar, zoozeer door U begunstigd, U weinig beminne. Mijn Jezus, wanneer zal ik beginnen even dankbaar te zijn voor U, als Gij goed zijt geweest voor mij? In het verledene, in plaats van U dankbaar te zijn, heb ik U beleedigd en veracht. Zal ik misschien immer zoo voortleven jegens U, die niets gespaard hebt om mijne liefde voor U te winnen? Neen mijn Zaligmaker, ik wil U beminnen en beminnen uit geheel mijn hart, ik wil U geen misnoegen meer veroorzaken. Gij beveelt mij U te beminnen en ik, ik heb geen ander verlangen dan dat. Gij zoekt mij en ik zoek niets anders dan U. Schenk mij uwe hulp zonder welke ik niets vermag. O Maria, o moeder van barmhartigheid, welaan, trek Gij mij geheel tot God.

§ 17.

OVER HET VERTROUWEN OP
JESUS CHRISTUS.

Bovenmate groot, gelijk wij in de vorige paragraaf zagen, is voor ons de barmhartigheid van Jezus Christus; maar die barmhartigheid, alzoo verlangt Hij het tot ons grooter welzijn, moeten wij met een levend vertrouwen van Hem verhoplen, steunend op zijne verdiensten en zijne beloften. Daarom vermaant ons de H. Paulus dat vertrouwen standvastig te bewaren, want, zegt hij, het verkrijgt van God eene groote belooning. *Nolite itaque amittere confidentiam vestram quae magnam habet remunerationem.* 1) Als

1) Hebr. 10. 35.

dan
het
dan
tot o
Saver
verta
Quan
aldus

D
aan

*

dan de vrees voor Gods oordeelen in ons
het vertrouwen schijnt te verminderen,
dan moeten wij die vreeze verdrijven en
tot ons zelven zeggen wat onze geleerde
Saverio Mattei in zijne uitmuntende psalm-
vertaling zingt op de woorden van Psalm 42.
Quare tristis es anima mea etc., waar hij
aldus schrijft:

Maar hoe, gij kunt niet hopen
En klopt van angst, mijn hart?
Welaan verdrijf die vreezen,
Weg met die sombre smart.
Waarom mij schrik aanjagen?
Vertrouw veeleer op God.
Ja, eeuwig Hem te prijzen
Wordt eenmaal ook *ons* lot. *

De goddelijke Zaligmaker openbaarde
aan de H. Geertruda, dat ons vertrouwen

* Ma tu sperar non sai,
Tu palpiti, o mio core?
Deh sgombra il tuo timore:
Non palpitar così!
Perchè turbar mi vocoi?
Spera nel tuo signore
Chè i vanti, i pregi suoi
Noi pur diremo un dì.

Hem een zoo groot geweld aandoet, dat het Hem onmogelijk is ons niet in alles, wat wij Hem vragen, te verhooren. Hetzelfde schrijft de H. Climacus. *Oratio pie Deo vim infert.* Ieder gebed, met vertrouwen verricht, doet God als het ware geweld aan, maar een geweld, dat Hem zoet en welgevallig is. Vandaar ook schrijft de H. Bernardus, dat de goddelijke barmhartigheid gelijk is aan een ontzaggelijk groote bron, waar diegene den grootsten overvloed van genade uit ontvangt, die er heengaat met het grootste vat van vertrouwen. En dit is geheel volgens hetgeen de psalmist schrijft: *Fiat misericordia tua, Domine, super nos quemadmodum speravimus in te.* 1) *Heer, laat uwe barmhartigheid over ons komen, gelijk wij op U gehoopt hebben.*

God heeft uitdrukkelijk verklaard, dat Hij al degenen, die op Hem vertrouwen, beschermt en zalig maakt. *Protector est omnium Sperantium in se.* 2) *Qui salvos*

1) Ps. 32. 22.

2) Ps. 17. 31.

facis
dan
hoop
zulle
Gij
prof
mise
die
van
wor
veili
lore
O
H.
hoop
dan
verl
wij
de
Chr
den
num
et g

facis sperantes in te. 1) Dat allen zich dan verblijden, zegt David, die hunne hoop stellen op U, o mijn God, want zij zullen gelukkig zijn in eeuwigheid en Gij zult immer in hen wonen. Dezelfde profeet zegt: *Sperantem autem in Domino misericordia circumdabit* 2). d. w. z. Hij, die op den Heer vertrouwt, zal zoozeer van alle kanten door zijne liefdevolle zorg worden omringd en beschut, dat hij beveiligd zal zijn tegen alle gevaar van verloren te gaan.

O wat groote beloften worden in de H. Schrift gedaan aan hen, die hunne hoop stellen op God! Wanen wij ons dan om onze bedrevene zonden al reeds verloren, ziet, het redmiddel is daar: Gaan wij ons met vertrouwen nederwerpen, zegt de apostel, voor de voeten van Jesus Christus; daar zullen wij vergeving vinden. *Adeamus ergo cum fiducia ad thronum gratiæ, ut misericordiam consequamur et gratiam inveniamus in auxilio oppor-*

1) Ps. 16. 7.

2) Ps. 31. 10.

tuno. 1) Wachten wij niet tot Jezus als rechter zal gezeten zijn op een troon van rechtvaardigheid, maar gaan wij thans tot Hem, nu hij gezeten is op een troon van genade. De H. Joannes Chrysostomus zegt, dat onze goddelijke Zaligmaker grooter verlangen heeft om ons vergiffenis te schenken, dan wij om vergiffenis te verkrijgen. *Non adeo cupis dimitti peccata tua sicut ille cupit dimittere.* 2) Maar, zegt wellicht een zondaar, ik verdien geene verhooring, als ik om vergiffenis vraag; doch ik antwoord hem, dat, heeft hij zelf ook al de genade niet verdiend, zijn vertrouwen op de goddelijke barmhartigheid zal ze hem verwerven, want de vergiffenis van den zondaar steunt niet op zijne verdiensten, maar op de beloften van God, en God heeft beloofd vergiffenis te zullen schenken aan een ieder, die berouw heeft. Vandaar dat Jezus Christus zegt: *Omnis, qui petit accipit.* 3)

1) Hebr. 4. 16.

2) Hom. 23 in Math.

3) Luc. 11. 10.

EEN
schr
woon
zegt
zond
noeg
Hoor
tus
op H
oran
even
vraag
krijg
Is
zwak
in zij
op C
herva
verze
spera
die h
vertr
krach

1) J

2) J

EEN IEDER, *die vraagt, verkrijgt*. De schrijver van het *opus imperfectum* het woord: *omnis, een ieder*, verklarende, zegt: *Sive justus sive peccator*; men moge zondaar zijn of rechtvaardige, het is genoeg, dat men bidde met vertrouwen. Hooren wij uit den mond van Jezus Christus zelven, hoe hoogen prijs Hij stelt op het vertrouwen: *Omnia, quaecunque orantes petitis, credite quia accipietis et evenient vobis*. 1) *Alles wat gij biddende vraagt, gelooft dat Gij het zult verkrijgen, en het zal u geworden*.

Is iemand alzoo in het bewustzijn zijner zwakheid bevreesd, dat hij zal terugvallen in zijne vorige zonden, laat hij dan slechts op God vertrouwen, en hij zal niet meer hervallen; de profeet geeft ons hiervan de verzekering: *Non delinquent omnes, qui sperant in eo*! 2) *zij zullen niet vallen, zij, die hopen op den Heer*. Zij die op God vertrouwen, zegt Isaïas, veranderen van kracht; zij willen zeggen, dat zij een

1) Marc. 11. 24.

2) Ps. 33. 23,

nieuwe kracht verwerven. *Qui autem sperant in Domino mutabunt fortitudinem.* 1) Laat ons derhalve volgens het woord van den H. Paulus, vast staan in ons vertrouwen en niet wankelen; immers God heeft beloofd, dat Hij een ieder, die op Hem hoopt, zal beschermen; en daarom, als sommige zaken ons bijna onoverkomelijk toeschijnen, zeggen wij dan: *Omnia possum in eo, que me confortat.* 2) *Ik kan alles in Hem, die mij versterkt.* Wie toch heeft op God vertrouwd, en is verloren gegaan? *Nullus speravit in Domino et confusus est.* 3) Laten wij echter niet immer dat gevoelig vertrouwen verlangen; het is genoeg dat wij den wil hebben om te vertrouwen. Dit is het ware vertrouwen, n. l. te willen vertrouwen op God, omdat hij goed is, en ons wil helpen, machtig, en ons kan helpen, getrouw is, en ons zijne hulp beloofd heeft. Laten wij ons bovenal de beloften weten ten nutte te maken, welke

1) Is. 40. 31.

2) Phil. 4. 13.

3) Eccli. 2. 11.

wij hebben ontvangen van Jezus Christus:
*Amen, amen dico vobis: si quid petieritis
Patrem in nomine meo, dabit vobis.* 1)
*Voorwaar, voorwaar ik zeg U, als Gij
den Vader iets in mijnen naam zult vragen,
Hij zal het U geven.* Laten wij daarom de
genaden vragen, door de verdiensten van
Jezus Christus, dan zullen wij verkrijgen
al wat wij verlangen. O eeuwige God, ja
ik weet het, ik ben arm aan alles, niets
kan ik en niets heb ik, wat mij niet is
toegekomen van uwe hand. Niet anders
daarom zeg ik U dan, „Heer ontferm U
mijner”. Het ergste echter is, dat ik bij
mijne armoede nog de boosheid heb ge-
voegd om uwe genade te beantwoorden
met al die beleedigingen, welke ik U heb
aangedaan. Maar ondanks dat alles, durf
ik toch van uwe goedheid eene dubbele
barmhartigheid hopen, en wel vooreerst
de vergeving mijner zonden en vervolgens
de genade der heilige volharding met de
gave uwer heilige liefde; en vervolgens
de genade van U tot mijnen dood toe

1) Jo. 16. 21.

immer te smeeken mij te helpen. Dit alles vraag ik U en hoop ik van U door de verdiensten van Jesus, uwen Zoon, en van de gelukzalige Maagd Maria. O mijne groote Voorspreekster, kom mij te hulp met uwe gebeden.

In deze paragraaf heb ik melding gemaakt van het werk van den heer Mattei over de psalmen, een werk, dat terecht van alle kanten bijval heeft verworven. Maar ik bid hem mij hier eene aanmerking ten goede te houden, die mij van het hart moet, en wel omtrent den uitbundigen lof, dien hij gegeven heeft aan de dichtwerken van zijn vriend Petrus Metastasio. Hij had daarvan moeten uitzonderen de profane minnedichten, daar deze geen lof, maar veeleer berisping verdienen; immers (gelijk ik in § 6 zeide) hoe schooner deze gedichten zijn des te schadelijker zijn ze voor de arme jongelieden. Hij had daarom in alle oprechtheid moeten zeggen, dat zijn geëerde vriend het groot talent, dat God hem heeft geschonken, veel beter had kunnen besteden aan andere werken, die tot stichting konden dienen en niet aan de zoo even genoemde gedichten, waarvoor hij wel is waar de toejuiching ontvangt van de wereldlingen, maar niet van de brave menschen en veel minder van God.

In mijn werkje heb ik altijd vermeden iemand wie het ook zij te laken, zelfs al had men mij met beleedigingen overladen; maar ik schrik er niet voor terug hier in dit boekje mijne afkeuring uit te spreken over de minnedichten van Metastatio, immers de schrijver (gelijk ik in § 6 zeide) stemt hieromtrent zelf met mij in, daar hij tegenwoordig tot groote stichting, van deze minnedichten zelf een afkeer heeft en de werken, die de wereld zoozeer toejuicht, thans zelf verfoeit. Ik weet wel, dat ik om deze afkeuring door de vereerders van Metastatio zal worden gelaakt; maar die vereerders moeten weten, dat, indien zij hem in dergelijke verderfelijke stukken prijzen, zij groot misnoegen geven, zoowel aan den Schrijver, die zou wenschen ze niet gemaakt te hebben, alsook aan God, die verlangt dat boeken, welke schadelijk kunnen zijn voor de zielen niet geprezen worden maar gelaakt, zooals zij dit verdienen en zooals noodig is om den jongelieden, die onvoorzichtig genoeg zijn ze te lezen, de oogen te doen opengaan. Het is waar, dat de voortbrengselen van Metastatio allen zedig zijn en vrij van walgelikheden, waarmede de goddelooze werken van Marino en andere besmet zijn; dit is waar; doch dit niettegenstaande kan men niet ontkennen, dat zijne uitdrukkingen van liefde al te teeder zijn en in staat om in het hart de vlam te ontsteken der onzuivere genegenheid. Wie ziet niet dat zulke genegenheden ten slotte op

onreinheid uitloopen? Dit blijkt duidelijk in het allerverderfelijktst werkje de *Pastor fino*, terecht, naar mij is medegedeeld, door de Kerk veroordeeld, en als het niet veroordeeld is, dan verdient het naar mijne meening wel duizendmaal zulks te worden. De aardsche en vleeschelijke genegenheden zijn een vuur, dat vroeg of laat leidt naar het vuur der hel. Maar al te goed weten zoovele ongelukkigen, door hunne eigene ondervinding geleerd, hoe die onzuivere vlammen, omdat zij er zich niet tijdig voor hebben gewacht, hun zoowel het hart als het verstand bedorven hebben.

De Heer Mattei mag daarom God wel bedanken, dat hij hem heeft ingegeven zijn grooten geest en zijne wetenschap te besteden aan een zoo nuttig en geleerd werk, hetwelk den lof van God alleen tot onderwerp heeft.

§ 18.

**ZALIG WORDEN ALLEEN IS
NOODZAKELIJK.**

Porro unum est necessarium. Er is maar
ééne zaak noodzakelijk. Het is niet
noodzakelijk, dat wij in deze wereld ver-
eerd worden met waardigheden, dat wij
zijn bedeeld met rijkdommen, met eene
goede gezondheid en met aardsche ge-
noegens, maar het is noodzakelijk, dat
wij zalig worden; immers een midden-
weg is er niet; als wij niet zalig worden,
moeten wij verdoemd gaan. Na dit kort-
stondig leven zullen wij ofwel immer
gelukkig zijn in den hemel of immer
ongelukkig in de hel.

Ach mijn God, hoe zal het met mij

zijn? Zal ik zalig worden of zal ik verloren gaan? Een van beiden zal noodzakelijkerwijze mijn lot zijn. Ik hoop wel is waar zalig te zullen worden; maar wie geeft mij daarvan de verzekering? Ik weet, dat ik reeds zoo dikwijls de hel heb verdiend; Jezus, mijn Zalig-maker, uw dood is mijne hoop.

Hoevele wereldlingen, die in dit leven overladen waren met rijkdommen, die tot hooge posten, ja zelfs tot tronen waren verheven, bevinden zich thans in de hel, waar al de fortuin, die zij in deze wereld maakten, hun tot niets dient dan tot grooter straf en grooter vertwijfeling! Ziethier, welken raad ons Jezus Christus geeft. *Vergadert U, zegt Hij, geene schatten op deze wereld;... maar vergadert U schatten in den hemel, waar noch mot noch roest ze verteert. Nolite thesaurizare vobis thesauros in terra... thesaurizate autem vobis thesauros in coelo, ubi neque aeruga neque tinea demolitur.* 1) Alles wat wij winnen aan goederen dezer wereld, gaat

1) Math. 6. 19 et 20.

met den dood verloren; maar de geestelijke goederen, die wij winnen, zijn schatten van onvergelykelyk veel grooter waarde en duren in eeuwigheid.

God, Hij heeft het ons gezegd, wil de zaligheid van allen. *Vult omnes homines salvos fieri*; en aan allen geeft hij de noodige hulp om zalig te worden. Rampzalig hij die verloren gaat! Heel de schuld ligt aan hem zelf. *Perditio tua ex te, Israël, tantummodo in me auxilium tuum*. 1) En dit zal de grootste straf voor de arme verdoemden zijn: de gedachte, dat zij verloren zijn gegaan door hunne eigene schuld.

Vindicta carnis impii, ignis et vermis. 2) Het vuur en de worm (d. w. z. de knaging van het geweten) zullen de beulen van den verdoemde zijn tot straf zijner zonden; de worm echter zal hem veel meer folteren gedurende de eeuwigheid dan het vuur.

Wat droefheid veroorzaakt in deze

1) Ps. 13. 9.

2) Euli. 7. 19.

wereld niet het verlies van een of andere zaak van waarde, b. v. van een diamant, een horloge, of een beurs met geld, vooral wanneer dit geleden is door eigen schuld? Men kan niet eten, men kan niet slapen bij de gedachte aan het groot verlies; en toch, er is dan nog hoop om het op een of andere wijze te herstellen. Hoe groot moet dan wel de foltering zijn van den verdoemde, daar hij denken moet, dat hij door eigen schuld zijnen God en het paradijs verloren heeft, zonder eenige hoop die nog ooit wederom te kunnen herwinnen.

Ergo erravimus. Ziedaar wat in eeuwigheid de klacht zal zijn van de rampzalige verdoemden: wij hebben dan gedwaald, wij hebben ons vrijwillig in het ongeluk gestort, en daar bestaat voor onze dwaling geen herstel meer. In alle ramspoeden, welke ons in dit leven overkomen, wordt er altijd vroeg of laat wel een middel van leniging gevonden, hetzij dan, dat de zaken een keer nemen of ten minste, dat men zich overgeeft aan den goddelijken Wil, maar geen enkel dezer heilmiddelen

zal ons ten dienste staan, wanneer wij in de eeuwigheid zullen zijn aangekomen en dan den weg des hemels hebben gemist. Daarom vermaant ons de Apostel onze zaligheid te bewerken met de aanhoudende vreeze van haar te zullen verliezen.

Cum metu et tremore vestram salutem operamini. 1) Die vreeze zal ons immer met behoedzaamheid doen wandelen, ons de kwade gelegenheden doen vluchten, maken, dat wij ons immer aan God aanbevelen, en aldus zullen wij zalig worden. Laten wij den Heer bidden, dat Hij ons deze gedachte diep in het hart prente, nl. dat het van dien laatsten zucht, welken wij in het uur des doods zullen slaken, afhangt, of wij eeuwig gelukkig zullen zijn of eeuwig rampzalig, zonder hoop op herstel.

Mijn God, meermalen heb ik uwe genade veracht; ik verdien dan ook geen medelijden; maar van uwten profeet neem ik, dat Gij goed zijt voor een ieder, die U zoekt. *Bonus est Dominus animæ*

1) Phil. 2. 12.

quaerenti illum. 1) Vroeger ben ik van U weggevlucht; maar thans zoek ik, thans wensch ik, thans bemin ik niets anders meer dan U. Om liefde'swille versmaad mij niet; denk aan het bloed, dat Gij voor mij gestort hebt. Dit bloed en uwe bemiddeling, o Maria, o Moeder van God, ziedaar al mijne hoop.

1) Thr. 3. 26.

0

do
Zi
zie
he
en
do
va
in
de
w

§ 19.

OVER DE VOLMAAKTE ONDERWERPING
AAN GODS WIL.

*M*eus cibus est ut faciam voluntatem
ejus. 1) Mijne spijs is den wil te
doen van Hem, die mij gezonden heeft.
Ziedaar wat Jezus Christus zeide van
zich zelven. In dit sterfelijk leven is
het de spijs, die ons het leven bewaart,
en daarom zeide Jezus, dat den wil te
doen van den Vader zijne spijs was. Ook
van zielen moet dit de spijs zijn. *Et vita
in voluntate ejus.* 2) In de vervulling van
den goddelijken wil bestaat ons leven;
wie dien wil niet vervult, is dood.

1) Jo. 1. 34.

2) Ps. 29. 6.

De Wijze Man zegt: *Fideles in dilectione aequiescent illi.* 1) *Die getrouw zijn in de liefde, zullen bij Hem verblijven.* Zij, die weinig getrouw zijn in de liefde Gods, zouden wenschen, dat God zich wilde voegen naar hen, en alles doen, wat zij begeerden; maar zij die God beminnen, zij schikken zich in alles en berusten in alles, wat God, omtrent hen zelve of omtrent de zaken, die hun aangaan, beschikt; en in alle tegenheden, welke hen drukken, zooals ziekten, oneer, bitterheden, verlies van goederen of bloedverwanten, immer hebben zij in allen nood dat woord of in het hart of op de lippen, hetwelk de gewone leuze der heiligen was, *fiat voluntas tua, uw wil geschiede.*

God wil niets anders dan hetgeen voor ons het beste is, nl. onze heiligmaking. *Haec est voluntas Dei, sanctificatio vestra.* 2) Laten wij daarom altijd kalm blijven door onzen wil immer te ver-

1) Sap. 3. 9.

2) Thes. 14. 3.

eenigen met den wil van God, en evenzoo ons verstand; denken wij er aan, dat al wat God doet, voor ons het beste is. Wie aldus niet handelt, zal nooit den waren vrede vinden. De hoogste volmaaktheid, welke wij op deze wereld, die een oord van zuivering, en dus een oord van lijden en kweeling is, kunnen bereiken, bestaat daarin, dat wij geduldig dragen hetgeen met onze eigenliefde in strijd is; en om dit geduldig te verdragen, bestaat er geen krachtiger middel dan het te willen lijden uit onderwerping aan Gods wil. *Acquiesce igitur ei et habeto pacem.* 1) Die zich in alles met den wil van God vergenoegt, is altijd tevreden, en niets van al, hetgeen hem ook overkomt, bedroeft hem. *Non contristabit justum quidquid ei acciderit.* 2) En hoe komt het, dat de rechtvaardige zich nimmer bedroefd maakt, wat er ook geschiede? Omdat hij weet, dat alles, wat er geschiedt in de wereld, geschiedt door den Wil van God.

1) Job 22. 21.

2) Spreuk. 12. 21.

De goddelijke Wil stompt, om het zoo uit te drukken, alle doornen af, en neemt het bittere weg van alle beproevingen, die ons in deze wereld overkomen. Een versje van den goddelijken Wil sprekende, zegt:

Gij verandert 't kruis in vreugd,
't Sterven zelfs maakt ge een geneugt.
Die zich slechts naar U kan voegen,
Is nooit treurig om zijn lot.
O wat zijt Ge minnenswaardig,
Heil'ge wil van mijnen God! *

Ziethier den schoonen raad, welken ons de H. Petrus geeft, om te midden van de talrijke wederwaardigheden dezes levens den waren vrede te vinden. „*Werpt,*” zegt hij, „*al uwe bekommelingen op God, want Hij draagt zorg voor U. Omnem sollicitudinem vestram projicientes in eum,*

* Tu le croci cangi in sorte.
Tu fai dolce ancor la morte.
Non ha croce nè timore.
Chi ben teco unir si sa.
Quanto degna sei d'amore,
O divina volontà.

quoniam ipsi est cura de vobis. 1) Maar als een God alle zorg voor ons geluk op zich neemt, waarom kwellen wij ons dan met zoovele bekommeringen, alsof ons geluk van onze zorg afhing, en waarom geven wij ons niet over in de handen van God, van wien alles afhangt? *Jacta super Dominum curam tuam, et ipse te enutriet.* 2) *Werp uwen kommer op den Heer*, (zoo vermaant ons David) *en Hij zal voor u zorgen.* Laten wij van onzen kant slechts zorgen om gehoorzaam te zijn in alles, wat God ons beveelt of aanraadt, en laten wij vervolgens aan Hem de zorg over voor onze zaligheid; dan zal Hij er wel aan denken ons alle middelen te geven, die wij ter zaligheid noodig hebben. *Erit tibi anima tua in salutem, quia in me habuisti fiduciam.* 3) Die al zijn vertrouwen stelt op God, is zeker dat hij niet zal beschaamd worden. Om kort te gaan, die den wil van God vol-

1) 1 Petri 5. 7.

2) Ps. 54. 23.

3) Jer. 39. 18.

brengt, komt in den hemel, en wie dien niet volbrengt, komt er niet. Velen stellen de hoop hunner eeuwige zaligheid in sommige devotie's, in zekere uiterlijke werken van godsvrucht, en middelerwijl wijken zij af van den goddelijken wil; maar Jezus Christus zegt: *Non omnis qui dicit mihi Domine Domine, intrabit in regnum coelorum; sed qui facit voluntatem patris mei.... ipse intrabit in regnum coelorum.* 1) *Niet ieder, die tot mij zegt, Heer Heer, zal ingaan in het Rijk der Hemelen; maar wie den wil doet mijns Vaders, hij zal ingaan in het Rijk der Hemelen.*

Alzoo, willen wij zalig worden, willen wij tot de volkomene vereeniging geraken met God, laten wij Hem dan immer de bede doen van David: *Doce me, Domine, facere voluntatem tuam.* 2) *Leer mij, Heer, uwen wil te doen.* Laten wij ons van onzen eigen wil ontdoen om dien geheel en zonder voorbehoud aan God te geven.

1) Math. 7. 21.

2) Ps. 142. 10.

Wanneer wij aan God onze goederen geven door de aalmoes, onze spijzen door het vasten, ons bloed door de boetpleging, dan geven wij Hem wel is waar van het onze; maar als wij Hem onzen wil geven, dan geven wij Hem geheel ons zelve. Hij derhalve, die aan God zijnen wil geeft, kan zeggen: Daar ik U mijn wil heb gegeven, o Heer, blijft mij niets meer te geven over. Het offer van den wil is het aangenaamste offer wat wij God kunnen brengen en God overlaadt met zijne genaden een ieder, die Hem dit brengt. Doch zal dit offer volmaakt zijn, dan moet dit twee eigenschappen hebben; het moet zijn: *zonder voorbehoud* en *standvastig*. Sommige menschen brengen God wel is waar het offer van hun wil, maar zij doen het niet zonder voorbehoud; zoodanig offer nu is aan God weinig aangenaam. Anderen weder geven hunnen wil; maar nemen dien later weer terug, en stellen zich in groot gevaar door God verlaten te worden. Daarom moeten al onze pogingen, al onze verlangens, al onze gebeden ten doel

hebben van God de volharding te verkrijgen, dat wij mogen volhouden in ons besluit om nooit iets anders te willen dan wat Hij wil. Laten wij daarom dagelijks die algeheele overgave van onzen wil aan God vernieuwen, en wachten wij ons wel van iets te zoeken of te begeeren, wat met dien goddelijken wil niet overeenkomt. Op die wijze zullen alle hartstochten, alle begeerten, alle onregelde bewegingen in ons hart tot zwijgen komen.

Toen zuster Margaretha van het kruis, dochter van Keizer Maximiliaan en religieuse van de barrevoeten orde der H. Clara geheel en al het gezicht had verloren, zeide zij: *Hoe zou ik verlangen te zien, als God niet wil dat ik zie.*

Ontvang, o God mijne ziel, ontvang het offer van geheel mijnen wil, van geheel mijne vrijheid. Ik weet het, ik verdiende dat Gij mij den rug toekeerdet en weigerdet mijn offer aan te nemen, daar ik U zoo dikwijls ontrouw ben geweest, maar ik hoor, hoe Gij mij opnieuw beveelt U uit geheel mijn hart te

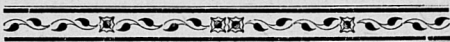
ben
dat
en g
lijk
Gij
alle
ik
mij
gel
uw
we
eeu
U
van
har

beminnen ; ik ben er daarom zeker van, dat Gij mijn offer zult aannemen. Geheel en gansch dan geef ik mij aan uwen goddelijken Wil over. Doe mij kennen, wat Gij van mij wilt ; want ik ben bereid alles ten uitvoer te brengen. Geef, dat ik U beminne en verder moogt Gij over mij en over al het mijne beschikken, gelijk U goeddunkt. Ik ben geheel in uwe handen ; doe met mij, hetgeen Gij weet, dat mij het nuttigste is voor mijne eeuwige zaligheid, want ik betuig, dat ik U alleen begeer en anders niets. O Moeder van God, verwerf Gij mij de heilige volharding.

Gij Jezus, zijt mijn schat, mijn leven,
Gij 't eenigst, wat mijn ziele vraagt,
'k Heb mij geheel aan U gegeven,
Doe maar met mij, wat U behaagt. *)

*) Mio Gesù, diletto mio,
Io non voglio altro che te.
Tutto a te mi do, mio Dio :
Fanne pur che vuoi di me.

§ 20.

**GELUKKIG HIJ, DIE AAN GOD GETROUW
IS IN DEN TEGENSPOED.**

De getrouwheid van den soldaat leert men kennen in den strijd, niet in den vrede. Deze aarde is voor ons het oorlogsveld, waar wij allen moeten strijden en overwinnen om zalig te worden. Als men niet verwint dan is men verloren, en verloren voor eeuwig. Vandaar zeide de H. Man Job: *Cunctis diebus, quibus nunc milito expecto donec veniat immutatio mea.* 1) *Alle dagen, die ik nu strijden moet, wacht ik totdat mijne verande-*

1) Job. 14. 14.

ring komt. Job leed, daar hij zoovele vijanden te bestrijden had: maar hij troostte zich met de hoop, dat er, als hij zegepraalde, na zijnen dood verandering zou komen in zijn lot. Van die verandering sprak ook de H. Paulus en hij bemoedigde zich daarmede zeggende: *Et mortui resurgent incorrupti; et nos immutabimur.* 1) In den hemel, zeide hij, verandert onze toestand; daar is het geen plaats meer van arbeid, maar van rust, geene plaats van droefdheid en kwelling, maar van blijheid en eeuwige vreugd. Welaan laten wij bemoedigd door de hoop op dat groote geluk tot onzen dood toe strijden en ons nimmer gewonnen geven aan onze vijanden *donec veniat immutatio nostra* tot dat eenmaal het einde komt van den strijd, en het begin aanbreekt der gelukzalige eeuwigheid.

Usque in tempus sustinebit patiens, et postea redditio jucunditatis. 2) Gelukkig

1) 1. Cor. 15. 51.

2) Eccl. 1. 29.

hij die in dit leven voor zijn God mag lijden; zijn lijden duurt slechts eenigen tijd *usque ad tempus*; maar zijn vreugde in het land der gelukzaligen zal eeuwig zijn. Voorbijgaan alzoo zullen de vervolgingen, voorbijgaan de bekoringen, de ziekten, de lasten en ellenden van dit leven, en dan zal God ons een leven geven wat ons ten volle gelukkig maakt en dat nooit voorbijgaat. Nu is het de tijd om den wijngaard te besnoeien, en alles te verwijderen, wat ons den weg naar het beloofde land des hemels belet. *Tempus putationis advenit.* 1) Het snoeien baart pijn, daarom heeft men geduld noodig: *postea redditio jucunditatis*, maar later zullen wij naar de mate van ons lijden worden getroost. God is getrouw voor een ieder, die hier op aarde ter zijner liefde met geduld en overgiving lijdt. Hij belooft, dat Hij zelf voor dezulken het loon zal zijn, en dat loon zal ons lijden oneindig ver te boven gaan. *Ego merces tua magna*

1) Cant. 2. 12.

nimis. 1) Maar de Heer wil, dat wij, alvorens de kroon van het eeuwig leven te ontvangen, eerst door de bekoringen worden beproefd. *Beatus vir, qui suffert tentationem, quoniam cum probatus fuerit accipiet coronam vitae, quam repromisit Deus diligentibus se.* 2) Gelukkig dan hij die aan God getrouw blijft te midden van lijden en wederwaardigheden.

Sommige lieden meenen, dat zij door God bemind worden, wanneer al hunne zaken voorspoedig gaan, en zij geen wederwaardigheden hebben; maar zij bedriegen zich; want niet in den voorspoed, maar in de wederwaardigheden beproeft God het geduld en de getrouwheid zijner dienaren om hun daarna die kroon te geven, welke niet vergaat gelijk al de kronen dezer wereld; maar die, gelijk de H. Petrus schrijft, een kroon van eeuwige glorie zal wezen. *Percipietis immarcessibilem gloriae coronam.* 3) En

1) Gen. 15. 2.

2) Jac. 1. 12.

3) 1 Petr. 5. 4.

die kroon, aan wien wordt zij beloofd? De H. Jacobus zegt: *quam repromisit Deus diligentibus se*. God heeft haar beloofd en herhaaldelijk beloofd aan wien Hem bemint; want de goddelijke liefde is het die ons den moed zal geven om dapper te strijden en ons de overwinning zal doen behalen.

Met de liefde Gods moet ook gepaard gaan de nederigheid. *Goud en zilver*, zegt de Ecclesiasticus, *worden beproefd in het vuur; maar de menschen, die aangenaam zijn aan God, in den oven der vernedering. Quoniam in igne probatur aurum et argentum; homines Deo receptibiles in camino humiliationis.* 1) In de vernedering komt het uit wie de heiligen zijn, daar blijkt het of zij goud zijn of lood. Deze of gene persoon bijv. wordt algemeen voor een heilige gehouden; doch ziet, nauwelijks ontvangt hij een minder aangename bejegening, of hij is geheel van streek, overal beklagt hij zich, en zegt, dat het den ander berouwen

1) Eccl. 2. 5.

zal.
hij
lita
in
elke
gro
hij
ent
hoe
daa
Laa
hee
die
zal
La
lat
doe
vol
aan
zij
lig
zel
ge
an

zal. Wat bewijst dit? Het bewijst, dat hij lood is. De Heer zegt: *In humilitate tua patientiam habe.* 1) *Heb geduld in uwe vernedering.* De hoovaardige acht elke belediging die hij ontvangt, eene groote onrechtvaardigheid; en daarom kan hij die niet verdragen; de nederige daarentegen meent elke kwade bejegening, hoedanig die ook zij, te verdienen, en daarom verdraagt hij alles met geduld. Laat hij, die een doodzonde bedreven heeft, slechts een blik werpen op de hel, die hij verdiend heeft, en in iedere smart zal hij het geduld weten te bewaren. Laten wij dan liefde hebben voor God, laten wij nederig zijn, en al wat wij doen, doen wij het niet om ons zelve te voldoen, maar om genoeg te geven aan God. O die vervloekte eigenliefde!, zij wil zich overal zelfs in onze heiligste werken op den voorgrond stellen, zelfs in de geestelijke oefeningen, in het gebed, in de boetplegingen en in alle andere werken van godsvrucht tracht zij

1) Eccli. 4.

immer eigen voldoening te vinden. Zeldzaam zijn de vrome zielen, welke op die wijze niet misdoen. *Mulierem fortem quis inveniet? procul et de ultimis finibus pretium ejus.*

Waar vindt men eene ziel, zoo sterk, dat zij, vrij van elken hartstocht en zonder eenig eigenbelang, standvastig blijft in hare liefde tot Jezus Christus, ook te midden van verachtingen, van smarten, van bitterheden des geestes en de kwellingen des levens? Dezulken, zegt Salomon, zijn edelsteenen van hooge waarde, zij komen van de uiterste grenzen der aarde, en daarom zijn zij hoogst zeldzaam. Mijn gekruisigde Jezus, ook ik ben er een die tot zelfs in mijne godvruchtige oefeningen eigen genoeg en eigen voldoening heb gezocht. Welk een verschil met U, die ter liefde van mij een leven hebt geleid vol bitterheid, zonder eenige verkwikking! Verleen mij uwe hulp, want van nu af wil ik alleen uw welbehagen en uwe glorie zoeken. Ik wil U beminnen zonder belangzucht. Maar ik ben zwak. Gij moet mij krachten geven om dit uit

te
beso
maa
vra
doo
aan

te voeren. Zie Heer, ik ben de uwe,
beschik over mij gelijk het U behaagt;
maak, dat ik U beminne, niets anders
vraag ik U. O Maria verwerf mij
door uwe tusschenkomst getrouwheid
aan God.

§ 21.

**WIE JEZUS CHRISTUS BEMINT, MOET
DE WERELD HATEN.**

Alwie Jezus Christus met oprechte liefde bemint, is innig blijde, als hij ziet, dat hij op dezelfde wijze door de wereld wordt behandeld als Jezus Christus, die door de wereld gehaat werd, bespot en vervolgd, zóó zelfs, dat zij hem van smart deed sterven aan een hout van schande. De wereld is geheel tegenovergesteld aan Jezus Christus, en daarom haat zij Jezus Christus, haat zij ook al zijne dienaren. Het was daarom, dat de goddelijke Zaligmaker zijne leerlingen aanmoedigde om de vervolgingen der wereld met kalmte te

verdragen; daar zij de wereld hadden verlaten, zeide Hij, kon het niet anders, of zij moesten door de wereld worden gehaat. *De mundo non estis.... propterea odit vos mundus.* 1)

Welnu, evenals de zielen, die God beminnen, hatelijk zijn in de oogen der wereld, zoo moet de wereld een voorwerp zijn van haat voor den beminnaar van God. De H. Paulus zeide: *Mihi absit gloriari nisi in cruce Domini nostri Jesu Christi per quem mihi mundus crucifixus est, et ego mundo.* 2) Verre zij het van mij te roemen dan op het kruis van Onzen Heer Jezus Christus, door wien de wereld mij gekruisigd is, en ik der wereld. De H. Paulus baarde afschrik aan de wereld, gelijk een veroordeelde, die dood aan het kruis hangt; maar dien zelfden afschrik baarde ook de wereld aan den H. Paulus, *mihi mundus crucifixus est.*

Tot dit einde wilde Jezus Christus voor

1) Jo. 15. 19.

2) Gal. VI, 14.

onze zonden sterven aan het kruis, om ons te bevrijden van de liefde tot deze booze wereld: *Dedit semetipsum pro peccatis nostris, ut eriperet nos de hoc saeculo nequam.* 1)

Onze goddelijke Zaligmaker die ons geroepen heeft tot zijne liefde, verlangt dat wij ongevoelig worden voor de beloften der wereld, zoowel als voor hare bedreigingen; Hij verlangt, dat wij niet de minste rekening houden noch met hare blaam noch met hare toejuiching. Wij moeten God bidden, dat Hij ons de wereld geheel doe vergeten, ons blijde doe zijn wanneer wij zien, dat de wereld ons verstoort.

Om geheel aan God te zijn, is het evenwel niet genoeg de wereld te verlaten, maar wij moeten verlangen, dat ook de wereld ons verlate en ons geheel en al vergete. Sommigen verlaten de wereld maar blijven toch het verlangen koesteren om door de wereld geprezen te worden, al was het maar, omdat zij haar hebben

1) Gal. 1. 4.

verlaten. Door het verlangen nu, dat dezulken voeden naar de achting der wereld, maken zij, dat de wereld in hen nog blijft leven.

Gelijk verder de wereld Gods dienaren haat, en daarom ook een afkeer heeft van hunne goede voorbeelden en hunne heilige beginselen, zoo ook moeten wij een afkeer hebben van alle beginselen der wereld. *Prudentia carnis inimica est Deo, legi Dei non est subjecta, nec enim potest.* 1) *Het trachten des vleesches is vijandig tegen God, het is niet onderworpen aan Gods wet, want het kan dit ook niet.* De Apostel zegt: *nec enim potest, want het kan dit ook niet zijn*; zeer zeker, want de wereld beoogt niets anders dan eigen voordeel en eigen voldoening; zij kan zich dus niet vereenigen met diegenen welke alleen het welbehagen zoeken van God.

Ja, mijn Jezus, die voor mij gekruist en gestorven zijt, alleen aan U wil ik behagen. Wat maakt mij de wereld, wat

1) Rom. 8. 6 en 7.

de rijkdommen, wat de eer en glorie!
Gij alleen, mijn Verlosser, zult geheel
mijn schat zijn. Wilt Gij, dat ik arm
zij; ik wil arm zijn. Wilt Gij, dat ik
vernederd zal wezen en door een ieder
veracht; ik neem alles uit uwe hand aan.
Uw heilige wil zal immer mijn troost
zijn. Maar ziehier de genade die ik U
vraag: maak, dat ik bij al wat mij over-
komt, in het minst niet afwijke van uwe
heilige wilsbeschikkingen.

rie!
heel
arm
t ik
der
an.
post
U
er-
we

§ 22.

EEN STERVENDE, DIE SPREEKT
MET DEN GEKRUISTE.

Jezus, mijn Zaligmaker, die binnen
weinige oogenblikken mijn Rechter
moet zijn, ontferm U mijner alvorens
het oogenblik aanbreekt om mij te
oordeelen. Neen, geene vrees jagen mij
mijne zonden aan noch ook de streng-
heid van uw oordeel; want ik aanschouw
U hier dood op dit kruis voor mijne
zaligheid.

Maar toch houd niet op mij te ver-
sterken in de benauwdheden waarin ik
mij bevind; mijne vijanden willen mij
vrees aanjagen en zeggen mij dat er
geen zaligheid is voor mij: *Multi dicunt*

animae meae: non est salus ipsi in Deo ejus. 1) Maar ik wil immer blijven vertrouwen op uwe goedheid: *Tu autem Domine, susceptor meus es.* 2) Welaan troost mij, laat ik van U hooren, dat Gij mijne zaligheid zijt: *Dic animae meae: salus tua ego sum.* 3)

Laten voor mij niet verloren zijn al die smarten, al die verguizingen, die Gij geleden hebt, al dat bloed, dat Gij voor mij hebt vergoten. *Redemisti crucem passus; tantus labor non sit cassus.*

Inzonderheid bid ik U, bij de bitterheid die Gij gevoeldet, toen uwe gezegende ziel zich scheidde van uw allerheiligst lichaam, toch medelijden te hebben met mijne ziel, wanneer zij mijn lichaam zal verlaten. Het is waar, ik heb U door mijn zonden zoo dikwijls versmaad; maar thans bemin ik U boven al; ik bemin U meer dan mij zelven, en uit het diepst mijns harten heb ik

1) Ps. 3. 3.

2) Ibid. 4.

3) Ibid. 34. 3.

berouw over al het misnoegen dat ik U veroorzaakt heb. Ik verfoei het nu en haat het boven alle kwaad. Ik erken dat ik om de beledigingen, U aangedaan, duizendmaal de hel verdiende; maar de bittere dood, dien Gij voor mij hebt willen ondergaan, en al die bewijzen van barmhartigheid, die ik van U heb ontvangen, doen mij hopen, dat ik van U, als ik voor U zal verschijnen, den heiligen kus van vrede zal ontvangen.

Vol vertrouwen op uwe oneindige goedheid, o mijn God, geef ik mij in uwe liefdevolle armen over. *In te, Domine, speravi; non confundar in aeternum.* Ik heb, wel is waar door de beledigingen die ik U heb aangedaan zoo dikwijls de hel verdiend; maar uw heilig bloed geeft mij het vertrouwen, dat Gij mij vergiffenis hebt geschonken en dat ik in den hemel zal komen om daar uwe barmhartigheid in alle eeuwigheid te verheerlijken. *Misericordias Domini in aeternum cantabo.* Bereidwillig aanvaard ik al de pijnen, die Gij mij voorbehoudt

in het vagevuur ; het is billijk, dat de beledigingen, die ik U heb aangedaan, door het vuur worden gestraft. O heilige kerk, wanneer zal ik in U zijn opgesloten, verzekerd nooit meer beroofd te kunnen worden van mijnen God ! O heilig vuur, wanneer zult gij mij zuiveren van al die smetten, en mij waardig maken het vaderland der zaligen binnen te gaan.

O eeuwige Vader, ik smeeek U door de verdiensten van Jezus dood laat mij sterven in uwe genaden en in uwe liefde, opdat ik het geluk moge hebben U te beminnen in eeuwigheid ! Ik dank U voor alle genaden die gij mij in den loop mijns levens hebt gegeven, en bijzonder voor de groote genaden, dat Gij mij het H. Ge loof hebt geschonken, en mij in deze laatste dagen gesterkt hebt met al de H. Sacramenten.

Gij wilt mijnen dood ; ook ik wil sterven om genoeg te geven aan U. Weinig beteekent het, dat ik sterve voor U, die gestorven zijt voor mij. Geheel tevreden dan zeg ik U met den H. Franciscus : *Moriar, Domine, amore amoris tui, qui*

amor
ik
U g
tot
M
also
laats
mij
geli
ze U
ze
in
U
mij
aan
gro
zich
C
mo
zoo
dan
Ach
van
heb
dro
lief

amore amoris mei dignatus es mori. Dat ik sterfe, Heer, uit liefde tot U, die U gewaardigd hebt te sterven uit liefde tot mij.

Met tevredenheid aanvaard ik den dood, alsook de pijnen, die ik nog voor mijn laatsten oogenblik verduren moet. Verleen mij uwe hulp om ze te lijden met volkomene gelijkvormigheid aan uwen wil. Ik draag ze U alleen op tot uwe glorie en vereenig ze met de pijnen, die Gij verduurd hebt in uw lijden. Eeuwige Vader, ik breng U het offer van mijn leven en van geheel mij zelve, ik bid U dit mijn offer te aanvaarden om de verdiensten van het groote offer, dat Jezus uw Zoon U van zich zelve bracht op het kruis.

O Maria, moeder van God en ook mijne moeder, Gij hebt mij tijdens mijn leven zoovele genaden verworven van God, ik dank U daarvoor uit geheel mijn hart. Ach, verlaat mij niet op dit oogenblik van sterven, nu ik het meest behoefte heb aan uwe gebeden. Verkrijg mij meer droefheid over mijne zonden en meer liefde tot God, opdat ik het geluk moge

hebben Hem met U vereenigd, voor
eeuwig en uit al mijne krachten te
beminnen in den hemel. *In te Domina,*
speravi non confundar in aeternum.

Maria, mijne hoop, ik stel mijn ver-
trouwen op U.

kro
wel
zou
die
dag
pla
we
go
ge
en
wa

voor
n te
mina,
n.
ver-

§ 23.

AKTEN TE VERWEKKEN IN HET
UUR DES DOODS.

an de Z. Lidwina werd door een engel geopenbaard, dat de kroon van glorie en van verdiensten, welke haar in den hemel wachtte, eerst zou voltooid worden door de kwellingen, die zij zou moeten lijden in de laatste dagen voor haar dood. Hetzelfde heeft plaats met alle brave zielen, die van deze wereld heengaan. Het is zeker, dat alle goede akten van iemand die sterft in de genade Gods, van groote verdiensten zijn, en wel bijzonder de akte van overgeving, waardoor men den dood en alle pijnen,

die hem vergezellen, aanneemt met de meening om te behagen aan God. Wij geven hier de akten aan, welke in het uur des doods aan God bijzonder welgevallig zijn. Mijn God, ik bied U het offer aan van mijn leven, en ik ben bereid te sterven, wanneer het zal behagen aan uwen H. Wil. *Fiat voluntas tua, Heer, uw wil geschiede*; immer, immer, *fiat voluntas tua*.

Heer, indien Gij mij nog eenigen tijd in het leven wilt laten, uw H. Wil zij gezegend; maar ik verlang het leven niet, als ik het niet geheel en al zal besteden om U te beminnen en U welgevallig te zijn. Wilt Gij echter dat ik aan deze ziekte sterve, wees ook dan gezegend. Ik omhels den dood om uwen wil te vervullen. en ik herhaal: *Fiat voluntas tua*. Alleen smeek ik U, dat Gij mij gedurende dezen ganschen tijd zult bijstaan. *Miserere mei, Deus, secundum magnam misericordiam tuam*. Wilt Gij dus, dat ik deze aarde verlate, dan betuig ik U, dat ik wil sterven, omdat ook Gij het aldus wilt.

En ik wil sterven om met de angsten en bitterheden van mijnen dood voldoening te geven aan uwe rechtvaardigheid voor al die zonden, waarmede ik U beledigd heb en de hel heb verdiend.

Ook wil ik sterven opdat er een einde kome aan mijne zonden, en ik ophoude U te beleedigen en U misnoegen te veroorzaken in dit leven.

Nog wil ik sterven om U mijnen verschuldigden dank te brengen voor al die genaden en al die liefdevolle oplettendheden, welke Gij mij in strijd met hetgeen ik verdiend had, bewezen hebt.

Ik wil sterven om U te toonen, dat ik meer liefde heb voor uwen heiligen Wil dan voor mijn leven.

Ik wil (als het U behaagt) sterven op dezen oogenblik, nu ik hoop mij in uwe genade te bevinden om alzoo zeker te zijn U in alle eeuwigheid te mogen loven en zegenen.

Bovenal wil ik sterven om U in alle eeuwigheid en met al mijn krachten te gaan beminnen in den hemel, want door de verdiensten van uw bloed, o mijn Ver-

losser, hoop ik daar te komen en daar eens de zekerheid te hebben, dat ik nooit meer zal ophouden U te beminnen gedurende de gansche eeuwigheid. Mijn Jezus, Gij hebt eens den dood des kruizes omhelsd uit liefde tot mij, nu omhels ik den dood en alle pijnen, die mij nog wachten uit liefde tot U. Daarom zeg ik U met den H. Franciscus: *Moriar, Domine, amore amoris tui, qui amore amoris mei dignatus es mori*. Heer laat mij sterven uit liefde tot U, die U gewaardigd hebt te sterven uit liefde tot mij.

O mijn Verlosser, mijne liefde, mijn eenig goed, ik bid U door uwe heilige wonden en uwen smartelijken dood, doe mij sterven in uwe genade en in uwe liefde. Gij hebt mij met uw bloed gekocht; laat dan niet toe, dat ik verloren ga. *Jesu dulcissime, ne permittas me separari a te, ne permittas me separari a te*.

Heer, verwerp mij niet van uw aanschijn, *ne projicias me a facie tua*. Ik erken, dat ik door mijne zonden de hel heb verdiend; maar thans doen zij mij

leed
en
heid
mij
min
I
ges
heid
har
heid
bes
war
En
het
hel
doo
dan
C
ges
Mi
zal
O
uw
Gi
ma
ab

leed, meer leed dan elk ander kwaad, en ik hoop eens in den hemel in eeuwigheid uwe groote barmhartigheid jegens mij te verheerlijken. *Misericordias Domini in aeternum cantabo.*

Ik aanbid U, mijn God, die mij hebt geschapen. Ik geloof in U, eeuwige waarheid. Ik hoop op U eindeloze barmhartigheid. Ik bemin U, opperste goedheid; Ik bemin U boven alles, wat bestaat; ik bemin U meer dan mij zelve, want Gij verdient dat men U bemint. En omdat ik U bemin, spijt het mij uit het diepst mijner ziel dat ik uwe genaden heb veracht. Ik beloof U liever elken dood, ja duizendmaal den dood te sterven, dan U nog ooit weder te bedroeven.

O Jezus, Zoon van God, die voor mij gestorven zijt, heb medelijden met mij. Mijn Zaligmaker, maak mij zalig, en mijne zaligheid zij U eeuwig te beminnen. O Maria, moeder van God, bid voor mij uwen Jezus. Nu is het de tijd, waarin Gij mij meer dan ooit moet helpen. *Maria mater gratiae, mater misericordiae, tu nos ab hoste protege et hora mortis suscipe.*

Sub tuum praesidium confugimus, sancta Dei Genitrix. Sancta Maria mater Dei, ora pro nobis peccatoribus. Maria moeder der genade, moeder van barmhartigheid, bescherm Gij ons tegen den vijand, ontvang ons in het uur des doods. Onder uwe bescherming nemen wij onze toevlucht, Heilige Moeder Gods. Heilige Maria, Moeder Gods, bid voor ons zondaars.

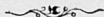
O heilige Joseph, mijn vader, sta mij bij in deze oogenblikken. H. Aartsengel Michael, bevrijd mij van de duivelen, die mijne ziel belagen. Mijne heilige beschermers en allen gij heiligen van het paradijs, bidt God voor mij.

En Gij, mijn gekruiste Jezus, ontvang Gij op het oogenblik van sterven mijne ziel in uwe armen. U beveel ik haar aan. Gedenk dat Gij mij verlost hebt met uw bloed. *Te ergo quaesumus, tuis famulis subveni, quos pretioso sanguine redemisti.* Mijn gekruiste Jezus, mijne liefde, mijne hoop, ik betuig U hetzij ik leve hetzij ik sterve, dat ik niets anders verlang dan U alleen. *Deus meus et omnia* en wat anders kan ik ook verlangen

buite
te g
mei
de
rijkd
aan
dood
meu
tatis
uwe
ravi
O
nost
In
in c
geho
in c

buiten U? *Quid mihi est in coelo et a te quid volui super terram? Deus cordis mei et pars mea in aeternum.* Gij zijt de liefde van mijn hart, Gij al mijn rijkdom. Aan U dan beveel ik mijne ziel, aan U, die haar verlost hebt met uwen dood. *In manus tuas commendo spiritum meum redemisti me Domine, Deus veritatis.* Ik zeg daarom vol vertrouwen op uwe barmhartigheid: *In te, Domine, speravi, non confundar in aeternum.*

O Maria, gij zijt onze hoop: *Spes nostra salve:* Tot U dan zeg ik eveneens: *In te, Domina, speravi non confundar in aeternum.* Op U o Koningin, heb ik gehoopt; ik zal niet beschaamd worden in eeuwigheid.

§ 24.

OVER HET HUIS ONZER EEUWIGHEID.

Ubi homo in domum aeternitatis suae. 1) Wij dwalen, als wij het huis, waarin wij thans wonen, het onze noemen. Het huis van ons lichaam zal zeer spoedig zijn een graf; daarin zal het verblijven tot den dag des oordeels; maar het huis van onze ziel is het paradijs of de hel, naar gelang zij zal verdiend hebben, en in dat huis moet zij blijven gedurende de geheele eeuwigheid.

Naar het graf zullen onze lichamen niet uit zich zelve gaan, zij zullen er door

1) Eccli. 12. 5.

ande
ziel z
welk
vreu
III
Naa
kwa
schr
hel,
verl

Z
dik
uit
hun
eeu
ning
nen
Si
aqu
erit
zal
bin

V
imr

anderen worden heengedragen; en onze ziel zal na het oordeel gaan naar de plaats, welke zij verdiend heeft, of van eeuwige vreugde, of van eeuwig lijden.

Ibit homo in domum aeternitatis suae.
Naar gelang de mensch goed doet of kwaad, richt hij uit vrije beweging zijne schreden naar het huis des hemels of der hel, en eens binnengegaan in dat huis, verlaat hij het nooit meer.

Zij, die op deze wereld wonen, plegen dikwijls van woning te veranderen, of wel uit vrije verkiezing of wel omdat zij uit hunne woning verdreven worden. In de eeuwigheid verandert men nooit van woning. Waar men na het laatste oordeel binnen komt, daar moet men wonen voor altijd.
Si ceciderit lignum ad austrum sive ad aquilonem, in quocunque loco ceciderit, ibi erit. 1) Die het zuiden ingaat des hemels, zal eeuwig gelukkig zijn; die het noorden binnengaat der hel, eeuwig rampzalig.

Wie derhalve in den hemel komt, zal immer vereenigd zijn met God, immer in

1) Eccli. 11. 3.

het gezelschap zijn der heiligen, immer in den zoetsten vrede, hij zal volkomen gelukkig zijn; want iedere gelukzalige is geheel vervuld en verzadigd met geneugten en nimmer zal hij vreezen zijn geluk te verliezen. Als bij de zaligen de vrees zou ontstaan, het geluk, waarin zij zich verheugen, te zullen verliezen, dan zouden zij niet meer gelukzalig zijn, want alleen de gedachte, dat dit mogelijk ware, zou al hunne vreugde verstoren.

Hij daarentegen, die in de hel komt, zal immer verwijderd zijn van God, immer moeten lijden in de hel bij de verdoemden. En men denke niet, dat de pijnen der hel gelijk zijn aan de pijnen der aarde, waar het lijden door de gewoonte vermindert; evenals in het paradijs de geneugten nimmer verveling zullen baren, maar immer zoo nieuw zullen schijnen, alsof men ze de eerste maal genoot, (Dit beteekent het canticum novum, het nieuwe gezang, wat de heiligen immer zullen zingen: *Et cantabunt quasi canticum novum.* 1) evenzoo

1) Ap. 14. 3.

zullen de pijnen der hel in alle eeuwigheid nimmer afnemen; nimmer zal de gewoonte er de pijn verminderen. De rampzalige verdoemden zullen in alle eeuwigheid dezelfde foltering van het lijden gevoelen, die zij er van gevoelden, toen zij het de eerste maal ondervonden.

De H. Augustinus zeide, dat hij, die eene eeuwigheid aanneemt en zich niet bekeert, zijne zinnen of zijn geloof heeft verloren: *O aeternitas, qui te cogitat nec poenitet, aut fidem non habet, aut si habet cor non habet.* 1)

Wee, roept de H. Caesarius uit, wee den zondaren, die de eeuwigheid binnen gaan zonder haar te kennen, omdat zij er nimmer op hebben nagedacht! *Vae peccatoribus, qui incognitam ingrediuntur aeternitatem!* En hij laat er op volgen: *Sed vae duplex, ingrediuntur et non egrediuntur.* Maar dubbel rampzalig is hun lot, want eerstens vallen zij in dien afgrond van vuur, en vervolgens, eenmaal daarin neergestort, zullen zij er nimmer

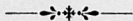
1) Soliloq. .

uit opstaan. De poort der hel gaat open om in te treden, maar nooit om uit te gaan. Neen, zij hebben niet te veel gedaan, de heiligen, toen zij zich gingen begraven in grotten en woestijnen, daar leefden van kruiden en er sliepen op den grond, om alzoo hunne ziel te redden; neen, zij hebben niet te veel gedaan, zegt de H. Bernardus, want, waar het geldt eene eeuwigheid, is geene zekerheid groot genoeg. *Nulla nimia securitas, ubi periclitatur aeternitas*; het zijn de woorden van den heilige.

Wanneer dan God ons bezoekt met eenig kruis, bijv. met ziekte, armoede of een andere ramp, denken wij dan, ik heb de hel verdiend, en dan zal ons elke beproeving licht voorkomen. Zeggen wij dan met Job: *Peccavi et vere deliqui, et ut eram dignus non recepi*. 1) Heer, ik heb u beleedigd, en ik ben niet gestraft, gelijk ik verdiende; hoe kan ik mij dan beklagen dat Gij mij eene beproeving overzendt, aan mij die de hel heb verdiend.

1) Job. 33. 27.

Ach, mijn Jezus, verwijs mij niet naar de hel; want in de hel zou ik U niet meer kunnen beminnen, maar U voor eeuwig moeten haten. Ontneem mij alles, mijne goederen, mijne gezondheid, mijn leven; maar beroof mij niet van U. Geef, dat ik U in eeuwigheid moge beminnen en verheerlijken, en voor het overige kastijd mij en doe met mij, wat U behaagt. O Moeder van God, bid uwen Jezus voor mij.

§ 25.

**DE ZIELEN, DIE GOD BEMINNEN,
VERLANGEN VURIG HEM IN DEN HEMEL
TE GAAN AANSCHOUWEN.**

*Qu*um sumus in corpore peregrinamur a Deo. De zielen, welke op deze wereld niets anders beminnen dan God, zijn als zoovele edele bannelingen, die bestemd zijn, althans volgens hunnen tegenwoordigen staat, om voor eeuwig de bruiden te worden van den Koning des hemels; maar die thans verre verwijderd van dien bruidegom zijn, zonder Hem te zien en daarom zonder ophouden verzuchten om heen te gaan naar het vaderland der zaligen,

waar zij weten, dat de bruidegom haar wacht.

Zij weten, dat haar Beminde altijd bij haar is; maar Hij is daar als achter een gordijn verborgen, en laat zich niet zien. Of om beter te zeggen, Hij staat daar gelijk zoo dikwijls de zon staat, verborgen achter de wolken, waardoor zij nu en dan wel een straal van haren luister laat doorschemeren, maar gansch zichtbaar vertoont zij zich niet.

Die beminde bruiden dragen een blinddoek voor de oogen, welke haar niet toelaat het voorwerp harer liefde te aanschouwen. Zij leven wel is waar tevreden, want zij voegen zich naar den wil van God, die haar aldus in ballingschap en van Hem verwijderd wil houden, maar met dat al is het haar toch onmogelijk niet onophoudelijk te verzuchten naar het oogenblik, waarop zij Hem zullen aanschouwen van aanschijn tot aanschijn om dan nog meer door zijne schoonheid te worden aangetrokken en Hem nog vuriger te beminnen.

Vandaar dat zij zich meermalen zacht-

kens bij haren Beminde gaan beklagen, omdat Hij zich niet laat zien. Eenige liefde van mijn hart, zoo zeggen zij, daar Gij mij toch zoozeer bemint en mij met uwe heilige liefde gewond hebt, waarom verbergt Gij U dan voor mij, en laat Gij U niet aanschouwen? Ik weet, dat Gij eene oneindige schoonheid zijt, ik bemin U meer dan mij zelve, ofschoon ik U nog nimmer heb aanschouwd; welaan, toon mij uw verrukkelijk aanschijn. Ik wil U kennen zonder sluier, om dan nooit meer noch op mij zelve noch op eenig ander schepsel te letten; maar aan niets anders meer te denken dan aan U te beminnen mijn hoogste goed.

Wanneer voor die zielen, door de liefde Gods verteerd, eens een straal doorbreekt van de goddelijke goedheid en van de liefde, die God haar toedraagt, dan zouden zij voor Hem wel willen smelten en vergaan van liefde; en toch voor die zielen is de zon nog met wolken bedekt, Gods schoon gelaat is nog verborgen achter het gordijn, nog dragen zij den blinddoek voor hare oogen,

die
aan
zal
ver
gaa
zal
Bru
too
in
in
en
dra
zoo
ka
U
mi
do
wa
m
te
m
za
w
m
Il
li

die Haar belet Hem te aanschouwen van
 aanschijn tot aanschijn; hoe groot dan
 zal hare vreugde zijn, als die wolken
 verdwijnen, als het gordijn zal omhoog
 gaan, de blinddoek haar van de oogen
 zal vallen, en het schoon gelaat van den
 Bruidegom zich zonder sluier zal ver-
 toonen, zoodat zij Hem zullen aanschouwen
 in het volle licht, in al zijne schoonheid,
 in al zijne goedheid, in al zijne grootheid
 en met al de liefde, die Hij haar toe-
 draagt! O dood, waarom toch draalt gij
 zoo lang te komen! Als gij niet komt,
 kan ik mijn God niet gaan aanschouwen.
 Uwe taak is het mij de deur te openen en
 mij het koninklijk paleis mijns Heeren te
 doen binnengaan. O zalig vaderland,
 wanneer zal de dag daar zijn, dat ik
 mij zal bevinden in uwe heilige woon-
 tenten! O beminde mijner ziel, mijn Jezus
 mijn schat, mijne liefde, mijn al, wanneer
 zal het gelukkig oogenblik aanbreken,
 waarop ik deze wereld zal verlaten en
 mij geheel vereenigd zal zien met U.
 Ik verdien het niet, dit geluk; maar de
 liefde, die Gij mij betoond hebt en daarbij

uwe eindelooze goedheid doen mij hopen eenmaal te zullen behooren tot het getal dier gelukkige zielen, die geheel met U vereenigd, U beminnen en zullen blijven beminnen met eene volmaakte liefde gedurende de gansche eeuwigheid. Ach mijn Jezus, Gij kent mijn toestand, Gij weet het, ik zal eenmaal of wel eeuwig met U vereenigd zijn of eeuwig van U verwijderd; heb medelijden met mij, uw bloed is mijne hoop; en uwe voorspraak o Maria, mijne moeder, is mijne sterkte en mijne vreugde.

herc

is g

goe

ren

loss

als

sch

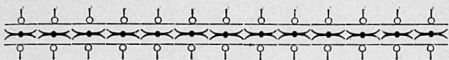
leve

van

A

suo

—

§ 26.

JEZUS IS DE GOEDE HERDER.

Zoo heeft Jezus zelf gesproken: *Ego sum pastor bonus.* 1) *Ik ben de goede herder.* De plicht van een goeden herder is geen andere dan zijne schaapjes op goede weiden te brengen en hen te bewaren voor de wolven. Maar mijn zoete Verlosser, was er ooit een herder zoo goed als Gij, die voer het behoud van uwe schaapjes gelijk wij zijn, uw bloed en leven hebt gegeven om ons te bevrijden van onze straffen.

Peccata nostra ipse pertulit in corpore suo super lignum, ut peccatis mortui,

1) Jo. 10. 11.

justitiae vivamus; cujus livore sanati estis. 1)

Hij heeft zelf onze zonden in zijn lichaam gedragen op het hout opdat wij der zonden afgestorven, voor de gerechtigheid zouden leven; door wiens striemen gij genezen zijt. Dus om ons te genezen van onze kwalen heeft die goede herder zich met al onze schulden beladen en die met zijn lijden uitbetaald, toen hij op het kruis van smart gestorven is.

Zulk een overdaad van liefde voor ons, arme schaapjes, deed Ignatius den martelaar branden van verlangen om voor Jezus Christus zijn leven te geven. *Amor meus crucifixus est. Mijne liefde is gekruist* zoo schreef hij in een zijner brieven. Hoe, wilde hij zeggen, mijn God heeft voor mij willen sterven aan het kruis, en ik zou kunnen leven zonder te verlangen, ook op mijn beurt te sterven voor Hem! En in waarheid, wat hebben de martelaren eigenlijk voor groots gedaan met hun leven te geven voor Jezus

1) 1 Petr. II. 24.

Chri
hen
hoe
al h
de
gloe
doo
M
was
voor
wilt
lich
nala
zou
lief
Joa
toe
te n
unu
tiun
F
een
doe
Hij
hou
gev

Christus, die gestorven is uit liefde tot hen? O die dood van Jezus Christus, hoe zoet maakte hij dien martelaren al hunne folteringen, hoe zoet de geessels, de pijnbanken, de ijzeren kammen, de gloeiende roosters en den allerpijnlijksten dood.

Maar de liefde van dien goeden herder was er niet mede te vreden zijn leven voor zijne schaapjes op te offeren. Hij wilde hun na zijnen dood nog zijn eigen lichaam, eerst op het kruis geslachtofferd, nalaten, opdat het de spijs en het voedsel zou zijn hunner zielen. De brandende liefde, die Hij ons toedroeg, zegt de H. Joannes Chrysostomus, bracht Hem er toe zich met ons te vereenigen en als een te maken. *Semetipsum nobis immiscuit, ut unum quid simus.... ardentius enim amantium hoc est.*

En wanneer die goede herder ziet, dat een zijner schaapjes verloren is, o wat doet Hij dan niet, wat middelen wendt Hij niet aan om het terug te krijgen! Hij houdt niet op met zoeken, totdat Hij het gevonden heeft. *Et si perdiderit unam*

ex illis.... vadit ad illam quae perierat, donec inveniat eam. 1) En als Hij het heeft teruggevonden, dan legt Hij het vol vreugde op zijne schouderen om het nooit meer te verliezen. *Et cum invenerit eam imponit in humeros suos gaudens.* 2) Hij roept zijne vrienden en geburen (d. w. z. engelen en heiligen) bijeen, en noodigt hen uit te deelen in zijne blijdschap over het terugvinden van het verloren schaapje. *Et veniens domum convocat amicos et vicinos dicens illis: Congratulamini mihi quia inveni ovem meam quae perierat.* 3)

Wie dan zal niet met geheel zijn hart dien goeden Zaligmaker beminnen, die zich zoo vol liefde toont, zelfs voor zondaren, welke Hem den rug hebben gekeerd en zich vrijwillig in het ongeluk hebben gestort?

Ach mijn beminnelijke Zaligmaker, zie hier aan uwe voeten een dier verloren schaapjes. Ik ben van U weggevlucht;

1) Luc. 15. 4.

2) Luc. 15. 5.

3) Luc. 15. 5.

ma
mid
te
zijn
gev
hoe
van
bar
gen
weg
U
in
Doe
gev
mij
en
nog
ovi
O
mij
—
1

maar Gij hebt mij niet verlaten, geen middel hebt Gij verzuimd om mij terug te vinden. Wat zou er van mij geworden zijn, als Gij er niet op bedacht waart geweest mij te zoeken? Ik rampzalige, hoe lang heb ik geleefd verre verwijderd van U? Maar thans hoop ik door uwe barmhartigheid mij te bevinden in uwe genade; en vluchtte ik vroeger van U weg, thans verlang ik niets vuriger dan U te beminnen en te leven en te sterven in de omhelzing uwer heilige voeten. Doch zoolang ik leef, ben ik steeds in gevaar U te verlaten, ach, ik bid U, bind mij daarom met de strikken uwer liefde, en houd niet op mij te zoeken, zoolang ik nog leef op deze wereld. *Erravi sicut ovis quae periit, quaere servum tuum.* 1) O voorspreekster der zondaren, verkrijg mij de heilige volharding.

1) Ps. 118. 176.

§ 27.

OVER DE ZAAK ONZER EEUWIGE
ZALIGHEID.

De zaak der eeuwige zaligheid is voor ons niet alleen de gewichtigste, maar de eenige zaak, die ons kommer moet baren, want als die zaak mislukt, dan is alles verloren. Die gedachte der eeuwigheid met ernst overwogen, is genoeg om een heilige te maken. Indien alle menschen, zegt de groote dienaar Gods, Pater Carafa, met een levend geloof aan de eeuwigheid dachten van het ander leven, dan zou de aarde een woestijn worden, want niemand zou er meer acht geven op de zaken dezer wereld.

O mochten alle menschen immer dat groote grondbeginsel van Jezus Christus voor oogen houden. *Quid prodest homini, si mundum universum lucretur, animae vero suae detrimentum patiatur.* 1) *Wat baat het den mensch, indien hij de gansche wereld wint; maar het verlies lijdt van zijne ziel.* Die grondstelling was het welke zoovele menschen bewogen heeft de wereld te verlaten, zoovele maagden, zelfs van koninklijk bloed, zich op te sluiten in een klooster, zoovele kluizenaars hun leven te slijten in een woestijn, zoovele martelaren hun bloed te storten voor het geloof; zij waren overtuigd, die heiligen, dat al de goederen der wereld hun in het andere leven niets zouden baten, indien zij dan hunne ziel hadden verloren.

Vandaar wat de Apostel schreef aan zijne leerlingen: *Rogamus autem vos, fratres.... ut negotium vestrum agatis.* 2) *Wij bidden u, broeders, behartigt uwe zaak.* Van welke zaak sprak hier de

1) Math. 16. 26.

2) Thess. 4. 10 en 11.

H. Paulus? Hij sprak van de zaak, die zoo gewichtig is, dat wij, wanneer zij mislukt, beroofd zijn van het eeuwig rijk des hemels, en worden neêrgeworpen in een afgrond van pijnen, die nimmer een einde zullen hebben. *Het gaat hier om eene eeuwige straf, om het verlies van het rijk des hemels*, zegt de H. Joannes Chrysostomus. *De immortalibus suppliciis, de coelestis regni amissione res agitur.* 1)

Wel terecht zeide de H. Philippus Nerus, dat het dwazen zijn, die zich zoo veel moeite geven om rijkdom en eer te verwerven op deze wereld, en er zoo weinig aan denken om hunne ziel zalig te maken. Al die lieden, zegt de eerbiedwaardige Joannes Avila, verdienen te worden opgesloten in een krankzinnigen-gesticht. Hoe! wilde die groote dienaar Gods zeggen, gij gelooft dat er een eeuwigheid van geluk is voor hen die God beminnen, en eene eeuwigheid van straf voor hen, die Hem beleedigen, en gij beleedigt Hem?

1) Hom. 25 in Math.

Als wij een ander verlies lijden, hetzij van goederen of van goeden naam, hetzij van bloedverwanten of gezondheid, ja zelfs al verliezen wij ons leven, dan kan het altijd nog worden goed gemaakt; althans zeker door een goeden dood te sterven en het geluk des hemels te winnen, gelijk dit het geval was met zoovele martelaren; maar met welk goed der wereld, met welk fortuin, al is het zoo groot als men op de wereld maar kan uitdenken, zou men ooit het verlies kunnen betalen zijner ziel? *Quam dabit homo commutationem pro anima sua.* 1)

Die sterft in de ongenade van God, en zijne ziel verliest, verliest met die ziel voor immer alle hoop om nog ooit zijn ongeluk te herstellen. *Mortuo homine impio non erit ultra spes.* 2) Mijn God! als het leerstuk van het eeuwig leven niets meer was dan eenvoudig een twijfelachtige veronderstelling van wijsgeeren, ook dan nog moesten wij al

1) Math. 16. 26.

2) Prov. 11. 7.

ons best doen om dat eeuwig geluk deelachtig te worden en aan het eeuwig ongeluk te ontkomen; maar neen, er is hier geen spraak van twijfel, het is zeker, het is een geloofspunt, een van beiden zal ons lot zijn.

Vreemd verschijnsel! Een ieder, die geloof heeft, en deze waarheid overweegt, hij zegt: *Het is zoo, men moet om zijne ziel denken*; doch weinigen zijn het, die dit ook werkelijk doen. Men wendt de uiterste zorg aan om een proces te winnen, om een of anderen post te verkrijgen, en de zaak zijner zaligheid zet men aan kant.

Sane supra omnem errorem est dissimulare negotium aeternae salutis. Voorwaar, zegt de H. Eucherius, ziedaar een dwaling, die alle dwaling overtreft, want zijne ziel verliezen is een misslag, zonder herstel.

Utinam saperent et intelligent ac novissima providerent. 1) Arme geleerden dezer wereld, die veel weten, maar er

1) Deut. 32. 29.

geen begrip van hebben om aan hunne zielen een gunstig vonnis te verschaffen op den dag des oordeels!

Ach mijn Verlosser, Gij hebt uw Bloed gestort als losprijs mijner ziel; en ik, zoovele malen heb ik die ziel verloren en telkens opnieuw verloren. Ik dank U, dat Gij mij tijd geeft haar terug te winnen, door het hervinden uwer genade. O mijn God, was ik maar liever gestorven, en hadde ik U toch nooit beleedigd! Maar het troost mij te weten, dat Gij een hart, dat zich vernedert en dat berouw heeft over zijne zonden, niet kunt versmaden.

O Maria, toevlucht der zondaren, verleen uwe hulp aan eenen zondaar, die zich aan U aanbeveelt en op U zijn vertrouwen stelt.

§ 28.

OVER DE VREUGDE DER GELUKZALIGEN.

Contra in gaudium Domini tui. 1) Als de ziel het hemelsch vaderland zal binnengaan, als het gordijn, dat haar het zien belette, zal zijn opgeheven, dan zal zij de oneindige schoonheid van haren God onbedekt en zonder sluier aanschouwen; en daarin bestaat de vreugde van den gelukzalige.

Alles, wat zij dan in God zal aanschouwen, zal haar overstelpen met blijdschap. Zij zal de rechtmatigheid zien zijner oor-

1) Math. 25. 23.

deelen
schik
re zie
Gods
bijzo
In
zal z
haar
word
op t
zij l
liefd
een
aan
heir
te z
spij
V
de
van
tot
de
dik
af
te
we

deelen, de schoone ordelijkheid zijner beschikkingen, omtrent den staat van iedere ziel, beschikkingen, alle geordend tot Gods glorie en tot ieders welzijn in het bijzonder.

Inzonderheid, wat haar zelve aangaat, zal zij de eindelooze liefde zien, die God haar heeft toegedragen door mensch te worden, door uit liefde tot haar zijn leven op te offeren aan het kruis. Dan zal zij beseffen, welk een uitbundigheid van liefde het geheim des kruizes geweest is: een God dienstknecht worden en sterven aan een ellendig schandhout! Ook het geheim der Eucharistie: een God verborgen te zien onder schijn van brood, en de spijs zijner schepselen geworden!

Verder zal zij elk in het bijzonder al de genaden en gunsten zien, welke zij van God heeft ontvangen, en welke haar tot nog toe verborgen waren. Zij zal zien de groote barmhartigheid, welke God zoo dikwijls met haar gebruikt heeft door haar af te wachten en hare ondankbaarheden te vergeven. Zij zal de veelvuldige opwekkingen zien, de verlichtingen en hulp-

middelen, welke haar in zoo grooten overvloed zijn geschonken. Zij zal zien, dat deze of gene kwelling, die ziekte, dat verlies van goederen of van bloedverwanten, hetwelk zij alles als straffen beschouwde, geene straffen waren, maar liefdevolle beschikkingen van God om haar te trekken tot zijne volmaakte liefde.

In een woord, alles wat zij daar zal aanschouwen, zal haar spreken van de oneindige goedheid van haren God en van de oneindige liefde, die Hij verdient; en daarom, zoodra zij den hemel zal zijn binnen gegaan, zal zij geen ander verlangen hebben dan haren God voor eeuwig gelukkig te zien; en daar zij ter zelfder tijd begrijpen zal, dat het geluk van God allerhoogst, oneindig en eeuwig is, zal zij, hoewel geen oneindig geluk, omdat daarvoor een schepsel niet vatbaar is, toch een eindeloos en volkomen geluk genieten, hetwelk haar geheel met vreugde zal vervullen, en met dezelfde vreugde, die het eigendom is van haren God, en aldus zal in haar het woord bewaarheid worden:

*Intra
binne
geluk
door
ook
geluk
dan
geluk
eigen
liefd
zal
vest
gene
E
min
aan
voor
lief
al
bun
gel
zij
bui*

—
1

Intra in gaudium Domini tui. Treed binnen in de vreugde uws Heeren. De gelukzalige is niet alleen gelukzalig door het geluk, dat hij zelf geniet, ook door het geluk van God; want de gelukzalige bemint God eindeloos meer dan zich zelve; vandaar maakt Gods geluk hem eindeloos gelukkiger dan zijn eigen geluk, en dit ten gevolge van de liefde, die hij God toedraagt. Die liefde zal hem al zijne gedachten op God doen vestigen; zijn grootst verlangen zal zijn genoeg te geven aan zijnen Beminde.

En ziedaar die heilige en zoete bedwelming, waardoor de zalige de gedachte aan zich zelve meer zal verliezen om vooral te denken aan de glorie en de liefde van Hem, die het voorwerp van al zijn verlangen is, nl. God. *Inebriabuntur ab ubertate domus tuae.* 1) Die gelukkigen! van de eerste intrede, die zij doen in den hemel, zullen zij als buiten zich zelve zijn, van geluk.

Daarom zal de gelukzalige elk ander

1) Ps. 35. 9.

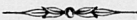
verlangen verliezen; geen ander verlangen zal hij hebben dan te beminnen en door zijnen God te worden bemind. En daar hij verzekerd zal zijn Hem eeuwig te zullen beminnen en eeuwig door God bemind te zullen worden, zal dit zijne hoogste gelukzaligheid uitmaken, eene gelukzaligheid, die hem met blijdschap zal vervullen, en hem voor eeuwig zóó verzadigen zal met geluk, dat hij niets meer zal verlangen.

In een woord, ziedaar het paradijs van den gelukzalige: zich te verheugen in het geluk van God. En daarom als iemand in dit leven zich verblijdt over het geluk, wat God geniet, en in alle eeuwigheid genieten zal, dan kan men van hem zeggen, dat hij reeds in dit leven de vreugde van God binnengaat, en reeds in dit leven de vreugde begint te smaken van het paradijs.

Maar, o mijn zoete Verlosser, o liefde mijner ziel, met dat al bevind ik mij nog in dit dal van tranen en zie mij omringd van vijanden, die mij van U willen scheiden. Beminde Verlosser, laat niet

toe,
imm
leve
mij,
het
ik
om
alle

toe, dat ik U verlieze; maak dat ik U
immer zoowel in dit als in het andere
leven beminne, en beschik verder over
mij, gelijk U behaagt. O Koningin van
het paradijs, als Gij voor mij bidt, zal
ik eenmaal zeker in den hemel komen,
om daar immer bij U te zijn, en U in
alle eeuwigheid te verheerlijken.

§ 29.

**IN DE SPIJT, DAT MEN GOD VERLOREN
HEEFT, DAARIN BESTAAT VOORAL
DE HEL.**

De zwaarte van de straf moet beantwoorden aan de zwaarte van het misdrijf. De doodzonde wordt door de godgeleerden in twee woorden bepaald: *Aversio a Deo*, d. w. z. aan God den rug keeren, en daarin bestaat de boosheid van de doodzonde; zij bestaat in Gods genade te verachten en uit vrije beweging God, het hoogste goed, te willen beledigen en zoo te verliezen. Vandaar dat terecht de grootste straf van den zondaar in de hel is de spijt, dat hij zijnen God heeft verloren.

G
hel,
verb
doov
stan
doer
slecl
heid
halin
niet
De
wee
van
dat
van
A
heb
zijn
omr
bezi
wed
len,
aan
sch
als
hee

Groot zijn ook de andere straffen der hel, zooals: het verslindend vuur, de verblindende duisternissen, het oorverdovend gejammer der verdoemden, de stank, voldoende om die rampzaligen te doen sterven, indien het sterven hun slechts mogelijk ware; de opeengepakt-
heid, die hen benauwt en hun de ademhaling belet; maar al die straffen zijn niets, vergeleken bij het verlies van God. De verdoemden zullen in de hel eeuwig weklagen; maar de bitterste oorzaak van hun jammeren zal zijn de gedachte, dat zij door eigen schuld beroofd zijn van God.

Ach mijn God, welk goed dan ook hebben zij verloren! Gedurende dit leven zijn de verschillende voorwerpen, die ons omringen, onze harstochten, de tijdelijke bezigheden, de zinnelijke genoegens, de wederwaardigheden, ons zoovele beletse-
len, waardoor wij verhinderd worden onze aandacht te vestigen op de oneindige schoonheid en goedheid van God; maar als de ziel den kerker van dit lichaam heeft verlaten, dan wel is waar ziet zij

God niet aanstonds, gelijk Hij is, want, als zij Hem zoo aanschouwen kon, zou zij aanstonds gelukkig zijn; maar toch zij beseft dan, dat God een oneindig goed is, dat Hij oneindig schoon is en eene oneindige liefde waardig, en daarom, geschapen als zij is om dien God te kennen en te beminnen, zou zij aanstonds willen opvliegen om zich met Hem te vereenigen; maar als zij in staat van doodzonde is, dan stuit zij op een ondoordringbaren muur, de zonde. Die zonde sluit haar voor immer den weg tot God af. Heer, ik dank U, dat die weg nog niet is afgesloten voor mij. Nog kan ik tot U komen. *Ne progicias me in facie tua*, ach, ik bid U, wil mij niet verstootten.

De ziel, die geschapen is voor de liefde van haren Schepper, moet, het kan niet anders, door hare natuur zelve zich gedrongen gevoelen om haar laatste doel, dat God is, te beminnen. In dit leven echter houden de duisternissen der zonde en de aardsche genegenheden deze neiging van de ziel, om zich met God te

ver
bed
Her
haar
zinn
duid
lukk
het
haar
maa
dan
God
dran
haar
trok
teru
K
lore
scho
vind
wan
nade
zond
van
zich
minn

vereenigen, aan het sluimeren, en daarom bedroeft het haar niet zoozeer, zich van Hem gescheiden te zien; maar als zij haar lichaam verlaten heeft en van de zinnen is bevrijd, dan ziet zij helder en duidelijk, dat alleen God haar kan gelukkig maken. Zoodra zij daarom van het lichaam ontdaan is, wil zij aanstonds haar hoogste goed in de armen vliegen; maar als zij in staat is van doodzonde, dan ziet zij zich als een vijandin van God teruggestooten. Toch blijft zij dien drang naar God gevoelen; en dit zal haar hel zijn: immer naar God getrokken worden, immer door Hem worden teruggestooten.

Kon de ongelukkige, nu zij God verloren heeft en Hem niet meer mag aanschouwen, kon zij ten minste troost vinden in Hem te beminnen; maar neen, want, daar zij beroofd is van Gods genade, en eene slavin is geworden der zonde, is hare wil ten kwade gekeerd; van den eenen kant alzoo gevoelt zij zich immer gedrongen om God te beminnen, en van den anderen kant ziet

zij zich genoodzaakt Hem te haten : ter zelfder tijd dus, dat zij God eene oneindige liefde waardig kent, haat en vervloekt zij Hem.

Kon zij ten minste in dien kerker van folteringen, evenals de zielen van het vagevuur, zich overgeven in den wil van God en de hand zegenen van dien Rechter, welke haar naar verdienste kastijdt ! Neen, die overgeving is haar onmogelijk, want om dit te doen, behoeft zij de hulp der genade ; maar de genade, (gelijk gezegd is) heeft haar verlaten ; onmogelijk dus kan zij haren wil met dien van God vereenigen, hare wil is geheel met den goddelijken Wil in strijd.

Dit maakt dan, dat de rampzalige al haren haat tegen zich zelve keert ; en zoo zal zij immer door tegenstrijdige gevoelens worden vaneen gescheurd ; zij zou willen leven, en zij zou willen sterven : van den eenen kant wil zij leven om God immer te haten, daar Hij het voorwerp is van haren grootsten haat ; van den anderen kant wil zij

ster
voe
Alc
aan
der
Jez
de
bid
zijn
te
zeg
mij
aan
zoe
zij
Ell
nac
voc
o
hat
toe
ver
den
Ma
gel
die

sterven om de pijn niet meer te gevoelen die zij uitstaat over zijn verlies. Aldus leeft zij in alle eeuwigheid in een aanhoudenden kampstrijd des doods. Bidden wij God door de verdiensten van Jezus Christus, dat Hij ons toch van de hel bevrijde. Bijzonder moet diegene bidden, welke zich bewust is gedurende zijn leven God door eene zware zonde te hebben verloren. Heer, (zoo moet hij zeggen) maak mij zalig, en daarom hecht mij door uwe heilige liefde immer meer aan U vast: verdubbel die heilige en zoete ketenen van zaligheid, en laten zij mij immer nauwer aan U verbinden. Ellendige die ik ben, daar ik uwe genade heb veracht en daarom verdiende voor immer van U gescheiden te zijn, o mijn opperste goed, en U immer te haten! Ik dank U, dat Gij mij in den tijd, toen ik in uwe ongenade leefde, hebt verdragen. Wat zou er van mij geworden zijn, indien ik toen ware gestorven! Maar, daar Gij mij het leven hebt gelaten, o maak dan, dat dit mij niet diene om U nog meer te bedroeven,

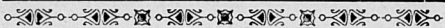
maar alleen om U te beminnen en het verdriet te beweenen, dat ik U heb aangedaan. Mijn Jezus, van nu af aan zult Gij mijn eenige liefde zijn, en mijn eenigste vreeze zal geen andere zijn dan U te beleedigen en mij van U gescheiden te zien. Ik echter kan niets, als Gij mij niet te hulp komt. Ik stel al mijn vertrouwen op uw bloed. Daardoor hoop ik van U de hulp te zullen verkrijgen om geheel de uwe te worden. O mijn Verlosser, mijne liefde, mijn al. O Maria, machtige voorspreekster der zondaren, help eenen zondaar, die tot U zijne toevlucht neemt, en op U zijn vertrouwen stelt.

Indien wij met grond willen vertrouwen dat wij God nimmer zullen verliezen, laten wij onszelfen dan inderdaad geheel aan God geven. Wie zichzelf niet geheel aan God geeft, verkeert immer in gevaar Hem nog te zullen verlaten en Hem eenmaal eeuwig te verliezen; maar eene ziel, die zich edelmoedig van alles onthecht, en zichzelfe zonder voorbehoud altijd aan God overgeeft, zulke ziel zal Hem niet meer

verlie
hinde
die
gehe
daar
aldus
groot
leest
het
te l
sluit
en a

verliezen; want God zelf zal het verhinderen en niet toelaten, dat eene ziel, die zich in de oprechtheid des harten geheel aan Hem heeft overgegeven, Hem daarna nog den rug toekeere en Hem aldus verliezen zou. Daarom zeide een groot dienaar Gods, dat wanneer men leest, hoe sommige personen, die eertijds het voornemen hadden een heilig leven te leiden, later gevallen zijn, men besluiten moet, dat zij zich niet geheel en al aan God hadden gegeven.

§ 30.

VERACHTING DER WERELD.

De gedachte aan de ijdelheid der wereld, en dat alles, wat de wereld groot noemt, niets anders is dan leugen en begoocheling, heeft vele zielen doen besluiten zich geheel aan God te geven. *Quid prodest homini si mundum universum lucretur, animae vero suae detrimentum patiatur.* 1) Wat zal het baten, dat men geheel de wereld heeft gewonnen, als men voor alle eeuwigheid zijne ziel zal hebben verloren? Deze groote grondwaarheid van het evangelie, hoevele

1) Math. 16. 26.

jongelingen heeft zij ouders, vaderland, goederen, eerambten ja zelfs kronen doen vaarwel zeggen om zich te verbergen in een klooster of een woestijn en daar alleen te denken aan God! De dag des doods wordt genoemd *dag van verlies: Juxta est dies perditionis*. 1) Dag van verlies, want alle goederen, die wij op deze wereld gewonnen hebben, wij zullen ze allen op den dag des doods moeten verlaten. Daarom zegt de H. Ambrosius zeer wijs, dat wij ten onrechte zulke goederen de onzen noemen, immers wij kunnen ze niet medenemen naar de andere wereld, waar wij immer zullen moeten verblijven. Alleen onze goede werken zullen ons vergezellen, en zij alleen zullen ons troosten in de eeuwigheid.

Alle aardsche grootheid, de hoogste waardigheden, zilver, goud, het kostbaarst gesteente, het verliest alles zijnen glans, als men het beschouwt van het bed des doods. De vreesselijke schaduw des doods verdonkert zelfs den glans van

1) Deut. 32. 35.

scepters en kronen en doet zien, dat al wat de wereld acht, niets is dan rook, slijk, ijdelheid en ellende. En in waarheid, waartoe dienen in den dood al de rijkdommen, die door den stervende zijn bijeengegaard, daar hem na zijnen dood niets overblijft dan een houten kist om daarin te worden neergelegd ter verrotting? Waartoe dient de zoo gevierde schoonheid des lichaams; immers er blijft niets van over dan een weinig stinkend stof en eenige ontvleeschde beenderen?

Wat toch beteekent 'smenschen leven op deze wereld? Ziehier, hoe de H. Jacobus het beschrijft. *Quae est enim vita vestra? vapor est ad modicum parens et deinceps exterminabitur.* 1) Het is een damp, die een oogenblik wat vertoon maakt, en daarna niet meer te zien is. Die groote daar wordt heden geacht, ontzien en geprezen; morgen wordt hij veracht, gehekeld en verwenscht. *Vidi impium superexaltatum . . . et transivi, et ecce*

1) Jac. 4. 13.

non erat. 1) Hij is niet meer op zijn geliefkoosd buitenverblijf, ook niet in dat prachtig paleis, dat hij zich gebouwd heeft; waar is hij dan? Hij is vergaan tot stof en ligt in het graf.

Statera dolosa in manu ejus. 2) De H. Geest waarschuwt ons, dat wij ons zelve niet moeten laten bedriegen door de wereld, want de wereld weegt de goederen met een valsche schaal; wij echter moeten de dingen wegen met de waarachtige weegschaal van het geloof; het geloof alleen leert ons de ware goederen kennen, immers goederen, die voorbijgaan, verdienen geenszins dien naam. *Men moet geen rekening houden,* zegt de H. Theresia, *met zaken die een einde nemen met den dood.* O mijn God, wat is er thans overgebleven aan al die voorname staatsmannen, aan al die legerhoofden, aan al die vorsten, aan al die Romeinsche keizers, thans, nu het tooneel der wereld voor hen geëindigd is, en zij

1) Ps. 36. 35. et 36.

2) Ps. 12. 7.

zich bevinden in de eeuwigheid? *Periit memoria eorum cum sonitu.* 1) Zij hebben een groot figuur gemaakt in de wereld, hun naam heeft overal weerklonken; maar nu zij gestorven zijn, is én hunne glorie én hun naam en alles voor hen vergaan. Men kan hier het opschrift toepassen, wat gemaakt is op een kerkhof van edellieden en edelvrouwen:

Ziedaar, het eind van 't aardsch vertoon,
Van 's werelds pracht, van 's werelds schoon:
Een weinig slijk, een steen, een graf.
Zoo loopt hier 't kort tooneelspel af. *

Praeterit figura hujus mundi. 2)

Ons leven in een woord is niets anders dan een tooneelspel, dat voorbijgaat, dat weldra een einde neemt, en dat einde moet komen voor allen, voor edellieden en voor landlieden, voor koningen en

1) Ps. 9. 7.

2) 1 Cor. 7. 31.

* Ecco dove finisce ogni grandezza.
Ogni pompu di terra, ogni bellezza,
Vermi, lutto, vil pietra o poco arena
Chiudono al fin di ognun la breve scena.

voor leenheeren, voor rijken en armen. Gelukkig hij, die in dit tooneelspel zijn rol goed vervuld heeft in de oogen van God. Philips III, koning van Spanje, stierf in den bloei van zijn leven, in den ouderdom van 42 jaren. Voor zijn sterven zeide hij tot degenen die hem bijstonden: wanneer ik gestorven ben, maakt dan alom het schouwspel, waarvan gij nu getuigen zijt, bekend; verkondigt dan, dat het in het uur des doods tot niets dient koning te zijn geweest, dan alleen om spijt te gevoelen, dat men heeft geregeerd. En hierop liet hij ten slotte zuchtend deze woorden volgen: *O ware ik gedurende dien tijd in eene woestijn geweest om mij te heiligen, met hoeveel meer vertrouwen zou ik thans verschijnen voor den rechterstoel van Jezus Christus.*

Het is bekend, hoe de H. Franciscus de Borgia van leven veranderde, toen hij het lijk had gezien van keizerin Isabella, welke, zeer schoon tijdens haar leven, na haren dood afschuw inboezemde aan ieder die haar aanschouwde.

Hoe, riep toen Franciscus uit, *is dit dan het einde van de goederen dezer wereld!* en hij gaf zich geheel aan God. O mochten wij allen hem hierin navolgen, alvorens de dood ook ons wegneemt. Maar haasten wij ons, want de dood spoedt aan, en wij weten niet wanneer hij komt. Laten wij toch geen oorzaak zijn, dat van het licht, hetwelk God ons heden schenkt, ons alleen de wroeging zou overblijven en de verantwoording, die wij er van moeten geven op het oogenblik, dat wij in onze handen de kaars des doods dragen. Laat ons besluiten nu te doen wat wij dan zouden wenschen gedaan te hebben en niet meer zullen kunnen doen.

Neen mijn God, lang genoeg hebt Gij gewacht. Niet langer wil ik U laten wachten om mij geheel aan U te zien overgegeven. Gij hebt mij zoo dikwijls opgewekt om te breken met de wereld en mij geheel aan uwe liefde te geven. Thans roept Gij mij opnieuw, welaan, hier ben ik, neem mij in uwe armen op; want op dezen oogenblik geef ik

mij
vlek
U
voor
lere
zonn
die
mij
men
U
ooit
kun
waa
dan
voor
krij
ver
mij

mij geheel aan U over. O Lam zonder
vlek, dat eenmaal op den Calvarieberg
U zelve hebt geslachtofferd, en daar
voor mij gestorven zijt, wasch mij al-
lereerst met uw bloed rein van mijne
zonden, vergeef mij alle beledigingen,
die Gij van mij hebt ontvangen, en doe
mij dan in uwe heilige liefde ontvlam-
men. Ik bemin U bovenal, ik bemin
U uit geheel mijne ziel. Hoe zou ik
ooit ergens ter wereld een voorwerp
kunnen vinden, dat meer liefde verdient,
waar iemand, die mij meer bemind heeft
dan Gij. O Maria moeder Gods, Gij mijne
voorspreekster, bid voor mij en ver-
krijg mij eene ware en standvastige
verandering van leven: ik stel op U
mijn vertrouwen.

§ 31.

LIEFDE TOT DE EENZAAMHEID.

God laat zich niet vinden in het gewoel der wereld. Vandaar dat de heiligen de woestijnen, de meest verholten spelonken opzochten om aldus den omgang der menschen te ontvluchten en zich alleen van hart tot hart te kunnen onderhouden met God. De H. Hilariën heeft verschillende woestijnen bewoond; immer zocht hij de eenzaamste, waar zich niemand bevond met wien hij omgang kon hebben; ten laatste stierf hij in een woestijn van Cyprus, alwaar hij vijf jaren had geleefd. Toen de H. Bruno door God geroepen werd

om
met
biss
deze
wijz
hun
nis,
wild
voor
zij
in
van
D
Vel
maa
in
kan
T
slon
ons
Hij
staa
heil
wek
verl
vlar

om de wereld te verlaten, begaf hij zich met zijne gezellen naar den H. Hugo, bisschop van Grenoble, om zich door deze een eenzame plaats te doen aanwijzen in zijn diocees. De H. Hugo wees hun de Chartreuse, eene woeste wildernis, eerder geschikt tot een verblijf voor wilde dieren, dan tot eene woonplaats voor menschen; met blijdschap gingen zij daar wonen, en vestigden zich ieder in een kleine hut, op eenigen afstand van elkander.

De Heer zeide eens tot de H. Theresia:
*Vele zielen zou ik gaarne toespreken;
maar de wereld maakt zooveel gedruisch
in haar hart, dat mijne stem daar niet
kan gehoord worden.*

Te midden van het gewoel en de beslommeringen der wereld spreekt God ons niet toe, want Hij weet, dat indien Hij al spreekt, zijn woord niet wordt verstaan. Zulke woorden van God zijn de heilige ingevingen, de verlichtingen en opwekkingen, waardoor de heiligen worden verlicht en in de goddelijke liefde ontvlamd; maar als men de eenzaamheid niet

bemint, zal men van het geluk die inspra-
ken van God te hooren verstoken zijn.

Ik zal, zegt God, de ziel brengen in
de eenzaamheid, en daar tot haar hart
spreken. *Ducam eam in solitudinem et
loquar ad cor ejus.* 1) Wanneer God
eene ziel tot een verheven graad van
volmaaktheid wil verheffen, wekt hij
haar op om zich terug te trekken
naar eene eenzame plaats, waar zij van
het verkeer der schepselen verwijderd
is; dáár dan spreekt Hij tot hare ooren,
niet tot de ooren van haar lichaam,
maar van haar hart, en aldus verlicht
Hij haar en doet haar in zijn goddelijke
liefde ontvlammen.

De H. Bernardus zeide, dat hij God
veel beter had leeren beminnen in de
bosschen, te midden van eiken en beuken,
dan tusschen de boeken en te midden
van Gods dienaren. Daarom zeide de
H. Hieronymus vaarwel aan de genie-
tingen van Rome, en sloot zich op in
de grot van Bethlehem, waarna hij uit-

1) Ps. 2. 14.

riep
fama
zaan
spre
de
trou
ziele
den
geza
liefd
est,
D
gan
tijde
God
van
deze
blijv
dan
In
het
heb
ontl
aan

riep: *O solitudo in qua Deus cum suis familiariter loquitur et conversatur!* O eenzaamheid, hoe gemeenzaam handelt en spreekt God in u met zijne dienaren! In de eenzaamheid gaat de Heer op vertrouwelijke wijze met zijne uitverkoren zielen om, daar doet Hij haar die woorden hooren, welke, gelijk de Bruid der gezangen zegt, de harten van heilige liefde doen smelten. *Anima mea liquefacta est, ut (dilectus meus) locutus est.* 1)

De ondervinding leert ons, dat de omgang met de wereld en het najagen van tijdelijke goederen ons de gedachte aan God doet verliezen; maar van al die moeite, van al dien tijd, besteed aan de dingen dezer wereld, wat zal er ons van overblijven in het uur des doods? Wat anders dan spijt en knaging van het geweten? In den dood zal ons alleen overblijven het weinige, wat wij gedaan en geleden hebben voor God. Waarom ons toch niet onthecht aan de wereld, voor dat wij er aan onthecht worden door den dood?

1) Cant. 5. 6.

Sedebit solitarius et tacebit, quia levavit supra se. 1) Die in de eenzaamheid woont, leeft niet meer in gejaagdheid, gelijk weleer, toen hij zich in het gewoel der wereld bevond, maar *sedebit*, hij zal rustig neerzitten; *et tacebit*, hij zal niet vragen naar zinnelijke voldoeningen, want boven zich zelven en boven alle aardse dingen verheven, zal hij in God alle goed en alle voldoeningen vinden.

Quis dabit mihi pennas sicut columbae, et volabo, et requiescam. 2) David verlangde de vleugelen te bezitten der duif om de aarde te verlaten, en haar zelfs niet meer met de voeten te raken, daar hij op die wijze alleen rust zou kunnen schenken aan zijne ziel. Doch, zoolang wij in dit leven zijn, is het ons niet gegeven van deze aarde weg te gaan; zorgen wij dan ten minste zooveel mogelijk de afzondering te beminnen om ons daar uitsluitend bezig te houden

1) Thren. 3. 28.

2) Ps. 54. 7.

met
om,
te ve
Zoo
koni
et m
weg

A

en
o G
waar
nage
bedr
Ach
ik U
ik b
dan
dere
hed
en g
Gij
trou
mij

1)

met God, en aldus kracht te verkrijgen om, als het noodzakelijk is met de wereld te verkeeren, ons te vrijwaren voor fouten. Zoo deed ook David ten tijde van zijn koninklijk bestier. *Ecce elongavi fugiens et mansi in solitudine* 1) *Zie ik vluchtte weg en bleef in de eenzaamheid.*

Ach, hadde ik altijd gedacht aan U, en niet aan de goederen dezer wereld, o God mijner ziel! Ik betreur de dagen, waarin ik de aardsche voldoeningen heb nagejaagd, en U, mijn opperste goed, heb bedroefd. O hadde ik U altijd bemind! Ach was ik maar liever gestorven, en had ik U toch nooit bedroefd! Ellendige, die ik ben; reeds is mijn dood nabij, en ook dan nog zal ik gehecht zijn aan de goederen der wereld! Maar neen, mijn Jezus; heden neem ik het besluit alles te verlaten en geheel aan U te zijn. Gij zijt almachtig, Gij moet mij kracht geven om aan U getrouw te blijven. O Moeder Gods, bid voor mij uwen Jezus.

1) Ps. 54. 8.

§ 32.

DE EENZAAMHEID DES HARTEN.

Quid prodest solitudo corporis, si defuerit solitudo cordis? In de vorige paragraaf zagen wij, hoe nuttig voor de ingetogenheid des geestes de eenzaamheid is; maar, zegt de H. Gregorius, weinig of niets zal het baten volgens het lichaam te verblijven op eene afgezonderde plaats, als het hart vol blijft van gedachten en genegenheden voor de wereld. Opdat eene ziel aan God behoore zijn twee dingen noodzakelijk. Vooreerst, eene algeheele onthechting aan het geschapene, vervolgens, eene algeheele toewijding harer liefde aan God. *Indien ik*

wist, zeide de H. Franciscus van Sales, dat er in mijn hart een adertje was, dat niet aan God behoorde, ik zou het er aanstonds willen uitrukken. Zoolang het hart niet gezuiverd is, zoolang de geheele wereld er niet uit is, zoolang kan de goddelijke liefde er niet binnentreden om het geheel te bezitten. God wil door zijne liefde heerschen in ons hart, maar Hij wil er de heerschappij alleen bezitten. Hij duldt er geene mededingers, Hij duldt niet, dat anderen Hem een gedeelte ontrooven van de genegenheid, die Hij met volle recht voor zich eischt.

Sommige zielen beklagen zich, dat zij bij hare godvruchtige oefeningen, zooals gebeden, communiën, geestelijke lezingen, bezoeken bij het H. Sacrament, nimmer het bijzijn genieten van God, en zij weten niet, welk middel zij zullen aanwenden om Hem te vinden. Doch de H. Theresia weet hun dat middel zeer wel aan te wijzen: *Onthecht, zegt zij, uw hart aan al het geschapene, en ga daarna God zoeken, dan zult ge Hem vinden.*

Velen die zich van de schepselen willen scheiden en alleen met God willen verkeerē, kunnen daartoe niet, gelijk zij dit wenschten, naar eene woestijn gaan; maar men moet bedenken, dat voor de eenzaamheid des harten geene woestijnen of grotten noodig zijn. Zij, die door noodzakelijkheid verplicht zijn om in verkeer met de wereld te komen, kunnen, zoolang zij hun hart vrij houden van aardsehe gehechtheden, zelfs midden op de openbare wegen, midden op markten en pleinen de eenzaamheid des harten bezitten, en met God vereenigd zijn. De bezigheden, welke verricht worden om Gods wil te volbrengen, zijn voor de eenzaamheid des harten geen beletsel. De H. Catharina van Siena wist God wel te vinden te midden van de huiselijke bezigheden. Hare ouders hielden haar daarom den geheelen dag bezig om haar alzo van hare godvruchtige oefeningen af te trekken; maar de heilige bleef te midden dezer beslommeringen teruggetrokken in het binnenste haars harten, zij noemde dat hare cel, en daar

onderbrak zij geen enkel oogenblik haar innig verkeer met God.

Vacate et videte, quoniam ego sum Deus. 1) De goedheid Gods eenmaal gekend, trekt noodzakelijkerwijze alle genegenheden van ons hart tot zich; maar om het goddelijk licht, tot deze kennis noodzakelijk, te verkrijgen, moet men *vacare*, d. w. z. zich ontdoen van de aardsehe genegenheden, daar deze ons de kennis van God beletten. Gelijk een kristallen vaas, als zij vol zand is, niet toegankelijk is voor het licht der zon, zoo ook is een hart, dat verkleefd is aan geld, aan aardsehe eer of zinnelijk vermaak, niet volkomen toegankelijk voor het goddelijk licht. En daar het zonder dat licht God niet kent, zal het Hem ook niet vurig beminnen. In welken staat de mensch ook door God gesteld zij, wil hij niet, dat de schepselen hem van God af-trekken, dan moet hij wel is waar zorg dragen om zijne plichten te vervullen, gelijk God dit verlangt; maar voor al

1) Ps. 45. 11.

het overige moet hij zich verbeelden, dat er niemand op de wereld is dan alleen hij en God.

Wij moeten ons aan alles onthechten, en bijzonder aan ons zelve door onze eigenliefde in alles tegen te gaan. Dit of dat voorwerp, bijv. behaagt ons; juist daarom moeten wij het niet gebruiken. Deze of gene persoon heeft ons kwaad gedaan; juist daarom moeten wij hem goed doen. Kortom, in willen en niet willen moeten wij ons alleen regelen naar den wil van God, en tot geene zaak overhellen, alvorens te weten, dat het de wil is van God, dat wij haar willen.

O met hoeveel goedheid geeft God zich aan een ieder, die zich van de schepselen onthecht om Hem te vinden! *Bonus est Dominus animae quaerenti illum.* 1) *De zuivere liefde tot God*, zegt de H. Franciscus van Sales, *verteert alles wat niet God is, en verandert alles in liefde.* Daarom moet men van zich

1) Thren. 3. 25.

zelveu maken een gesloten tuin, gelijk geschreven staat van de Bruid der gezangen: *Hortus conclusus soror mea sponsa*. 1) Gesloten tuin, ziedaar de naam eener ziel, die de deur gesloten houdt voor de genegenheden der wereld. Van God ontvingen wij al hetgeen wij bezitten: met reden dus vraagt Hij van ons geheel onze liefde. Wanneer daarom eenig schepsel wil binnentreden, en een deel van onze liefde wil rooven, dan moeten wij het beslist den toegang weigeren, en vervolgens ons keerende tot ons opperste goed, Hem zeggen uit de volheid van ons hart: *Quid mihi est in coelo, et a te quid volui super terram? Deus cordis mei et pars mea, Deus in aeternum*. 2) O mijn God, wat is er buiten U, dat mijne ziel bevredigen kan? Neen, buiten U verlang ik niets, noch in den hemel noch op aarde. Gij alleen zijt mij genoeg: *Deus cordis mei, et pars mea in aeternum*.

1) Cant. 4. 12.

2) Ps. 72. 25 et 26.

O gelukkig hij, die zeggen kan : *Regnum mundi et omnem ornatum saeculi contempsit propter amorem Domini mei Jesu Christi. De heerschappij der wereld en al haren luister heb ik veracht om de liefde mijns Heeren Jezus Christus.* Ja dit mocht zuster Margaretha van het Kruis zeggen, dochter van keizer Maximiliaan II. Toen deze groote dienaarssse Gods zich bij hare religieuse inkleeding van hare rijke kleederen en edelgesteenten ontleed, om daarvoor het arme wollen gewaad der barrevoeter zusters van de strenge orde der H. Clara in de plaats te ontvangen, wierp zij dezelve met zooveel verachting van zich weg, dat zij allen, die de plechtigheid bijwoonden, tot schreiens toe bewoog.

Mijn Jezus, wat mij aangaat, ik wil niet, dat de schepselen nog eenig deel hebben in mijn hart. Gij alleen moet er geheel en al heer en meester van zijn. Laten anderen de genoegens en de grootheid najagen der wereld, ik verkies niets anders dan U; Gij alleen, Gij zult voor het tegenwoordige en toekomstige leven

mijn eenig erfdeel, mijn eenig goed, mijn eenige liefde zijn. En daar Gij mij bemint, gelijk ik zie uit de vele blijken, die ik daarvan ontvang, o help mij dan ook mijzelven te ontdoen van alles, wat mij van uwe liefde kan aftrekken. Maak dat mijne ziel op niets anders bedacht zij, dan om genoeg te geven aan U, als aan het voorwerp van al hare genegenheden. Welaan, stel U in bezit van geheel mijn hart, ik wil niet meer mijzelven toebehooren; heersch Gij over mij, en maak mij bereidvaardig tot de volvoering van al uwe verlangens. O Maria, moeder van God, ik stel mijn vertrouwen op U, uwe gebeden moeten maken, dat ik geheel toebehoore aan Jezus.

§ 33.

**GOD ZIEN EN HEM BEMINNEN,
DIT MAAKT IN HET ANDERE LEVEN
HET PARADIJS DER ZALIGEN UIT.**

Zien wij thans, wat in het ander leven die zalige hemellingen zoo ten volle gelukkig maakt. Die ziel, die in den hemel God van aanschijn tot aanschijn aanschouwt, kent daar Gods oneindige schoonheid en al die volmaaktheden, welke Hem eindeloos beminnenswaardig maken; vandaar dat het haar niet mogelijk is, Hem niet uit al hare krachten te beminnen, zij bemint Hem eindeloos meer dan zich zelve. Wat meer is, de ziel vergeet als 't ware daar zich zelve, zij denkt aan niet anders, en

verlangt niets anders dan om haren Beminde, nl. God gelukkig te zien; en daar zij ziet, dat God, het eenig voorwerp van al hare genegenheden, eene oneindige vreugde geniet, zoo maakt die oneindige vreugde van God geheel haar paradijs uit. Ware de ziel vatbaar voor iets oneindigs, dan zou op het gezicht van het oneindig geluk haars Welbeminden ook hare eigene vreugde oneindig zijn; maar omdat het schepsel voor oneindige vreugde niet vatbaar is, zal de ziel ten minste verzadigd zijn van vreugde, zoodat zij niets meer zal verlangen. Ziedaar de verzadiging, waarnaar David verlangde, als hij zeide: *Satiabor cum apparuerit gloria tua.* 1) *Ik zal verzadigd worden bij het openbaar worden uwer glorie.*

En alzoo wordt bewaarheid, wat God zal zeggen tot de ziel, als Hij haar in bezit stelt van het Paradijs: *Intra in gaudium Domini tui.* 2) *Treed binnen in*

1) Ps. 16. 15.

2) Math. 25. 21.

de vreugde uws Heeren. God zegt niet tot de vreugde, dat zij de ziel moet binnengaan, want daar deze vreugde oneindig is, kan zij door geen schepsel worden bevat; maar God zegt, dat de ziel moet ingaan in de vreugde om er een deel van te ontvangen; doch een deel, zoo groot, dat het haar volkomen verzadigt en gelukkig maakt.

Daarom houd ik er voor, dat onder alle akten van liefde tot God in het gebed geene akte volmaakter is dan zich te verblijden over Gods oneindig geluk. Zeer zeker, juist dit is het, wat de gelukzaligen aanhoudend doen in den hemel; en daarom, wie zich dikwijls over het geluk van God verheugt, begint reeds op deze wereld te beoefenen, wat hij in den hemel hoopt te doen gedurende de geheele eeuwigheid.

Zoo groot is de liefde, waarvan de heiligen in het Paradijs voor God branden, dat indien er bij hen ook maar de vrees zou kunnen ontstaan God te verliezen of ten minste Hem niet meer uit alle krachten te beminnen, gelijk zij thans

doen
folte
dat
als
zijn
en u
dat
wor
nooi
den.
Jezu
waa
D
gelu
vern
der
hare
eng
Mar
dan
Chr
loos
treff
N
mee
aan

doen, deze vrees alleen hun eene hel van folteringen zou veroorzaken. Maar neen, dat is niet mogelijk, want zoo zeker als de zielen zijn van God, zoo zeker zijn ze ook, dat zij Hem voor eeuwig en uit al hare krachten zullen beminnen, dat zij immer door God zullen bemind worden en dat deze wederzijdsche liefde nooit, in eeuwigheid zal ontbonden worden. Mijn God, om de verdiensten van Jezus Christus maak mij deze liefde waardig.

Doch die vreugde, welke het eigenlijk geluk des hemels uitmaakt, zal nog vermeerderd worden door den luister der schoone stad Gods, door den glans harer bewoners, door het gezelschap dier engelen en heiligen; maar bijzonder van Maria, die alleen veel schooner zal zijn dan geheel het Paradijs; ook van Jezus Christus, wiens schoonheid nog eindeeloos de schoonheid van Maria zal overtreffen.

Nog zal de vreugde der zaligen vermeerderd worden door de herinnering aan de gevaren, waaraan zij tijdens hun

leven hebben blootgestaan, en waarin zij zoo gemakkelijk dat groote geluk des hemels hadden kunnen verliezen. En hij, die helaas om zijne zonden reeds de hel had verdiend, hoe vurig zal hij God bedanken als hij daar hoog in den hemel zal zijn, vanwaar hij op zoo-vele ongelukkigen zal neerblikken, die voor minder zonden dan hij bedreven had, veroordeeld zijn tot de hel, terwijl hij nu zalig is, verzekerd, dat hij zijnen God nooit meer kan verliezen, en bestemd is om eeuwig die geneugten te genieten van het Paradijs, welke nimmer zullen vervelen. De genietingen dezer wereld, al zijn ze nog zoo groot en duurzaam, beginnen met verloop van tijd te vervelen; maar de geneugten van het Paradijs niet; hoe meer men ze smaakt, hoe vuriger men ze verlangt, zoodat de gelukzalige er immer ten volle door verzadigd wordt, en er tevens voortdurend naar blijft verlangen; immer blijft hij er naar verlangen, en immer wordt zijn verlangen vervuld. Vandaar wordt de blijde lof-

zang
verh
gelu
Can
lied
heme
men
imme
lang
gesm
vasa
geno
vasa
liefde
reder
verdi
word
de k
boetp
een
hebb
konin
para
mart

zang, waarmede de gelukzaligen God verheerlijken, en Hem voor hun eeuwig geluk bedanken, een *nieuw lied* genoemd. *Cantate Domino canticum novum.* 1) Dit lied heet *nieuw*, omdat het geluk des hemels altijd even nieuw blijft, als toen men het voor het eerst genoot, want immer geniet men het, en immer verlangt men er naar, en immer wordt het gesmaakt. Gelijk daarom de verdoemden *vasa irae*, vaten van gramschap worden genoemd, zoo noemt men de gelukzaligen *vasa charitatis*, vaten van goddelijke liefde. De H. Augustinus zegt dus met reden, dat er om dit eeuwig geluk te verdienen wel eene eeuwige arbeid mocht worden gevorderd. Weinig dan ook hebben de kluizenaars gedaan, ondanks al hunne boetplegingen en gebeden, weinig voor een paradijs, weinig zoovele heiligen, al hebben zij ook goederen, rijkdommen, ja koninkrijken verlaten, weinig voor een paradijs; gering was het lijden der martelaren, ondanks de pijnbanken, de

1) Ps 97. 1.

gloeierende roosters en den wreeden dood, dien zij trotseerden, gering voor een paradijs.

Laten wij dan ten minste de kruizen verdragen die God ons overzendt; want als wij zalig worden, zullen al die kruizen voorwerpen worden van eeuwige vreugde. Worden wij door ziekten, smarten of andere tegenspoeden beproefd, heffen wij dan de oogen ten hemel, en zeggen wij: Eenmaal zullen al deze kwellingen eindigen, en dan hoop ik immer mijnen God te genieten. Welaan, moed gevat, laten wij lijden, laten wij verachten, wat dezer wereld is. Gelukkig hij, die bij zijnen dood met de H. Agatha zeggen kan: *Domine qui abstulisti a me amorem saeculi, accipe animam meam*. Heer, Gij hebt mijne ziel van de liefde dezer wereld bevrijd, mij met uwe liefde begiftigd, ontvang thans mijne ziel. Laten wij alles verdragen, laten wij al het geschapene verachten; Jezus wacht ons en staat gereed met de kroon in zijne hand om ons koningen te maken van

den hemel, indien wij Hem getrouw zijn.

Maar mijn Jezus, hoe kan ik nog dingen naar dat groote geluk, ik, die zoo dikwijls om ellendige aardsche genoegens voor uwe oogen aan het Paradijs heb verzaakt, en uwe genade met voeten heb getreden. Doch uw heilig Bloed moedigt mij aan om, ofschoon ik zoo dikwijls de hel heb verdiend, toch nog te hopen op den hemel, ja, want Gij zijt gestorven aan het kruis, juist om aan hen, die het niet verdiend hadden, dien hemel te geven. Mijn Verlosser, mijn God, ik wil U niet meer verliezen. Help mij U getrouw te blijven. *Adveniat regnum tuum*. Om de verdiensten van uw heilig bloed, maak mij deelgenoot van uw rijk, en middelerwijl, zoolang de dood nog verwijderd blijft, *fiat voluntas tua*, doe mij volmaaktelijk leven volgens uwen heiligen wil, want uw wil is het hoogste Goed, het paradijs op aarde voor dengene, die U bemint. Welaan dan zielen, die liefde hebt voor God, laten wij, zoolang wij nog in dit dal

van tranen leven, immer naar het Paradijs
verzuchten, zeggen wij :

*Schoon vaderland, waar 't loon der liefde
In eeuw'ge liefde zal bestaan !
Hoe draalt mij 't uur om U te kennen
Wanneer, o God, wanneer zal 't slaan ! **

* Patria bella, ove all' amore
In mercede amor si dà
Te suspiro a tutte l'ore
Quando, oh Dio ! quando sarà ?

VOÓR

Jezu
valle
het
word
die
licht
deele
dit
niet
H. C
maar

§ 34.

**OVER HET GEBED
VÓÓR HET ALLERHEILIGSTE SACRAMENT
DES ALTAARS.**

Ons gebed is immer aangenaam aan God, waar het ook geschiede; maar Jezus Christus schijnt bijzonder welgevallen te hebben in het gebed dat vóór het Allerheiligste Sacrament verricht wordt; daar toch schijnt hij aan degenen die Hem bezoeken zijne genaden en verlichtingen met milder overvloed uit te deelen. De Goddelijke Zaligmaker is in dit Sacrament tegenwoordig gebleven, niet slechts om de zielen, die Hem in de H. Communie ontvangen, tot spijs te zijn; maar ook, opdat een ieder, die Hem zoekt,

Hem ten allen tijde in persoon zou kunnen vinden. De vrome pelgrims gaan naar het huisje van Loretto waarin Jezus Christus tijdens zijn aardsch leven gewoond heeft; ofwel naar Jerusalem waar Hij aan het kruis gestorven is; maar hoeveel grooter moet onze godsvrucht zijn, wanneer wij ons bevinden voor een tabernakel, waar dezelfde Heer, die onder ons gewoond heeft, en op Calvarië voor ons stierf, in persoon tegenwoordig is.

Op deze wereld wordt niet aan allen rang van personen een bijzonder onderhoud vergund met den Koning; maar met den Koning des hemels in het H. Sacrament mogen allen, groot en klein, rijk en arm, zich naar believen onderhouden, zij mogen bij Hem blijven zoolang zij verkiezen, Hem al hunne behoeften blootleggen, en Hem zijne genade afsmeeken. Aan allen geeft Jezus daar toegang, en allen verhoort en troost Hij.

De wereldsche menschen, die geene andere genoegens kennen dan de genoegens der aarde, kunnen niet begrijpen wat genot er toch kan gelegen zijn in

daar
voor
consa
zielen
en da
ment
heme
daar
Ma
die
en h
Will
Borg
hart
were
liefd
imme
haar
videt
smaa
ven,
bemi
de
God

daar geruimen tijd neergeknield te blijven voor een tabernakel, waarin zich een geconsacreerde hostie bevindt; maar voor zielen, die God beminnen, gaan de uren en dagen, doorgebracht voor het H. Sacrament, als oogenblikken voorbij, zooveel hemelsche zoetheid doet de Heer haar daar genieten.

Maar hoe kunnen de wereldlingen die zoetheid smaken, daar hun geest en hun hart vol zijn van de wereld? Willen wij, zegt de H. Franciscus de Borgia, dat de goddelijke liefde in ons hart heersche, dan moeten wij eerst de wereld daaruit verdrijven; de goddelijke liefde treedt anders zelfs niet binnen; immers er is dan geene plaats voor haar. *Laat af*, zegt David, *Vacate te videte, quoniam ego sum Deus*. 1) Om smaak te vinden in God, om te proeven, hoe zoet Hij is voor wie Hem bemint, moet men onthecht zijn van de aardische genegenheden. Wilt gij God vinden? *Onthecht u dan van de*

1) Ps. 45. 10.

schepselen, en ge zult Hem vinden, zegt de H. Theresia.

Wat nu moet een ziel, als zij voor het H. Sacrament ligt neergeknield, doen? Zij moet beminnen en vragen. Zij moet daar niet komen om zoetheid en troost te gevoelen; maar alleen om genoeg te geven aan God; akten van liefde moet zij er verwekken, zich zelve daar zonder voorbehoud aan God geven door aan alle eigene verlangens te verzaken, en zich zelve aan te bieden als offer. *O mijn God, zoo moet zij zeggen, ik bemin U, en niets anders verlang ik dan U; maak slechts, dat ik U immer beminne, en voor het overige moogt gij met mij en al het mijne doen wat U behaagt.* Doch onder alle akten van liefde is aan God het aangenaamste die akte, welke de zaligen zonder ophouden beoefenen in den hemel, nl. van welbehagen in Gods oneindig geluk. De gelukzalige toch (gelijk we in § 28 zagen) bemint God eindeloos meer dan zich zelve; vandaar verlangt hij veel vuriger het geluk zijns Welbeminden dan zijn eigen

geluk
vreu
geluk
sche
vatb
volk
maa
uit.
al v
lige
God
rigen
geluk
maa
ze v
tot
Hij
den
staa
ling
de v
brav
W
over
gen
mer

geluk; daar hij nu God eene oneindige vreugde ziet smaken, zou ook zijn eigen geluk oneindig zijn; doch omdat het schepsel voor een oneindig geluk niet vatbaar is, zoo is zijn geluk ten minste volkomen. Het geluk alzo van God maakt zijne zaligheid en zijn paradijs uit. Dergelijke akten van liefde nu, ook al verrichten wij ze zonder er de gevoelige zoetheid van te smaken, zijn aan God zeer welgevallig. In dit leven overigens geeft God zelfs aan zijne meest geliefde zielen niet immer vertroosting; maar slechts nu en dan; en wanneer Hij ze verleent, geschiedt dit niet zoozeer tot belooning harer goede werken (want Hij behoudt ons het volle loon voor in den hemel) als wel om haar beter in staat te maken om met geduld de kwellingen dezes levens te verdragen, bijzonder de verstrooiingen en dorheden, welke de brave zielen lijden in het gebed.

Wat die verstrooidheden aangaat, daarover moet men geen zorg hebben; het is genoeg ze te verdrijven, als men ze bemerkt. Overigens ondervinden zelfs de

heiligen onvrijwillige verstrooidheden in het gebed; doch zij laten daarom geenszins het gebed varen, en zoo moeten ook wij doen. Als wij in ons gebed niets anders zouden doen, zegt de H. Franciscus van Sales, dan maar telkens op nieuw die verstrooidheden verdrijven, toch zou ons gebed van groot nut zijn. Wat nu de dorheid aangaat, voorzeker, er bestaat voor zielen, die het gebed beminnen, geen grootere kwelling dan daar neer te zitten, bij wijlen zonder eenig gevoel van godsvrucht, vol tegenzin en zelfs zonder eenig merkbaar verlangen om God te beminnen; daarbij komt dan nog dikwijls de vrees, dat zij misschien om hunne zonden in vijandschap zijn met God en daarom van Hem verlaten zijn. Te midden dezer dikke duisternissen zien zij geen enkelen uitweg; elke uitgang schijnt hun afgesloten. Dan vooral moet de vrome ziel sterk zijn, en niet het gebed laten varen, gelijk de duivel haar voorhoudt; zij vereenige alsdan hare troosteloosheid met hetgeen Jezus Christus leed aan

het
ande
wil
God
de
verle
L
heili
mee

het kruis, en vergenoege zich, als zij anders niet kan, ten minste met den wil eenige akten te doen, zooals: *Mijn God, ik wil U beminnen, ik wil geheel de uwe zijn, heb medelijden met mij, verlaat mij toch niet.*

Laat ook zij dan zeggen, wat eene heilige ziel tot God zeide, als zij het meest van troost verstoken was:

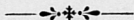
'k Bemín U, Heer, al toont zich ook

Uw blik op mij verbolgen.

Vlucht van mij weg, zoo veel Gij wilt

*Ik zal U immer volgen. **

* *T'amo, sebben mi vedo
Nemica agli occhi tuoi
Fuggimi quanto vuoi
Sempre ti seguirò.*

§ 35.

ALLEEN IN GOD VINDT MEN DEN
WAREN VREDE.

Die den vrede bij de schepselen zoekt, zal dien nimmer vinden; want al de schepselen te zamen kunnen nog geen vrede schenken aan het hart. God heeft den mensch geschapen voor zich zelve alleen, dus voor een oneindig goed, alleen in God derhalve kan de mensch vrede vinden. Ziedaar, waarom zoovelen, hoewel met schatten, eer en aardsche genoegens overladen, nimmer tevreden zijn. Immer zoeken zij nog meer eer, nog meer goederen, nog meer vermaken, en ofschoon zij ook hun streven bereiken, toch blijven zij altijd in onrust, en smaken nooit een enkelen dag van

ware
tibi p
alleen
ander
God
de v
vred
geluk
welk
gen

D
hij,
ande
gens
heid
heef
God
het
gen
door
wor
hun
waa
leve

waren vrede: *Delectare in Domino, et dabit tibi petitiones cordis tui.* 1) Wanneer iemand alleen in God zijn genoegen stelt, en niets anders dan Hem alleen zoekt, dan zal God zelf de zorg op zich nemen om al de verlangens van zulk een hart te bevredigen en het zal alsdan komen tot den gelukkigen staat van die uitverkoren zielen, welke niets anders verlangen dan genoegen te geven aan God.

Dwazen zijn het, die zeggen: Gelukkig hij, die op zijn gemak kan leven, die aan anderen bevelen kan, die zooveel genoegen kan smaken als hij verlangt. Dwaasheid! alleen hij is gelukkig, die liefde heeft voor God, die zeggen kan: mij is God alleen genoeg. De ondervinding leert het genoeg; in 't algemeen genomen, mogen wij zeggen: al die personen, welke door de menschen der wereld gelukkig worden genoemd, leiden in weerwil van hunne rijkdommen, in weerwil van hunne waardigheden, dikwijls een ongelukkig leven, en vinden zelden rust.

1) Ps. 36. 4.

Maar hoe komt het dan, dat zoovele rijken, zoovele grooten en vorsten, die de goederen der wereld in overvloed kunnen genieten, geen rust vinden, en zoovele eenvoudige kloosterlingen daarentegen, die afgezonderd, arm en vergeten leven in een cel, zoo tevreden zijn? Hoe komt het, dat die kluizenaars, ofschoon zij in een woestijn of grot hun leven sleten, ofschoon zij honger en koude leden, toch jubelden van blijdschap? O dezulken dachten alleen aan God, en het was God, die hen troostte.

Pax Dei, quae exsuperat omnem sensum. 1) O die vrede, welken God aan zijne beminde zielen schenkt, hoe ver wint hij het van al de geneugten, welke de wereld kan geven! *Gustate et videte, quam suavis est Dominus.* 2) O wereldlingen, roept de profeet uit, waarom versmaadt gij het leven der heiligen zonder het te kennen? Neemt er eens de proef van, laat, laat de wereld varen, geeft U aan God, en

1) Phil. 4. 7.

2) Ps. 33. 9.

gij zult zien, hoeveel beter Hij U weet te troosten dan alle grootheid en alle genot van deze wereld.

Het is waar, ook de heiligen lijden groote beproevingen in dit leven; doch daar zij berusten in den wil van God, verliezen zij nimmer hunnen vrede. De minnaars der wereld schijnen nu eens treurig, dan eens blijde; doch in werkelijkheid leven zij meestal in onrust en bitterheid. De godminnende zielen daarentegen zijn boven alle wederwaardigheden en wisselvalligheden dezer wereld verheven, daarom ook leven zij in eene blijvende rust. Hoor, hoe de beroemde Kardinaal Petrucci eene ziel beschrijft, die zich geheel aan God heeft gegeven.

Zij ziet, hoe 't alles rondom haar
In allerhande vorm vergaat;
Maar zij, met haren God vereend,
Blijft immer in denzelfden staat. *

* Vede congiarsi in variate forme
Fuori di se le creature, e dentro
Il suo più cupo centro
Sempre unito al suo Dio vive uniforme.

Hij echter, die immer alzoo met God vereenigd wil worden en eenen blijvenden vrede genieten wil, hij moet alles uit zijn hart verdrijven, wat niet God is, hij moet als het ware dood zijn voor alle genegenheden der wereld. Mijn God verleen mij uwe hulp, opdat ik mij van alle banden, die mij nog naar de wereld trekken, moge ontdoen. Geef, dat ik om niets anders denke dan om welgevallig te zijn aan U.

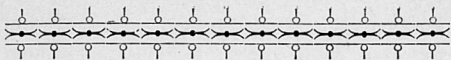
Zalig zij, wien God alleen genoeg is. Heer, geef mij die genade, geef, dat ik niets zoek buiten U, geef, dat ik niets wensche dan u te beminnen en aan U genoeg te geven. Uit liefde tot U doe ik thans afstand van alle aardse genoegens, zelfs aan de geestelijke vertroosting en wil ik niet gehecht zijn. Anders verlang ik niets dan uwen H. wil te doen en U genoeg te geven. O Moeder Gods, beveel mij aan uwen Zoon, want aan U weigert Hij niets.

Ge

beh
onz
aan
ons
wor
Vee
nie
de
pla
Inc

§ 36.

GOD ALLEEN MOET ONS DOEL ZIJN.

Bij al onze handelingen moeten wij geen ander doel beoogen dan te behagen aan God, aan God, en niet aan onze ouders, niet aan onze vrienden, niet aan de grooten der wereld, ook niet aan ons zelve; immers al wat niet voor God wordt gedaan, is geheel en al verloren. Veel wordt er gedaan om te behagen of niet te mishagen aan de menschen; doch de H. Paulus zegt: *Si adhuc hominibus placerem, servus Christi non essem.* 1) *Indien ik nog aan de menschen zocht te*

1) Gal. 1. 10.

behagen, zou ik de dienaar van Christus niet zijn. God alleen moet als doel worden beoogd bij al wat wij verrichten, zoodat wij kunnen zeggen, wat Jezus Christus eens zeide: *Ego quae placita sunt ei facio semper.* 1) Alles, wat wij hebben, heeft God ons geschonken; van ons zelven hebben wij niets dan de zonde. God alleen heeft ons in waarheid bemind, Hij toch heeft ons in eeuwigheid bemind, en zóó ver is zijne liefde gegaan, dat Hij ons zich zelven gegeven heeft op het kruis en in het H. Sacrament des altaars. God alleen derhalve verdient al onze liefde.

Hoe is een ziel te beklagen, die nog gehecht blijft aan eene zaak dezer wereld, ofschoon dit aan God mishaaft; nooit zal zij vrede vinden in dit leven, en zij verkeert in groot gevaar ook nooit vrede te zullen genieten in het andere. Gelukkig daarentegen, o mijn God, de ziel, die niets anders zoekt dan U, die aan alles verzaakt heeft uit liefde tot U; die ziel

1) Jo. 8. 21.

zal de parel vinden van uwe zuivere liefde, een parel, die kostbaarder is, dan alle schatten en koninkrijken dezer wereld. Ja, als de ziel zoo gesteld is, dan erlangt zij de vrijheid der kinderen Gods, dan zal zij zich bevrijd zien van alle banden die haar omlaag trekken naar de aarde en haar verhinderen zich met God te vereenigen.

Mijn God en mijn al, ik geef aan U de voorkeur boven alle rijkdommen, boven alle eer, boven alle wetenschappen, boven alle verwachtingen, boven alle gaven, die Gij mij kunt geven. Gij alleen zijt mij alle goed, Gij het eenige, wat ik verlang; Gij immers zijt de oneindig Schoone, de oneindig Goede, de oneindig Beminnewaardige; Gij in een woord zijt het eenig goed. Geen enkele gave dan ook, die Gij zelve niet zijt, voldoet mij. Ik herhaal het en ik zal het immer herhalen. Ik verlang U alleen, niets anders; en hetgeen minder is dan Gij, ik zeg het U, het voldoet mij niet. Ach wanneer zal het mij gegeven zijn mij alleen bezig te houden met U te prijzen, U te be-

minnen, aan U welgevallig te zijn, zoodat ik geen acht meer geve op de schepselen en ook op mij zelven niet? Ach mijn Jezus, ach mijne liefde, kom mij te hulp, wanneer Gij mij soms in uwe liefde mocht zien verflauwen, en ik mij in gevaar mocht bevinden om mijne genegenheid te schenken aan de schepselen en aan de genoegens der wereld. *Emitte manum tuam de alto, eripe me et libera me de aquis multis.* 1) Red mij dan uit het gevaar, opdat ik mij niet van U verwijdere.

Laten anderen zoeken, wat zij willen, ik wil en begeer niets anders dan U, o mijn God, o mijne liefde en mijne hoop. *Quid mihi est in coelo et a te quid volui super terram? Deus cordis mei, et pars mea Deus in aeternum.* 2) *Deus meus et omnia.*

O menschen, laat ons tot bezinning komen; al het goed, wat ons de schepselen geven, het is niets dan slijk, dan

1) Ps. 143. 7.

2) Ps. 72. 25 et 26.

rook en bedrog. God alleen maakt ons waarachtig gelukkig. In dit leven echter geeft Hij zich nog niet ten volle te genieten ; hier geeft Hij ons alleen eenigen voorsmaak van de goederen, die Hij ons voorbehoudt in den hemel. Daar, in den hemel wacht hij ons om er ons met zijne eigene vreugde te verzadigen, als Hij zeggen zal: *Intra in gaudium Domini tui. Treed binnen in de vreugde uws Heeren.* God verleent aan zijne dienaren de hemelsche vertroosting en alleen om hen verlangend te maken naar dat groote geluk, hetwelk Hij hun voorbehoudt in het Paradijs.

O almachtige God, o beminnelijke God, maak Gij, dat wij van heden af aan in alle dingen niets anders beoogen, niets anders zoeken dan uw heilig welbehagen. Wees Gij onze geheele, onze eenige liefde. Immers uit rechtvaardigheid en uit dankbaarheid zijn wij al onze genegenheid verschuldigd aan U. Niets dan ook is er, wat mij meer bedroeft, dan de gedachte, dat ik Uwe oneindige goedheid in het verledene zoo weinig bemind heb. Doch

met de hulp uwer genade verlang ik en besluit ik U in het toekomende te beminnen uit al mijne krachten. Alzoo hoop ik te sterven, niets anders bemin- nende dan U, mijn hoogste goed. O Maria, o moeder Gods, bid voor mij ellendige. Uwe gebeden worden nooit afgewezen; bid dan uwen Jezus, dat Hij mij geheel den zijne make.

ME

ver
all
ach
alz
we
he
da

hi
ha
zo
me

§ 37.

**MEN MOET ALLES LIJDEN OM GENOEGEN
TE GEVEN AAN GOD.**

Ziedaar het eenig en meest geliefkoosd streven der heiligen nl. een vurig verlangen te hebben om te lijden, om allerlei wederwaardigheden, allerlei verachtingen en smarten te onderstaan, en alzoo genoeg te geven aan God, en welgevallig te zijn aan dat Goddelijk Hart, hetwelk onze liefde zoozeer verdient, omdat het ook ons zoo grootelijks lief heeft.

Hierin bestaat de geheele volmaaktheid, hierin al de liefde van eene ziel voor haren God, immer Gods welbehagen te zoeken en datgene te doen, wat het meest aan God behaagt. O welk een geluk

met Jesus Christus te kunnen zeggen: *Ego quae placita sunt ei facio semper.* 1) *Immer doe ik, wat behagelijk is aan God.* Wat grootere eer toch, wat zoeter troost kan eene ziel smaken dan eenige moeite te doen, eenigen tegenspoed te lijden, en daarbij te denken: Ik ben welgevallig aan God. Al te zeer immers is het onze plicht dat wij dien God welgevallig zijn, die ons zoo zeer bemind heeft, die ons alles gegeven heeft, wat wij hebben, die eindelijk, niet tevreden ons zoo groote weldaden te hebben geschonken, er toe gekomen is ook zichzelf te geven, eerst op het kruis, waar Hij uit liefde tot ons stierf, en daarna in het H. Sacrament des altaars, waar Hij zich door de H. Communie geheel aan ons geeft, zoodat Hem niets meer te geven overblijft.

Vandaar dat de Heiligen in hunne begeerte om aan God welgevallig te zijn, niet meer wisten wat te doen. Hoevele edele jongelingen hebben niet de wereld verlaten om zich geheel te geven aan

1) Jo, 8. 29.

God! Hoevele teedere maagden, zelfs van koninklijk bloed hebben de hand der grooten geweigerd om zich op te sluiten in een klooster! Hoevele kluizenaars gingen zich begraven in woestijnen en grotten om alleen aan God te behagen! Hoevele martelaren omhelsden om aan God genoeg te geven, met blijdschap de geesels, de gloeiende folteringen, en de wreedste martelingen der tyrannen!

In een woord, om aan God te believen ontdeden zich de heiligen van hunne goederen, verzaakten zij aan de hoogste waardigheden der wereld en aanvaardden zij als schatten: ziekten, vervolgingen, verlies van goederen en den smartelijksten en meest troosteloozen dood.

Alzoo het welbehagen Gods moet, indien wij Hem waarlijk beminnen, bij ons hooger staan dan het bezit van alle rijkdommen, alle eer, alle geneugten der wereld, ja zelfs van het Paradijs; want ja, indien de gelukzaligen wisten, dat het aan God welgevalliger zou zijn, hen te zien branden in de hel, ongetwijfeld zouden zij zich allen van zelve in dien afgrond van

vuur nederstorten om daar eeuwig te lijden, en alzoo welgevallig te zijn aan God.

Daartoe heeft God ons in de wereld geplaatst, opdat wij Hem zouden verheerlijken en zijne glorie zouden zoeken. Het welbehagen Gods daarom moet het eenig doel zijn van al onze verlangens, van al onze gedachten en werken. O dat Hart, zoo vol liefde voor ons, zoo vol zorg voor ons geluk, wel verdient het in alles te worden bevredigd.

Maar hoe komt het, Heer, dat ik in plaats van U welgevallig te zijn, U zooveel misnoegen heb veroorzaakt? Doch de afschrik, dien Gij mij van mijne beleedigingen gevoelen doet, is een bewijs, dat Gij mij vergeven wilt. O vergeef mij dan, en laat niet toe, dat ik U nog langer ondankbaar zij. Geef, dat ik alles overwinne om U welgevallig te zijn. *In te Domine speravi, non confundar in aeternum.* O Koningin des hemels, o mijne Moeder, trek mij geheel tot God.

§ 38.

**GELUKKIG HIJ, DIE NIETS ANDERS
BEGEERT DAN GOD.**

Beati pauperes spiritu, quoniam ipsum est regnum coelorum. 1) Zalig de armen van geest, want hunner is het rijk der hemelen. Door armen van geest worden zij verstaan, die arm zijn aan aardische begeerten en buiten God niets verlangen. Dezulken zijn arm naar begeerte; maar niet in werkelijkheid, want zij zijn gelukkig, en dit reeds hier op aarde. Vandaar ook zegt de Heer niet: *Ipsorum erit regnum coelorum.* Het rijk der hemelen ZAL hun toebehooren; maar Hij

1) Math. 5. 3.

zegt: *est, het rijk der hemelen* BEHOORT *hun*. Reeds in dit leven zijn zij rijk, rijk, nl. aan geestelijke goederen, welke zij ontvangen van God, zoodat zij, hoe arm ook in het tijdelijke, toch immer gelukkig zijn.

Geheel anders is het met hen, die rijk zijn aan aardsche verlangens, want al bezitten dezen nog zoo groote rijkdommen, toch zijn zij nimmer voldaan: de goederen dezer wereld kunnen onzen dorst niet lesschen, integendeel zij wekken dien nog meer op, en daarom zijn de rijken nooit te vreden, daar zij nooit zoo-veel verkrijgen als zij begeeren.

Jezus Christus kwam ons de ware rijkdommen schenken, en daartoe wilde Hij arm zijn. *Propter vos egenus factus est, ut illius inopia vos divites essetis.* 1) Hij wilde arm zijn, zegt de apostel, om ons door zijn voorbeeld de aardsche goederen te leeren verachten, en ons aldus met de hemelsche goederen te verrijken, die eindeloos veel kostbaarder zijn, en

1) 2 Cor. 8. 9.

eeuw
uitdu
verza
deze
van
G
God
zegt
regn
et n
reld
geld
kon
rijk
I
Go
gel
wel
Ho
goo
is
zul
de
ma
Go
nie

eeuwig duren. Daarom verklaart Jezus uitdrukkelijk, dat alwie niet aan alles verzaakt, wat hij met gehechtheid op deze wereld bezit, geen waar volgeling van Hem kan zijn.

Gelukkig hij, die niets anders dan God begeert, en met den H. Paulinus zegt: *Sibi habeant divitias suas divites, regna sua reges; Christus mihi divitiae et regnum est.* Laat de rijken der wereld (zegt hij) gelukkig zijn met hun geld, met hunne bezittingen, met hunne koninkrijken; mijn rijkdom, mijn koninkrijk is Jezus Christus.

Laten wij er wel van overtuigd zijn, God alleen maakt gelukkig; doch ten volle gelukkig maakt Hij slechts die zielen, welke Hem beminnen uit geheel hun hart. Hoe echter kan er plaats zijn voor de goddelijke liefde in een hart, dat vol is van de wereld? Sommige personen zullen dikwijls communiceeren, veel bidden, dikwijls het H. Sacrament bezoeken; maar omdat er de wereld nog in is, kan God geen bezit van hen nemen en hen niet verrijken, gelijk Hij zou wenschen.

Vele zielen beklagen zich, dat zij in hunne heilige communiën en hunne andere godvruchtige oefeningen God niet vinden. Tot dezulken zegt de H. Theresia: *onthecht uw hart van de schepselen, dan zult gij God vinden.*

Laten wij ons ontdoen van alle gene-
genheid, die riekt naar de wereld en
vooral van onzen eigen wil. Geven wij
geheel onzen wil zonder voorbehoud aan
God, zeggen wij: Heer, beschik over mij
en over al het mijne, volgens uw welbe-
hagen, niets anders wil ik dan alleen,
wat Gij wilt; ik weet, dat hetgeen Gij
wilt, voor mij het beste is. Geef mij dan,
dat ik U immer beminne, anders verlang
ik niets.

Het eenige middel nu om ons van de
schepselen te onthechten, is eene groote
liefde te hebben voor God. Als de
goddelijke liefde niet zoo sterk wordt,
dat zij geheel onzen wil overmeestert,
dan zullen wij nimmer tot de heiligheid
komen. En het middel om die alles over-
weldigende liefde te verkrijgen is het
gebed. Laten wij God immer vragen,

dat
wan
sch
is a
ber
gen
mij
bui
I
is
gee
den
ook
aan
win
ove
fol
C
kar
et
con
nu
he
he
—
f

dat Hij ons Zijne heilige liefde geve: want dan zullen wij ons van al het geschapene onthechten. De goddelijke liefde is als een dief: op eene heilige manier berooft zij ons van alle aardsche genegenheden en doet ons uitroepen: *O God mijns harten, wat zou ik verlangen buiten U.*

Fortis ut mors dilectio. 1) *De liefde is sterk als de dood*, d. w. z. gelijk er geen kracht is, die weerstaan kan aan den dood, zoo is er niets, hoe moeielijk ook te overwinnen, dat weerstaan kan aan de goddelijke liefde. De liefde overwint alles. Door de goddelijke liefde overwonnen de martelaren de wreedste foltering en den smartelijksten dood.

O gelukkig de ziel, die met David kan uitroepen: *Quid mihi est in coelo et a te quid volui super terram? Deus cordis mei, et pars mea Deus in aeternum.* Wat toch zou ik anders verlangen, hetzij in dit leven, hetzij in de eeuwigheid, wat anders dan U, o mijn God?

1) Cant. 8. 6.

Laten anderen de goederen winnen die zij begeeren. Gij, o God mijns harten, zijt mijn eenig goed, Gij al mijn geluk.

Zoolang eene ziel zich niet geheel en al aan God gegeven heeft, verkeert zij altijd in gevaar Hem nog te zullen verlaten en verloren te gaan; maar wie zich eenmaal oprecht aan God geschonken heeft, hij mag vertrouwen Hem niet meer te zullen verlaten, want de Heer is zeer dankbaar en getrouw voor een ieder die zich aldus zonder voorbehoud aan Hem geschonken heeft. Maar hoe dan zijn sommige personen, die eerst een heilig leven hadden geleid, later zoo diep kunnen vallen, zoo zelfs, dat zij aan de wereld weinig hoop overlieten voor hunne zaligheid? Hoe dat mogelijk was? Omdat, is mijn antwoord, zij zich niet geheel aan God hadden gegeven, hun val zelve is daarvan het bewijs.

Mijn God, mijn waarachtige minnaar, laat toch niet toe, dat mijne ziel, geschapen om U te beminnen, iets anders beminne buiten U, en niet geheel aan

U
blo
mo
gez
nog
Ac
har
nie
na
ver
Go
hec
vo
van
eeu

U behoore, die mij gekocht hebt met uw bloed. Ach mijn Jezus, hoe is het toch mogelijk, dat ik, na de liefde te hebben gezien, die Gij mij hebt toegedragen, nog iets anders kan beminnen buiten U. Ach trek mij toch immer dieper in uw hart, doe mij alles vergeten, geef dat ik niets zoek, naar niets hake dan alleen naar uwe liefde. Mijn Jesus, ik stel mijn vertrouwen op U. O Maria, o moeder van God, op U rust geheel mijne hoop, onthecht mij van alle genegenheid, die niet voor God is, opdat Hij het voorwerp zij van geheel mijne liefde en van mijn eeuwig geluk.

§ 39.

OVER DE DORHEID DES GEESTES.

De ware godsvrucht, zegt de H. Franciscus van Sales, bestaat niet daarin, dat men bij het gebed en andere godvruchtige oefeningen geestelijken troost gevoelt, maar in een vast besloten wil om niets anders te doen, niets anders te verlangen dan hetgeen de wil is van God. Dit moet het eenig doel zijn, waarom wij het gebed beoefenen, het eenig doel van onze communiën, onze verstervingen en onze andere werken van godsvrucht, al doen wij dit alles ook zonder eenigen smaak, en te midden van duizenderlei bekoringen en gevoelens van

tegenzin. *Met dorheid en bekoringen* (zegt de H. Theresia) *keurt God zijne waarachtige beminnaars. Al duurt die dorheid ook het gansche leven, toch moet de ziel het gebed niet laten varen. Eens zal de tijd komen, dat alles haar overvloedig zal worden betaald.*

In den tijd van troosteloosheid, zoo leeren het ons de leermeesters van het geestelijk leven, moeten wij ons bijzonder oefenen in akten van nederigheid en overgiving. Er is geen geschikter tijd om ons onvermogen, onze ellende te leeren kennen, dan wanneer wij in het gebed dorheid lijden, daar verveling, verstrooidheid, tegenzin ondervinden, er niet den minsten ijver gevoelen, ja zelfs in het geheel geen verlangen ontwaren om in de liefde Gods vooruit te gaan.

Dan moet de ziel zich vernederen, zij zegge dan: *O Heer ontferm U mijner, Gij ziet hoe onmachtig ik ben om ook maar een enkele goede akte te doen. Ook moet zij akten doen van onderwerping aan Gods wil, zooals: Mijn God, het is uw wil, dat ik mij aldus in duisternis*

en bitterheid bevind, welaan, dat die heilige wil ten allen tijde geschiede. Ik verlang niet getroost te zijn; het is mij genoeg, dat ik hier ben om U genoeg te geven. En aldus moet zij blijven bidden gedurende al den tijd, die voor het gebed bestemd is.

De grootste kwelling echter van inwendige zielen is niet zoozeer de dorheid als wel de duisternis, waarin zij verkeeren, eene duisternis, waarin de ziel zich beroofd ziet van alle goede verlangens en ten prooi aan bekoringen van ongeloof en wanhoop. Somwijlen zijn de aanvallen zoo hevig, en is het gevoel van mistrouwen zoo sterk, dat de ziel in groote vrees verkeert ook de genade Gods te hebben verloren, en het haar toëschijnt als had God haar om hare misslagen verstooten en geheel en al verlaten: zij acht zich dan als het ware door God gehaat, en vandaar is gedurende dien tijd de eenzaamheid haar een kwelling en is het gebed haar een last. Dan moet de ziel moed houden, zij denke er dan wel aan: al die vrees of

zij misschien, hetzij in de bekoringen, hetzij in het mistrouwen heeft toegestemd, is niets anders dan angstvalligheid, het zijn kwellingen van de ziel, maar geen vrijwillige akten, en daarom zijn zij vrij van zonde. In die tijden biedt de wil zeer snel weerstand aan de bekoringen, maar door de duisternissen, die haar omringen, is het haar niet mogelijk dit duidelijk te onderscheiden. Doch de ondervinding bewijst het duidelijk, want biedt er zich bijv. een gelegenheid aan om ook maar eene dagelijksche zonde vrijwillig te bedrijven, dan zou de ziel in hare liefde tot God veel liever duizendmaal sterven.

Daarom moet zij zich in zulke oogenblikken niet afmatten met te willen onderzoeken of zij wel in staat van genade verkeert, en of zij misschien niet heeft toegestemd. Gij wilt alsdan onderzoeken en zeker weten dat God u bemint, en God, Hij wil in zulke oogenblikken niet, dat gij dit weet, maar Hij wil alleen, dat gij u vernedert, dat gij vertrouwt op zijne goedheid en u overgeeft aan zijnen

H. Wil. Gij wilt alsdan zien, en God wil niet, dat gij ziet. Overigens zegt de H. Franciscus van Sales, dat het besluit, wat gij (ten minste met het verstandelijk gedeelte van uwen wil) blijft vormen om God te beminnen, en Hem niet het minste misnoegen vrijwillig te veroorzaken, voor u een zeker teeken is, dat gij in Gods genade zijt. Geef u dan gedurende dien tijd van beproeving geheel over in de armen van Gods barmhartigheid, betuig dat gij niets anders wilt dan God en zijnen heiligen wil, en wees niet bevreesd. O die akten van vertrouwen en overgeving te midden dezer verschrikkelijke duisternissen, hoe dierbaar zijn ze aan God! De H. Joanna van Chantal leed deze inwendige kwellingen 41 jaren lang, zij had daarbij verschrikkelijke bekoringen, en immer kwelde haar de vrees, dat zij in staat van zonde leefde en van God verlaten was. Zoo groot was toen haar lijden, dat, gelijk zij zeide, alleen de gedachte aan den dood haar eenige verlichting schonk. *Somwijlen, zeide zij, seheen het*

mij
ik o
vera
of
hare
min
het
inn
mar
aan
sch
afst
ver
af;
nie
oog
sch
In
in
onc
en
zie
ter
zie
te
lijd

God
zegt
het
het
wil)
, en
vrij-
eeker
zijt.
n be-
van
niets
igen
kten
lden
hoe
anna
wel-
arbij
mer
staat
aten
den,
chte
ting
het

mij toe, dat het geduld mij begaf, en dat ik op het punt stond mij geheel aan het verderf prijs te geven. In de laatste acht of negen jaren van haar leven werden hare bekoringen, in plaats van te verminderen, nog heviger; wat zij ook deed: hetzij zij bad of werkte, zij onderstond immer eene zoo vreeselijke inwendige marteling, dat zij medelijden inboezemde aan een ieder, die haar zag. Somwijlen scheen het haar, dat God haar van zich afstootte; zij wendde dan om eenige verlichting te vinden haren blik van God af; maar de verlichting, die zij zocht, niet vindende richtte zij opnieuw hare oogen naar God, ofschoon het haar toescheen, dat Hij op haar vertoornd was. In het gebed, in de H. Communie en in de andere godvruchtige oefeningen ondervond zij niets anders dan verveling en doodsangst. Het was haar als een zieke, die onder allerlei kwalen ligt ter neergedrukt, die niet in staat is zich van de eene naar de andere zijde te bewegen, die onvermogen is zijn lijden te openbaren, en geen enkelen

uitweg ziet om aan zijne diepe ellende te ontkomen. De liefde, de hoop en het geloof dacht zij gansch te hebben verloren; maar bij dat alles hield zij toch hare oogen steeds op God gericht en gaf zich geheel over in de armen van Gods welbehagen. In een woord, de H. Franciscus van Sales vergeleek hare gezegende ziel bij een dooven zanger, die uitmuntend zingt; maar geen genot heeft van zijne stem, omdat hij haar niet hoort. Laat daarom de ziel, die ook onder de beproeving van dorheid gebukt gaat, laat zij geen moed verliezen, al gevoelt zij zich ook nog zoo zeer door de duisternis benauwd, maar laat zij haar vertrouwen stellen in het bloed van Jezus Christus, laat zij zich overgeven in den goddelijken Wil, en akten doen als deze:

O Jezus, mijne hoop en eenige liefde mijner ziel, ik verdien geene vertroosting, geef ze aan hen, die U immer hebben bemind. Ik voor mij, ik heb slechts de hel verdiend, ik verdiende daar reeds voor immer door U verlaten

te z
kun
losse
strat
mij
min
zelve
ik
geef
lang
krac
der
uwe
Zor
geso

te zijn, zonder hoop U nog ooit meer te kunnen beminnen. Maar neen, mijn Verlosser, liever aanvaard ik alle lijden; straf mij gelijk gij wilt; maar beroof mij niet van het vermogen U te beminnen. Ontneem mij alles; maar U zelven niet. Ellendig als ik ben, bemin ik U toch meer dan mij zelven, en geef mij geheel aan U; ik wil niet langer voor mij zelven leven. Geef mij kracht om U getrouw te zijn. O Gij hoop der zondaren, Allerheiligste Maagd, op uwe voorspraak stel ik mijn vertrouwen. Zorg toch, dat ik mijnen God, die mij geschapen en verlost heeft, beminne.

§ 40.

OVER HET LEVEN IN DE EENZAAMHEID.

De zielen, die God beminnen, vinden hun paradijs in de afzondering, omdat zij daar verre verwijderd zijn van allen omgang met de menschen. Neen, gescheiden te zijn van de schepselen, en met God te verkeerén, baart geen bitterheid of verveling. *Non enim habet amaritudinem conversatio illius nec taedium convictus illius sed laetitiam et gaudium.* 1)

De wereldlingen hebben gelijk met de eenzaamheid te ontvluchten; want, als

1) Sap. 8. 16.

zij n
de b
voele
de k
daar
verst
mens
meer
en in
vind
heid
N
God
zij
hun
dan
blo
pers
zeid
solu
wan
de
met
ik
te
met

zij niet meer in de verstrooiingen of in de beslommeringen der wereld zijn, gevoelen zij veel duidelijker in hun hart de knaging van hun geweten. Het is daarom dat zij opbeuring of ten minste verstrooiing zoeken in het verkeer der menschen; doch te vergeefs, want hoe meer zij hun best doen bij de menschen en in het gewoel der wereld hun troost te vinden, des te grooter kwelling en bitterheid wordt hun deel.

Niet alzoo gaat het den vrienden van God; want in hunne afzondering vinden zij eenen zoeten vriend, een gezelschap, die hun meer troost en opbeuring schenkt dan het gezelschap van alle vrienden of bloedverwanten, ja zelfs van de hoogste personen dezer wereld. De H. Bernardus zeide: *Nunquam minus solus, quam cum solus*. Ik ben nooit minder alleen, dan wanneer ik alleen en verwijderd ben van de menschen, want dan is het God, die met mij spreekt, en daarenboven ben ik dan veel opmerkzamer om Hem aan te hooren en meer in staat mij innig met Hem te vereenigen. Ofschoon onze

goddelijke Zaligmaker zijne leerlingen bestemd had om het geloof te verbreiden, en daarom geheel de wereld te doorreizen, toch wilde Hij, dat zij van tijd tot tijd hunnen arbeid zouden onderbreken en zich terugtrekken op eene eenzame plaats en zich daar alleen bezig houden met God. Ook weten wij, hoe Jezus hen reeds tijdens zijn leven placht uit te zenden naar verschillende streken van Judaea om er te werken aan de bekeering der zondaars, maar na afloop van hun vermoeienden arbeid bleef hij niet in gebreke hen naar een eenzame plaats te geleiden om daar een weinig uit te rusten. *Et ait illis: venite seorsum in desertum locum et requiescite pusillum.* 1)

Als de Heer dit zelfs aan zijne apostelen ten plicht stelde, zeggende: *requiescite pusillum, rust een weinig uit*, zeer zeker moet het dan wel voor alle evangelische werklieden noodzakelijk zijn, zich van tijd tot tijd in de eenzaamheid te be-

1) Marc. 6. 31.

geve
te b
krijg
groot
zielen

Al
maar
gerin
neve
of g
wein
de l
cite

Voor
woor
den
zij
met
gen
krac
heid
dit
ontl
voor
and

Z

geven ten einde de heilige ingetogenheid te bewaren en nieuwe kracht te verkrijgen om daarna weder met des te grooteren ijver voor de bekeering der zielen te arbeiden.

Als men voor zijne naasten werkt, maar dit met weinig ijver doet, en met geringe liefde tot God; als men zekere nevenbedoeling heeft, bijv. om zich eer of geld te verschaffen, dan doet men weinig nut in de zielen. Daarom zegt de Heer tot zijne werklieden: *Requiescite pusillum. Rust een weinig uit.* Voorzeker bedoelde Jezus met deze woorden niet, dat de apostelen zich aan den slaap moesten overgeven; maar dat zij rust moesten zoeken in het verkeer met God, Hem de noodige genaden vragen om goed te leven, opdat zij aldus kracht zouden verkrijgen om aan de zaligheid der zielen te werken. Want zonder dit rustig verkeer met God in het gebed ontbreekt de ijver en de zorg zoowel voor ons eigen heil als voor dat van anderen.

Zeer wijs echter zegt van de eenzaam-

heid de H. Laurentius Justinianus: *quod semper est amanda, non semper tenenda*, d. i. wij moeten haar immer beminnen, maar haar niet immer zoeken. Diegenen, wil de heilige zeggen, welke door God geroepen zijn om aan de bekeering der zondaren te arbeiden, moeten niet immer eenzaam opgesloten blijven in eene cel, want dan zouden zij te kort blijven aan hunne roeping; willen zij aan die roeping gehoorzamen, dan moeten zij, zoodra het God is die roept, hunne afzondering verlaten. Toch moeten zij de eenzaamheid blijven beminnen, en er immer naar verlangen, want daar laat God zich het gemakkelijkst vinden.

Ach mijn Jezus, weinig heb ik de eenzaamheid bemind, omdat ik weinig liefde had voor U. Ik ben vermaken en opbeuring gaan zoeken bij de schepselen, en zij hebben mij beroofd van U, oneindig goed. Ellendige, die ik ben, dat ik zoovele jaren mijn hart aan de verstrooiing heb overgelaten, en aan niets gedacht heb dan aan de goederen der aarde, en volstrekt niet aan U!

O
imm
doe
wee
O M
mij
wac

O neem Gij mijn hart in bezit, Gij
immers hebt het gekocht met uw bloed;
doe het in uwe liefde ontvlammen,
wees er geheel en al meester van.
O Maria, koningin des hemels, Gij kunt
mij die genade verkrijgen. Van U ver-
wacht ik dit dan ook.

§ 41.

OVER DE ONTHECHTING AAN DE
SCHEPSELEN.

Wil men God waarlijk uit geheel zijn hart beminnen, dan moet men zich onthechten van al wat niet God is, of niet tot God brengt. Geheel alleen wil God meester zijn van ons hart, Hij duldt er geene mededingers; en terecht, want Hij is onze eenige Heer, aan wien wij alles verschuldigd zijn. Wat meer is, God is de eenige, die ons niet bemint uit eigenbelang, maar uit louter goedheid, en alleen omdat Hij ons vurig bemint, wil Hij, dat wij Hem beminnen uit geheel ons hart. *Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo.* Om God te be-

minnen uit geheel zijn hart, zijn twee dingen noodig. Op de eerste plaats verdrijven uit zijn hart elke genegenheid, die niet voor God, of niet volgens God is. *Indien ik wist* (zeide de H. Franciscus van Sales) *dat er zich in mijn hart een adertje bevond, dat niet voor God was, ik zou het er aanstonds willen uitrukken.*

Op de tweede plaats, het gebed, want daardoor wordt de goddelijke liefde het hart binnen geleid. Maar indien het hart zich niet ledig maakt van de wereld, kan de goddelijke liefde er niet binnen komen, omdat zij er dan geen plaats voor haar vindt. Is daarentegen een hart aan de schepselen onthecht, dan zal het bij elken ademtucht der genade aanstonds in de goddelijke liefde ontgloeien en vooruitgaan.

De zuivere liefde, zegt dezelfde heilige bisschop van Geneve, verteert alles, wat niet God is; en doet alles overgaan in liefde, want al wat men voor God doet, is liefde tot God. O hoe vol goedheid en hoe vrijgevig is God voor een ziel, die niets anders zoekt dan Hem en zijnen heiligen wil! *Bonus est Dominus animae*

quaerenti illum. 1) Gelukkig hij, die reeds op deze wereld in waarheid zeggen kan met den H. Franciscus: *Deus meus et omnia. Mijn God en mijn al*, en alzoo al de ijdelheden der wereld weet te verachten. *Regnum mundi et omnem ornatum saeculi contempsi propter amorem Domini mei Jesu Christi.*

Wanneer derhalve de schepselen ons hart willen binnen dringen, en daar een deel willen rooven van de liefde, die wij geheel aan God verschuldigd zijn, dan moeten wij ze aanstonds verdrijven, hun den toegang afsluiten en zeggen: Verwijdert u van hier, zoekt het bij anderen, die van U gediend zijn, want mijn hart heb ik geheel geschonken aan Jesus Christus, er is dus voor u geen plaats. En met dit besluit gewapend, van niets anders te willen dan God, moeten wij haten, wat de wereld bemint, en beminnen, wat de wereld haat.

Boven alles is het om tot de volmaakte liefde te komen noodzakelijk, dat wij ons

1) Thren. 3. 25.

verloochenen, dat wij omhelzen, wat aan onze eigenliefde mishaagt, en ons ontzeggen, wat de eigenliefde verlangt. Dit of dat voorwerp, bijv. bevalt u, gij wilt het gaarne houden: juist daarom moet gij er u van ontdoen. Gij hebt walg van een zeker geneesmiddel, omdat het bitter is, neem het dan, juist omdat het bitter is. Gij hebt tegenzin om dezen of genen persoon, die u ondankbaar geweest is, wel te doen; welaan, doe hem wel juist omdat hij u ondankbaar is geweest.

De H. Franciscus van Sales gaat verder en zegt, dat wij zelfs de deugd moeten beminnen met onthechting, zoo bijv. moeten wij liefde hebben voor de ingetogenheid en het gebed, maar, wanneer wij hierin verhinderd worden door de gehoorzaamheid of door de liefde, dan moeten wij beiden zonder ons te veront-rusten laten varen. En aldus moeten wij alles, wat ons door Gods wil overkomt, in tevredenheid aannemen. Gelukkig hij, die bij al wat geschiedt, slechts in zoverre iets wil of niet wil, naar gelang het al of niet de wil is van God, zonder

uit zich zelve over te hellen naar een van beide kanten: Daarom moeten wij dikwijls bidden, dat God ons rust doe vinden in alles, wat Hij over ons beschikt.

Zeker is het, dat niemand op de wereld gelukkiger leeft, dan hij, die de dingen dezer wereld veracht, en immer zijnen wil aan den goddelijken wil gelijkvormig maakt. Vandaar is het zoo goed dikwijls gedurende den dag, of ten minste bij het gebed en de H. Communie, aan de voeten des Gekruisten die algeheele overgave van ons zelve en van al het onze te vernieuwen door te zeggen: O mijn Jesus, ik wil niet meer aan mij zelve denken, geheel en al geef ik mij aan U, doe met mij, wat U behaagt. Ik zie, dat al wat de wereld mij aanbiedt, ijdelheid is en begoocheling. Van heden af wil ik niets anders dan U en uw heilig welbehagen zoeken. Help mij U getrouw te zijn. H. Maagd Maria, bid uwen Jesus voor mij.

Hoor, hoe Kardinaal Petrucci in weinige verzen de dwaasheid beschrijft

van
gelu

Deez
Sche
Haar
Hoe
Terv
Vol

*

van de volgelingen der wereld, en het
geluk van hen, die God beminnen:

Deez' ijdele wereld, waar alles vergaat ;
Schenkt nooit eene vreugde, die 't harte verzaadt.
Haar hoogste genot, haar uitbundigst verblijden,
Hoe zoet het ook schijnt, is niets anders dan lijden.
Terwijl Jezus' kruizen, zoo bitter in schijn,
Vol hemelschen balsem en zoetigheid zijn. *

* *Questo mondo volubile e cadente
E scena de ruine
I suoi vezzi piu cari, i suoi contenti
Han sembianza di gioie e son tormenti ;
Ma se Gesù seguite, i suoi tormenti
Han sembianza di pene e son contenti.*

§ 42.

DE DOOD DER HEILIGEN IS KOSTBAAR.

*P*retiosa in conspectu Domini mors sanctorum ejus. 1) *Kostbaar in de oogen des Heeren is de dood zijner heiligen.* Waarom wordt de dood der heiligen kostbaar genoemd? Omdat, antwoordt de heilige Bernardus, die dood zoo rijk is aan goederen, dat hij waard is tegen elken prijs te worden gekocht.

Vol gehechtheid aan deze wereld wilden sommigen wel, dat er geen dood was, maar zegt de H. Augustinus, wat is een lang leven op deze wereld anders dan

1) Ps. 115. 15.

een l
nisi
ellenc
dit
dat
dood
straf
gunst
vrijde
poena
De
zonda
zondi
twee
duur
vrees
Jezus
geno
zeker
schap
anim
chris
sterv
voor
bewa
en in

een langdurig lijden? *Quid est diu vivere nisi diu torqueri.* Zoo groot zijn de ellenden en de kwellingen, die ons in dit leven onophoudelijk verontrusten, dat gelijk de H. Ambrosius zegt, de dood ons minder schijnt gegeven tot straf dan wel tot verlichting, ja als een gunst om ons van al die ellenden te bevrijden, *ut mors remedium videatur non poena.*

De dood is verschrikkelijk voor de zondaren, want zij weten, dat zij in hunnen zondigen staat na den eersten dood een tweede te wachten hebben, die eeuwig duurt: maar geenszins boezemt de dood vrees in aan de brave zielen, want op Jezus Christus vertrouwend hebben zij genoegzame teekenen, ja een zedelijke zekerheid, dat zij leven in de vriendschap van God. Daarom dat *Proficiscere anima christiana de hoc mundo* (vertrek christen ziel), zoo bitter voor hen, die sterven tegen hun wil, heeft niets bitters voor de heiligen, die hun hart onthecht bewaarden aan de goederen der wereld, en immer in alle oprechtheid bleven her-

herhalen: *Deus meus et omnia*, mijn God en mijn al.

Voor dezulken is de dood geene foltering, maar een rust, die een einde maakt aan al die angsten, welke zij zoo dikwijls verduurden in den strijd tegen de bekoringen of als zij hunne angstvalligheden of hun vrees van God te beleedigen tot bedaren zochten te brengen. Daarom wordt in hen het woord van den H. Joannes bewaarheid: *Beati mortui qui in Domino moriuntur! Amodo jam dicit spiritus ut requiescant a laboribus suis.* 1) *Zalig zijn de dooden, die in den Heer sterven. Van nu aan reeds, zegt de Geest, zullen zij rusten van hunnen arbeid.*

Ook voor de pijnen, waarvan de dood vergezeld gaat, is iemand, die in de liefde Gods sterft, niet bevreesd; integendeel, hij is er veeleer over verblijd, daar hij ze God kan aanbieden als de laatste overblijfselen van zijn leven. O hoe groot is de vrede van iemand, die sterft, overgegeven in de armen van Jezus,

1) Apoc. 14. 13.

van dien Verlosser, welke zich zelve
een bitteren en troosteloozen dood ge-
kozen heeft om onzen dood zoet te maken
en vol troost.

O mijn Jezus, Gij zijt mijn rechter,
maar Gij zijt ook mijn Verlosser, want
Gij zijt gestorven voor mijne zaligheid.
Reeds van het eerste oogenblik dat ik
gezondigd heb, verdiende ik veroordeeld
te zijn tot de hel, maar Gij in uwe
barmhartigheid, Gij hebt mij over mijne
zonden eene groote droefheid geschonken
en daarom heb ik de vaste hoop, dat Gij
mij op dezen oogenblik vergeven hebt.
Ik, ik had niet verdiend U nog langer
te beminnen; maar Gij hebt mij met
uwe gaven tot uwe liefde getrokken.
Indien het uw wil is, dat de dood mij
bij deze ziekte treffe, zoo neem ik dien
met groote blijdschap aan. Ik zie wel,
dat ik niet verdien aanstonds den hemel
in te gaan, ik ga daarom bereidwillig
naar het vagevuur, en wil daar lijden
zooveel als het U behaagt. Mijn grootste
smart zal daar bestaan in mijne ver-
wijdering van U, want vurig verlang ik

U van aanschijn tot aanschijn te kennen en te beminnen. O mijn dierbare Verlosser, heb daarom medelijden met mij!

Wat anders is het tegenwoordig leven dan een voortdurend gevaar om beroofd te worden van God. *Inter laqueos ambulamus* zegt de H. Ambrosius, wij wandelen hier immer te midden van strikken, van de hinderlagen onzer vijanden, die er op uit zijn ons te berooven van Gods genade. Daarom dankte de H. Theresia God, telkens als zij de klok hoorde slaan omdat zij een uur van strijd en gevaar was doorgekomen zonder te zondigen. Daarom ook was zij zoozeer getroost bij het bericht van haren naderenden dood, want dacht zij, nu neemt het strijden een einde en nadert de tijd waarop ik zal toegelaten worden tot de aanschouwing van God.

In dit kortstondig leven kan men zich niet vrijwaren voor zonde. En ook dit is een beweegreden, die de godminnende zielen naar den dood doet verlangen. Die gedachte maakte den Eerw. Pater Vincentius Caraffa bij zijn

sterv
hij b
nu l
Een
dat
ooger
waar
roep
want
niet

W
geva
ten
veree
van
sterv
feet
Bevr
hij b
lijke
wie
gij
begi
H.

sterven geheel opgeruimd, want zeide hij bij zichzelf, nu ik ophoud te leven, nu houd ik ook op God te beleedigen. Een zeker godvruchtig persoon wilde, dat zij die hem oppasten hem op het oogenblik van sterven deze troostende waarheid dikwijls in het geheugen zouden roepen: *Troost u N., moesten zij zeggen, want de tijd breekt aan, waarin gij God niet meer beleedigen zult.*

Wat is ons lichaam anders dan eene gevangenis, waarin de ziel is opgesloten en alzoo verhinderd wordt zich te vereenigen met God. Vandaar dat de van liefde brandende Franciscus bij zijn sterven vol vreugde uitriep met den profeet: *Educ de custodia animam meam.* 1) Bevrijd mij van dien kerker, Heer, want hij belet mij U te aanschouwen. O minnelijke dood, wie zou u kunnen vreezen, wie niet vurig naar u verlangen, immers gij zijt het einde van het lijden en het begin des eeuwigen levens. Toen de H. Martelaar Pionius ter strafplaats ge-

1) Ps. 114. 1.

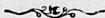
leid werd, toonde hij zich zóó verblijd, dat de omstanders er over verbaasd waren. Maar hoe kunt gij toch zoo blijde zijn, vroeg men hem, daar gij zoo nabij zijt aan den dood? *Erratis* (was zijn antwoord) *erratis, non ad mortem sed ad vitam contendo*. 1) Gij dwaalt, zeide hij, ik ga niet ter dood; maar ten leven, ten leven voor alle eeuwigheid.

Mijn zoetste Jezus, ik dank U, dat gij mij niet hebt laten sterven, toen ik leefde in uwe ongenade, en dat Gij mijn hart hebt gewonnen door zooveel goedheid met mij te gebruiken. Ach, als ik aan het leed denk, dat ik U heb aangedaan, zou ik willen sterven van smart. Die ziel, welke reeds verloren was, ik leg haar thans geheel in uwe handen. *In manus tuas commendo spiritum meum*. Denk er aan, Heer, dat Gij haar verlost hebt door uwen dood. *Redemisti me Domine Deus veritatis*. Ik bemin U, oneindige goedheid, ik wensch spoedig dit leven te verlaten om U dan met volmaaktere

1) Ap. Euseb. l. 4 c. 14.

liefd
geef
deze
mijn
bem
geef
trou
Jezu
vert

liefde te beminnen in den hemel. Doch
geef mij in den tijd, dien ik nog op
deze wereld blijf leven, immer beter
mijne verplichting te kennen om U te
beminnen. Mijn God, neem mij aan, ik
geef mij geheel aan U, ik stel mijn ver-
trouwen op U om de verdiensten van
Jezus Christus. Ook op uwe voorspraak
vertrouw ik, o Maria, mijne hoop.

§ 43.

OVER DE LAUWHEID.

Er zijn twee soorten van lauwheid: eene, die onvermijdelijk is, en eene, die men kan vermijden. Onvermijdelijk is die lauwheid, waaraan in dit leven zelfs de inwendige zielen onderhevig zijn, want tengevolge van de zwakheid harer natuur zal het onvermijdelijk gebeuren, dat ook zij, zich van tijd tot tijd, ofschoon niet met volle toestemming, schuldig maken aan een of andere lichte fout. Ter oorzake van onze door de erfzonde bedorven natuur is niemand van dit gebrek vrij, tenzij door eene geheel bijzondere genade, die echter alleen gegeven werd

aan
zulke
hen
zelden
traag
oefen
dorhe
onbed
die
moet
niet
niet
zij re
deze
Dezu
ning
foute
te v
beho
vertr
troos
De
heid
in da
willi
bedr

aan de moeder van God. God zelve laat zulke vlekken in zijne heiligen toe om hen te bewaren in de nederigheid. Niet zelden gevoelen zij zich zonder ijver, ja traag en lusteloos in hunne godvruchtige oefeningen, en in die oogenblikken van dorheid zullen zij lichtelijk in vele althans onbedachte fouten vallen. Zij overigens, die zich in zulken toestand bevinden, moeten daarom hunne gewone oefeningen niet achterlaten, ook moeten zij den moed niet laten zinken, en niet weenen, dat zij reeds in lauwheid vervallen zijn, want deze toestand is geene zondige lauwheid. Dezulken moeten met hunne gewone oefeningen voortgaan; zij zorgen slechts hunne fouten te verfoeien en dikwijls hun besluit te vernieuwen om geheel aan God toe te behooren, en verder moeten zij op Hem vertrouwen, want eenmaal zal God hen troosten.

De ware, de betreuenswaardige lauwheid echter is aanwezig, wanneer de ziel in dagelijksche zonden valt, die geheel vrijwillig zijn, zich daarover evenwel weinig bedroeft, zich nog minder eenige moeite

geeft om ze te vermijden, maar zegt, dat het zaken zijn van geen belang? Hoe! misnoegen geven aan God is dat een zaak van geen belang? De H. Theresia zeide tot hare kloosterzusters: *Mijne kinderen, God behoeft u voor elke vrijwillige zonde, hoe klein die ook zij.*

Maar, zegt men, die zonden berooven ons toch niet van de genade Gods? Die aldus spreekt verkeert in groot gevaar zich eenmaal werkelijk door de doodzonde van Gods genade beroofd te zien. De H. Gregorius zegt: dat iemand, die voorbedachtelijk en uit gewoonte in dagelijksche zonde valt, niet zal blijven, waar hij gevallen is, maar immer zal voortgaan tot hij nederstort in den afgrond. *Nunquam illic anima, quo cadit jacet.* 1) De doodelijke ziekten komen niet immer uit zware ongesteldheden voort maar ook uit lichte als zij nl. veelvuldig zijn en lang duren; evenzoo is het ongeluk van sommige zielen, die in zware zonden vallen, dikwijls het gevolg van herhaalde dagelijksche zonden,

1) Mor. 1. 21.

wan
zij,
over
en l

Q
Die
zeer
doen
incip
dat
mijn
gesp
ten
bijzo
nooc
te l

L
conc
die
kun
hulp
catu
in

1)
2)

want deze maken de ziel zoo zwak, dat zij, wanneer haar eene zware bekoring overvalt, de kracht mist om te weerstaan, en bezwijkt.

Qui spernit modica paulatim decidet. 1) Die geen acht geeft op kleine fouten, zal zeer lichtelijk eenmaal een diepen val doen. De Heer zegt: *Quia tepidus es, incipiam te evomere ex ore meo.* 2) Omdat gij lauw zijt, zal ik beginnen u uit mijnen mond te spuwen. Door God uitgespuwd worden wil zeggen: door God ten minste beroofd worden van die bijzondere goddelijke hulp, welke ons noodzakelijk is om ons in zijne genade te bewaren.

Laten wij dit punt wel begrijpen. Het concilie van Trente veroordeelt dengene, die zegt dat wij in den staat van genade kunnen volharden zonder eene bijzondere hulp van God. *Si quis dixerit, justificatum vel sine speciali auxilio Dei in accepta justitia perseverare posse,*

1) Eccl. 19. 21.

2) Apoc. 3. 16.

anathema sit. 1) Alzoo kunnen wij in den staat van genade niet volharden zonder eenen bijzonderen en buitengewonen bijstand van God: dezen bijzonderen bijstand echter zal God billijkerwijze weigeren aan iemand, die met open oogen en onbekommerd eene menigte dagelijksche zonden doet. Of zou God gehouden zijn dien bijzonderen bijstand te verleen en aan eene ziel, die zich niet ontziet Hem voortdurend en vrijwillig te bedroeven? *Qui parce seminat parce et metet.* 2) Als wij zoo karig zijn jegens God, hoe kunnen wij dan hopen, dat God tegenover ons mild en vrijgevig zal zijn?

Arme ziel, die vrede maakt met hare fouten, al zijn ze ook klein! zij zal immer van kwaad tot erger vervallen; want omdat de hartstochten immer vaster voet zullen krijgen in haar binnenste zullen zij haar gemakkelijk verblinden, en als iemand blind is, gebeurt het gemakkelijk, dat hij in een afgrond neêrstort op het

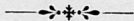
1) Jess. 6. Can. 22.

2) 2 Cor. 9. 6.

oogenblik, dat hij er het minst aan denkt. Laten we bevreesd zijn voor de lauwheid. De vrijwillige lauwheid is gelijk aan de sluipkoorts, die weinig vrees inboezemt, maar zoo kwaadaardig is, dat zelden iemand er van geneest.

Doch ofschoon het voor de lauwe ziel moeielijk is zich te beteren, bestaan er evenwel middelen indien zij zich werkelijk beteren wil. Die middelen zijn: 1° besluiten tot elken prijs uit dien ongelukkigen staat op te staan; 2° de gelegenheden der fouten verwijderen, anders is er geen hoop op beterschap; 3° zich dikwijls aan God aanbevelen, Hem vurig smeeken, dat Hij ons toch kracht schenke om dien bedroevenden toestand te boven te komen, en met bidden niet ophouden, totdat men zich werkelijk van de lauwheid bevrijd ziet. O Heer, heb medelijden met mij. Ik zie, dat ook ik verdien door U te worden uitgespuwd, om al die gebreken aan welke ik mij schuldig maak in uwen dienst. Rampzalige die ik ben! daarom bevind ik mij zonder liefde, zonder ver-

trouwen en zonder goede verlangens. O mijn Jezus, verlaat mij niet, strek uwe machtige hand uit, en trek mij uit dien afgrond van lauwheid, waarin ik mij gevallen zie. Doe het om de verdiensten van uw lijden, waarop ik al mijn vertrouwen stel. Heilige Maagd, uwe gebeden kunnen mij helpen, o bid voor mij.

D

alle
Jez
onz
wer
van
totu
ocu
turu
zui
lich
is,

gens.
strek
j uit
in ik
ver-
k al
aagd,
o bid

§ 44.

ZUIVERE MEENING.

De zuiverheid der meening bestaat hierin dat men alwat men doet, alleen doet om te behagen aan God. Jezus Christus zegt, dat naar gelang onze meening goed is of slecht, ook onze werken goed of slecht zijn in de oogen van God. *Si oculus tuus fuerit simplex totum corpus tuum lucidum erit: si autem oculus tuus fuerit nequam, totum corpus tuum tenebrosum erit.* 1) Indien uw oog zuiver is, dan zal geheel uw lichaam verlicht zijn, maar indien uw oog niet goed is, dan zal geheel uw lichaam duister

1) Math. 6. 22 et 23.

zijn. Het zuiver oog beteekent de zuivere meening om aan God te behagen. Het duister oog beteekent de verkeerde meening, wanneer men zijne handelingen verricht uit ijdelheid of om aan zich zelve te behagen.

Is er iets schooners dan zijn leven te geven voor het geloof? en toch, zegt de H. Paulus, als iemand sterft met eene andere meening dan om aan God te behagen, zal hij niets met zijnen marteldood winnen. Maar, als zelfs de marteldood niets beteekent, wanneer die niet voor God wordt geleden, wat beteekent dan al het preeken, al het schrijven, al de inspanning van 's Heeren werklieden, ja zelfs al de gestrengheden der boetelingen, als dit alles geschiedt om den lof in te oogsten der menschen of zijn eigen goeddunken in te volgen? De profeet Aggaeus zegt: dat ook de heiligste werken, wanneer men ze niet voor God verricht, geborgen worden in een zak met scheuren *in sacculum pertusum*, 1)

1) Agg. 1. 6.

dat wil zeggen, dat zij er allen uitvallen en geen enkel er in blijft. Daarentegen, als men werkt om aan God te behagen, dan zal elk werk, hoe weinig het ook op zich zelf beteekent, meer waarde hebben dan vele werken, die zonder zuivere meening worden verricht. Wij vinden bij den H. Marcus, dat die arme in de offerkist des tempels niet meer offerde dan twee penningen, maar toch zeide de goddelijke Zaligmaker tot haar: *Vidua haec pauper plus omnibus misit.* 1) *Deze arme weduwe heeft het meest ge-offerd van allen.* De H. Cyprianus, dit verklarende zegt, dat zij meer dan alle anderen offerde, omdat zij die twee kleine geldstukken gaf met de zuivere meening om te behagen aan God.

Een der beste teekenen, waaraan men zien kan of iemand met een zuivere meening handelt, is dat hij zich niet ongeduldig maakt, wanneer zijn werk den gewenschten uitslag niet heeft. Ook is het een goed teeken, als hij na zijn

1) Marc. 12. 41.

werk volbracht te hebben, al wordt hij ook gelaakt en met ondank betaald, toch tevreden en kalm blijft. Overigens, als het zou gebeuren, dat iemand om zijn werk werd geprezen, dan moet hij zich daarover niet verontrusten uit vrees voor ijdele glorie; wanneer deze zich wil doen gelden, moet hij haar verachten en haar zeggen met den H. Bernardus: *Nec propter te coepi, nec propter te desinam*. Ik ben om U mijn werk niet begonnen, ik zal het ook om u niet laten varen.

De meening om door zijn werk meer glorie te verwerven in den hemel is goed, maar het volmaaktste is te werken om genoeg te geven aan God. Laten wij er wel van overtuigd zijn: hoe meer wij onze eigene belangen uit het oog verliezen, des te grooter zal de Heer ons geluk maken in het Paradijs. Gelukkig hij, die alleen werkt om glorie te geven aan God en om zijnen heiligen wil te volbrengen. Volgen wij de liefde na der zaligen, zij zoeken in hunne liefde tot God ook niets anders dan zijn wel-

behag
wij be
wij da
fueris
aliam

De
hetwe
in li
het
Vuln
vulne
tuorn
mijn
ooge
het
zich
God
leer
cati
omn
gij
and

1

2

3

behagen. Als wij zoo gelukkig zijn, dat wij behagen mogen aan God, wat kunnen wij dan nog meer verlangen? *Si dignus fueris agere aliquid quod Deo placet, aliam mercedem quid requiris?* 1)

De goede meening, ziedaar dat oog, hetwelk Gods hart verwondt, en het in liefde tot ons ontsteekt, gelijk Hij het zegt tot de bruid der gezangen: *Vulnerasti cor meum soror mea sponsa, vulnerasti cor meum in uno oculorum tuorum.* 2) *Gij hebt mijn hart verwond, mijne bruid, mijne zuster, met één uwer oogen.* Dat één uwer oogen beteekent het eenig doel, dat de heilige zielen zich in alles voorstellen, nl. behagen aan God. Ziedaar ook wat de Apostel zijnen leerlingen aanraadde: *Sive ergo manducatis, sive bibitis sive aliud quid facitis, omnia in gloriam Dei facite.* 3) *Hetzij gij eet, hetzij gij drinkt, hetzij gij iets anders doet, doet alles ter eere Gods.*

1) L. 2 de compunctione cord.

2) Cant. 4. 9.

3) 1 Cor. 10. 31.

werk volbracht te hebben, al wordt hij ook gelaakt en met ondank betaald, toch tevreden en kalm blijft. Overigens, als het zou gebeuren, dat iemand om zijn werk werd geprezen, dan moet hij zich daarover niet verontrusten uit vrees voor ijdele glorie; wanneer deze zich wil doen gelden, moet hij haar verachten en haar zeggen met den H. Bernardus: *Nec propter te coepi, nec propter te desinam*. Ik ben om U mijn werk niet begonnen, ik zal het ook om u niet laten varen.

De meening om door zijn werk meer glorie te verwerven in den hemel is goed, maar het volmaaktste is te werken om genoeg te geven aan God. Laten wij er wel van overtuigd zijn: hoe meer wij onze eigene belangen uit het oog verliezen, des te grooter zal de Heer ons geluk maken in het Paradijs. Gelukkig hij, die alleen werkt om glorie te geven aan God en om zijnen heiligen wil te volbrengen. Volgen wij de liefde na der zaligen, zij zoeken in hunne liefde tot God ook niets anders dan zijn wel-

beha
wij
wij
fuer
alian

D
hetv
in l
het
Vul
vuln
tuor
mijn
ooge
het
zich
God
leer
cati
omn
gij
and

1)
2)
3)

behagen. Als wij zoo gelukkig zijn, dat wij behagen mogen aan God, wat kunnen wij dan nog meer verlangen? *Si dignus fueris agere aliquid quod Deo placet, aliam mercedem quid requiris?* 1)

De goede meening, ziedaar dat oog, hetwelk Gods hart verwondt, en het in liefde tot ons ontsteekt, gelijk Hij het zegt tot de bruid der gezangen: *Vulnerasti cor meum soror mea sponsa, vulnerasti cor meum in uno oculorum tuorum.* 2) *Gij hebt mijn hart verwond, mijne bruid, mijne zuster, met één uwer oogen.* Dat één uwer oogen beteekent het eenig doel, dat de heilige zielen zich in alles voorstellen, nl. behagen aan God. Ziedaar ook wat de Apostel zijnen leerlingen aanraadde: *Sive ergo manducatis, sive bibitis sive aliud quid facitis, omnia in gloriam Dei facite.* 3) *Hetzij gij eet, hetzij gij drinkt, hetzij gij iets anders doet, doet alles ter eere Gods.*

1) L. 2 de compunctione cord.

2) Cant. 4. 9.

3) 1 Cor. 10. 31.

De eerbiedwaardige Beatrix van de Incarnatie, eerste dochter van de H. Theresia, zeide, *dat eene handeling die men voor God doet, al is zij nog zoo klein, met geen prijs ter wereld is te betalen.* En zij zeide dit met reden, want alle handelingen, die men voor God doet, zijn akten van liefde. De zuivere meening geeft aan onze geringste handelingen eene hooge waarde, zooals aan ons eten, aan ons werken, ja zelfs aan onze ontspanning, indien wij dit alles slechts doen uit gehoorzaamheid en om genoeg te geven aan God. Wij moeten daarom reeds des morgens al onze handelingen aan God toewijden; maar het is zeer aan te raden deze goede meening daarenboven nog te vernieuwen bij elk onzer handelingen in het bijzonder, althans bij de voornaamsten, zooals bij ons gebed, bij de H. Communie en de geestelijke lezing; wij moeten dan even in ons zelven keeren, evenals die heilige kluizenaar deed, welke alvorens hij een of andere handeling begon, immer zijne oogen even ten hemel sloeg en een oogenblik stil bleef staan; toen

men
deed,
zeker
wann
te b
onder
geefs
voor
lijder
zoo
Geef
dat
beste
minn
om
alles
Ik s
uw
spre
geb

men hem eens vroeg, waarom hij dit deed, antwoordde hij: *Ik leg aan om zeker doel te treffen.* En ik, mijn Jezus, wanneer zal ik beginnen U waarachtig te beminnen? Wee mij, indien ik zelfs onder mijne goede werken er te vergeefs naar een zou zoeken, dat alleen voor U was verricht! Ach heb medelijden met mij, laat niet toe, dat ik U zoo ellendig diene tot aan mijnen dood. Geef mij uwe hulp, opdat ik het leven, dat mij nog overblijft, tot niets anders bestede dan om U te dienen, U te beminnen. Geef, dat ik alles overwinne om genoeg te geven aan U, en dat ik alles verrichtte om aan U te behagen. Ik smEEK het U door de verdiensten van uw heilig lijden. O mijne groote voor-spreekster Maria, verkrijg mij door uwe gebeden die genade.

§ 35.

**VERZUCHTINGEN
NAAR HET HEMELSCH VADERLAND.**

Gelukkig hij, die de zaak zijner zaligheid tot een gelukkig einde brengt, en als hij dit oord van ballingschap verlaat, mag binnengaan in het hemelsch Jeruzalem, om zich daar te verheugen in dien immer blijden dag, vrij van alle kweeling en van alle vrees, dat eindeloos geluk ooit te zullen verliezen.

Dies peregrinationis meae centum et triginta annorum sunt, parvi et mali. 1)
De dagen van mijnen pelgrimstocht zijn weinige en booze. Zoo sprak eens de

1) Gen. 47. 9.

aartsvader Jacob. Hetzelfde kunnen ook wij zeggen, wij arme pelgrims, die hier op aarde voortdurend de kwellingen onzer ballingschap verduren, door bekoringen ter neer gedrukt, door onze hartstochten benauwd, gepijnigd door allerlei ellenden, maar vooral door de gevaren, waaraan onze eeuwige zaligheid blootstaat. Dit alles moet ons herinneren, dat het hier niet ons vaderland is, maar een oord van ballingschap, waar God ons slechts doet verblijven, opdat wij er ons door te lijden het groote geluk zouden waardig maken van eenmaal te mogen binnengaan in het vaderland der zaligen.

Alzoo, reeds in dit leven aan deze aarde onthecht, moeten wij immer verzochten naar het Paradijs. O Heer, moeten wij zeggen, wanneer zal het zijn, dat ik mij van al die benauwdheden zal bevrijd zien, dat ik om niets meer zal denken dan om U te beminnen en U te verheerlijken? Wanneer zal het zijn, dat Gij mij, naar het woord des Apostels, alles zult zijn in alles: *Ut sit*

Deus omnia in omnibus. 1) Wanneer zal ik mij verheugen in dien blijvenden vrede, beveiligd tegen alle kwelling en alle gevaar van verloren te gaan? O mijn God, wanneer zal ik geheel verslonden zijn in U, wanneer uwe oneindige schoonheid van aanschijn tot aanschijn en zonder sluier aanschouwen? In een woord, o mijn Schepper, wanneer zal het mij gegeven zijn U zoo geheel te bezitten, dat ik tot U zal kunnen zeggen: Mijn God, nu kan ik U niet meer verliezen.

Doch nu, o Heer, nu Gij mij nog ziet rondzwerven als een arme balling in dit vijandelijk land, waar ik onophondelijk moet leven in inwendigen strijd, o help mij dan met uwe genade, troost mij op dezen zoo bitteren pelgrimstocht. Ik zie wel is waar, dat van al hetgeen de wereld mij aanbiedt, niets in staat is mij gelukkig te maken, maar toch, als uwe hulp mij ontbreekt, vrees ik dat de aardsehe genoegens mij nog zullen neertrekken in een afgrond.

1) Cor. 15. 28.

Mij
van
aan
mij v
geluk
neigin
maar
nenst
zou v
met
te be
vlees
beha
zinne
uitro
rabit
mens
allee
met
kwel
mih
W
licha

1)

2)

Mij alzoo verbannen ziende in dit dal van tranen, zou ik ten minste immer aan U willen denken, o mijn God, en mij willen verheugen over het oneindig geluk, dat Gij geniet; doch de booze neigingen van mijne zintuigen verheffen maar al te vaak hare stem in mijn binnenste en brengen mij in verwarring. Ik zou willen, dat al de vermogens mijner ziel met niets anders bezig waren dan met U te beminnen en U te bedanken; maar het vleesch wil mij met geweld trekken om behagen te nemen in de genoegens der zinnen, zoodat ik met den H. Paulus moet uitroepen: *Infelix ego homo, quis me liberabit de corpore mortis hujus.* 1) Ik arme mensch, die immer moet strijden, niet alleen met vijanden buiten mij, maar ook met mijzelven, zoodat ik een last en een kwelling voor mij zelven ben, *factus sum mihi metipsi gravis.* 2)

Wie dan zal mij bevrijden van het lichaam dezes doods, d. i. van het ge-

1) Rom. 7. 24.

2) Job. 7. 20.

vaar om in zonde te vallen, waarvan de vrees alleen mij als een voortdurende dood is, die mij pijnigt en niet ophoudt mij te pijnigen mijn geheele leven lang? *Deus ne elongeris a me, Deus meus, in auxilium meum respice.* 1) Mijn God verwijder U van mij niet, want als Gij U van mij verwijderd vrees ik U te beledigen; maar kom mij veeleer immer nader met uwe machtige hulp, m. a. w. help mij immer, opdat ik den aanvallen mijner tegenstanders kunne weerstaan. De Koninklijke profeet zegt mij, dat Gij nabij zijt, dat wil zeggen het heilig geduld verleent aan allen die bedrukt van harte, d. i. inwendig bedroefd zijn. *Juxta est Dominus iis, qui tribulato sunt corde.* 2) Sta mij dan ter zijde, o mijn beminde Zaligmaker, en geef mij het geduld, dat ik zoozeer behoef om al die moeielijkheden, waardoor ik gekweld word, te boven te komen. Hoe dikwijls gebeurt het niet, dat ik mij tot het

1) Ps. 70. 12.

2) Ps. 33. 19.

gel
ged
mij
stro
ged
U
die
te
gro
vin
in
O
die
ik
Er
ser
ned
zoe
van
rug
qua
mij
Zoe
mij

gebed begeef, maar dat allerlei lastige gedachten mijne aandacht aftrekken, en mij met duizenderlei beuzelarijen verstrooien. Geef Gij mij kracht om al die gedachten te verdrijven als ik mij met U onderhoud, en al de kwade neigingen, die mijne vereeniging met U beletten, te kruisigen. Neem ook, bid ik U, dien grooten tegenzin weg welken ik ondervind om hetgeen met mijne eigenliefde in strijd is, in vrede aan te nemen. O huis van mijnen God, bereid voor die Hem beminnen, naar u verzucht ik van uit deze aarde van ellende. *Erravi sicut ovis, quae periit, quaere servum tuum.* 1) O beminde Herder, die nedergedaald zijt om de schaapjes te zoeken, die verloren waren, zie een daarvan ben ik, want ik heb U ellendig den rug gekeerd en mij in het verderf gestort; *quaere servum tuum.* Heer, zoek mij, wil mij niet verlaten, gelijk ik verdiend heb. Zoek mij, help mij, neem mij op en houd mij goed vast op uwe schouders, opdat ik

1) Ps. 118. 176.

U toch nooit wederom verlate. Op hetzelfde oogenblik, dat ik vol verlangen ben naar het Paradijs, wil de booze vijand mij verschrikken met de gedachtenis mijner zonden; maar de aanblik van U, mijn gekruiste Jezus, vertroost mij en versterkt mij in de hoop, dat ook ik U eenmaal zonder sluier zal mogen be-
minnen in uw zalig rijk.

O Koningin van het Paradijs, houd vol mijne voorspraak te wezen. Het bloed van Jezus Christus en uwe voorspraak geven mij de vaste hoop, dat ik zalig zal worden.

VERZUCHTING NAAR HET PARADIJS.

Schoon vaderland, waar onze liefde
Met eeuwge liefde wordt beloond,
En waar uw God zich zonder sluier
In 't volle van zijn luister toont ;
Ach, dat ook ik daar opgetogen,
Gods aanschijn zal aanschouwen mogen,
Hoe lang nog toeft die blijde stond ?
Hoe lang, hoe lang ? o van 't verzuchten
Gaat reeds mijn ziel ten hemel vluchten. *

*

SOSPIRI AL PARADISO.

Patria bella, ove al amore
In mercede amor si da,
E l'amabil tuo Signore
Senza vel mirar si fa ;
Di venir un giorno anch'io
A vedere in te il mio Dio
Quando dato mi sarà ?
Quando, quando, suspirando
L'alma mia per te s'en va.

De Goddelijke Liefde.

§ 1.

HOEZEER GOD ONZE LIEFDE VERDIENT.

God is de volheid van alle genade, van alle goed, van alle volmaaktheid.

God is oneindig, God is eeuwig, God is onmetelijk, God is onveranderlijk.

God is machtig, God is wijs, God is voorzichtig.

God is rechtvaardig.

God is barmhartig, God is heilig, God is schoon.

God is heerlijk, God is rijk, God is alles, en daarom verdient Hij liefde en groote liefde.

God is oneindig; aan allen geeft Hij, en van niemand ontvangt Hij. Wij hebben al wat wij hebben van God; maar God, Hij heeft niets van ons: *Deus meus es tu, quoniam bonorum meorum non eges.* 1)

God is eeuwig, Hij heeft altijd bestaan, en altijd zal Hij bestaan. Wij, wij tellen de jaren en de dagen van ons aanzijn. Maar God kent geen begin, en Hij zal ook nooit een einde hebben. *Tu autem idem ipse es et anni tui non deficient.* 2)

God is onmetelijk, en door zijn wezen zelf tegenwoordig op alle plaatsen. Wanneer wij op de eene plaats zijn, kunnen wij niet tevens zijn op een andere. Maar God is op alle plaatsen: in den hemel op aarde, in de zee, in de afgronden, zoowel buiten als in ons. *Quo ibo a spiritu tuo, et quo a facie tua fugiam? Si ascendero in coelum, tu illic es; si descendero in infernum, ades.* 3)

God is onveranderlijk; al wat zijn heilige wil eens van eeuwigheid heeft

1) Ps. 15. 2.

2) Ps. 101. 28.

3) Ps. 138. 7. 8.

besloten, dit is en blijft zijn wil altijd.
Ego Dominus, et non mutor. 1)

God is machtig, en tegenover God is alle macht der schepselen zwakheid.

God is wijs, en tegenover God is alle wijsheid der schepselen dwaasheid.

God is alwetend, en tegenover God is alle wetenschap der schepselen onwetendheid.

God is rechtvaardig, en tegenover God is de grootste rechtvaardigheid der menschen gebrekkig: *Et in angelis suis reperit pravitatem.* 2)

God is vol barmhartigheid, en tegenover God is alle goedertierenheid der schepselen onvolmaakt.

God is heilig, en tegenover God schiet de heiligheid der schepselen, hoe heldhaftig ook, eindeloos veel te kort. *Nemo bonus nisi solus Deus.* 3)

God is schoon, o hoe schoon is God! Bij Gods schoonheid is al der schepselen schoonheid niets.

1) Mal. 3. 6.

2) Job 4. 18.

3) Luc. 18. 19.

God is heerlijk, en tegenover God is al de glans der schepselen, zelfs der zon, duisternis.

God is rijk, en tegenover God is alle rijkdom der schepselen armoede.

God is alles, en bij God vergeleken zijn alle schepselen, zelfs het hoogste, het verhevenste, het bewonderenswaardigste, ja allen te zamen, niets: *Omnes tamquam nihilum ante te.* 1) En daarom verdient Hij liefde, en eene groote liefde.

O ja, God verdient zóó veel liefde, dat alle engelen en alle heiligen van het Paradijs nooit anders doen, en gedurende de geheele eeuwigheid nooit anders zullen doen dan God beminnen.

Het is hun liefde tot God, waardoor zij eeuwig gelukkig zijn.

O ja, God verdient zoo veel liefde, dat Hij zelf genoodzaakt is zich oneindiglijk te beminnen. En in die liefde, zoo noodzakelijk en zoo zoet tevens, welke God zich zelve toedraagt, daarin bestaat

1) Ps. 38. 6.

zijn hoogste geluk! en zouden dan wij Hem niet beminnen?

Hoe beminden de heiligen Hem?

De H. Franciscus Xaverius opende zijne kleederen en wierp zich ter aarde, den aandrang zijner liefde niet kunnende betoomen.

De H. Stanislaus Kostka ontblootte zich de borst, en liep naar de fonteinen om zich met water te verkoelen.

De H. Philippus Nerijs kreeg door den gloed zijner liefde een merkbare uitzetting van het hart.

De H. Franciscus van Sales zeide: Indien ik wist, dat er in mijn hart ook maar een klein vezeltje ware, dat niet geheel doortrokken was van de goddelijke liefde, ik zou het er aanstonds willen uitrukken, en het heel verre van mij wegwerpen.

En de H. Catharina van Siena, de H. Theresia, de H. Maria Magdalena de Pazzi en andere zielen heilig gelijk zij, vervielen dikwijls in heiligen waanzin, waren soms geheel buiten zich zelven door de hevigheid der goddelijke liefde.

Ja
met
doo
terv
gev
won
bem
ben
V
min
wei
He
der
een
O
god
lijk
min
een
u i
dan
lie
gro
len
he

Ja de H. Maria Magdalena de Pazzi, met zoo groote liefde nog niet tevreden, doorliep soms schreiend haar klooster, terwijl zij om aan haar hart lucht te geven met luider stemme riep : *de liefde wordt niet bemind, de liefde wordt niet bemind*. En zouden dan wij Hem niet beminnen?

Weet gij waarom wij Hem niet beminnen? Omdat wij Hem slechts zoo weinig kennen. De heiligen beminden Hem zoozeer, omdat zij Hem beter kenden dan wij. Trachten ook wij Hem dan een weinig beter te kennen.

Overwegen wij van tijd tot tijd zijne goddelijke eigenschappen, zijne goddelijke volmaaktheden, werpen wij ten minste van tijd tot tijd met ons verstand een enkelen blik op Hem, gelijk ik het u in deze bladzijden heb voorgedaan, en dan zal ook in onze harten de goddelijke liefde ontbranden.

Het is een groote gunst dat een zoo groote God zich door ellendige schepse-len, gelijk wij zijn, laat beminnen, maar het is te gelijk zijn zoet gebod.

Toen God op den kruin van Sinaï aan Mozes zijn wet gaf, was het eerste gebod dat God Hem oplegde: *Diliges Dominum Deum tuum*. 1) Gij zult den Heer uwen God beminnen: *Ex toto corde tuo*: Uit geheel uw hart; *Ex tota anima tua*: Uit geheel uwe ziel; *Ex tota fortitudine tua*: uit al uwe krachten. God beval hem die woorden eerst goed in zijn eigen hart te prenten: *Eruntque verba haec in corde tuo*, en ze daarna bekend te maken aan het volk van Israël: *Et narrabis ea filiis Israël*. Welaan dan, laten wij God beminnen, gelijk Hij verdient; vervullen wij volmaakt dat groote en zoete gebod door Hem zelven gegeven. Het is het grootste en eerste gebod van de geheele wet. *Hoc est maximum et primum mandatum*. 2) Laten wij in de vervulling van dat gebod leven, in de vervulling van dat gebod sterven.

1) Deut. 6. 5—7.

2) Luc. 12. 49.

§ 2.

HOEZEER GOD ONZE LIEFDE VERLANGT.

1. mdat God ons vurig bemint verlangt Hij vurig, dat ook wij Hem beminnen. Niet alleen daarom heeft Hij ons tot zijne liefde opgewekt door die herhaalde uitnoodigingen in de H. Schrift, en door zoovele weldaden, zoowel in het algemeen als in het bijzonder; maar Hij heeft ons daarenboven door een uitdrukkelijk gebod tot zijne liefde willen verplichten: Hij bedreigt een ieder die Hem niet bemint, met de hel, en belooft het Paradijs aan die Hem beminnen. God wil dat allen zalig worden, en dat niemand

verloren gaat, gelijk de H. Paulus en de H. Petrus allerduidelijkst leeren: *Omnes homines vult salvos fieri.* 1) *Patienter agit propter vos, nolens aliquos perire; sed omnes ad poenitentiam reverti.* 2) Maar als God allen zalig wil, waarom heeft Hij dan de hel geschapen? Hij heeft de hel geschapen, niet om ons verdoemd te zien gaan; maar opdat wij Hem zouden beminnen. Als God de hel niet had geschapen, wie ter wereld zou Hem dan beminnen? Als nu zelfs, nu de hel bestaat, toch het grootste gedeelte der menschen liever verdoemd wil gaan dan God beminnen, wie dan (ik herhaal het) zou Hem beminnen als er geen hel was? Daarom heeft God hen, die Hem niet beminnen met een eeuwige straf bedreigd, opdat zij, die Hem niet willen beminnen uit vrije keuze, Hem ten minste zouden beminnen als uit dwang, gedrongen door hun vrees voor de hel.

1) 1 Tim. 2. 4.

2) 2 Petri 3. 9.

2. O mijn God! hoe vereerd, hoe gelukkig zou zich een mensch gevoelen, die zich door zijnen koning hoorde zeggen: *Bemin mij, want ik bemin u.* Een vorst dezer wereld zou zich wel wachten zoover af te dalen, dat hij aan een onderdaan om zijne liefde zou vragen; maar God, die eene oneindige goedheid is, de Heer van het heelal, oneindig machtig en oneindig wijs, in één woord, die eene oneindige liefde verdient; een God die ons met zijne geestelijke en tijdelijke gaven heeft verrijkt, Hij acht het niet beneden zich ons te vragen om onze liefde, Hij vermaant en beveelt ons Hem te beminnen, en toch kan Hij het niet verkrijgen. Wat anders vraagt Hij van een ieder onzer dan bemind te worden? *Quid Dominus Deus petit a te, nisi ut timeas Dominum Deum tuum... et diligas eum.* 1) Tot dit doeleinde kwam zelfs de Zoon Gods op aarde met ons verkeer, gelijk Hij zelf het zeide: *Ignem veni mittere in terram, et quid*

1) Deut. 10. 12.

volo nisi ut accendatur. 1) *Ik ben een vuur op aarde komen brengen, en wat wil ik anders dan dat het ontstoken worde.* Men lette op die woorden: *et quid volo nisi ut accendatur: wat wil ik anders dan dat het ontstoken worde;* het is (zegt de H. Thomas) als kon God, die in zich zelve een oneindig geluk bezit, niet gelukkig zijn zonder zich bemind te zien door ons: *Quasi sine te beatus esse non posset.*

3. Wij kunnen er dus niet aan twijfelen, God bemint ons, en bemint ons vurig, en omdat Hij ons vurig bemint, wil Hij dat wij Hem beminnen uit geheel ons hart. Daarom zegt Hij tot een ieder van ons: *Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo.* 2) *Gij zult den Heer uwen God beminnen uit geheel uw hart,* en Hij voegt er bij: *Eruntque verba haec in corde tuo... et meditaberis in eis sedens in domo tua, et ambulans in itinere, dormiens atque consurgens: et ligabis ea quasi signum in*

1) Luc. 12. 49.

2) Deut. 6. 5.

manu tua, eruntque et movebuntur inter oculos tuos: scribesque ea in limine et ostiis domus tuae. 1) Die woorden zullen gegrift staan in uw hart, gij zult er op nadenken, terwijl gij gezeten zijt in uw huis, en terwijl gij wandelt langs den weg, bij uw slapen en bij uw ontwaken, gij zult ze ter herinnering binden aan uwe hand, zij zullen hangen en heen en weer gaan tusschen uwe oogen, gij zult ze schrijven op den dorpel en de deuren van uw huis.

Al deze woorden geven te kennen, welk een vurig verlangen God heeft om door een ieder van ons bemind te worden. Hij wil dat die woorden: *Gij zult den Heer uwen God beminnen uit geheel uw hart*, zullen gegrift staan in ons hart, en opdat wij ze nimmer zouden vergeten, wil Hij, dat we er op nadenken, hetzij we in huis zijn, of wandelen langs de wegen, hetzij we slapen gaan, of uit den slaap opstaan. Hij wil dat wij ze als een herinneringsteeken gebonden

1) Ibid.

hebben aan onze handen, opdat, waar wij ons ook bevinden, die woorden ons immer voor oogen zullen staan; van daar ook dat de Farizeën, die dit gebod letterlijk verstonden, die woorden, gelijk de H. Mattheus schrijft, op perkamenten in de rechterhand en op het voorhoofd droegen. 1)

O zalige schicht, roept de H. Gregorius van Nyssa uit, *die, als zij het hart binnendringt, ook tevens God er binnen brengt: Beata sagitta, quae simul in cor adducit sagittarium Deum!* Wanneer God, wil die heilige Vader zeggen, een pijl van liefde afschiet op eene ziel, d. w. z. wanneer Hij die ziel op bijzondere wijze verlicht, haar zijne goedheid doet kennen en zijn verlangen om door haar bemind te worden, op datzelfde oogenblik komt ook God met dien pijl van liefde mede, want Hij, die den pijl afschiet is tevens de liefde zelve. *Quoniam Deus caritas est.* 2) Gelijk

1) Matth. 23. 51.

2) 1 Joa. 4. 8.

verder de pijl in het hart, dat hij getroffen heeft blijft steken, zoo God eveneens; want als Hij eene ziel wondt met zijne liefde, dan komt Hij daar binnen, om immer met die ziel vereenigd te blijven. O menschen, zijn wij er toch van overtuigd: God alleen bemint ons met ware liefde; de liefde van onze ouders, van onze vrienden en van al degenen die zeggen dat zij ons beminnen, slechts hen uitgezonderd, die ons alleen om God beminnen, dat alles is geen ware liefde, het is een baatzuchtige liefde, zij beminnen ons om een of andere beweegreden van eigenbelang. Ja mijn God, ik weet het, Gij alleen bemint mij, Gij alleen verlangt mijn geluk, niet uit eigenbelang maar alleen uit goedheid, alleen om de liefde, die Gij mij toedraagt; en ik ondankbare, ik heb aan niemand zooveel misnoegen, zooveel bitterheid veroorzaakt als aan U, die mij zoozeer bemind hebt. Mijn Jezus, gedoog niet dat ik U nog langer ondankbaar zij. Gij hebt mij zoo oprecht bemind, ook ik wil

U oprecht beminnen al den tijd die mij nog overblijft. *Mijne liefde*, zoo verzucht ik tot U met de H. Catharina van Genua, *geene zonde meer, geene zonde meer*; U alleen wil ik beminnen, niets anders.

5. Eene ziel, zegt de H. Bernardus, die haren God waarlijk bemint, *non potest velle nisi quod Deus vult*, het is haar niet mogelijk iets anders te willen dan wat God wil. Bidden wij den Heer dat Hij ons toch wonde met zijne liefde, want eene ziel, die door de liefde gewond is, denkt er niet aan, ja is niet in staat iets anders te willen dan wat God wil, zij maakt zich los van alle begeerten harer eigenliefde. En die onthechting, gepaard met een algeheele overgave van zich zelve aan God, is de schicht waarmede de ziel op hare beurt het hart van God verwondt, gelijk Hij zelf verklaart, als Hij zegt tot de bruid der gezangen: *Vulnerasti cor meum, soror mea sponsa*. 1) *Gij hebt mijn hart verwond, mijne zuster, mijne bruid*.

1) Cant. 4. 9.

6.
welk
omtr
lari
hij,
War
eeni
rich
haar
zich
als
ziel
geh
hou
ning
Zij
voo
en
lief

I
wil
I
ik
nee

6. Hoe schoon is de uitdrukking, van welke de H. Bernardus zich bedient omtrent dit zelfde punt: *Discamus jaculari corda in Deum*. Leeren wij, zegt hij, onze harten af te schieten op God. Wanneer eene ziel zich geheel, zonder eenig voorbehoud aan God overgeeft, dan richt zij in zekeren zin als een schicht haar hart op het Hart van God, hetwelk zich dan aanstonds gewonnen geeft, en als de gevangene wordt van die onthechte ziel. Ziedaar wat de zielen, die zich geheel aan God hebben gegeven, onophoudelijk bij al hare gebeden in beoefening brengen: *Jaculantur corda in Deum*. Zij geven zich geheel aan God, en doen dit voortdurend op nieuw met de volgende en andere dergelijke verzuchtingen van liefde:

Deus meus, et omnia. Mijn God, ik wil U alleen en niets anders.

Heer, ik geef mij geheel aan U, en als ik mij niet weet te geven zooals het behoort, neem Gij zelf mij dan.

O mijn Jezus, wien toch zou ik be-

minnen, als ik U niet bemin, die voor mij gestorven zijt?

Trahe me post te: Mijn Zaligmaker, hef mij op uit het slijk mijner zonden, en trek mij met U mede.

Bind mij, Heer, hecht mij vast met de ketenen uwer liefde, opdat ik U nooit meer verlate.

Ik wil geheel de uwe zijn. Heer, hebt Gij mij verstaan? ik wil geheel de uwe zijn, geheel de uwe.

Wat zou ik anders verlangen dan U, mijne liefde, mijn al?

Daar Gij mij geroepen hebt tot uwe liefde, geef mij dan ook de kracht om U welgevallig te zijn, gelijk Gij dit verlangt.

Wien toch zou ik beminnen tenzij U, die eene oneindige goedheid zijt, waardig, dat men U oneindig beminne.

Gij hebt mij het verlangen gegeven om geheel de uwe te zijn, welaan, voltrek uw werk.

Wat anders zou ik op deze aarde verlangen, dan U, die het opperste goed zijt?

Ik geef mij geheel, zonder voorbehoud,

aan
krach
te zij
Ik
om
gans

W
verhe
7.

die
meus
zich
gehe
zelve
eigen
aldu
spre
H.
hel
kon

1)

aan U; o neem mij aan en geef mij
kracht, om U tot den dood toe getrouw
te zijn.

Ik wil U veel beminnen in dit leven
om U veel te beminnen gedurende de
gansche eeuwigheid.

Gij, Jezus zijt mijn troost, mijn leven,

Gij, 't eenigst, wat mijn ziele vraagt;

'k Heb mij geheel aan U gegeven,

Doe maar met mij wat U behaagt.

Wie dit versje van harte uitspreekt,
verheugt het paradijs.

7. Gelukkig in één woord, de ziel,
die in waarheid zeggen kan: *Dilectus
meus mihi et ego illi*. 1) Mijn God heeft
zich geheel gegeven aan mij, en ik heb mij
geheel gegeven aan Hem, ik behoer mij
zelven niet meer toe, ik ben geheel het
eigendom van mijnen God. Iemand, die
aldus uit de oprechtheid zijns harten
spreekt, hij is ten volle bereid, zegt de
H. Bernardus, om veeleer de pijnen der
hel te omhelzen (als hij die omhelzen
kon zonder zich te scheiden van God)

1) Cant. 2. 16.

dan zich ook maar een enkel oogenblik van God gescheiden te zien: *Tolerabilius ei esset gehennam tolerare, quam recedere ab illo*, het zijn de eigen woorden van den Kerkvader. O welk een heerlijke schat is de schat der goddelijke liefde! Gelukkig, alwie dien schat bezit! laat hij alle zorg aanwenden, alle middelen gebruiken om dien schat te bewaren en te vermeerderen; en die hem nog niet bezit, laat hij geen middel onbeproefd laten om hem te verkrijgen. Zien wij thans welke middelen het noodzakelijkste en het geschiktste zijn om dien schat der goddelijke liefde te verkrijgen en te bewaren.

III.

MIDDELEN OM DE GODDELIJKE LIEFDE TE VERKRIJGEN.

1.

Het eerste middel is zich ontdoen van de genegenheden dezer wereld. In een hart, dat vol is van de wereld, is voor de liefde Gods geen plaats; hoe meer het hart wordt ingenomen door de wereld, in des te geringer mate heerscht er de goddelijke liefde. Wie derhalve zijn hart vervuld wil zien van de goddelijke liefde moet zijn best doen de geheele wereld er uit te verdrijven. Om heilig te worden moeten wij den H. Paulus navolgen, die om de liefde van Christus te winnen al de goederen dezer wereld verachtte als drek. *Arbitror omnia ut stercora,*

ut Christum lucrifaciam. 1) O bidden wij den H. Geest, dat hij ons in zijne heilige liefde doe ontvlammen, dan zullen ook wij die goederen leeren verachten, en al de rijkdommen, al de genoegens, al de eer en waardigheden dezer wereld, waarvoor helaas het grootste gedeelte der menschen verloren gaat, wij zullen ze beschouwen als ijdelheid, als rook en slijk. O, wanneer de goddelijke liefde een hart binnenkomt, dan acht zij al hetgeen de wereld hoogschat, voor niets meer: *Si dederit homo omnem substantiam domus suae pro dilectione, quasi nihil despiciet eam.* 2) Wanneer een huis, zegt de H. Franciscus van Sales, in brand geraakt, dan werpt men al de goederen het venster uit; de heilige wil zeggen: wanneer het hart ontstoken is door de goddelijke liefde, dan zal de mensch zich zonder preeken en zonder vermaningen van zijnen geestelijken vader, uit eigen beweging trachten te ontdoen van de aardse goederen, van

1) Phil. 3. 8.

2) Cant. 8. 7.

de ee
dinge
willen
rina
bemi
Gods
te be

He
die
hare
dezer
God
Oh
dimi
den
gelij
Amo
wil
deel
het
God
verl
Her

1)

de eer, van de rijkdommen en van alle dingen dezer wereld, en niets anders meer willen beminnen dan God. De H. Catharina van Genua zeide, dat zij God niet beminde om zijne gaven, maar dat zij Gods gaven beminde om God zelven meer te beminnen.

Het is, zegt Gilbertus, voor een ziel die God bemint, pijnlijk en ondragelijk hare liefde tusschen God en de dingen dezer wereld te verdeelen, en tegelijk God en de schepselen te beminnen: *Oh quam durum est amanti animum dimidiare cum Christo et mundo.* 1) Van den anderen kant, is de goddelijke liefde gelijk de H. Bernardus zegt, baatzuchtig: *Amor insolens est*, baatzuchtig, want God wil in een hart, dat Hij bemint, geen deelgenooten in de liefde; maar Hij wil het geheel en al voor zich. En eischt God misschien te veel, wanneer Hij verlangt dat de ziel niets anders dan Hem beminne? Neen, antwoordt de

1) Serm. 11. in Cant.

H. Bonaventura: *Summa diligibilitas unice amari debet*. Eene oneindige beminnelijkheid, eene oneindige goedheid, gelijk God, die eene oneindige liefde verdient, met recht vordert Hij alleen te staan, waar het de liefde geldt van een hart, dat Hij juist geschapen heeft, opdat het Hem zou beminnen; en vooral daar die God van goedheid om dat hart toch maar alleen te bezitten, zich geheel voor hetzelfde heeft prijs gegeven. *Totus in meos usus expensus*, zeide de H. Bernardus, sprekende van de liefde die Jezus Christus hem had toegedragen: *Hij heeft zich geheel ten dienste gesteld aan mijn geluk*. Hetzelfde kan ook ieder van ons zeggen, daar Jezus Christus voor een ieder van ons geheel zijn leven en al zijn bloed heeft opgeofferd aan het kruis en ons daarenboven na zijnen dood, in het H. Sacrament zijn lichaam en bloed, zijne ziel, ja geheel zich zelve heeft nagelaten, om de spijs en de drank te worden onzer zielen, en zich met een ieder van ons te kunnen vereenigen.

O hoe gelukkig is de ziel, die tot

dien hoogen graad van liefde geraakt, dat zij, gelijk de H. Gregorius schrijft, een walg heeft van alles, wat haar niet spreekt van God, het eenige voorwerp harer liefde. *Intolerabile est quidquid non sonat Deum quem intus amat.* 1) Wij moeten daarom zorgen nooit gene- genheid te koesteren voor de schepselen, want zij zouden ons een gedeelte ont- rooven van de liefde, die God geheel voor zich verlangt. Ja, al is die gene- genheid ook vrij van zonde, gelijk bijv. onze genegenheid voor bloedverwanten of vrienden, bedenken wij evenwel wat de H. Philippus Nerus zegt: dat wij al de liefde, die wij aan de schepselen schenken, ontnemen aan God.

Wij moeten ons daarom maken tot een gesloten tuin, gelijk de Heer de gewijde bruid der gezangen noemde: *Hortus conclusus soror mea sponsa.* 2) *Een gesloten tuin*, zoo heet iedere ziel, die de deur haars harten sluit voor alle

1) Lib. 2. Mor. c. 2.

2) Cant. 4. 12.

genegenheid tot aardsche zaken. Wanneer derhalve een schepsel ons hart wil binnenkomen en er ook een plaats wil hebben, dan moeten wij het beslist den toegang weigeren, en daarop ons tot Jezus Christus wendend zeggen: O mijn Jesus, Gij alleen zijt mij genoeg; ik wil niets anders beminnen dan U. *Deus cordis mei, et pars mea Deus in aeternum*. Mijn God, Gij moet de eenige Heer zijn van mijn hart, Gij mijne eenige liefde. En daarom, laten wij nooit ophouden God te bidden, dat Hij ons toch de genade schenke zijner zuivere liefde. Want, zegt de H. Franciscus van Sales, de zuivere liefde Gods verteert alles wat niet God is, en doet alles overgaan in liefde.

2.

Het tweede middel om de goddelijke liefde te verkrijgen is de overweging van het lijden onzes Heeren Jezus Christus. Hiervoor kan men het boek lezen dat ik onlangs heb uitgegeven onder den titel: *Overwegingen over het lijden van Jezus*

Christus; daar zal men eene uitvoerige beschouwing vinden van de pijnen, welke onze goddelijke Verlosser in zijn lijden verduurd heeft. Het is zeker, als Jezus Christus op de wereld zoo weinig bemind wordt, dan is dit het gevolg van de nalatigheid en ondankbaarheid der menschen, waardoor het hun te veel is, ook maar nu en dan, eens te beschouwen, wat Jezus Christus al voor ons heeft geleden, en met welke liefde Hij dit voor ons heeft geleden. *Stultum visum est hominibus* (schrijft de H. Gregorius), *Deum pro nobis mori*. Het schijnt, zegt de H. Gregorius, eene dwaasheid, dat een God heeft willen sterven om ons ellendige slaven zalig te maken, en echter, het is een punt van ons geloof, dat God dit heeft gedaan. *Dilexit nos et tradidit semetipsum pro nobis*. 1) Ja, Hij heeft al zijn bloed willen vergieten om daarmede onze zonden af te wasschen, *Dilexit nos et lavit nos a peccatis nostris in sanguine suo*. 2)

1) Eph. 5. 2.

2) Ap. 1. 5.

O mijn God, roept hier de H. Bonaventura uit, Gij hebt mij zoozeer bemind, dat Gij uit liefde tot mij u zelven als het ware gehaat hebt: *In tantum me diligis, Deus meus, ut te odisse videaris.* 1) Maar hiermede nog niet tevreden wilde hij daarenboven zelf onze spijs worden in de H. Communie: God heeft zich zoo voor ons vernederd, zegt de engelachtige H. Thomas, over het H. Sacrament sprekende, dat het schijnt als was Hij onze slaaf en als waren wij zijn God. *Quasi esset servus eorum et quilibet eorum esset Dei Deus.* 2)

Ziedaar waarom de apostel uitriep: *Charitas enim Christi urget nos.* 3) De liefde, die Jesus Christus ons betoond heeft, zegt de H. Paulus, zij dringt ons, ja noodzaakt ons in zekeren zin Hem te beminnen. O mijn God, wat doen de menschen niet uit liefde tot een schepsel, waarvoor zij genegenheid opvatten? en een God van oneindige goedheid, van

1) S. Bonav. in stim amor.

2) S. Thom. opusc. de S. Euch.

3) 2 Cor. 5. 14.

onei
ieder
een
Wel
die
nisi
Wat
ik
een
en
moet
en v
kun
is he
Jezu
aan
dan
voet
uit
trok
uit
N
eene
zoo

oneindige schoonheid, een God die voor ieder van ons heeft willen sterven op een kruis, Hij wordt zoo weinig bemind! Welaan volgen wij allen den Apostel na, die uitriep: *Mihi autem absit gloriari, nisi in cruce Domini nostri Jesu Christi.* 6) Wat grooter glorie, sprak de apostel, kan ik op deze wereld verlangen, dan dat een God, uit liefde tot mij, zijn bloed en zijn leven gegeven heeft? Ditzelfde moet een ieder zeggen, die geloof heeft; en wie dan die geloof heeft zou iets anders kunnen beminnen dan God! O God, hoe is het mogelijk, dat eene ziel den gekruisten Jezus beschouwt, Hem daar ziet hangen aan drie nagelen, zonder eenigen steun dan de wonden zelve zijner handen en voeten, stervende van louter smart, alleen uit liefde tot ons, en zich dan niet getrokken gevoelt, ja genoodzaakt ziet Hem uit al hare krachten te beminnen?

Neen, ik kan mij niet voorstellen, dat eene ziel, die geloof heeft, al is zij nog zoo koud in de goddelijke liefde, on-

1) Gal. 6. 14.

gevoelig kan blijven en niet gedrongen wordt Jezus Christus te beminnen, wanneer zij ook slechts een oogenblik met aandacht beschouwt wat de H. Schriften van de liefde zeggen, ons door Jezus Christus betoond in zijn lijden en in het Allerheiligst Sacrament des altaars. Betreffende het lijden zegt Isaias: *Vere languores nostros ipse tulit et dolores nostros ipse portavit.* 1) *Waarlijk Hij heeft onze pijnen op zich genomen en Hij heeft onze smarten gedragen.* En in het volgend vers zegt hij: *Ipse autem vulneratus est propter iniquitates nostras, attritus est propter scelera nostra.* *Hij is gewond om onze boosheden, Hij is verbrijzeld om onze misdaden.* Alzoo is het een punt van ons geloof, dat Jezus Christus al die pijnen en smarten zelf heeft willen verduren, om er ons, die ze verdiend hadden, van te bevrijden. En waarom anders heeft Hij dit gedaan, tenzij gedreven door de liefde, die Hij ons toedroeg? *Christus*

1) Is. 53. 4.

dile
nob
Joa
nos
V
Jez
bij
hoc
dit
plaa
bibi
ego
mijn
in
heer
het
te
bloo
ter
zijn
Sacr

1)
2)
3)
4)

dilexit nos et tradidit semetipsum pro nobis 1) zegt de H. Paulus, en de H. Joannes zegt: *Qui dilexit nos et lavit nos a peccatis nostris in sanguine suo.* 2)

Wat nu het H. Sacrament aangaat, Jezus Christus zelf zeide tot ons allen bij de instelling: *Accipite et manducate: hoc est corpus meum* 3) *Neemt en eet, dit is mijn lichaam.* En op eene andere plaats: *Qui manducat meam carnem et bibit meum sanguinem in me manet et ego in illo.* 4) *Wie mijn vleesch eet en mijn bloed drinkt, blijft in mij en ik in hem.* Hoe kan iemand die geloof heeft, dit lezen en zich dan niet als het ware gedrongen gevoelen dien God te beminnen, dien God, die na zijn bloed en zijn leven te hebben opgeofferd ter onzer liefde, ons daarenboven nog zijn lichaam heeft nagelaten in het H. Sacrament des altaars, opdat het de spijs

1) Eph. 5. 2.

2) Ap. 1. 5.

3) 1 Cor. 11. 24.

4) Joa. 6. 57.

zou worden onzer ziel en wij in de H. Communie geheel met Hem zouden worden vereenigd?

Wij voegen hier nog een andere korte bemerking over Jezus lijden bij: De goddelijke Zaligmaker vertoont zich aan een kruis, met drie nagelen doorboord, terwijl van alle kanten het bloed uitstroomt en Hij zelf zieltoogt in de smarten des doods. Nu vraag ik: Waarom vertoont zich Jezus aan ons in dien deerniswaardigen staat? doet Hij dit alleen, opdat wij medelijden met Hem zouden hebben? Neen niet zoozeer om ons medelijden als wel om onze liefde te winnen, heeft Hij zich in dien ellendigen toestand willen gebracht zien. Het moest om onze liefde op te wekken reeds meer dan genoeg zijn dat God ons gezegd heeft: *In charitate perpetua dilexi te.* 1) *Ik heb U met eene eeuwige liefde bemind.* Maar omdat God zag, dat dit voor onze lauwheid niet genoeg was, heeft Hij, om ons er toe

1) Jer. 31. 3.

te brengen Hem te beminnen, gelijk Hij het verlangde, ons zijne liefde ook met daden willen toonen; daarom vertoonde Hij zich aan ons overdekt met wonden, ja wilde Hij uit liefde tot ons sterven van smart, om ons door al dat lijden toch maar eenig begrip te geven van de eindelooze en teedere liefde die Hij ons toedraagt. Dit drukt de H. Paulus zoo schoon uit in de woorden: *Dilexit nos et tradidit semetipsum pro nobis. Hij heeft ons bemind en zich zelven voor ons overgeleverd.* 1)

3.

Het derde middel om tot de volmaakte liefde Gods te komen, is zich in alles gelijkvormig te maken aan den goddelijken wil. Iemand, die God volmaakt bemint, zegt de H. Bernardus, *non potest velle nisi quod Deus vult*, 2) het is hem niet mogelijk iets anders te willen dan

1) Eph. 5. 2.

2) Serm. ad Fratr.

wat God wil. Velen zeggen met den mond, dat zij geheel overgegeven zijn aan den wil van God; maar wanneer zij bezocht worden door een of andere tegenspoed, door een of andere lastige ziekte, dan zijn zij ontroostbaar. Niet alzoo de zielen die werkelijk gelaten zijn: dezulken zeggen in dergelijke gelegenheden: *het is of het was aldus Gods wil*, en zij zijn aanstonds tevreden. *Amori sancto omnia dulcia sunt*, zegt de H. Bonaventura. *Voor iemand die God bemint, wordt alles zoet*. Die zielen weten dat er niets op de wereld gebeurt, tenzij op bevel of door toelating van God; en daarom buigen zij bij alles wat hun overkomt, het moge zijn wat het wil, nederig het hoofd, en zijn tevreden met alles wat de Heer beschikt. Immers ofschoon God niet wil, dat anderen ons vervolgen en ons nadeel berokkenen, toch wil Hij om rechtvaardige redenen, dat wij de vervolgingen die wij te verduren hebben, het nadeel wat ons berokkend wordt geduldig verdragen.

De H. Catharina van Genua zeide eens:

„Indien God mij in het diepste der hel zou neerstorten, ik zou nog zeggen: *Bonum est nos hic esse. Het is ons goed hier te zijn*, het is mij genoeg, zou ik zeggen, dat ik mij hier bevind door den wil van mijn Beminde, want Hij bemint mij meer dan iemand anders, en Hij weet, wat voor mij het beste is. O wat is het zoet rusten in de armen van den goddelijken wil!

De eenige zorg van iemand, die zich toelegt op het gebed, zegt de H. Theresia, moet zijn: zijnen wil in alles gelijkvormig te maken met den wil van God, want daarin bestaat de hoogste volmaaktheid. En daarom moet hij immer dat gebed herhalen van David: *Doce me facere voluntatem tuam.* 1) Heer, daar Gij verlangt dat ik zalig worde, leer mij dan ook immer uwen wil volbrengen. De volmaaktste akte van liefde welke een ziel kan doen, is die welke de H. Paulus deed toen hij zich bekeerde en zeide: *Domine quid me vis*

1) Ps. 142. 9.

facere? 1) Heer, zeg mij, wat Gij van mij wilt, ik ben bereid het aanstonds te doen; deze akte is meer waard, dan duizend maal vasten en duizend lijfkastijdingen. Dit moet het doel zijn van al onze werken, van al onze verlangens en gebeden, het volbrengen van den goddelijken wil. Daarvoor moeten wij de Allerheiligste Maagd aanroepen, ook onze heilige patronen en engelbewaarders; wij moeten hun vragen, dat zij ons toch de genade verwerven den wil van God te mogen volbrengen. En komen er dingen voor, die strijden met onze eigenliefde, o dan kunnen wij door eene akte van overgiving schatten winnen van verdiensten; gewennen wij ons daarom in zulke oogenblikken die schoone gezegden te herhalen, welke Jezus Christus ons met zijn eigen voorbeeld heeft geleerd, zooals: *Calicem quem dedit mihi Pater, non bibam illum?* 2) *Den Kelk, dien mijn Vader mij gegeven heeft, zou ik dien*

1) Act. 9. 6.

2) Joa. 18. 11.

niet
sic f
beha
ook
vrom
factu
Het
heef
Eén
zegt
waa
voor
bove
in
wor
H.
qui
dig
bed

te

niet drinken? of wel: *Ita Pater, quoniam sic fuit placitum ante te.* 1) Heer, alzoo behaagt het aan U, alzoo behaagt het ook aan mij, ofwel zeggen wij met den vromen Job: *Sicut Domino placuit, ita factum est; sit nomen Domini benedictum.* 2) *Het is geschied gelijk het den Heer behaagd heeft; de naam des Heeren zij gezegend.* Eén „God zij geloofd” in tegenspoed, zegt de eerbiedw. Pater Avila, is meer waard dan duizend dankzeggingen in voorspoed. Wij herhalen hier wat wij boven gezegd hebben: het is zoet rusten in de armen van Gods wil, want dan wordt het woord bewaarheid van den H. Geest: *Non contristabit justum quidquid ei acciderit.* 3) *Wat den rechtvaardige ook overkome, het zal hem niet bedroeven.*

4.

Het vierde middel om in Gods liefde te ontbranden is het inwendig gebed.

1) Matth. 11. 26.

2) Job. 1. 21.

3) Prov. 12. 21.

De eeuwige waarheden kan men niet gelijk de zichtbare dingen dezer wereld met de oogen des lichaams aanschouwen, maar men kan ze alleen zien met de oogen des verstands. Als wij daarom niet een gedeelte van onzen tijd aan de beschouwing der eeuwige waarheden wijden, en vooral, als wij niet dikwijls denken aan onze verplichting om God te beminnen, aan zijne volmaaktheden, aan al die weldaden die hij ons bewezen heeft, en aan zijne groote liefde voor ons, dan zal ons hart zich niet gemakkelijk losmaken van de genegenheden dezer wereld en zijne liefde moeielijk geheel kunnen schenken aan God. In het gebed toont God ons de nietigheid van al het aardsche en de groote waarde van de goederen des hemels, daar doet Hij in zijne liefde ontvlammen de harten, die aan zijne uitnoodiging niet weerstaan.

Vele zielen echter beklagen zich, dat zij zich tot het gebed begeven, maar er God niet vinden; omdat zij er zich toe begeven met een hart vol van de we-

reld
zegt
zult
die
est
Ind
Go
doe
zal
ha
din
ha
to
vi
is
vo
ha
to
zo
m
d
w
h
—

niet
ereld
wen,
t de
arom
aan
eden
wijls
God
den,
ewe-
efde
niet
gen-
efde
aan
de
de
he-
ont-
uit-
dat
er
toe
ve-

reld. Onthecht uw hart van de schepselen, zegt de H. Theresia, zoek dan God en gij zult Hem vinden. De Heer is voor iemand die Hem zoekt, geheel goedheid. *Bonus est Dominus animae quaerenti illum.* 1) Indien alzoo eene ziel in het gebed God vinden wil, dan moet zij zich ontdoen van alle genegenheid voor de zaken dezer wereld, dan toch zal God haar toespreken: *Ducam eam in solitudinem et loquar ad cor ejus!* 2) *Ik zal haar in de eenzaamheid leiden en daar tot haar hart spreken.* Doch om God te vinden, merkt de H. Gregorius aan, is de eenzaamheid des lichaams niet voldoende, ook de eenzaamheid des harten is noodig. De Heer zeide eens tot de H. Theresia: Tot menige ziel zou ik gaarne spreken; maar de wereld maakt zooveel gedruisch in haar hart, dat mijne stem er niet kan gehoord worden. O als de ziel, die zich tot het gebed begeeft, waarlijk onthecht

1) Thren. 3. 25.

2) Os. 2. 14.

is, dan spreekt God wel tot haar, ja dan doet Hij haar zijne groote liefde kennen, en de ziel alsdan branden van liefde, (zegt een schrijver), zij spreekt niet, maar o wat zegt zij veel in dat stilzwijgen! Het stilzwijgen der liefde (zoo gaat dezelfde schrijver voort), zegt meer dan alle menschelijke welsprekendheid. In elke zucht openbaart dan de ziel geheel haar binnenste, en in die zalige oogenblikken houdt zij niet op te herhalen: *Dilectus meus mihi et ego illi*. 1) Mijn beminde is de mijne en ik ben de zijne.

5.

Het vijfde middel om tot een verheven graad van goddelijke liefde te komen is het gebed. *) Wij zijn arm aan alles; maar als wij bidden zijn wij rijk aan alles, want God heeft beloofd, dat Hij een ieder die bidt, zal verhooren. *Vraagt*, zegt Hij,

1) Cant. 2. 16.

*) Het *gebed* waarvan de H. Alphonsus hier spreekt is het *gebed* in den strikten zin: smeeken, vragen.

en u zal gegeven worden. Petite et dabitur vobis. 1) Welk grooter bewijs van genegenheid kan een vriend geven aan zijnen vriend dan te zeggen: Vraag mij wat gij wilt, ik zal het u geven. Welnu, dit zegt God tot een ieder van ons. God is de Heer van alles, en Hij belooft alles te geven wat men Hem vraagt; als wij dus arm zijn is het onze eigene schuld, het komt omdat wij de genaden die wij noodig hebben, niet vragen. Ziedaar ook de reden waarom het inwendig gebed een noodzakelijkheid is voor allen, want zonder inwendig gebed zal men te midden der wereldsche beslommeringen weinig denken aan zijne ziel, doch beoefent men het inwendig gebed, dan zal men de behoeften zijner ziel kennen, men zal de noodige genaden vragen en die ook verkrijgen.

Geheel het leven der heiligen was een leven van overweging en gebed en al die genaden, waardoor zij heilig zijn geworden, zij hebben ze door het gebed ont-

1) Matth. 7. 7.

vangen. Indien wij derhalve zalig willen worden, indien wij tot de heiligheid willen geraken, dan moeten wij immer aan de deur van Gods barmhertigheid staan, en daar alles vragen wat ons ontbreekt, het als een aalmoes afbidden. Hebben wij behoefte aan nederigheid; laten wij er slechts om vragen, en wij zullen nederig worden; hebben wij geduld in de kwellingen noodig, vragen wij het slechts, en wij zullen geduldig worden. Verlangen wij de goddelijke liefde, laten wij haar dan vragen en wij zullen ze verkrijgen. *Petite et dabitur vobis*; het is een goddelijke belofte, die niet kan falen. En om ons vertrouwen in het gebed nog grooter te maken heeft Jezus Christus ons beloofd, dat welke genaden wij den Vader ook zullen vragen in zijnen naam, of ter zijner liefde, of door zijne verdiensten, de Vader ze ons alle zal geven; *Amen amen dico vobis: si quid petieritis Patrem in nomine meo dabit vobis.* 1) En op eene andere plaats: Al wat gij aan mij zelven

1) Joa. 16. 23.

zult v
verdi
me in
het is
ook

O
har
op
mo
ver
sm
vo
ge
zi
en
D
le
v
s

zult vragen ook in mijnen naam, om mijne verdiensten, zal ik doen : *Si quid petieritis me in nomine meo hoc faciam.* 1) Ja, want het is eengeloofspunt : wat God kan, dat kan ook Jezus Christus, daar hij Gods Zoon is.

**Gebed van den H. Bonaventura
tot Jezus Christus om zijne heilige
liefde te verwerven.**

O allerzoetste Jezus, doorwond mijn hart met den zoeten schicht uwer liefde, opdat ik immer moge kwijnen, immer moge verteeren van liefde tot U, van verlangen naar U ; dat ik er daarom naar smachte dit leven te verlaten om mij volkomen met U te vereenigen in de gelukzalige eeuwigheid. Maak, dat mijne ziel immer hongere naar U, o brood der engelen, Jezus in het H. Sacrament. Dat zij immer naar U dorste, o bron van leven en van licht. Naar U zij haar verlangen, U zoeken zij, tot U slechts spreken zij, U vinde zij, en alles verrichte

1) Joa. 14. 14.

zij immer tot uwen lof en glorie. Wees ik be
Gij, o Verlosser, mijn eenige hoop, Gij bemin
mijn rijkdom, mijn troost, mijn vrede, God
mijn toevlucht, mijn wijsheid, mijn deel, bemin
mijn schat, waaraan mijn verstand en schen
mijn hart immer gehecht blijven.

**Gebod tot de Allerheiligste Maagd Maria om
de liefde te bekomen tot Jesus en tot haar.**

O Maria, Gij verlangt zoozeer uwen
lieven Zoon Jezus bemind te zien, o als
Gij mij bemint, ziehier dan de genade
die ik door U vraag, en die Gij mij nood-
zakelijk moet verwerven: verkrijg mij een
groote liefde tot Jezus Christus, maak
dat ik niets anders beminne dan Hem.
Gij verkrijgt van Hem al wat Gij wilt,
verhoor mij dan, bid voor mij en troost
mij; bind mij zoodanig aan Jezus, dat
ik niet meer ophoude Hem te bemin-
nen. Verwerf mij ook eene groote liefde
tot U, die het meest beminnde, het
beminnelijkste en het meest door God
beminde schepsel zijt. Ik heb een groot
vertrouwen in uwe goedertierenheid, en

Wees ik bemin U, mijne Koningin; maar ik
, Gij bemin U weinig; verwerf Gij mij van
rede, God eene veel grootere liefde; want U
deel, beminnen is een genade, die God alleen
d en schenkt aan die Hij zalig wil zien.

Dat Jezus leve, onze liefde,
En Maria onze hoop.

ia om
aar.

uwen
o als
enade
nood-
ij een
maak
Hem.

wilt,
troost
, dat
emin-
liefde
, het
God
groot
d, en

II.

OVER DE GELIJKVORMIGHEID AAN DEN WIL VAN GOD.

Geheel onze volmaaktheid bestaat in de liefde tot onzen allerbeminne-
lijksten God: *Charitas est vinculum per-
fectionis*. 1) Maar de geheele volmaakt-
heid weder van de liefde, bestaat in
de gelijkvormigheid aan Gods heiligen
Wil. Ziedaar, zegt de H. Dionysius de
Areopagiet, 2) het voornaamste uitwerksel
der liefde: den wil der beminden te ver-
eenigen, zoodat beiden maar één ver-

1) Coloss. 3. 14.

2) de divin. nom. 4.

lange
met
des
aange
gen,
de
wann
volge
echte
schie
alleen
zij de
straff
twee
heele
rust
volge
werk
gehoe
door
de e
werk
werk
geene
Saul)
H. V

langen hebben. Hoe meer daarom iemand met dien goddelijken wil vereenigd is, des te grooter is zijn liefde. Ja zeker aangenaam zijn aan God de verstervingen, de overwegingen, de communiën, de werken van naastenliefde; doch wanneer? wanneer zij gedaan worden volgens zijn H. Wil. Wanneer het echter zijn wil niet is, dat zij geschieden, dan zijn zij aan God niet alleen niet aangenaam, maar dan worden zij door Hem zelfs verafschuwd en gestraft. Veronderstel eens iemand heeft twee dienaren: de een werkt den geheelen dag zonder zich een oogenblik rust te gunnen, doch hij doet alles volgens zijn eigen inzicht; de ander werkt niet zooveel, maar hij is in alles gehoorzaam; zeer zeker zal die tweede door zijn meester bemind worden, en de eerste niet. Wat baat het dat wij werken voor de glorie Gods, als Hij ons werk niet verlangt? De Heer verlangt geene offeranden (zeide de profeet tot Saul) maar gehoorzaamheid aan zijnen H. Wil. *Numquid vult Dominus holo-*

causta et victimas et non potius ut obediatur voci Domini?.... Quasi scelus idololatriae est nolle acquiescere. 1) Een mensch die wil werken volgens zijn eigen wil, zonder dat het de wil is van God, bedrijft een soort van afgoderij, want in plaats van den wil van God te aanbidden, aanbidt hij in zekeren zin zijn eigen wil.

De hoogste glorie alzoo die wij aan God kunnen geven, is in alles te handelen volgens zijnen heiligen Wil. Onze goddelijke Verlosser die op aarde de glorie Gods kwam herstellen, heeft ons voornamelijk dit door zijn voorbeeld willen leeren. Hoort, hoe de heilige Paulus Hem tot zijn eeuwigen Vader laat spreken: *Hostiam et oblationem noluisti, corpus autem aptasti mihi: tunc dixi: ecce venio, ut faciam, Deus, voluntatem tuam.* 2) Gij hebt o Vader, de slachtoffers die de menschen U aanboden geweigerd; maar Gij wilt, dat ik U

1) 1 Reg. 15. 22.

1) Hebr. 10. 5.

het
hebt.
wil
delijk
kelijk
was
van
non
volun
het
liefde
Vade
gehoe
Hij z
slach
klaar
vijand
neme
munda
datun
eamu
dat E
volbr

1) J

2) J

het leven offere, dat Gij mij gegeven hebt. Ziedaar dan, ik ben bereid uwen wil te volbrengen. Ook heeft de goddelijke Zaligmaker meermalen uitdrukkelijk betuigd, dat Hij niet gekomen was om zijn eigen wil te doen, maar dien van zijnen Vader: *Descendi de coelo, non ut faciam voluntatem meam, sed voluntatem ejus qui misit me.* 1) En het kenteeken waaraan de wereld de liefde moest erkennen, die Hij zijnen Vader toedroeg, was geen ander dan zijne gehoorzaamheid aan Gods wil, waardoor Hij zich voor de zaligheid der menschen slachtofferde aan het kruis. Hij zelf verklaarde dit toen Hij in den hof zijnen vijanden, die Hem kwamen gevangen nemen, te gemoet ging: *Ut cognoscat mundus quia diligo Patrem, et sicut mandatum dedit mihi Pater, sic facio, surgite, eamus hinc.* 2) Ten laatste zeide Hij nog, dat Hij een ieder die den wil van God volbracht, als zijnen broeder beschouwde:

1) Joa. 6. 38.

2) Joa. 14. 31.

Qui fecerit voluntatem Patris mei ipse meus frater est. 1)

Alle heiligen dan ook stelden zich immer ten doel den wil van God te volbrengen, want zij begrepen dat daarin de geheele volmaaktheid van eene ziel bestaat. De gelukzalige Henricus Suzo zeide: 2) „God verlangt niet, dat wij overvloeien van zalige ingevingen, maar dat wij ons in alles onderwerpen aan zijnen wil.” En de H. Theresia: „De eenige zorg, zegt zij, van eene ziel, die het gebed beoefent, moet zijn, haren wil gelijkvormig te maken aan den wil van God: en zij houde zich verzekerd, dat daarin de hoogste volmaaktheid bestaat. Hij die deze gelijkvormigheid het volmaaktste beoefent, zal van God de grootste gaven ontvangen en den meesten voortgang maken in het inwendig leven.” De gelukzalige Stephana van Soncino, eene dominicanesse werd eens in een visioen ten hemel opgevoerd, zij zag daar hoe eenige over-

1) Matth. 12. 50.

2) L. 2. c. 4.

ledene
plaats
tegelij
tot ee
om d
zij op
den v
Henri
spreke
digste
van
eigen
Op
zalige
moete
maakt
den
in hu
heilig
als de
zij de
zand
zee o
zij zo
groot
Indie

ipse
mer
gen,
eele
De
God
van
s in
En
zegt
ent,
te
zij
de
die
tste
ven
ang
uk-
ini-
nel
er-
ledene personen, die zij gekend had, eene plaats innamen onder de Seraphijnen, en tegelijk werd haar gezegd, dat deze zielen tot een zoo hooge glorie waren verheven om de volmaakte gelijkvormigheid, die zij op deze wereld betoond hadden aan den wil van God. De reeds genoemde Henricus Suso zeide nog, van zich zelven sprekende: „Ik wil veel liever de ellendigste worm der aarde zijn met den wil van God dan een seraphijn met mijn eigen wil.”

Op deze wereld moeten wij van de zaligen des hemels leeren, hoe wij God moeten beminnen. De zuivere en volmaakte liefde nu, welke de zaligen in den hemel aan God toedragen, bestaat in hunne volmaakte vereeniging met zijnen heiligen wil. Wanneer de seraphijnen het als den wil van God zouden aanzien, dat zij de gansche eeuwigheid besteedden om zand te verzamelen aan de stranden der zee of onkruid uit te roeien op de velden, zij zouden dit bereidvaardig, ja met de grootste blijdschap doen. Nog meer: Indien God, hun een wenk gaf, om te

gaan branden in het vuur der hel, onmiddelijk zouden zij zich in dien afgrond neerstorten om aldus den goddelijken wil te volbrengen. En dat is het wat Jezus Christus ons leerde vragen, nl. dien goddelijken wil te volbrengen op aarde, gelijk de heiligen zulks doen in den hemel: *Fiat voluntas tua sicut in coelo et in terra.* 1)

De Heer noemde David een man naar zijn hart, omdat hij in alles Gods wil vervulde: *Inveni virum secundum cor meum qui faciet omnes voluntates meas.* 2) Immer was David bereid Gods heiligen wil te volbrengen, gelijk hij zelf meermalen betuigd heeft: *Paratum cor meum, Deus, paratum cor meum.* 3) Ook vroeg hij niets anders van God dan hem dien heiligen wil te leeren volbrengen: *Docce me facere voluntatem tuam.* 4) Een enkele akte van volmaakte gelijkvormigheid aan den goddelijken wil is genoeg om iemand

1) Matth. 6. 10.

2) Act. 13. 22.

3) Ps. 56. 8 en 107. 1.

4) Ps. 142. 10.

heilig
terw
te v
met
hem.
hij?
kom
wil:
zied
hem
den
mih
gent
die
alle
door
lijfk
hij
gee
wil
zeg
gee
mij

heilig te maken. Denk slechts aan Saulus : terwijl Saulus op weg is om de Kerk te vervolgen, treft hem Jezus Christus met een straal van zijn licht en bekeert hem. Wat doet nu Saulus? wat zegt hij? Hij doet niets anders dan zich volkomen overgeven aan den goddelijken wil: *Domine quid me vis facere?* 1) En ziedaar, op hetzelfde oogenblik doet God hem kennen als het vat van uitverkiezing, den apostel der heidenen: *Vas electionis est mihi iste, ut portet nomen meum coram gentibus.* 2) En geen wonder, want hij die aan God zijnen wil geeft, geeft Hem alles; wie aan God zijne goederen geeft door de aalmoes, zijn bloed door de lijfkastijding, zijne spijsen door te vasten, hij geeft aan God een gedeelte van hetgeen hij bezit, maar wie aan God zijnen wil geeft, geeft alles, hij kan in waarheid zeggen: „Ik ben arm, Heer; maar ik geef U alles wat ik kan; want nu ik mijn wil heb gegeven, blijft mij niets

1) Act. 9. 6.

2) Ibid. 15.

meer te geven over. Ziedaar dan ook alles wat God van ons verlangt. *Fili mi, praebe cor tuum mihi.* 1) Mijn zoon, zoo zegt God tot een ieder van ons, mijn zoon, geef mij uw hart, dat is: geef mij uwen wil. *Nihil gratius Deo possumus offerre, quam ut dicamus ei: posside nos.* Neen, zegt de H. Augustinus, wij brengen God nooit aangename offer, dan wanneer wij Hem zeggen: Heer, neem bezit van ons: wij geven aan U geheel onzen wil, geef ons slechts te kennen, wat Gij van ons begeert, en wij zullen het doen. Indien wij derhalve ten volle aan de wenschen van Gods hart willen beantwoorden, laten wij dan zorgen ons in alles gelijkvormig te maken aan zijnen heiligen wil, en niet alleen gelijkvormig maar ook *éénvormig*. Om met Gods wil *gelijkvormig* te zijn is het genoeg, dat wij onzen wil naar Gods wil schikken; maar om *éénvormig* te zijn, moet daarenboven onze wil met Gods wil geheel één worden, zoodat wij niets anders willen

1) Prov. 23. 26.

dan
wil,
van
ons s
doel
al or
wegi
moet
heili
enge
Maar
de v
omd
is g
D
kom
wil
hetg
onze
I
zon
te
doe
die
daa
lief

dan hetgeen God wil, en alleen wat God wil, ook onze wil is. Dat is het toppunt van de volmaaktheid, waarheen wij al ons streven moeten richten; dat moet het doel zijn van al onze goede werken, van al onze verlangens, van al onze overwegingen en gebeden. Vooral daarvoor moeten wij de hulp afsmeeken van onze heilige voorsprekers, onze beschermengelen, en bovenal van de allerheiligste Maagd Maria, immers juist daarom is zij de volmaaktste geweest onder de heiligen, omdat zij immer het volmaaktst vereenigd is geweest met den goddelijken wil.

Doch het punt, waarop hier alles aankomt is, dat wij ons met den goddelijken wil vereenigen in *alle* zaken, zoowel in hetgeen ons bevalt, als in hetgeen met onze neigingen in strijd is.

In den voorspoed weten zich zelfs de zondaren wel met den goddelijken wil te vereenigen; maar de heiligen alleen doen dit ook in tegenspoed en in zaken die aan hunne eigenliefde mishagen. Zie daar dus waaraan men zien kan of onze liefde tot God volmaakt is. De eerbied-

waardige Pater Joannes Avila zeide: Één „God zij geloofd” in tegenspoed is meer waard dan zes duizend dankzeggingen als de zaken naar wensch gaan.

Wat meer is: wij moeten ons met den goddelijken wil vereenigen niet alleen in de tegenheden, die ons rechtstreeks toekomen van God, zooals ziekten, kwellingen des geestes, armoede, verlies van bloedverwanten en dergelijke, maar ook in die, welke ons door bemiddeling der menschen overkomen, zooals versmading, verlies van goeden naam, onrechtvaardige bejegening, diefstal en alle andere soorten van vervolging meer. En wat wij hier wel moeten in het oog houden, is dit: Wanneer wij door iemand benadeeld worden in onzen goeden naam, in onze eer of in onze bezittingen, dan wil God wel is waar de zonde niet van den persoon die ons benadeelt, maar hij wil toch onze vernedering, onze berooving, onze smart. Het is zeker, het is zelfs een punt van het geloof: er gebeurt niets op de wereld of het gebeurt door den wil of met toelating van God.

Ego Dominus formans lucem et tenebras,

faci
God
d. w
spoe
tege
waa
slee
wel
Go
ma
fec
het
a
doe
ik
on
nie
oe
wi
in
u
is

faciens pacem et creans malum. 1) Van God komt zoowel alle goed als alle kwaad, d. w. z. zoowel alle voor- als alle tegenspoed; wij toch noemen verkeerdelijk den tegenspoed een kwaad, ofschoon het in waarheid een goed is, indien wij hem slechts uit Gods handen aannemen. *Is er wel eenig kwaad in de stad, wat niet van God komt?* zegt de profeet Amos: *Si erit malum in civitate quod Dominus non fecerit?* 2) En reeds de wijze Man had het gezegd: *Bona et mala, vita et mors a Deo sunt.* 3) *Goed en kwaad, leven en dood komen van God.* Het is waar, gelijk ik boven zeide: wanneer iemand ons onrechtvaardig benadeelt, dan wil God niet de zonde van dien persoon en God oefent geen invloed uit op zijn kwaden wil; maar God oefent wel invloed uit in zoover de handeling, waardoor iemand u slaat, berooft, beleedigt, bloot natuurlijk is; zoodat het onaangename, wat gij lijdt,

1) Is. 45. 7.

2) Amos 3. 6.

3) Eccl. 11. 14.

werkelijk door God wordt gewild en u toekomt van zijne hand. Daarom dan ook kon God zeggen : dat Hij en niemand anders de bewerker was van al de bitterheden, welke David zou te verduren hebben van zijnen zoon Absolon, ofschoon deze hem zelfs zijne vrouwen onder zijn oog zou ontrukken ; en dit tot straf zijner zonden. *Ecce ego suscitabo super te malum de domo tua, et tollam uxores tuas in oculis tuis, et dabo proximo tuo.* 1) Daarom ook zeide God tot de kinderen van Israel, dat Hij tot straf hunner boosheid de Assyriërs zou zenden om bij hen te rooven en te plunderen : *Assur virga furoris mei... mandabo illi ut auferat spolia et diripiat praedam.* 2) De H. Augustinus verklaart dit aldus : *Impietas eorum tanquam securis Dei facta est.* 3) God bedient zich van de boosheid der Assyriërs als van een bijl om Israel te kastijden. En Jezus zelf zeide tot Petrus, dat zijn lijden en zijn

1) 2 Reg. 12. 11.

2) Is. 10. 5.

3) In ps. 37.

dood
de m
schen
Pater
To
duive
pen,
van
hadd
de l
nus
de
de
mijn
hebl
Hee
heef
beg
was
bij
est
lijk
het
gez

dood Hem niet zoozeer toekwam van de menschen als wel van zijnen hemelschen Vader: *Calicem quem dedit mihi Pater, non bibam illum?*

Toen de bode (men wil dat het de duivel was) aan Job kwam boodschappen, dat de Sabèërs hem beroofd hadden van al zijne goederen en zijne zonen hadden gedood, wat antwoordde toen de heilige man? *Dominus dedit, Dominus abstulit.* 1) *De Heer heeft gegeven, de Heer heeft genomen.* Hij zegt niet: de Heer heeft mij mijne goederen, mijne zonen gegeven, en de Sabeërs hebben ze mij ontnomen; maar: de Heer heeft ze mij gegeven, de Heer heeft ze mij ontnomen; want zeer wel begreep hij, dat dit verlies door God was gewild, vandaar ook voegt hij er bij: *Sicut Domino placuit, ita factum est: sit nomen Domini benedictum.* *Gelijk het aan God behaagd heeft, zoo is het geschied: de naam des Heeren zij gezegend.* Als wij dus kwellingen hebben

1) Job. 1. 21.

te verduren, dan moeten wij niet meenen dat zij ons alleen overkomen door toeval of door de schuld der menschen; neen, wij moeten overtuigd zijn, dat al wat ons overkomt, ons overkomt door den wil van God. *Quidquid hic accidit contra voluntatem nostram, noveris non accidere nisi de voluntate Dei.* 1) Toen de gelukzalige martelaren van Jezus Christus, Epictetes en Astion 2) op bevel des tyrans lagen uitgestrekt op de pijnbank en daar met ijzeren haken werden vaneen gescheurd en met brandende toortsen geblakerd, zeiden zij anders niets dan: Heer, dat uw wil in ons geschiede; en toen zij aan de strafplaats waren gekomen, riepen zij met luide stem: Wees gezegend, o eeuwige God, want nu is uw wil volkomen in ons vervuld.

Caesarius 3) verhaalt, dat een zeker kloosterling, ofschoon voor het uiterlijke niet in het minste van de anderen on-

1) D. Aug. in ps. 184.

2) Rosweid. l. 1.

3) Lib. 10. c. 6.

derscheidde, evenwel tot eene zoo hoogen
 graad van heiligheid was gekomen, dat
 alleen door de aanraking zijner kleederen
 de zieken werden genezen. Zijn overste
 hierover verwonderd, vroeg hem eens,
 hoe het zijn kon dat hij zoovele won-
 deren deed, daar toch zijn leven niets
 voorbeeldiger was dan dat van de anderen?
 De kloosterling antwoordde, dat ook hij
 er over verwonderd was, en er de reden
 niet van begreep. Maar welke bijzondere
 godsvrucht beoefent gij dan, hernam de
 Abt. De goede religieus antwoordde, dat
 hij weinig of niets bijzonders deed, alleen
 had hij immer een groote zorg gehad
 om niets anders te willen, dan wat God
 wilde, en God had hem de genade ge-
 geven van zich immer volkomen met den
 goddelijken wil te kunnen vereenigen.
 De voorspoed, (zoo sprak hij) verheft
 mij niet, en de tegenspoed slaat mij niet
 neder, want ik neem alles uit Gods hand
 aan; ook heb ik bij al mijne gebeden
 slechts een enkel inzicht, nl. dat Gods
 wil volmaaktelijk in mij mag worden
 vervuld. Maar die schade dan (hernam

de overste) welke eergisteren onze vijand ons berokkend heeft, door onze hoeve, waar zich ons koren en ons vee bevond, in brand te steken, bracht zij bij u dan niet het minste gevoel van verbittering te weeg? Neen vader, antwoordde hij, integendeel, ik dankte er God voor gelijk ik in dergelijke omstandigheden gewoon ben te doen, want ik weet dat God niets doet of toelaat, wat niet tot zijne meerdere glorie en tot ons grooter welzijn is, ik ben dan ook altijd tevreden, er moog geschieden wat wil. Toen de abt dit gehoord had, en in die ziel eene zoo groote gelijkvormigheid zag met den wil van God, was hij niet meer verwonderd, dat hij zoovele groote wonderen verrichtte.

Doch die zich zoo gedraagt, wordt niet alleen een heilige, maar geniet ook reeds op deze wereld eenen blijvenden vrede. Men vroeg eens aan Alphonsus den groote 1) koning van Arragon, een zeer wijs vorst, wie naar zijne meening,

1) Panorm. in vita.

wel
was.
veree
zoow
hand
omni
ziele
tevre
het
ook
daar
hen
blijc
te l
Hee
ei o
ook
Ind
aare
ver
and
alle
wat

ijand
oeve,
vond,
dan
ering
e hij,
r ge-
ge-
dat
t tot
ooter
den,
a de
ziel
zag
niet
oote

ordt
ook
den
asus
een
ing,

wel de gelukkigste mensch ter wereld was. Hij antwoordde: degene, die zich vereenigt met den wil van God, en alles, zoowel voor- als tegenspoed, uit Gods handen aanneemt. *Diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum.* 1) De zielen, die God beminnen, zijn altijd tevreden, want hun eenig genoegen is het volbrengen van Gods wil, en dit ook te midden van den tegenspoed, vandaar worden zelfs de kwellingen voor hen bronnen van troost, en zijn zij blijde door dezelve te lijden genoegen te kunnen geven aan hunnen beminden Heer. *Non contristabit justum quidquid ei acciderit.* 2) *Wat den rechtvaardige ook overkomt, het zal hem niet bedroeven.* Inderdaad kan iemand grooter geluk op aarde verlangen dan alles wat hij wil vervuld te zien? Welnu als iemand niets anders wil dan den wil Gods, ziet hij alles gebeuren wat hij wil, want alles wat er op de wereld geschiedt, behalve

1) Rom. 8.

2) Prov. 2. 21.

de zonde, geschiedt door den wil van God. Men verhaalt in de levens der woestijnvaders van zekeren landbouwer dat zijne akkers immer méér vruchten gaven dan die van de anderen. Toen men hem eens vroeg, hoe dit kwam, antwoordde hij, dat men zich daarover niet moest verwonderen, want hij had altijd juist het weêr, wat hij verlangde: wel hoe? zeide men. Ja, antwoordde hij, want ik wil het weer nooit anders dan gelijk God het wil, en omdat ik van mijnen kant alles wil gelijk God het wil, daarom geeft God mij op zijne beurt vruchten, gelijk ik ze wil. De gelatene zielen, zegt Silvianus, hebben altijd hun zin; worden zij vernederd, dan willen zij het zijn; lijden zij armoede, zij willen arm zijn: in een woord, wat hun ook overkome, het is altijd volgens hunnen wil, en daarom zijn zij altijd gelukkig: *Humiles sunt, hoc volunt; pauperes sunt, paupertate delectantur; itaque beati dicendi sunt.* Is het koud, is het warm, regent het, waait het, iemand die vereenigd is met

den
koud
waar
de
verv
arm
wil
aldu
Z
gen
en
pije
die
heil
sen
gen
alle
en
wa
lijk
zin
kw
ool
ge
—

den wil van God zegt: ik wil dat het koud is, ik wil dat het warm is, dat het waait, dat het regent, want het is alzoo de wil van God. Treft hem armoede, vervolging, ziekte, welaan zegt hij, ik wil arm zijn, vervolging lijden, ziek zijn; ik wil zelfs sterven omdat ook God het aldus wil.

Ziedaar die schoone vrijheid, welke genoten wordt door de kinderen Gods, en die meer waard is dan alle heerschappijen en koninkrijken dezer aarde. Ziedaar die zoete vrede welke het erfdeel is der heiligen, een vrede *quae exsuperat omnem sensum*, 1) die meer waard is dan alle genoegens der zinnen, meer waard dan alle feesten, alle vreugdemalen, alle eer en alle andere voldoeningen dezer wereld, want dat alles is ijdel en vergankelijk, en al streelt het een oogenblik de zinnen, het is onvoldoende, ja eene kwelling voor den geest. Vandaar dan ook dat Salomon, welke die aardsche genoegens in al hunne volheid had ge-

1) Philip. 4. 7.

smaakt, vol droefheid uitriep: *Sed et hoc vanitas et afflictio spriritus*: 1) Ook dit is ijdelheid en kwelling des geestes. De H. Geest zegt: *Stultus sicut luna mutatur; sapiens in sapientia manet sicut sol*. 2) De dwaze, d. i. de zondaar is gelijk aan de maan, die heden wast en morgen afneemt: vandaag ziet men hem lachen, morgen weenen; vandaag is hij zachtmoedig, morgen ontembaar als een tijger; en hoe komt dat? Omdat zijn gesteltenis afhangt van de fortuin, hij verandert naar gelang van de omstandigheden, waarin hij verkeert. De rechtvaardige echter is gelijk de zon, altijd even helder en blij, wat hem ook overkome, want het is hem een geluk zijnen wil immer te kunnen vereenigen met den wil van God, en daarom geniet hij een onverstoorbaren vrede. Vrede aan de menschen van goeden wil, zeide de engel tot de herders. *Et in terra pax homi-*

1) Eccli. 4. 16.

2) Eccl. 27. 12.

nibus
zijn
diege
met
goed
bona.
God
volm
De
lijkv
reed
zegt
zich
bew
den
de
Goe
zich
zelve
lief
im
gev
is
pla

Sed et in nobis bonae voluntatis. 1) Wie anders zijn die menschen van goeden wil, tenzij diegenen, welke hunnen wil vereenigen met den goddelijken wil, die bovenal goed en volmaakt is? *Voluntas Dei bona, beneplacens et perfecta.* Ja want God wil slechts wat het beste en het volmaaktste is.

De heiligen genoten door hunne gelijkvormigheid aan den wil van God, reeds een paradijs op aarde. Ziedaar zegt de H. Dorotheus, hoe de oudvaders zich in een zoo grooten vrede konden bewaren, zij namen alles uit Gods handen aan. Wanneer de H. Magdalena de Pazzi alleen maar het woord: *wil Gods* hoorde noemen dan gevoelde zij zich zoo getroost, dat zij buiten zich zelve geraakte in ecne vervoering van liefde. Het is waar de mensch blijft immer het bittere van den tegenspoed gevoelen; maar als zijn wil vereenigd is met dien van God, zal dit alleen plaats hebben in het lager gedeelte;

1) Luc. 2. 14.

smaakt, vol droefheid uitriep: *Sed et hoc vanitas et afflictio spriritus*: 1) Ook dit is ijdelheid en kwelling des geestes. De H. Geest zegt: *Stultus sicut luna mutatur; sapiens in sapientia manet sicut sol*. 2) De dwaze, d. i. de zondaar is gelijk aan de maan, die heden wast en morgen afneemt: vandaag ziet men hem lachen, morgen weenen; vandaag is hij zachtmoedig, morgen ontembaar als een tijger; en hoe komt dat? Omdat zijn gesteltenis afhangt van de fortuin, hij verandert naar gelang van de omstandigheden, waarin hij verkeert. De rechtvaardige echter is gelijk de zon, altijd even helder en blij, wat hem ook overkome, want het is hem een geluk zijnen wil immer te kunnen vereenigen met den wil van God, en daarom geniet hij een onverstoorbaren vrede. Vrede aan de menschen van goeden wil, zeide de engel tot de herders. *Et in terra pax homi-*

1) Eccli. 4. 16.

2) Eccl. 27. 12.

nibus
zijn
dieg
met
goed
bona
God
voln
D
lijkv
reed
zegt
zich
bew
den
de
Goe
zich
zelve
lief
im
gev
is
pla

nibus bonae voluntatis. 1) Wie anders zijn die menschen van goeden wil, tenzij diegenen, welke hunnen wil vereenigen met den goddelijken wil, die bovenal goed en volmaakt is? *Voluntas Dei bona, beneplacens et perfecta.* Ja want God wil slechts wat het beste en het volmaaktste is.

De heiligen genoten door hunne gelijkvormigheid aan den wil van God, reeds een paradijs op aarde. Ziedaar zegt de H. Dorotheus, hoe de oudvaders zich in een zoo grooten vrede konden bewaren, zij namen alles uit Gods handen aan. Wanneer de H. Magdalena de Pazzi alleen maar het woord: *wil Gods* hoorde noemen dan gevoelde zij zich zoo getroost, dat zij buiten zich zelve geraakte in eene vervoering van liefde. Het is waar de mensch blijft immer het bittere van den tegenspoed gevoelen; maar als zijn wil vereenigd is met dien van God, zal dit alleen plaats hebben in het lager gedeelte;

1) Luc. 2, 14.

doch in het hooger gedeelte, in den geest, zal immer vrede en rust heerschen. *Uwe vreugde*, zeide de Verlosser tot zijne apostelen, *zal niemand u ontnemen. Gaudium vestrum nemo tollet a vobis. Gaudium vestrum sit plenum.* 1) Iemand die immer gelijkvormig is met den wil van God, geniet eene volle en blijvende vreugde: zijn vreugde is vol, want, gelijk wij boven zeiden, hij heeft alles, wat hij wil; zijne vreugde is blijvend, want niemand kan hem zijne vreugde ontnemen, omdat niemand kan beletten, dat hetgeen God wil, geschiedt.

Pater Joannes Taulerus verhaalt van zich zelve, 2) dat hij na God vele jaren te hebben gebeden om iemand die hem het ware geestelijk leven zou leeren, op zekeren dag eene stem hoorde die hem zeide: ga naar die en die kerk, daar zult gij vinden, wat gij zoekt. Hij gaat naar die kerk toe, en aan de deur vindt hij een bedelaar zonder

1) Jo. 16. 22. et 24.

2) Bij Saint Jure,

den
chen.
tot
men.
vobis.
mand
wil
ende
ge-
alles,
end,
agde
ten,
van
vele
die
ren,
die
erk,
ekt.
aan
der

schoenen aan de voeten en geheel haveloos; hij groet hem en zegt: Goede dag, vriend. De arme antwoordt: Mijnheer, ik herinner mij niet dat ik ooit een kwaden dag heb gehad. Welnu, God schenke u een gelukkig leven, herneemt de Pater. Maar, zeide de bedelaar, ik ben nimmer ongelukkig geweest. Luister vader, zoo ging hij voort, ik zeg niet zonder reden, dat ik nooit een kwaden dag heb gehad; want heb ik honger, ik loof God; sneeuwt of regent het, ik zegen Hem; word ik veracht, verstooten, of moet ik een andere kweeling verduren, ik zal er mijnen God altijd voor verheerlijken. Ik zeide ook dat ik nooit ongelukkig ben geweest, en ook dit is waar, want ik heb mij eigen gemaakt mijn wil in alles zonder voorbehoud te onderwerpen aan den wil van God, ik neem dan ook alles wat mij overkomt, hetzij zoet of bitter, met blijdschap uit Gods handen aan, ik beschouw het als voor mij het beste; ziedaar, Vader mijn geluk. Maar, hernam Tauler, indien God eens uw

verwerping wilde, wat zoudt gij dan zeggen? Indien dat Gods wil was, antwoordde de bedelaar, zou ik hem vol ootmoed en liefde omhelzen, doch ik zou Hem zoo stevig vasthouden, dat wanneer Hij mij in de hel wilde neerstorten, Hij genoodzaakt zou zijn zelf mede te gaan, en op die wijze zou het mij zoeter zijn mij in de hel te bevinden met Hem, dan zonder Hem alle geneugten te smaken van het paradijs. Waar hebt gij God gevonden? zeide de pater. Daar, was het antwoord, waar ik de schepselen heb verlaten. — Wie zijt Gij? — De arme: Ik ben koning. — Waar is dan uw rijk? — Het is in mijn hart, waar alles door mij in orde wordt gehouden, de hartstochten gehoorzamen er aan de rede, en de rede aan God. Ten laatste vroeg hem Tauler, wat hem tot eene zoo hooge volmaaktheid had gebracht. Het stilzwijgen, antwoordde hij, waardoor ik mij heb afgezonderd van de menschen en mij leerde onderhouden met God, en vervolgens mijne gedurige vereeniging met God, in wien

alleen ik steeds al mijn geluk heb gevonden. In een woord die bedelaar was zoo geworden door zijne groote gelijkvormigheid met den goddelijken wil; en voorzeker hij was in zijne armoede rijker dan al de koningen dezer aarde en smaakte te midden van zijn lijden grooter geluk dan al de wereldlingen te midden hunner aardsche genoegens.

O hoe groot is de dwaasheid van hen, die aan den wil van God weerstand bieden! Zij moeten toch de kwellingen verduren; niemand immers kan beletten, dat de besluiten van God ten uitvoer worden gebracht. *Voluntati ejus quis resistit.* 1) Maar daarenboven lijden zij alles zonder vrucht, ja bereiden zich bovendien nog grooter straffen in de eeuwigheid en verzwaren hun lijden op deze wereld. *Quis restitit ei et pacem habuit.* 2) Laat dien zieke te midden zijner smarten jammeren zooveel hij wil, laat dien arme in zijne ellende over God klagen, laat hij zich

1) Rom. 9. 19.

2) Job 9. 4.

toornig maken, laat hij vloeken zooveel het hem behaagt, waartoe zal het hem dienen? Waartoe anders tenzij om zijn leed te verdubbelen. *Quid quaeris homuncio, quaerendo bona?* (zegt de H. Augustinus), *Quaere unum bonum in quo sunt omnia bona.* O ellendige mensch, waarom gaat ge het zoeken buiten God? Zoek uwen God, vereenigt u met Hem, bind u vast aan Zijnen heiligen wil en ge zult immer, voor tijd en eeuwigheid, gelukkig zijn.

Wat immers wil God ten slotte anders tenzij alleen ons geluk? Kunnen wij ooit een vriend vinden, die ons meer bemint dan God? Het eenige wat God wil is dat niemand verloren ga, maar dat allen zalig worden en zich heiligen. *Nolens aliquos perire, sed omnes ad poenitentiam reverti.* 1) *Voluntas Dei sanctificatio vestra* 2) God heeft in ons welzijn zijne glorie gesteld, want daar Hij, gelijk de H. Leo zegt, uit zijne natuur eene onein-

1) 2. Petr. 3. 9.

2) 1. Thess. 4. 3,

dige
bonita
zoekt
een a
deelge
en va
in di
schie
coop
dinge
Hij
zegt,
alleen
zalig
perdu
van h
God
ut s
nos.
maar
sollie
ook

1)
2)
3)
4)

dige goedheid is, *Deus cujus natura bonitas*, en de goedheid van nature zich zoekt mede te deelen, zoo heeft God een allervurigst verlangen om de zielen deelgenooten te maken van zijne goederen en van zijn geluk. En wanneer God ons in dit leven kwellingen overzendt, geschiedt dit alleen voor ons welzijn. *Omnia cooperantur in bonum*. 1) Zelfs de kastijdingen, die ons van God toekomen, zendt Hij ons, gelijk de godvreezende Judith zegt, niet over tot ons verderf, maar alleen opdat wij ons zouden beteren en zalig worden. *Ad emendationem, non ad perditionem evenisse credamus*. 2) Om ons van het eeuwig verderf te vrijwaren beschut God ons met zijnen goeden wil. *Domine ut scuto bonae voluntatis tuae coronasti nos*. 3) God verlangt niet alleen ons geluk, maar Hij is er zelfs bezorgd voor: *Deus sollicitus est mei*. 4) En wat zou God ons ook kunnen weigeren, zegt de H. Paulus,

1) Rom. 8. 28.

2) Judith. 8. 27.

3) Ps. 5. 13.

4) Ps. 39. 18.

Hij, die ons zijn eigen Zoon heeft gegeven? *Qui proprio Filio suo non pepercit, sed pro nobis omnibus tradidit illum, quomodo non etiam cum illo omnia nobis donavit?* 1) Laten wij ons dus in dat vertrouwen geheel aan Gods beschikkingen overgeven, daar toch alles geregeld is tot ons welzijn. Wat ons ook overkomt, laten wij immer zeggen: *In pace in idipsum dormiam et requiescam, quoniam tu, Domine, singulariter in spe constituisti me.* 2) Geven wij ons geheel over in zijne handen, want zeer zeker, Hij zal zorg voor ons dragen: *Omnem sollicitudinem vestram projicientes in eum, quoniam ipsi cura est de vobis.* 3) Laten wij van onzen kant slechts denken aan God, aan de vervulling van zijnen heiligen wil, en God zal denken aan ons, en ons gelukkig maken. Mijne dochter, (zoo zeide de Heer tot de H. Catharina van Siena) denk gij aan mij, dan zal ik immer aan u denken. Zeggen wij dikwijls met de gewijde bruid:

1) Rom. 8. 32.

2) Ps. 4.

3) 1 Petr. 5. 7.

Dilectio
bemi
dan
denk
en m
heilig
Nilu
Hij
lang
wil
ons
ze o
dat
met
die
hoog
geac
sma
cons
sun
Wa
ziel
den

Dilectus meus mihi et ego illi. 1) Mijn beminde denkt om mijn geluk, ik wil dan ook op mijne beurt om niets anders denken dan om hem genoeg te geven en mij in alles te onderwerpen aan zijnen heiligen wil. Volgens den heiligen abt Nilus moeten wij God niet vragen, dat Hij late geschieden hetgeen wij verlangen, maar alleen, dat zijn heilige wil in ons vervuld worde. En wanneer ons beproevingen overkomen, laten wij ze dan uit Gods handen aannemen, en dat niet alleen met geduld maar zelfs met blijdschap, gelijk de apostelen deden, die vol vreugde weggingen van den hoogen raad, omdat zij waardig waren geacht voor den naam van Jezus ver-smading te lijden. *Ibant gaudentes a conspectu concilii, quoniam digni habiti sunt pro nomine Jesu contumeliam pati.* 2) Wat kan er grooter geluk zijn voor eene ziel dan te lijden, en daarbij te kunnen denken, dat zij door haar kruis geduldig

1) Cant. 2. 16.

2) Act. 5. 41.

te dragen God het hoogste genoegen geeft, wat zij Hem geven kan? Ofschoon God hoogen prijs stelt op het verlangen van sommige zielen om ter Zijner liefde te lijden, toch vindt Hij, volgens de leermeesters van het geestelijke leven, nog grooter welbehagen in de gelijkvormigheid van diegenen, welke noch getroost, noch beproefd willen zijn; maar, overgegeven aan Zijnen wil, niets anders verlangen te doen, dan wat Hij begeert.

Indien gij dan godvruchtige ziel, welgevallig wilt zijn aan God en tevens op deze wereld een gelukkig leven wilt leiden, vereenig u dan immer en in alles met den goddelijken wil. Bedenk, dat al de zonden van het ongeregeld en bittere leven, wat gij misschien vroeger geleid hebt, alleen daaruit zijn voortgekomen, dat gij zijt afgeweken van den wil Gods. Omhels dan van nu af aan het goddelijk welbehagen, en zeg immer bij al wat u overkomt: *Ita Pater, quoniam sic fuit placitum ante te.* 1)

1) Luc. X, 21.

Ja,
beha
een
denk
God
het
aper
Hee
zwijs
dat
al
aanb
aanb
de
èn
men
verv
Dra
God
biec
en
haa
H.
dro

Ja, Vader! ik loof U, dat het U alzoó behagelijk is geweest. Wanneer gij u om een of ander ongeval bedroefd gevoelt, denk dan dat het u is toegekomen van God, zeg dan ook aanstonds: God wil het zoo, en wees tevreden. Obmutui et non aperui os meum, quoniam tu fecisti. 1) Heer, daar Gij het gedaan hebt zal ik zwijgen en het gewillig aannemen. Aan dat eene doel moeten al uwe gedachten al uwe gebeden gewijd zijn, d. w. z. aanhoudend moet ge bezorgd zijn en aanhoudend moet ge God vragen, èn bij de meditatie, èn bij de H. Communie èn bij het bezoek aan het H. Sacrament, dat Hij u toch de volmaakte vervulling leere van zijnen H. Wil. Draag u zelven ook voortdurend aan God op, zeg dikwijls, zie mijn God ik bied U mij zelven aan, doe met mij en met al het mijne, gelijk het U behaagt. Dat was de oefening van de H. Theresia, minstens vijftig maal daags droeg de heilige zich aan den Heer

1) Ps. 38.

op en gaf zich geheel aan zijne heilige beschikkingen over.

O zalig gij, beminde lezer, indien gij dit immer zult doen, zeker dan zult gij heilig worden, en daarenboven zult gij een gelukkig leven hebben, maar bovenal een gelukkigen dood. Als iemand uit dit leven scheidt, dan hangt alle hoop die wij omtrent zijne eeuwige zaligheid koesteren alleen daarvan af, of wij hem gelaten zien sterven of niet. Als gij derhalve, gewoon om tijdens uw leven alles wat u van God werd toegezonden bereidwillig te aanvaarden, eveneens uit onderwerping aan Gods heiligen wil uwen dood zult aannemen, dan is uw zaligheid verzekerd en gij zult sterven als een heilige. Welaan geven wij ons dan geheel aan het welbehagen van onzen God over, van onzen God, die oneindig wijs is, en dus weet wat voor ons het beste is, die oneindig goed is — immers zijn Zoon heeft zijn leven voor ons gegeven — en daarom ook het beste voor ons wil. Laten wij er wel van verzekerd en overtuigd zijn, zegt de H. Basilius, God draagt onver-

gelij
dan
verla
M
en
bijzo
moet
Op
gelij
lijke
kome
koud
lijker
als
welk
een
welk
derge
van
De I
gedu
zijne
heilig
maan
niet
word

gelijkelijk veel meer zorg voor ons geluk, dan wij zelven het ooit zouden doen of verlangen kunnen.

Maar komen wij nu tot de praktijk en zien wij, waarin wij ons in het bijzonder met Gods wil gelijkvormig moeten maken.

Op de eerste plaats moeten wij die gelijkvormigheid beoefenen in de natuurlijke dingen, die ons van buiten overkomen, bijv. bij groote hitte, groote koude, regen, duren tijd, pest en dergelijken. Wachten wij ons voor uitroepen als deze: welk een ondragelijke hitte! welk een ijzingwekkende koude! welk een ongeluk! welk een rampzalig lot! welk een ongelukkige tijd! of voor andere dergelijke uitdrukkingen, die getuigen van weinig onderwerping aan Gods wil. De H. Franciscus de Borgia kwam eens gedurende den nacht voor een huis zijner orde, terwijl het sneeuwde; de heilige klopte verscheidene malen aan, maar daar de paters sliepen, werd hem niet opengedaan. Toen het dag geworden was, hadden dezen er groote

spijt van, dat zij hem aldus onder den blooten hemel hadden laten wachten; maar de heilige zeide gedurende dien tijd een grooten troost te hebben gesmaakt bij de gedachte, dat God zelf die sneeuwvlokken op hem liet neervallen.

Op de tweede plaats moeten wij de gelijkvormigheid beoefenen in zaken die zich voordoen, in ons zelven, zooals wanneer wij honger, dorst, of wel armoede, mistroostigheid, of versmading hebben te lijden. Ten alle tijde moeten wij zeggen: Heer, handel en beschik Gij, naar het U goeddunkt, ik ben met alles tevreden, ik wil alleen wat Gij wilt. Pater Rodriguez zegt, dat wij ook op die wijze moeten antwoorden, bij die verschillende veronderstellingen welke de duivel ons soms voor den geest brengt om ons in een of anderen valstrik te lokken, of ten minste om ons te verontrusten, bijv.: Indien die of die u dit of dat zeide, U zoo en zoo behandelde, wat zoudt gij dan zeggen, wat zoudt gij doen? Laten wij hem dan

eenvoudig antwoorden: *Ik zou zeggen of doen hetgeen God wil.* Op die wijze zullen wij ons voor alle fouten en voor alle kwelling bewaren.

Op de derde plaats, wanneer wij een of ander natuurlijk gebrek hebben, hetzij dan naar de ziel of naar het lichaam bijv. een slecht geheugen, traag verstand, weinig bekwaamheid, een misvormd lidmaat, zwakke gezondheid, laten wij ons daarover dan niet beklagen. Welke aanspraak hadden wij, en welke verplichting had God om ons een beter verstand, een schooner lichaam te geven? Had Hij ons niet kunnen doen terugblijven in het niet? Wie gaat, als hij een geschenk heeft ontvangen, daarop nog bedenkingen maken? Laten wij God dus dankbaar zijn voor hetgeen Hij ons uit louter goedheid heeft gegeven, en zijn wij tevreden met hetgeen Hij van ons gemaakt heeft. Wanneer wij meer talenten, een betere gezondheid, een schooner uitzicht bezaten, wie weet of wij niet verloren zouden gaan? Voor hoevelen zijn niet de talenten en de wetenschap

die zij bezaten, een oorzaak geworden van hun eeuwig verderf? immers zij, die in deze dingen boven andere uitmunten, komen er zoo gemakkelijk toe zich zelve te verhoovaardigen en hunnen evenmensch te verachten.

Voor hoeveel anderen is de schoonheid of de sterkte des lichaams eene aanleiding geweest om zich in duizend misdaden te werpen? En daarentegen hoevelen, die arm waren of ziek of mismaakt van lichaam, zijn daardoor heilig geworden en zalig, terwijl, indien zij rijk waren geweest of gezond of schoon van uiterlijk, zij misschien verdoemd waren gegaan. Stellen wij ons daarom tevreden met hetgeen God ons heeft gegeven. *Porro unum est necessarium.* 1) Er is maar ééne zaak noodzakelijk. Het is niet noodzakelijk dat wij schoon zijn, niet noodzakelijk dat wij eene goede gezondheid bezitten of een helder verstand, alleen is noodzakelijk, dat wij zalig worden.

Op de vierde plaats. Moeten wij

1) Luc. 10. 42.

bijzon
licha
beren
wijze
beha
midd
wil
helpe
wil
deeli
Heer
wil
blijv
zeke
de z
klag
kwel
onze
ook
bevr
van
vele
zij
gest
de
en

bijzonder overgegeven zijn tijdens de lichamelijke ziekten. Wij moeten dezelve bereidwillig aannemen, en wel op die wijze en voor al den tijd dien het God behaagt. Evenwel moeten wij de gewone middelen aanwenden, daar ook dit de wil is van God; maar als deze niet helpen, laten wij dan onzen wil met Gods wil vereenigen, hetgeen ons veel voordeeliger zal zijn dan de gezondheid. Heer, zoo moeten wij dan zeggen, ik wil niet genezen en ik wil niet ziek blijven; ik wil alleen wat Gij wilt. Zeer zeker, het is hooge deugd zich tijdens de ziekte over zijne smarten niet te beklagen; maar wanneer deze ons hevig kwellen, is het geene fout dezelve aan onze vrienden bekend te maken noch ook te bidden, dat de Heer er ons van bevrijde. Ik spreek hier echter alleen van groote smarten: want men vindt er velen, die grootelijks misdoen, omdat zij bij elke geringe smart of lichte ongesteldheid wel zouden verlangen, dat de geheele wereld hen kwam beklagen en over hen kwam schreien.

Doch wat de groote smarten aangaat, wij hooren zelfs Jezus Christus op het punt van zijn lijden te beginnen, zijne smarten aan zijne apostelen bekend maken. *Tristis est anima mea usque ad mortem.* 1) *Mijne ziel is bedroefd tot den dood toe.* Ook bidt hij den eeuwigen Vader Hem er van te bevrijden: *Pater mi si possibile est transeat a me calix iste.* 2) *Vader, indien het mogelijk is, laat dezen kelk van mij voorbijgaan.*

Maar Jezus leert ons ook, wat wij moeten doen, nadat wij aldus eens gebeden hebben; nl. ons dadelijk overgeven aan den goddelijken wil door er bij te voegen: *Verumtamen non sicut ego volo, sed sicut tu. Nochtans niet gelijk ik wil; maar gelijk Gij.* Hoe dwaas is het verder van sommige personen te zeggen, dat zij de gezondheid verlangen niet om het lijden, maar om beter bekwaam te zijn voor den dienst van God, om den regel te kunnen onderhouden, van nuttig te

1) Matth. 26. 38.

2) Ibid 39.

kunnen zijn aan de communiteit, naar de kerk te kunnen gaan, te kunnen communiceeren, boetvaardigheid te kunnen doen, te kunnen studeeren, te kunnen werken aan het heil der zielen door preeken, biecht hooren enz. Maar ik vraag u, godvruchtige ziel, waarom verlangt gij dat alles te doen? Om genoeg te geven aan God? En wat gaat gij dan zoeken daar gij toch zeker weet, dat het Gods welbehagen is, niet dat gij bidt of te communie gaat of boetvaardigheid oefent of studeert, maar dat gij met geduld die ziekte en die smarten lijdt, welke Hij u heeft overgezonden? Vereenig dus liever uwe smarten met de smarten van Jezus Christus. — Maar het valt mij zoo zwaar, dat ik door mijne ziekte onnuttig, ja een last ben voor de communiteit, voor het huis. Maar gij moet gelooven, dat gelijk gij van uwen kant u aan den goddelijken wil onderwerpt, ook uwe oversten het aldus doen, zij weten immers dat gij dien last aan het huis veroorzaakt, niet omdat gij lui zijt, maar omdat het de wil is van God.

O die verlangens, die klachten, zij komen niet voort uit liefde tot God, maar uit onze eigenliefde, die voorwendsels zoekt om ons van den wil Gods afkeerig te maken. Willen wij welgevallig zijn aan God? Welnu laten wij dan, als wij aan het bed zijn gekluisterd tot God niets anders zeggen dan dit eene woord: *Fiat voluntas tua! Heer, uw wil geshiede*, en dat eene woord laten wij het immer herhalen, tot honderd en duizendmaal toe, want daardoor alleen zullen wij aan God meer genoeg geven dan door alle mogelijke verstervingen en oefeningen van godsvrucht. Er is geen beter manier om God te dienen, dan zich met blijdschap te onderwerpen aan Zijnen heiligen wil. De eerwaardige Pater Avila schreef eens aan een kranken priester als volgt: Mijn vriend, houd u thans niet bezig met na te gaan, wat gij doen zoudt, als gij gezond waart; maar stel u tevreden met ziek te zijn zoolang het aan God zal behagen. Als gij den wil van God zoekt, wat maakt het u dan of gij gezond zijt of ziek? En zeer zeker,

die
want
door
over
zijne
de
God
werl
D
gen
ofw
onz
wij
daa
tot
ma
den
toe
die
en
ter
zel
vo
da
inc
gr

die dienaar Gods zeide dit met reden, want God wordt niet zoozeer verheerlijkt door onze werken, als wel door onze overgeving en onze gelijkvormigheid aan zijnen heiligen wil. Daarom zeide ook nog de H. Franciscus van Sales, dat men God beter dient met lijden dan met werken.

Dikwijls ook zal het ons aan een geneesheer of geneesmiddelen ontbreken, ofwel de geneesheer zal er niet in slagen onze ziekte te kennen; ook dan moeten wij ons onderwerpen aan den wil van God, daar Hij dit alles weder zoo beschikt tot ons welzijn. Men verhaalt van zekeren man, die een groote godsvrucht had tot den H. Thomas van Kantelberg, dat hij, toen hij eens ziek was, bij het graf van dien heilige zijne gezondheid ging vragen; en hij keerde gezond naar zijn vaderland terug; maar, zoo dacht hij later bij zich zelve, indien die ziekte eens beter ware voor mijne zaligheid, waartoe zou mij dan mijne gezondheid dienen? Onder den indruk dier gedachte keerde hij naar het graf terug en bad nu den heilige datgene

voor hem te vragen, wat het beste was voor zijn eeuwige zaligheid; nauwelijks had hij dit gedaan, of hij viel in zijne vorige ziekte terug en was er zeer blijde mee, want hij was nu overtuigd, dat God het zoo beschikte tot zijn welzijn. Eveneens verhaalt Surius, dat zekere blinde, door de voorspraak van den heiligen bisschop Vedastus ziende werd. Doch later bad hij den heilige, om in geval het gezicht niet dienstig was voor zijne zaligheid, weder blind te mogen worden, en ziet, nadat hij aldus gebeden had, werd hij weder blind gelijk te voren. Het beste dus, als wij ziek zijn, is noch gezondheid noch ziekte te vragen, maar ons eenvoudig over te geven aan den wil van God en Hem over ons te laten beschikken, gelijk Hem goedgebeurt. Willen wij echter de gezondheid vragen, laten wij het dan ten minste doen met overgave en onder voorwaarde, dat de gezondheid van ons lichaam wenschelijk zij voor de zaligheid onzer ziel; anders is ons gebed verkeerd, en zal door God niet worden verhoord, want God verhoort geen

gebe
schie

D
steer
ken
eene
ong
niet
hoo
zieh
den
dat
Ma
zie
her
on
mi
ni
Go
zw
zo
in
w
sp
—
—

gebeden, die niet met overgëving geschieden.

De tijd van ziekte noem ik den toetssteen der geesten. want dan leert men kennen van welk gehalte de deugd is die eene ziel bezit. Als die ziel dan niet ongeduldig wordt, zich niet beklagt, niet allerlei middelen zoekt; maar gehoorzaam is aan geneesheeren en oversten, zich rustig houdt, gansch overgegeven aan den wil van God, dan is dit een teeken, dat er werkelijk deugd in die ziel is. Maar wat te zeggen van een zieke, die zich beklagt, die zegt dat de anderen hem niet genoeg bijstaan, dat zijne pijnen ondragelijk zijn, dat geen enkel geneesmiddel hem helpt, dat de geneesheer er niets van weet, ja zich somwijlen over God beklagt, als drukte zijn hand al te zwaar op hem? Toen de H. Franciscus, zoo verhaalt ons de H. Bonaventura 1) in diens leven, eens op buitengewone wijze door de smarten werd gekweld, sprak een zijner kloosterlingeu hem in

1) C. 14.

zijnen al te grooten eenvoud aldus toe :
Vader, bid toch den goeden God u een
weinig genadiger te behandelen, want
Hij schijnt zijn hand al te zeer op u
te verzwaren. Maar toen Franciscus dit
hoorde, uitte hij een kreet: Wist ik
niet, zoo luidde zijn antwoord, dat uw
onnoozelheid u aldus deed spreken, ik
zou u nimmer meer willen zien, daar
gij aldus de oordeelen Gods durft laken.
En dit gezegd hebbende, wierp hij zich
hoewel geheel verzwakt en uitgeput van
pijn, uit zijn legerstede op den grond
en terwijl hij dien kustte, riep hij uit :
Ik dank U, Heer, voor al de smarten,
die Gij mij hebt overgezonden, ik bid
U, indien het U behaagt, er mij nog
meer te geven. Het is mijn verlangen,
dat Gij mij kastijdt en mij niet spaart,
want de vervulling van uwen heiligen
wil is voor mij de grootste troost, dien
ik op deze wereld kan genieten.

Die onderwerping is ook noodig bij
het verlies van sommige personen die
ons naar het tijdelijke of geestelijke nuttig
zijn. De godvruchtige zielen begaan hier-

omtr
zij
godd
Niet
onze
God
onze
allee
wan
Hij,
zijn
trou
Her
mij
zijt
dat
Doe
leer
mo
mo
ons
ner
dig
zijn
ze
we

omtrent niet zelden groote fouten, daar zij zich hierin dikwijls niet aan de goddelijke beschikkingen onderwerpen. Niet van onze zielsbestierders moet onze heiligheid komen, maar van God. God wil dat wij ons voor de leiding onzer ziel van bestierders bedienen; doch alleen dan, wanneer Hij ze ons geeft; wanneer Hij ze ons echter ontnemt, wil Hij, dat wij daarover niet ontevreden zijn, maar dat wij dan des te meer vertrouwen stellen op Zijne goedheid, en Hem zeggen: Heer, Gij waart het die mij dien steun hadt gegeven, Gij ook zijt het die hem mij hebt ontnomen, dat uw wil ten allen tijde geschiede; Doch kom Gij nu zelf tusschen beiden, leer Gij zelf mij thans, wat ik doen moet om U te dienen. En eveneens moeten wij alle andere kruizen, die God ons overzendt, uit zijne handen aannemen. Maar, zegt gij, die wederwaardigheden zijn straffen. Doch ik antwoord, zijn dan de straffen, die God ons overzendt in dit leven, geen genaden, geen weldaden? Als wij God beleedigd hebben,

moeten wij allen op een of andere wijze aan zijne rechtvaardigheid voldoen, hetzij dan hier of hiernamaals. Laten wij daarom met den H. Augustinus zeggen: *Hic ure, hic seca, hic non parcas, ut in aeternum parcas. Heer brand hier, snijd hier, spaar ons niet op deze wereld; maar spaar ons in de eeuwigheid*, en met Job: *Haec sit mihi consolatio, ut affligens me dolore non parcat.* 1) *Heer dit zij mijne troost, dat Gij mij kastijdt en mij niet spaart.* Zeer zeker, iemand, die de hel verdiend heeft, moet verheugd zijn, als hij ziet dat God hem op deze wereld kastijdt, want dit moet hem zeer bemoedigen in zijne hoop, dat God hem in het andere leven wil sparen. Wanneer derhalve God ons beproeft, zeggen wij dan met den hoogepriester Heli: *Dominus est, quod bonum est in oculis suis faciat.* 2) *Hij is de Heer, Hij doe wat goed is in zijne oogen.*

Verder moeten wij ook nog gelaten

1) 6. 10.

2) 1 Reg. 3. 18.

zijn
gees
gees
zal
van
het
zijn
liefs
ook
wer
belo
H.
veel
zijn
God
maa
dier
zij
de
Laa
zij
van
ong
troc
hier
som

zijn te midden van de kwellingen des geestes. Wanneer eene ziel zich op het geestelijk leven begint toe te leggen, zal God haar gewoonlijk doen overvloeien van troost; maar als zij reeds meer in het inwendige bevestigd is, trekt God zijne hand terug. De Heer wil dan hare liefde beproeven, en zien of zij Hem ook dienen zal zonder reeds op deze wereld met gevoeligen troost te worden beloond. Zoolang wij leven (zegt de H. Theresia) is het niet te doen om veel van God te genieten; maar om zijnen H. wil te volbrengen. De liefde Gods bestaat niet in een teeder gevoel, maar in moedig en nederig God te dienen. Met dorheid en bekoringen (zegt zij op eene andere plaats) neemt God de proef, wie Hem waarlijk beminnen. Laat de ziel dus God bedanken, wanneer zij die zoetheden van Hem mag ontvangen; maar laat zij niet treurig of ongeduldig worden, als zij zich van dien troost beroofd ziet. Het is noodzakelijk hier de aandacht wel op te vestigen; sommige dwaze zielen toch, als zij zich

in dorheid bevinden, meenen dat God hen verlaten heeft, of wel dat voor hen het geestelijk leven niet is gemaakt; en aldus laten zij het gebed varen en verliezen weder alles wat zij tot dan toe hadden gedaan. Er is geen schooner tijd om ons in de onderwerping aan den wil Gods te oefenen, dan juist de tijd van dorheid. Ik zeg niet dat gij geen smart moet gevoelen, als gij u van de tegenwoordigheid van uwen God beroofd ziet; het is niet mogelijk dat eene ziel zulks niet voelt, dat zij zich daarover niet beklagt; immers onze Verlosser zelf beklagde er zich over aan het kruis: *Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me?* 1) *Mijn God, mijn God, waarom hebt Gij mij verlaten?* maar zij moet zich in haar lijden immer geheel overgeven aan den wil van God. Alle heiligen hebben die troosteloosheid en verlatenheid geleden. Welk eene verhardheid van gemoed gevoel ik (schrijft de H. Bernardus); ik vind geen lust meer in de

1) Matth. 27. 46.

geestelijke lezing, geen behagen meer in de overweging, geen behagen meer in het gebed! De heiligen waren meestal in staat van dorheid en beroofd van gevoeligen troost. Dezen laatsten schenkt God slechts zelden, mogelijk alleen aan zielen, die min of meer zwak zijn, om hen op den weg der volmaaktheid niet te doen achterblijven; maar de geneugten die als belooning moeten gelden, behoudt Hij ons voor in het paradijs.

Deze aarde is een plaats van verdiensten, doch die verdienste wordt verkregen door lijden; de hemel is de plaats van belooning en van vreugde. Het verlangen en het streven der heiligen was daarom niet die gevoelige ijver met troost gepaard, maar de geestelijke ijver gepaard met lijden. O, riep de eerbiedwaardige Joannes Avila uit, hoeveel beter is het in dorheid en bekoringen te zijn met den wil van God, dan zonder dien wil in verheven beschouwing!

Maar zult gij zeggen: indien ik wist dat die dorheid mij werd toegezonden door God, zou ik er mede tevreden zijn;

hetgeen mij echter kwelt en verontrust, is de vrees, dat zij misschien mijn eigen schuld is en eene straf voor mijne lauwheid. Goed, verbeter u dan van uwe lauwheid, betoon u vlijtiger; of moet gij misschien, omdat ge in dorheid zijt, u zelven gaan beangstigen, daarom nalatig worden in het gebed en alzoo uw ellende verdubbelen? Toegegeven, uwe dorheid is voor u, gelijk gij zegt, eene straf; wordt die straf u dan niet toegezonden van God? Neem haar dus aan als eene kastijding die gij wel verdiend hebt, en vereenig u met den wil van God. Zegt gij niet, dat gij de hel hebt verdiend? Waarom beklaagt gij u dan nu? Verdient gij wellicht, dat God u vertroost? Kom wees tevreden met de wijze waarop gij door God behandeld wordt, volhard in uw gebed, ga op den ingeslagen weg voort, en zie voortaan wel toe of misschien uwe klachten niet voortkomen uit gebrek aan nederigheid en uit uwe geringe overgave aan den wil van God. Wanneer eene ziel zich tot het gebed begeeft, kan zij nooit grooter

voor
met
met
deze
ik
beh
dure
dree
tevr
daar
maa
vert
M
dorl
is z
God
nede
zich
verh
geke
zuiv
exto
mea
phiz

voordeel doen dan zich te vereenigen met den goddelijken wil; zeg daarom met groote overgeving: Heer ik neem deze beproeving uit uwe handen aan, ik neem haar aan voor zoolang het u behaagt. Indien het uw wil is, mij gedurende de gansche eeuwigheid in dezen droevigen staat te laten, ik ben er mede tevreden. Een gebed op die wijze gedaan is wel is waar niet aangenaam, maar zal u nuttiger zijn dan de zoetste vertroosting.

Men moet echter bedenken, dat de dorheid niet altijd een straf is; dikwijls is zij niets anders dan eene beschikking Gods tot ons welzijn, een middel om ons nederig te houden. Opdat de H. Paulus zich op zijn ontvangen gaven niet zou verhoovaardigen, liet God toe, dat hij gekweld werd door bekoringen van onzuiverheid. *Ne magnitudo revelationum extollat me datus est mihi stimulus carnis meae, angelus Satanae qui me colaphizet.* 1) Wie het gebed beoefent te

1) 2 Cor. 12. 7.

midden van vertroostingën, doet niets groots. *Est amicus socius mensae meae et non permanebit in die necessitatis.* 1) Niet dengene, die alleen aan tafel met u is, zult gij voor uwen waren vriend houden; maar hem, die u in uwe kwellingen ter zijde staat, en dat geheel belangeloos. Wanneer God duisternis en kweuling overzendt, dan keurt Hij zijne ware vrienden. Een zekere Palladius had eens veel te lijden van dorheid in het gebed. Hij ging nu naar den H. Macarius, en deze gaf hem den volgenden raad: Wanneer, zeide hij, bij u de gedachte opkomt om het gebed te verlaten, dan moet gij antwoorden: Gaarne wil ik ter liefde van Jezus Christus mij tevreden stellen hier de muren mijner cel te bewaken. Ziedaar wat ook gij moet antwoorden. Als gij bekoord wordt om het gebed te laten varen en het u toeschijnt daar slechts tijd te verliezen, zeg dan: *Ik ben hier om genoeg te geven aan God.* Al deden wij in het gebed niets anders dan

1) Eccl. 6. 10.

de v
verdr
Sales
Ja, z
dorho
hem
lange
voelig
haalt
jaren
had
dager
sterk
wann
groot
niets
H. B
God
innig
zonde
diger
neder
hoova
lauwh
dat z
verkr

de verstrooiingen en de bekoringen te verdrijven, zegt de H. Franciscus van Sales, toch zou ons gebed goed zijn. Ja, zegt Tauler, als iemand ondanks de dorheid in het gebed volhardt, zal God hem meer genaden geven, dan indien hij langen tijd zou bidden met grooten gevoeligen troost. Pater Rodriguez verhaalt, dat zeker persoon gedurende veertig jaren in zijn gebed nooit eenigen troost had gesmaakt; maar dat hij toch op de dagen dat hij het deed, zich immer sterk gevoelde in de deugd, daarentegen wanneer hij het achterliet, eene zoo groote zwakheid ondervond, dat hij tot niets goeds in staat was. Volgens den H. Bonaventura en Gerson zullen velen God beter dienen als zij de verlangde innigheid niet bezitten dan wel, want zonder dezelve zullen zij veel zorgvuldiger zijn en zich beter bewaren in de nederigheid; terwijl zij anders misschien hoovaardig zouden worden of zich aan lauwheid zouden overgeven, denkende, dat zij hetgeen zij zochten reeds hadden verkregen. En wat hier gezegd wordt

van de dorheid, geldt ook van de bekoringen. Wij van onzen kant moeten zorgen de bekoringen te vermijden, doch wanneer God wil of toelaat, dat wij bekoord worden, hetzij dan tegen het geloof of tegen de zuiverheid of tegen welke deugd ook, moeten wij ons daarover niet beklagen, maar ons ook daarin onderwerpen aan den goddelijken wil. Toen de H. Paulus om bevrijding bad van de bekoringen tegen de zuiverheid, antwoordde hem de Heer: *Sufficit tibi gratia mea.* 1) *Mijne genade is u genceg.* Dit geldt ook voor ons. Als wij dus zien dat God ons niet verhoort en ons van een of andere lastige bekoring niet wil bevrijden, zeggen wij dan: Heer handel en beschik Gij gelijk het u behaagt; mij is uwe genade genoeg; doch help mij die toch nooit te verliezen. Niet de bekoring, maar de toestemming aan de bekoring berooft ons van de genade Gods. Wanneer wij echter de bekoringen bestrijden, dan

1) 2 Cor. 12. 9.

zijn zij voor ons een middel om nederig te blijven, doen onze verdiensten aangroeien, maken dat wij veelvuldiger onze toevlucht nemen tot God, en aldus houden zij ons terug van God te beleedigen en vereenigen ons inniger met zijne liefde.

Ten laatste moeten wij aan Gods wil gelijkvormig zijn wat aangaat onzen dood; wij moeten dien willen aanvaarden op den tijd en de wijze, waarop God ons dien wil verzenden. Toen de H. Gertrudis 1) eens een heuvel beklom, gleed zij uit en viel in een laagte. Hare gezellinnen vroegen haar nu of zij niet bevreesd was geweest om te sterven zonder Sacramenten; zij antwoordde: vurig verlang ik te sterven met de Sacramenten, maar meer prijs stel ik op den wil van God, want ik houd voor zeker dat de beste gesteltenis die men hebben kan om goed te sterven, daarin bestaat dat men zich eenvoudig onderwerpt aan den goddelijken wil. Ik verlang daarom elken dood, dien het God behagen zal mij te geven. De H. Gregorius

1) L. 1. vita c. 11.

verhaalt in zijne dialogen, 1) dat de Vandalen een zekeren priester hadden ter dood veroordeeld, met name Santolus, wien zij toestonden zelf den dood te kiezen, dien hij wilde ondergaan. De heilige man echter wilde niet kiezen, maar zeide: Ik ben in de handen van God en daarom wil ik den dood sterven, welken gij door zijne toelating mij zult aandoen: dien dood alleen wil ik en geen andere. Deze daad was aan God zoo aangenaam, dat, toen die barbaren den priester hadden veroordeeld om onthoofd te worden, God den arm van den beul terughield; de barbaren door dit wonder getroffen schonken den priester het leven. Dus wat de wijze van sterven aangaat, moeten wij dien dood voor het beste houden, welken God ons heeft voorbestemd. Denken wij aan onzen dood; zeggen wij dan altijd: Heer, maak slechts dat wij zalig worden en laat ons dan sterven, gelijk het U behaagt.

Eveneens moeten wij onderworpen

1) Lib. 3. cap. 37.

zijn,
dood.
Wat
wij
elk
bero
daar
cust
toch
daar
beg
dez
zij
alw
wa
ver
een
he
da
loc
ka
de
en
G

zijn, wat aangaat den tijd van onzen dood. Wat immers is deze wereld? Wat anders dan een kerker waarin wij alleen zijn om te lijden, waar wij elk oogenblik in gevaar verkeeren om beroofd te worden van God? Het was daarom dat David uitriep: *Educ de custodia animam meam* 1) Heer, voer toch mijn ziel uit dezen kerker. Zie daar ook waarom de dood zoo vurig begeerd werd door de H. Theresia. Als deze heilige de klok hoorde slaan, werd zij gansch opgeruimd denkende dat er alweder een uur van haar leven voorbij was, een uur van gevaar om God te verliezen. Volgens Pater Avila moet een ieder, die in redelijk goede gesteldheid is, naar den dood verlangen en dat wel om het gevaar wat men loopt de genade Gods te verliezen. Wat kan er beter en wenschelijker zijn dan door een goeden dood, de zekerheid te erlangen dat wij de genade van onzen God nooit weer zullen verliezen? Doch,

1) Ps. 141. 8.

zult gij zeggen, ik heb nog niets gedaan, nog niets heb ik voor mijne ziel verdiend. Maar wanneer het de wil van God is dat gij thans uw leven eindigt, wat zult gij dan later nog doen, als gij zult leven tegen den wil Gods? Wie weet zelfs of gij dan nog wel zoudt sterven, gelijk gij dat nu moogt verhopē? Wie weet of gij niet zoudt omkeeren, opnieuw in zonde vallen, en verloren gaan? En ook, al was er anders geen reden: zoolang gij leeft, kunt ge niet leven zonder zonde, althans zeker niet zonder kleine zonde. *Cur, roept daarom de H. Bernardus uit, cur vitam desideramus, in qua quanto amplius vivimus tanto plus peccamus.* 1) *Waarom, zegt hij, waarom verlangen wij te leven, daar wij hoe langer wij leven, des te meer zonden doen.* Welnu het is zeker; één dagelijksche zonde mishaaft aan God meer dan al onze goede werken hem zouden kunnen behagen.

1) Med. c. 8,

Daarenboven zeg ik dat iemand, die weinig verlangen heeft naar den hemel, blijk geeft van weinig liefde tot God. Als men bemint, dan verlangt men het bijzijn van den beminde; doch God kunnen wij niet zien indien wij niet weggaan van de aarde. Alle heiligen dan ook hebben verlangd naar den dood om alzoo tot de aanschouwing te geraken van hunnen beminden Heer.

Zoo verzuchtte een H. Augustinus: *Eja moriar, ut te videam. O, mocht ik sterven om U mijn God te aanschouwen.* Zoo een H. Paulus: *Desiderium habens dissolvi et esse cum Christo.* 1) *Ik verlang ontbonden te worden en met Christus te zijn.* Zoo een David: *Quando veniam et apparebo ante faciem Dei?* 2) *Wanneer zal ik komen en verschijnen voor Gods aangezicht?* En eveneens alle zielen, die liefde hebben voor God. Zeker schrijver verhaalt dat een ridder eens, terwijl hij op jacht was in een

1) Philip. 1. 23.

2). Ps. 41. 3.

zult gij zeggen, ik heb nog niets gedaan, nog niets heb ik voor mijne ziel verdiend. Maar wanneer het de wil van God is dat gij thans uw leven eindigt, wat zult gij dan later nog doen, als gij zult leven tegen den wil Gods? Wie weet zelfs of gij dan nog wel zoudt sterven, gelijk gij dat nu moogt verhoppen? Wie weet of gij niet zoudt omkeeren, opnieuw in zonde vallen, en verloren gaan? En ook, al was er anders geen reden: zoolang gij leeft, kunt ge niet leven zonder zonde, althans zeker niet zonder kleine zonde. *Cur, roept daarom de H. Bernardus uit, cur vitam desideramus, in qua quanto amplius vivimus tanto plus peccamus.* 1) *Waarom, zegt hij, waarom verlangen wij te leven, daar wij hoe langer wij leven, des te meer zonden doen.* Welnu het is zeker; één dagelijksche zonde mishaaft aan God meer dan al onze goede werken hem zouden kunnen behagen.

1) Med. c, 8.

Daarenboven zeg ik dat iemand, die weinig verlangen heeft naar den hemel, blijk geeft van weinig liefde tot God. Als men bemint, dan verlangt men het bijzijn van den beminde; doch God kunnen wij niet zien indien wij niet weggaan van de aarde. Alle heiligen dan ook hebben verlangd naar den dood om alzoo tot de aanschouwing te geraken van hunnen beminden Heer.

Zoo verzuchtte een H. Augustinus: *Eja moriar, ut te videam. O, mocht ik sterven om U mijn God te aanschouwen.* Zoo een H. Paulus: *Desiderium habens dissolvi et esse cum Christo.* 1) *Ik verlang ontbonden te worden en met Christus te zijn.* Zoo een David: *Quando veniam et apparebo ante faciem Dei?* 2) *Wanneer zal ik komen en verschijnen voor Gods aangezicht?* En eveneens alle zielen, die liefde hebben voor God. Zeker schrijver verhaalt dat een ridder eens, terwijl hij op jacht was in een

1) Philip. 1. 23.

2). Ps. 41. 3.

boosch, iemand zeer schoon hoorde zingen; hij ging voort, en vond een armen melaatsche, bijna half verteerd; waart gij het, vroeg hij, die daar zong? Ja Heer, antwoordde de melaatsche, dat was ik. Maar hoe kunt ge zingen en zoo gelukkig zijn te midden van al uw smarten, die u weldra het leven zullen kosten? De melaatsche antwoordde: Tusschen God en mij, o Heer, bevindt zich geen andere scheiding meer dan deze muur van slijk, nl. mijn lichaam; wordt deze hinderpaal weggenomen, dan ga ik het aanschijn van mijnen God genieten. Welnu ik zie dat zij elken dag al meer en meer uit een valt, ziedaar waarom ik verheugd ben, en zing.

Ten slotte moeten wij ook gelijkvormig zijn met den wil van God wat aangaat den graad van genade en glorie. Wij moeten wel is waar alles wat op Gods glorie betrekking heeft, hoog schatten; maar bovenal moeten wij hoogachting hebben voor zijn heiligen wil. Wij moeten verlangen God meer te

beminnen dan de seraphijnen; maar wij moeten geen hooger en graad van liefde verlangen dan God besloten heeft ons te geven. Ik geloof niet, zegt Pater Avila, dat er één heilige geweest is, die niet verlangde om beter te zijn dan hij was; maar dit verlangen benam hun den vrede niet, want zij verlangden dit niet voor zich zelve, maar alleen om God. Zij waren daarom tevreden met hetgeen God hun had toegedeeld, al was het ook dat zij minder hadden ontvangen, want zij achtten het grooter liefde tevreden te zijn met hetgeen God hun gaf, dan te verlangen naar meer. Ofschoon wij dus, gelijk Pater Rodriguez 1) dit uitlegt, al ons best moeten doen om de volmaaktheid te bereiken, en wij ons van het bovenstaande niet als uitvlucht mogen bedienen voor onze laauwheid en traagheid, door gelijk sommigen te zeggen: „God moet het mij geven, ik kan niet meer doen dan ik doe,”

1) Tr. 8. c. 30.

toch, zoo gaat hij voort, mogen wij, indien wij een fout bedrijven daarom den vrede niet verliezen, noch ons daarom minder onderwerpen aan den wil van God, die onze fout heeft toegelaten, noch den moed laten zinken, neen wij moeten dan aanstonds van onzen val opstaan, ons vol berouw voor God vernederen, en na Hem om nieuwe hulp te hebben gevraagd, op onzen weg voortgaan. Eveneens mogen wij gerust verlangen in den hemel een plaats te mogen innemen onder de Seraphijnen — niet om zelf grooter glorie te genieten, maar om grooter glorie te kunnen geven aan God en Hem meer te beminnen — doch wij moeten ons niettemin onderwerpen aan Gods heiligen wil, en ons tevreden stellen met dien graad van glorie, welken Hij in zijn barmhartigheid zich verwaardigen zal ons te geven.

Een zeer bedenkelijke fout echter zou het zijn, naar de gaven van een bovennatuurlijk gebed te verlangen, en bijzonder te verlangen naar geestverrukkingen, visioenen en openbaringen.

Integ
telijk
God
zijn,
berou
te
gelo
Vel
gav
alle
tot
de
Go
ons
ma
we
zijn
Hi
mi
zo
on
ge
be
zi
on

Integendeel, de meesters van het geestelijk leven zeggen, dat zij die door God met dergelijke gunsten bevoorrecht zijn, Hem moeten bidden om er van beroofd te mogen worden en om Hem te mogen beminnen met eenvoudig te gelooven, daar dit de veiligste weg is. Velen zijn zonder die bovennatuurlijke gaven tot de volmaaktheid gekomen; alleen de deugden zijn het, die de ziel tot de heiligheid brengen, en vooral de gelijkvormigheid met den wil van God. Als het echter aan God niet behaagt ons tot een verheven graad van volmaaktheid en glorie te verheffen, onderwerpen wij ons dan ook daarin aan zijnen heiligen wil, en vragen wij dat Hij ons in zijne barmhartigheid ten minste wil zalig maken. Als wij zoo doen, dan zal het loon wat Hij ons in zijne goedheid geven zal, niet gering zijn, want onze goede God bemint bij voorkeur de onderworpen zielen.

In één woord, wij moeten alles wat ons overkomt of ons ooit zal overkomen,

beschouwen als voortkomende uit de handen van God. En al onze handelingen moeten wij ondergeschikt maken aan dit ééne doel: den wil van God te doen en alles te doen omdat God het wil. Om nu hierin met meerder zekerheid voort te gaan, moeten wij wat het uiterlijke aangaat ons geheel verlaten op de leiding van onze oversten, en wat het inwendige betreft, op de leiding onzer zielsbestierders; van *hen* moeten wij vernemen, wat God van ons wil. Wij moeten daarom een groot vertrouwen stellen in de woorden van Jezus Christus: *Qui vos audit, me audit.* 1) *Die U hoort, hoort Mij*; bovenal moeten wij bezorgd zijn om God te dienen in dien staat, waarin Hij door ons gediend wil worden. Ik zeg dit om te waarschuwen voor de misleiding van sommigen, die hun tijd verbeuren en zich tevreden stellen met allerlei nuttelooze verlangens. Als ik in een woestijn zou leven, zeggen zij, als ik in een klooster

1) Luc. 10. 16.

t de
 ande-
 maken
 God
 God
 eerder
 n wij
 geheel
 ersten,
 op de
 n hen
 van
 groot
 n van
 dit. 1)
 moeten
 nen in
 edierend
 waar-
 som-
 n zich
 elooze
 ijn zou
 looster

zou kunnen gaan, dit huis zou kunnen
 verlaten, verwijderd konde zijn van die
 of die bloedverwanten, die of die vrienden,
 dan zou ik mij toeleggen op de heiligheid,
 ik zou die en die gestrengheden oefenen,
 zooveel tijd wijden aan het gebed.
 Immer zeggen zij „ik zou ik zou” maar
 middelerwijl dragen zij met tegenzin
 het kruis, dat God hen overzendt, in
 één woord zij wandelen niet op den
 weg dien God wil, en worden niet
 alleen niet heilig, maar vervallen van
 kwaad tot erger. Zulke verlangens zijn
 meermalen bekoringen van den duivel,
 want veelal zullen zij niet zijn volgens
 den wil van God. Laten wij ze daarom
 van ons verwijderen, laten wij God op
 dien weg alleen willen dienen, welken
 Hij voor ons bepaald heeft. Als wij
 zijnen wil volbrengen, zullen wij zeker
 heilig worden in welken staat de Heer
 ons dan ook moog’ plaatsn. Welaan,
 laten wij immer alleen willen, wat God
 wil, ja doen wij dat, en God zal ons
 drukken aan zijn hart. Maken wij ons
 daarom eenige plaatsn uit de Schrift

eigen, die er ons bijzonder aan herinneren om ons immer met Gods wil te vereenigen, zooals: *Domine quid me vis facere?* Mijn God, zeg mij, wat wilt Gij van mij, ik wil alles doen. *Tuus sum ego saluum me fac.* 1) Ik behoor mij zelven niet meer toe, ik ben de uwe, o mijn God, welaan doe met mij wat Gij wilt. En bijzonder als ons een zwaarder kruis treft, zooals de dood van bloedverwanten, het verlies van goederen, of iets dergelijks, o herhalen wij dan immer: *Ita Pater, ita Pater, quoniam sic fuit placitum ante te.* 2) Ja mijn God, en mijn Vader, ja zoo geschiede het, want zoo is het behagelijk geweest aan U. Laat ons vooral een bijzondere voorliefde hebben voor dat gebed, hetwelk ons geleerd is door Jezus Christus: *Fiat voluntas tua sicut in coelo et in terra.* Uw wil geschiede op aarde als in den hemel. De Heer zeide eens aan de H. Catharina

1) Ps. 18. 94.

2) Matth. 11. 26.

van
„onz
een
vrag
zóó
heili
Doe
heili
D
vlek
min

van Genua, dat zoo dikwijls zij het „onze Vader” bad, zij bij die woorden een wijl moest stilstaan en dan moest vragen, dat Gods heilige wil in haar zóó mocht worden volbracht, als de heiligen dien vervullen in den hemel. Doen wij ook zoo, en wij zullen zeker heilig worden.

De H. wil van God en de onbevleete Maagd Maria mogen immer be- mind en geprezen zijn.

**WIJZE OM MET GOD VERTROUWELIJK
OM TE GAAN,**

GETROKKEN UIT EEN FRANSCH WERK
EN MET VERSCHILLENDE VROME GEDACHTEN,
GEVOELENS EN GODVRUCHTIGE OEFENINGEN
VERMEERDERD DOOR DEN SCHRIJVER.

De H. Job was buiten zich zelven van verbazing bij het gezicht der goedheid van onzen God, die er zoozeer op uit is den menschen goed te doen, dat Hem niets zoozeer ter harte schijnt te gaan, dan te beminnen en bemind te worden door den mensch. Vandaar riep Job in zijn samenspraak met God in opgetogenheid uit: *Quid est homo quia magnificas eum? aut quid apponis erga eum cor tuum?* 1) *Heer, wat is dan toch*

1) Job. 7. 17.

de m
hem
H
het
trouv
hand
versc
teit.
moet
betoc
vern
de on
waar
maan
te b
trouv
maje
dige
hebt
als
gij k
en v
er
God
gaat
gem

de mensch, dat Gij zoo veel werk van hem maakt en hem zoozeer bemint?

Hieruit ziet men, welk eene dwaling het is te meenen dat men, door trouwelijk en gemeenzaam met God te handelen, ontbreken zou aan den eerbied verschuldigd aan zijne oneindige majesteit. Zeer zeker, godvruchtige ziel, gij moet God met allen ootmoed uwen eerbied betoonen, U diep in zijne tegenwoordigheid vernederen, vooral bij de gedachte aan de ondankbaarheden en de beledigingen, waarmede gij Hem vroeger hebt bedroefd; maar dit moet u niet beletten Hem tevens te bejegenen met de teederste en trouwelijkste liefde. God is de oneindige majesteit, maar Hij is tegelijk de oneindige goedheid, de oneindige liefde. Gij hebt in God een Heer, zoo verheven als er geen andere zijn kan; maar gij bezit in Hem tevens den oprechtsten en warmsten vriend. Welverre dat Hij er zich om zou vertoornen, verlangt God integendeel, dat gij met Hem omgaat op dien zelfden trouwelijken, gemeenzamen en hartelijken voet, waarop

de kinderen omgaan met hunne moeder. Hoort, hoe vol teederheid Hij ons tot zich roept en ons zijne liefkozingen belooft: *Ad ubera portabimini, et super genua blandientur vobis: quomodo si cui mater blandiatur, ita ego consolabor vos.* 1) Gelijk eene moeder er haar genoegen in vindt om haren kleinen zoon op haren schoot te hebben, hem te voeden en te liefkozen, zoo is het ook onzen goeden God een geluk een gelijke hartelijkheid te kunnen betoonen aan die uitverkoren zielen, welke zich geheel aan Hem hebben gegeven en al hunne hoop stellen op zijne goedheid.

2) Wees er van overtuigd: dat geen vriend, geen broeder, geen vader, geen moeder, geen bruidegom, geen minnaar u meer beminnen kan dan God. De goddelijke genade is die groote schat, waardoor wij, ellendige schepselen en slaven, de geliefde vrienden worden van onzen Schepper: *Infinitus enim thesaurus est hominibus, quo qui usi sunt participes*

1) Is. 66. 12, 13.

fact
ande
te v
Hij
exin
nede
te
te l
vers
voer
wil
Hij
kru
toe
ond
bij
me
me
in
een
dat
te
om

facti sunt amicitiae Dei. 1) Met geen ander doel zoekt God ons vertrouwen te winnen, met geen ander doel heeft Hij zichzelven als het ware vernietigd *exinanivit semetipsum*, en zich de vernedering willen getroosten van mensch te worden, dan om met ons gemeenzaam te kunnen omgaan. *Cum hominibus conversatus est.* 2) Door zijne liefde veroerd wilde Hij zelfs een kind worden, wilde Hij leven als een arme, ja liet Hij zich openlijk terechtstellen op een kruis; door die liefde ook is Hij er toe gekomen zich tegenwoordig te stellen onder schijn van brood om alzoo immer bij ons te zijn en zich op het innigst met ons te vereenigen: *Qui manducat meam carnem et bibit meum sanguinem in me manet et ego in illo.* 3) In een woord God bemint u zoozeer, dat Hij geen andere liefde schijnt te hebben dan voor u. Ziedaar, waarom ook gij geen ander moet beminnen

1) Sap. 7. 14.

2) Bar. 3. 38.

3) Joa. 6. 57.

dan God. Zeg daarom van uwen God, gelijk gij het kunt en moet zeggen: *Dilectus meus mihi et ego illi.* 1) Mijn God heeft zich geheel gegeven aan mij, ik geef mij dan ook geheel aan Hem. Hij heeft mij tot zijnen welbeminde gekozen, ook ik wil Hem onder allen voor mijne eenige liefde kiezen. *Dilectus meus candidus et rubicundus, electus ex millibus.* 2)

3) Betuig ook dikwijls die liefde aan God, zeg Hem: O mijn God, waarom toch bemint gij mij zoozeer? Wat goeds ziet Gij toch in mij? Zijt Gij dan de beleedigingen vergeten, die ik U heb aangedaan? Maar als gij zoo goed voor mij geweest zijt, dat Gij in plaats van mij naar de hel te verwijzen, mij integendeel nog zoovele genaden hebt geschonken, wien zal ik dan voortaan anders nog beminnen, o mijn goed en mijn al, tenzij U alleen? O mijn allerbeminlijkste God, ik heb U in het verledene beleedigd, maar wat mij het meest be-

1) Cant. 2. 16.

2) Cant. 5. 10.

droeft
daard
noege
aan U
Doch
heeft
contr
picies
ik v
meer
te qu
mei
Thar
de e
mijn
dijs,
cord
4
en
dikv
met
mid
te

1)
2)

droeft, is niet zoozeer de straf, die ik daardoor verdiend heb, als wel het misnoegen, dat ik daardoor gegeven heb aan U, die een oneindige liefde verdient. Doch Gij kunt geen hart, dat berouw heeft en zich vernedert, versmaden. *Cor contritum et humiliatum Deus, non despicies.* 1) Ach mijn God, thans verlang ik voor tijd en eeuwigheid niets anders meer dan U: *Quid mihi est in coelo et a te quid volui super terram?* *Deus cordis mei et pars mea, Deus in aeternum.* 2) Thans zijt Gij alleen, en dat voor immer de eenige Meester van mijn hart en van mijn wil, Gij mijn eenig goed, mijn paradijs, mijn hoop, mijn liefde, mijn al. *Deus cordis mei et pars mea Deus in aeternum.*

4) Om nu uw vertrouwen in God meer en meer te versterken, moet gij er dikwijls aan denken, hoe liefdevol God met u gehandeld heeft, wat liefdevolle middelen Hij al gebruikt heeft om u te doen opstaan uit uw ongeregeld

1) Ps. 50. 18.

2) Ps. 72. 26.

leven, om u los te maken van uwe aardſche gehechtheden en u te trekken tot zijne heilige liefde; dan toch zult gij het niet wagen te vreezen en uwen God weinig vertrouwen te toonen, thans nu gij een vast beſloten wil hebt Hem te beminnen en Hem genoeg en te geven zooveel gij kunt. De blijken van barmhartigheid, die Hij u vroeger heeft gegeven, bewijzen u immers al te duidelyk, dat Hij u waarlyk bemint?

Het is niet aangenaam voor God, dat zielen, die Hem van ganscher harte beminnen, die ook Hij dus bemint, Hem zoo weinig vertrouwen toonen. Wilt gij derhalve het liefdevol hart van uwen God genoeg geven, handel Hem dan voortaan zoo vertrouwelyk en zoo hartelyk als u maar mogelyk is.

In manibus meis descripsi te, muri tui coram oculis meis semper. 1) Mijn beminde ziel, zoo ſpreekt de Heer, waarom zyt gij bevreesd of waarom voedt gij miſtrouwen? Ik heb u ge-

1) Is. 49. 16.

schreven in mijne handen om er immer aan te denken u wel te doen. Zijt gij misschien bevreesd voor uwe vijanden? Weet, dat de zorg voor uwe verdediging immer voor mijne oogen is, zoodat ik die nooit kan vergeten. Ziedaar, waarom David jubelend uitriep tot God: *Ut scuto bonae voluntatis tuae coronasti nos.* 1) Heer, wie zal ons nog kwaad kunnen doen, nu Gij met uwe goedheid en uwe liefde ons verdedigt en ons van alle kanten omringt? Verlevendig vooral uw vertrouwen door de gedachte aan dat groote geschenk van Gods liefde, aan Jezus Christus: *Sic Deus dilexit mundum, ut Filium suum unigenitum daret.* 2) Hoe toch kunnen wij vreezen roept de apostel uit, dat God ons iets weigeren zal nadat Hij ons begiftigd heeft met zijn eigen Zoon? *Pro nobis omnibus tradidit illum: quomodo non etiam cum illo omnia nobis donavit.* 3)

1) Ps. 5. 13.

2) Jo. 3. 16.

3) Rom. 8. 32.

5) *Deliciae meae esse cum filiis hominum* 1) Het hart van den mensch is om zoo te spreken Gods paradijs. Als nu God u zóózeer bemint, bemin ook gij Hem dan. Als het *Zijne* geneugte is met *U* te zijn, laat het dan ook uw geneugte wezen, met Hem te zijn, en al den tijd van uw leven door te brengen in dat zelfde beminnelijk gezelschap wat gij eenmaal hoopt te genieten gedurende de gansche gelukzalige eeuwigheid.

6) Maak u gewoon dikwijls in stilte met God te spreken, doe dit op gemeenzamen toon, vol liefde en vertrouwen, gelijk met een vriend, den besten, dien gij hebt, en die u het meest bemint. Is het nu, gelijk gezegd is, een groote dwaling tegenover God weinig vertrouwen te toonen, en immer voor Hem te willen verschijnen gelijk een vreesachtige en bloode slaaf voor zijnen koning verschijnt, sidderend van vrees, nog grooter dwaling zou het zijn te meenen, dat de omgang met God slechts

1) Prov. 8. 31.

verv
dat
diner
victu
is ni
verv
Hem
u z
het
deug
liefd

7)
dure
waa
uits
er
dan
wat
doe
die
8)
mee
mor

1)
2)

verveling en bitterheid schenkt: neen, dat is niet waar: *Non habet amaritudinem conversatio illius nec taedium convictus illius.* 1) In den omgang met Hem is niets bitters noch in Zijn gezelschap iets vervelends. Vraag het aan de zielen, die Hem waarachtig beminnen, en zij zullen u zeggen, dat zij in de kwellingen van het leven nergens grooteren en meer deugdelijken troost vinden dan in hun liefdevollen omgang met God.

7) Men vraagt van u geene voortdurende inspanning van uwen geest, waarvoor gij al uwe bezigheden en uwe uitspanningen zoudt moeten vergeten; er wordt niets anders van u gevraagd dan tegenover God hetzelfde te doen, wat gij bij voorkomende gelegenheden doet voor een ieder, die u bemint en die bemind wordt door u.

8) Uw God is immer bij u, wat meer is: Hij is in u. *In ipso vivimus, movemur et sumus.* 2) Men behoeft niet

1) Sap. 8. 16.

2) Act. 17. 28.

aangemeld te worden, wanneer men Hem verlangt te spreken; neen, God heeft gaarne, dat men vertrouwelijk met Hem omgaat. Spreek Hem daarom over al uwe zaken, over uwe plannen, uwe moeielijkheden, uwe bekommelingen, over alles in een woord wat u ter harte gaat. Doe het bovenal, gelijk ik zeide, vertrouwelijk en met een open hart. God is niet gewoon tot eene ziel te spreken als de ziel niet tot God spreekt, want als de ziel niet gewoon is zich met God te onderhouden, zal zij, indien Hij haar ook al toespreekt, Zijne woorden toch niet verstaan. Vandaar Gods klacht in het Hooglied: *Soror nostra parva est; quid faciemus sorori nostrae in die quando alloquenda est.* 1) Onze zuster is nog een kind in de liefde, wat zullen wij doen om haar toe te spreken, indien zij mij niet verstaat? Wanneer wij Gods genade verachten, dan ja wil Hij beschouwd worden als Heer, de machtigste en verschrikkelijkste die er be-

1) Cant. 8. 8.

staat
wil
onze
dat
dit
onged
9)
imme
eerie
wijst,
bij
sprog
openb
uw h
vertro
piscun
God
naar
zijne
vertoe
en h
is H
om u
u is

1) S

Hem staat; maar als wij Hem beminnen, heeft wil Hij door ons behandeld worden als Hem onze hartelijkste vriend. Hij wil dan, er al dat wij Hem dikwijls toespreken, en uwe dit met groote vertrouwelijkheid en over ongedwongen.

9) Het is waar, wij moeten God immer behandelen met den hoogsten eerbied, maar als Hij u de genade bewijst, van u te doen gevoelen, dat Hij bij u is, en verlangt door u toesproken te worden gelijk uw beste vriend, openbaar Hem dan de gevoelens van uw hart met groote vrijmoedigheid en vertrouwen. *Praeoccupat qui se concupiscunt ut illis se prior ostendat.* 1) God wacht niet tot gij zelf het eerst naar Hem toegaat; maar zoodra gij zijne liefde verlangt, voorkomt Hij u; en vertoont zich aan u met alle genaden en hulpmiddelen, die u noodig zijn. Het is Hem genoeg, dat gij Hem toespreekt om u aanstonds te toonen, dat Hij bij u is en vol bereidvaardigheid om u te

1) Sap. 6. 14.

verhooren en te troosten: *Et aures ejus in preces eorum.* 1)

10) Onze goede God is door Zijne onmetelijkheid tegenwoordig op alle plaatsen, doch er zijn vooral twee plaatsen waar Hij op geheel bijzondere wijze Zijne woning heeft: de eene is de hemel, waar Hij tegenwoordig is met de glorie, welke Hij daar mededeelt aan de heiligen; de andere is op aarde en wel in het hart van de nederige ziel, die Hem bemint: *Habitans cum contrito et humili spiritu.* 2) Onze God woont dus in het hooge der hemelen; maar Hij acht het niet beneden zich tevens de dagen en nachten door te brengen met zijne getrouwe dienaren in hunne cellen en grotten. Daar spreekt Hij met hen en deelt hun daar zijne goddelijke vertroosting mede, waarvan een enkele meer waard is dan alle genoegens der aarde, en waarnaar alleen hij niet verlangt, die ze nooit heeft gesmaakt. *Gustate et videte quoniam suavis est Dominus.* 3)

1) Ps. 33. 16.

2) Is. 57. 15.

3) Ps. 33. 9.

11) De vrienden dezer wereld hebben uren, waarop zij met elkander verkeer- en uren, waarop zij van elkander ver- wijderd zijn; maar indien gij wilt, zal er nooit een enkel uur van scheiding zijn tusschen God en u. *Quiesces, et suavis erit somnus tuus. Dominus erit in latere tuo.* 1) Gij zult slapen, en de Heer zal zich plaatsen aan uwe zijde en aan- houdend bij u waken. *Conquiescam cum illa et erit allocutio cogitationis.* 2) Wanneer gij rust, wijkt Hij niet van uwe sponde, maar Hij blijft bij u immer aan u denkende, om wanneer gij des nachts mocht ontwaken, u aanstonds met zijne heilige ingevingen te kunnen toe- spreken, en ook van u een of andere betuiging van liefde, van opoffering of dankbaarheid te ontvangen; zoo derhalve zet Hij ook gedurende die uren van rust Zijn zoeten omgang met u voort. Ja soms zal Hij u zelfs toespreken in uwen slaap en u ook dan Zijne woorden doen

1) Prov. 3. 24, 26.

2) Sap. 8. 9, 16.

hooren, opdat gij die bij uw ontwaken in vervulling moogt brengen. *Per somnium loquar ad illum.* 1)

12) Ook des morgens is Hij bij u om van u een woord van genegenheid of vertrouwen te hooren, om het offer te ontvangen van uwe eerste gedachten en van alle werken, welke gij dien dag wilt verrichten om Hem genoeg te geven, alsook van alle wederwaardigheden, die gij u voorstelt ter zijner eer en liefde geduldig te verdragen. Maar als nu uw God zich zoozeer beijvert om zich, op dat oogenblik van uw ontwaken, aanstonds aan u te vertoonen, verzuim ook gij dan van uwen kant niet, Hem aanstonds een blik van liefde te schenken en u te verheugen als gij van uwen God die blijde tijding moogt vernemen, dat Hij niet meer van u verwijderd is gelijk Hij dit eens was door uwe zonden, maar dat Hij u thans bemint, dat Hij ook door u bemind wil worden, daar Hij u op datzelfde oogenblik herinnert aan

1) Num. 12. 6.

zijn beminnelijk gebod : *Diliges Dominum tuum ex toto corde tuo.* 1) *Gij zult den Heer uwen God beminnen uit geheel uw hart.*

13) Zorg dan dat gij zijne zoete tegenwoordigheid niet vergeet, gelijk de meeste menschen dit doen. Spreek met Hem zoo dikwijls gij maar kunt; meen niet dat Hem dit verveelt of dat Hij het beneden zich rekent gelijk de grooten dezer wereld. Als gij Hem bemint, zal het u aan geen stof tot onderhoud ontbreken. Spreek met Hem van alles wat u in de gedachten komt; van uzelfven, van uwe zaken, gelijk gij het zoudt vertellen aan een vertrouwden vriend. Beschouw Hem niet als een hooghartig heerscher, die met niemand wil omgaan dan met grooten, en alleen over gewichtige zaken wil spreken. O neen, onze goede God daalt gaarne tot ons af, en verlangt dat wij Hem zelfs in onze kleinste en meest alledaagsche belangen inwijden. God bemint u zóózeer en heeft zóóveel zorg voor u, als had Hij aan niemand anders te den-

1) Deut. 6. 5.

ken dan aan u. Hij geeft zich zooveel moeite voor uw welzijn, dat het schijnt als bezat Hij zijne voorzienigheid alleen maar om u te bewaren, Zijn almacht om u alleen te hulp te komen, Zijne barmhartigheid en goedheid alleen maar om deernis met u te hebben, u te overladen met Zijne weldaden en door Zijne liefdevolle oplettendheden uw vertrouwen en uw hart te winnen. Maak Hem daarom vrijmoedig geheel uw binnenste bekend, bid Hem dat Hij u helpe om al zijne wilsbeschikkingen volmaakt te volbrengen, laten al uwe verlangens, al uwe inzichten niets anders beoogen dan te weten wat Hem behagelijk is en voldoening te geven aan Zijn goddelijk hart: *Revela Domino viam tuam.* 1) *Et pete ab eo ut vias tuas dirigat, et omnia consilia tua in ipso permaneant.* 2)

14) Zeg niet: maar waartoe is het noodig al mijne benoodigdheden aan God bekend te maken, daar Hij ze immers

1) Ps. 36. 5.

2) Tob. 4. 20.

ziet en ze veel beter kent dan ik zelf? God kent ze; ja maar Hij gedraagt zich alsof Hij niets wist van de noodwendigheden, waarvan gij Hem niet spreekt, en waarvoor ge Hem niet om hulp vraagt. Onze goddelijke Zaligmaker wist zeer goed dat Lazarus dood was, maar Hij liet niet blijken, dat Hij het wist voor en aleer Magdalena het Hem gezegd had; eerst toen troostte Hij haar door de opwekking van haren broeder.

15) Daarom als gij gedrukt gaat onder eene ziekte, eene bekoring, eene vervolging of eenige andere beproeving, ga dan dadelijk om Zijnen bijstand vragen. Het is genoeg dat gij Hem uwe beproeving openbaart, en Hem zegt: *Vide Domine quoniam tribulor.* Heer zie hoe bedrukt ik ben, en Hij zal niet nalaten u te helpen, Hij zal u ten minste kracht geven om uw beproeving met geduld te verdragen, en dit zal nog beter voor u zijn, dan er werkelijk van bevrijd te worden. Openbaar Hem de gedachten van vrees of van droefheid, die u kwellen, zeg Hem: o mijn God, op u is al mijne

hoop gevestigd, ik draag U deze bitterheid op, en ik geef mij aan uwen heiligen wil over; maar wil Gij u dan ook mijner erbarmen: of wel bevrijd mij van die beproeving, of wel geef mij kracht om dezelve geduldig te verdragen.

En zeer zeker de Heer zal u dan troost of ten minste kracht schenken, gelijk Hij het beloofd heeft in het evangelie aan allen, die in hunne bedruktheid tot Hem hun toevlucht nemen: *Venite ad me omnes qui laboratis et onerati estis et ego reficiam vos.* 1) *Komt allen tot mij, die lijdt en gedrukt gaat, en ik zal u verkwikken.*

16) God laakt het niet, dat gij in uwe kwellingen ook bij uwe vrienden eenigen troost gaat zoeken, maar Hij wil, dat gij vooral uwe toevlucht neemt tot Hem. Hebt ge dan uw toevlucht genomen tot de schepselen, en daar geen troost kunnen vinden voor uw hart, ga dan ten minste *daarna* tot uwen Schepper en zeg Hem: O, Heer, de menschen hebben niets dan woorden, *verbosi amici mei,* 2)

1) Matth. 11. 28.

2) Job 16. 21.

ter-
gen
jner
die
om
dan
ge-
elie
tot
me
ego
ijdt
ken.
uwe
gen
dat
em.
tot
ost
lan
en
oen
2)

doch zij geven mij geen troost; maar ik wil ook geen troost van hen; Gij Heer zijt geheel mijn hoop, Gij mijne eenige liefde, alleen van U wil ik getroost zijn, en die troost besta hierin, dat ik in deze omstandigheid handele, gelijk het U behagelijk is. Heer, zie- daar dan, ik ben bereid deze be- proeving mijn geheele leven te ver- dragen, ja zelfs gedurende de gansche eeuwigheid, indien dit aan U zoo be- haagt; doch ik bid U, gewaardig Gij u dan ook mij te helpen.

17) Wees niet bevreesd, dat God het u kwalijk zal nemen, als gij u nu en dan eens op minzame wijze bij Hem beklaagt; gerust moogt gij eens zeggen: *Ut quid Domine, recessisti longe?* 1) Heer Gij weet, dat ik U bemin en dat ik niets anders verlang dan uwe liefde, waarom hebt Gij U van mij ver- wijderd? Welaan kom mij dan ook te hulp, wil mij toch niet verlaten. En als de kwellling al te zeer aanhoudt

1) Ps. 10. 1.

en u al te zeer benauwt, vereenig dan uwe stem met die van den bedrukten, aan het kruis stervenden Jezus, roep tot God om barmhartigheid met die woorden van Zijnen Zoon: *Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me?* 1) *Mijn God, mijn God, waarom hebt gij mij verlaten?* Doch laat die beproeving u slechts dienen om u dieper te vernederen door de gedachte, dat hij die God heeft beleedigd, geen aanspraak kan maken op troost; verlevendig echter te gelijk uw vertrouwen en herinner u, dat alles, wat God doet of toelaat tot uw welzijn geschiedt. *Omnia cooperantur in bonum.* 2) Juist dan, als gij u het meest aan verwarring en mistrouwen ten prooi gevoelt, moet gij zeggen met grootheid van hart: *Dominus illuminatio mea et salus mea, quem timebo.* 3) Gij Heer moet mij licht schenken, Gij mij zalig maken, ik stel mijn vertrouwen op U. *In te Domine speravi, non confundar*

1) Matth. 27. 46.

2) Rom. 8. 28.

3) Ps. 26. 1.

in a
kalm
iema
vert
sper
Bede
dan
zoud
zich
Dom
is b
God
arme
beko
aan
ben
van
Gij
bezo
voor
en
wij
in

1)
2)
3)

in aeternum. 1) Breng aldus u zelven tot kalmte, wel overtuigd, dat er nooit iemand gevonden werd, die op den Heer vertrouwde en verloren is gegaan: *Nullus speravit in Domino et confusus est.* 2) Bedenk, dat uw God u meer bemint dan gij u zelven kunt beminnen, wat zoudt gij dus vreezen? David gevoelde zich geheel getroost,* als hij zeide: *Dominus sollicitus est mei.* 3) *De Heer is bezorgd voor mij.* Zeg daarom tot God: o Heer ik geef mij geheel in uwe armen over, ik wil om niets anders meer bekommerd zijn dan om U te dienen en aan U welgevallig te zijn; zie Heer ik ben nu bereid om alles te doen, wat gij van mij verlangt. Niet alleen verlangt Gij mijn geluk, maar Gij zijt er zelfs bezorgd voor; aan U dan laat ik de zorg voor mijn geluk over. In U wil ik nu en immer rusten, want Gij wilt, dat wij al onze hoop stellen op U: *In pace in idipsum dormiam et requiescam;*

1) Ps. 30. 2.

2) Eccli. 2. 11.

3) Ps. 39. 18.

quoniam tu, Domine, singulariter in spe constituisti me. 1)

18) *Sentite de Domino in bonitate.* 2) *Hebt goede gevoelens aangaande den Heer.* Met deze woorden vermaant ons de Wijze Man meer vertrouwen te hebben op de goddelijke barmhartigheid dan vrees voor de goddelijke rechtvaardigheid, want gelijk de H. Jacobus zegt: God is veel meer geneigd om wel te doen dan om te kastijden. *Superexaltat autem misericordia iudicium.* 3) Van daar wil de H. Petrus, dat wij in al onze bekommelingen zoowel wat het tijdelijke als wat het eeuwige betreft, ons immer geheel verlaten op de goedheid van God, daar God de grootste zorg heeft voor ons geluk: *Omnem sollicitudinem vestram projicientes in eum, quoniam ipsi cura est de vobis.* 4) O hoe schoon is hierom de titel, welken David den Heer geeft, als Hij onzen

1) Ps. 4. 9, 10.

2) Sap. 1. 1.

3) Jac. 2. 13.

4) 1. Pet. 5, 7.

ter in
ate. 2)
Heer.
ns de
ebben
l dan
ardig-
zegt:
vel te
xaltat
Van-
in al
t het
etrefte,
goed-
ootste
mnem
eum,
4) O
elken
onzen

God een God noemt, die slechts zalig wil maken: *Deus noster, Deus salvos faciendi*. 1) Deze uitdrukking beteekent, (volgens de verklaring van Bellarminus) dat de eigenlijke taak van God niet is te verdoemen, maar allen zalig te maken; want bedreigt God ook al degenen, die Hem verachten, met Zijnen toorn, Hij belooft daarentegen vastelijk Zijne erbarming aan allen die Hem vreezen, gelijk eens de H. Maagd het zong in haren lofzang: *Et misericordia ejus timentibus eum*. Ik haal al deze plaatsen der H. Schrift voor u aan, godvruchtige ziel, opdat gij goeden moed zoudt houden wanneer gij soms gekweld wordt door de gedachte, of gij wel zalig zult worden, en of God u wel heeft voorbeschikt; immers uit al die beloften welke God u doet, ziet gij hoe groot Zijn verlangen is om u zalig te maken, zoo gij slechts besloten zijt Hem te dienen en Hem te beminnen, gelijk Hij het van u vraagt.

1) Ps. 67. 21.

19) Gebeurt het u dat gij eene tijding ontvangt die u behaagt, doe dan niet gelijk sommige ontrouwe en ondankbare zielen doen, die tot God gaan in den tijd van beproeving, maar Hem in den tijd van voorspoed vergeten en verlaten; neen betoon aan God denzelfden trouw, dien gij betoonen zoudt aan een vriend die u bemint en zich over uw geluk verblijdt, ga Hem aanstonds uwe vreugde mededeelen, loof en dank Hem, het geheel beschouwende als een geschenk van Zijne hand; verblijd u over uw geluk omdat het u toekomt door *Zijn* goddelijk welbehagen; laat alzoo uwe vreugde en uw troost geheel in Hem zijn: *Exultabo in Deo Jesu meo.* 1) *Cantabo Domino qui bona tribuit mihi.* 2) Zeg Hem: o mijn Jesus ik zegen u en ik zal u immer zegenen voor al die genaden, die gij mij schenkt, want ja, geen genade verdiende ik, maar kastijd mij, omdat ik U zoo dikwijls heb beleedigd; zeg Hem met de gewijde Bruid: *Omnia poma*

1) Habac. 3. 18.

2) Ps. 12. 6.

nova et vetera servavi tibi dilecte mi. 1)
Heer, ik dank U; ik bewaar al Uwe weldaden, zoowel van vroeger als van heden, in mijne herinnering om er U naderhand voor te loven en te verheerlijken in alle eeuwigheid.

20) Doch als gij uwen God bemint, moet gij u meer verheugen over het geluk van God dan over uw eigen geluk. Iemand die veel van zijn vriend houdt, is dikwijls over het geluk, dat zijn vriend te beurt valt, meer verheugd dan over het geluk, dat hij zelf geniet. Verheug u dan bij de gedachte, dat uw God oneindig gelukkig is, zeg Hem dikwijls: O mijn beminde Heer, ik verheug mij meer over uw geluk dan over eenig goed van mij zelven, ja want ik bemin U meer dan ik mij zelven bemin.

21) Een ander bewijs van vertrouwen, dat ten zeerste aan uwen God behaagt, bestaat hierin: wanneer gij een fout hebt bedreven, schaam u dan niet u

1) Cant. 7. 13.

aanstonds aan Zijne voeten te werpen en Hem vergeving te vragen. Bedenk het toch wel: zoozeer is God geneigd om den zondaren vergiffenis te schenken, dat Hij treurt over hun ongeluk, wanneer zij zich van Hem verwijderen en voortleven, dood aan Zijne genade. Vandaar dat Hij hun met zooveel liefde toeroept: *Quare moriemini, domus Israel? Revertimini et vivite.* 1) *Waarom zoudt gij sterven, huis van Israel, keert weder en leeft.* Hij belooft de ziel die Hem verlaten heeft, als zij in Zijne armen terugkeert, aanstonds te zullen ontvangen. *Convertimini ad me et ego convertar ad vos.* 2) O, als de zondaren eens begrepen met welk eene liefde de Heer hen afwacht om hun vergiffenis te schenken! *Expectat Dominus ut misereatur vestri.* 3) O, dat zij het verlangen kenden, hetwelk Hij heeft, niet om hen te kastijden, maar om hen bekeerd te zien, om hen te omhelzen en aan zijn hart te drukken! God immers

1) Ez. 18. 31, 32.

2) Zach. 1. 3.

3) Is. 30. 18.

verklaart onder eede, dat Hij niet den dood des zondaars wil, maar dat deze zich bekeere en leve: *Vivo ego, dicit Dominus Deus, nolo mortem impii, sed ut convertatur impius a via sua, et vivat.* 1)

Ja Hij gaat zoover, dat Hij de zondaren oproept Hem te beschuldigen indien Hij hun geen vergiffenis zou schenken. *Et venite et arguite me, dicit Dominus: si fuerint peccata vestra ut coccinum, quasi nix dealbabuntur.* 2) Als zeide Hij: Zondaren, hebt berouw dat gij Mij beleedigd hebt, en komt dan tot Mij; en indien Ik u geen vergiffenis schenk, *arguite me* werpt het Mij dan tegen, behandelt Mij als een ontrouwe; maar neen, Ik zal Mijn woord niet breken, neen, al was uw geweten ook zoo rood als karmozijn; indien gij tot Mij komt, zal Ik het met Mijne genade zoo wit maken als sneeuw.

22) Eindelijk heeft Hij nog uitdrukkelijk verklaard, dat zoodra eene ziel berouw heeft Hem vergramd te hebben Hij al

1) Ez. 33. 11.

2) Is. 1. 18.

hare zonden vergeet. *Omnium iniquitatum ejus non recordabor.* 1) Als gij dus valt in een of andere fout, hef dan aanstonds uwe oogen op tot God, doe Hem een betuiging van liefde, belijd uwe fout, en vertrouw vast op vergiffenis. Zeg dan tot God: Heer, *quem amas infirmatur*; dat hart hetwelk U bemint, het is krank, het is vol wonden. *Sana animam meam, quia peccavi tibi.* Heer, Gij gaat rond om zondaren te zoeken, die berouw hebben, zie hier aan uwe voeten een zondaar die naar U zoekt; het kwaad is geschied, wat zal ik doen? Gij wilt niet, dat ik het vertrouwen verlieze, neen ondanks mijne zonde wilt Gij mij nog alle goeds, en ook ik, ik bemin U nog; ja mijn God, ik bemin U uit geheel mijn hart, ik heb berouw over het misnoegen, dat ik U heb aangedaan, ik neem mij voor het nooit meer te doen; welaan Gij, die een God zijt, *suavis et mitis et copiosus in misericordia*, die God zoo zoet, zoo zachtzinnig, zoo overvloeien-

1) Ez. 18. 29.

de v
giffer
eens
tibi
geve
toeko
23
blikk
Jezus
word
verdi
vergi
te se
heeft
spaan
respi
sla U
zalig
liefde
schen
tige
welke
geest
zorg
bega
al zo

de van barmhartigheid, schenk mij vergiffenis, zeg ook tot mij gelijk Gij het eens zeidet tot Magdalena: *remittuntur tibi peccata tua* uwe zonden zijn u vergeven, en geef mij kracht om U in de toekomst getrouw te zijn.

23) Werp vooral in zulke oogenblikken een oogslag op den gekruisten Jezus, opdat gij niet ontmoedigd moogt worden, bied den hemelschen Vader Jezus' verdiensten aan, en vertrouw vastelijk op vergiffenis, immers om aan u vergiffenis te schenken, *proprio Filio non pepercit* heeft God Zijn eigen Zoon niet gespaard. Zeg daarom vol vertrouwen: *respice in faciem Christi tui*, o mijn God sla Uw oogen op Uwen Zoon, voor mijne zaligheid gestorven; welaan dan om de liefde van dien Zoon, erbarm U en schenk mij vergiffenis. Geef, godvruchtige ziel, bijzonder acht op dezen wenk, welke door de leermeesters van het geestelijk leven eenparig gegeven wordt, zorg toch dat gij, na een fout te hebben begaan u aanstonds tot God wendt, ook al zoudt ge er op éénen dag honderd-

maal in hervallen; en als gij dat gedaan hebt, moet gij, gelijk gezegd is, aanstonds gerust zijn, want blijft de moedeloosheid en de verwarring door de fout veroorzaakt in uwe ziel voortduren, dan zult gij u maar weinig meer met God onderhouden, gij zult het vertrouwen verliezen, uw ijver om Hem te beminnen zal verkoelen en gij zult slechts geringen voortgang kunnen maken op den weg des Heeren. Gaat gij daarentegen aanstonds naar God om Hem vergiffenis te vragen en beterschap te beloven, dan zullen uwe tekortkomingen zelve u dienen om nog meer vooruit te gaan in de goddelijke liefde. Bij vrienden, die elkan- der van harte beminnen is het niet zeldzaam, dat wanneer de een den ander iets misdaan heeft, doch zich daarna vernedert en vergiffenis vraagt, de vriend- schap nog nauwer wordt dan te voren; laat het alzoo ook bij u zijn. Zorg, dat uwe fouten u dienen om u nog inniger met God te vereenigen in de liefde.

24) Hebt gij een twijfel, omtrent u

zel
get
wo
der
ver
vra
u
Her
mee
Her
of
mij,
Log
tuu.
2
Her
ook
Hoe
als
verg
lang
van
van

1)
2)

zelve of omtrent anderen, doe dan wat getrouwe vrienden in zulke gevallen gewoon zijn: zij zoeken in alles bij elkan- der raad. Laat nooit na dat blijk van vertrouwen ook aan God te geven, vraag Hem raad, bid Hem dat Hij u verlichte en u helpe beslissen wat Hem behagelijk is. *Da verbum in ore meo et in corde meo consilium.* 1) Zeg Hem: Heer, wat wilt Gij, dat ik doe, of wat moet ik antwoorden, zeg het mij, ik zal doen gelijk Gij het zegt. *Loquere, Domine, quia audit servus tuus.* 2)

25) Toon dat vertrouwen ook door Hem behalve uw eigen benoodigdheden ook die van anderen aan te bevelen. Hoezeer behaagt het aan uwen God, als gij bijwijlen uw eigen belangen vergetende, Hem spreekt over de belangen Zijner glorie, over de ellende van anderen, vooral van hen die bedrukt van harte zijn, van de zielen in het

1) Judith 9. 18.

2) 1 Reg. 3. 9.

vagevuur, Zijne beminde bruiden, die zoozeer naar Zijn Heilig Aanschijn verzuchten, en van de arme zondaren die beroofd van Zijne genade leven. O Heer, zoo moet gij zeggen, inzonderheid voor deze laatsten, o Heer, Gij zijt zoo beminnelijk, Gij verdient eene oneindige liefde, en hoe kunt Gij het dan aanzien, dat zooveel op deze wereld, ofschoon Gij hun zoovele weldaden bewijst, U toch niet willen kennen, U weigeren te beminnen, ja zelfs U durven beleedigen en verachten? Ach mijn allerbeminnelijkste God, doe U kennen, doe U beminnen. *Sanctificetur nomen tuum, adveniat regnum tuum*, moge toch Uw heilige naam aanbeden en bemind worden door allen, moge Uwe liefde in alle harten heerschen. O laat mij toch niet van U weggaan zonder dat Gij mij eenige genade hebt geschonken voor de arme zielen, voor wie ik U bid.

26) Men zegt, dat er in het vagevuur een bijzondere straf is (straf van verlangen genaamd) voor de zielen, die tijdens hun leven weinig verlangd hebben

naar het paradijs. En met reden, want het verraadt weinig waardeering voor dat groote goed, voor dat eeuwige Koninkrijk, dat onze Verlosser ons met Zijnen dood heeft moeten verdienen, als wij niet vurig er naar verlangen. Vergeet daarom niet godvruchtige ziel, dikwijls naar het paradijs te verzuchten, zeg tot uwen God, dat gij een zoo vurig verlangen hebt om Hem van aanschijn tot aanschijn te mogen aanschouwen en beminnen, dat de tijd u hier beneden wel duizend jaren toeschijnt. Haak er vurig naar te mogen heengaan uit dit ballingsoord, uit deze plaats van zonde en gevaren, om te worden opgenomen in dat land van liefde, waar gij uwen God uit al uwe krachten zult beminnen; zeg Hem dikwijls: o Heer, zoolang ik op deze aarde leef, ben ik altijd in gevaar U te verlaten en beroofd te worden van Uwe liefde; wanneer zal ik, na dit leven waarin ik U immer beleedig te hebben verlaten, het geluk hebben U te beminnen met geheel mijne ziel, en mij met U vereeni-

gen zonder vrees van U nog ooit te verliezen? Ziedaar het onophoudelijk verlangen van de H. Theresia; telkens als zij de klok hoorde slaan verheugde zij zich bij de gedachte, dat er al weder een uur voorbij was van haar leven en van het gevaar haren God te verliezen. Zóó vurig verlangde zij naar den dood om tot de aanschouwing van God te komen, dat zij stierf van verlangen om te sterven; vandaar dat lied vol liefde hetwelk zij vervaardigde:

„Ik sterf wjl ik niet sterven kan.”

27) In een woord, wilt gij het liefdevol Hart van uwen God genoeg geven, zorg dan zoo dikwijls gij maar kunt met Hem te spreken, doe het zonder ophouden en met alle mogelijke vertrouwelijheid; de Heer van Zijnen kant zal het niet beneden zich achten, u ook te antwoorden, en op Zijne beurt ook met u te spreken. Hij zal u wel is waar niet toespreken met woorden die verstaanbaar zijn voor uwe ooren, maar met woorden zeer wel verstaanbaar voor uw hart; zoo gij u tenminste losmaakt

van den omgang met de schepselen en u gewent alleen, van hart tot hart u met uwen God te onderhouden: *Ducam eam in solitudinem et loquar ad cor ejus.* 1) Hij zal u dan toespreken: door die heilige ingevingen, door die inwendige verlichtingen, door die openbaringen van Zijne goedheid, door die zoete beroeringen des harten, door die blijken van vergeving, door dat gevoel van vrede, door die hoop op den hemel, door die inwendige vervoeringen van blijdschap, door die zoete vertroostingen Zijner genade, door die liefdevolle omhelzingen en blijken van teederheid, in een woord Hij zal u toespreken met die woorden van liefde, wel bekend aan de zielen die Hij bemint en die niets anders dan God zoeken.

28) Ten slotte wil ik u hier, als korte samenvatting van alles wat wij boven gezegd hebben, een praktische manier aangeven om alle handelingen van den dag aan God welgevallig te maken. Des morgens bij uw ontwaken

1) Os. 2. 14.

moet uw eerste gedachte zijn, uw hart tot God te verheffen, door Hem het offer aan te bieden van alles wat gij dien dag zult doen of lijden, en den bijstand af te bidden Zijner genade. Doe vervolgens de gewone akten voor den morgen, d. i. betuig God uwe dankbaarheid, doe een akte van liefde, bid om genade en maak het voornemen dien dag zóó door te brengen alsof hij de laatste was van uw leven. Pater Saint-Jure geeft den raad om des morgens eene overeenkomst met God te maken, door bijv. te bepalen dat zoo dikwijls wij een bepaald teeken zullen maken, bijv. onze hand naar ons hart zullen brengen of onze oogen opslaan naar den hemel of naar het kruis of iets dergelijks, wij daarmede bedoelen een akte te doen van liefde, van verlangen om God door allen bemind te zien, van een algeheele toewijding van ons zelve of iets dergelijks. Nadat gij dan de bovengenoemde akten hebt verricht en uwe ziel gesteld hebt in de zijde van Jezus Christus en onder den mantel van

Maria, nadat gij den Hemelschen Vader hebt gebeden u ter liefde van Jezus en Maria dien dag te bewaren, zorg dan vóór al uwe andere bezigheden eenigen tijd toe te wijden aan het gebed of de overweging, en wel minstens een half uur. Overweeg bij voorkeur de smarten en verguizingen, die Jezus Christus verduurd heeft in Zijn lijden. Dit onderwerp is aan de godminnende zielen het dierbaarst, en het meest in staat hen in de liefde Gods te doen ontvlammen. Drie devotie's moet gij zoo gij wilt vooruitgaan, bijzonder ter harte nemen: de devotie tot het lijden van Jezus Christus, tot het H. Sacrament, en tot de allerheiligste Maagd Maria. Verder wat het gebed aangaat, zorg daarin dikwijls de akten te herhalen van berouw, van liefde en toewijding van u zelve. De eerbiedwaardige Pater Carolus Caraffa, Stichter van de „*Pii operarii*” zeide, dat een vurige akte van liefde die men des morgens in het gebed doet, voldoende is om de ziel den geheelen dag te bewaren in den ijver.

29) Volbreng ook nauwkeurig uwe andere godvruchtige oefeningen zooals biecht, H. Communie, brevier enz, Wanneer gij u met uwe uitwendige zaken gaat bezighouden, zooals studie, handwerk of andere bezigheden, aan uwen staat eigen, vergeet dan niet bij het begin van elke handeling de toewijding aan God. Smeek Hem om Zijne hulp, opdat gij alles zonder fout doen moogt, verzuim ook niet op het voorbeeld van de H. Catharina van Siena u dikwijls terug te trekken in de cel van uw hart om u daar met God te vereenigen. In een woord, wat gij ook doet, doe het alles met God en voor God. Wanneer gij uw kamer of uw huis verlaat, en eveneens wanneer gij er in terugkeert, beveel u dan immer door een Wees gegroet in de bescherming der allerheiligste Maagd. Gaat gij naar tafel, draag dan aan God op hetgeen u bij het eten of drinken weezin verwekt of hetgeen u smaakt, en betuig Hem bij het einde uwen dank, zeg Hem „o Heer, wat zijt gij toch goed voor iemand die u zoozeer heeft beleedigd”. Vergeet door den

dag niet uwe geestelijke lezing te doen, alsook uw bezoek bij het allerheiligst Sacrament en bij de allerheiligste Maagd Maria, noch ook des avonds uw rozenkrans te bidden en het gewetensonderzoek te verrichten met de akten van geloof, hoop, liefde en berouw, het voornemen om u te beteren en om de sacramenten te ontvangen in uw leven en bij uwen dood, maak daarbij ook de meening om alle aflaten te verdienen, die er aan verbonden zijn. Als gij u te bed begeeft, denk er dan aan dat gij reeds in het vuur der hel moest liggen, en leg u ter ruste in de omhelzing van het kruis zeggende: *In pace in idipsum dormiam et requiescam.* 1) In vrede, in de bescherming des Heeren zal ik slapen en rusten.

30) Bij deze gelegenheid wil ik in 't kort de vele aflaten aangeven die aan verschillende gebeden of godvruchtige oefeningen verbonden zijn. Het is daarom goed, dat gij reeds des morgens de meening maakt om dien dag al de aflaten

1) Ps. 4. 9.

die gij kunt te verdienen. Iemand die gelijk boven is aangeduid, de akten doet van geloof enz. kan een aflaat verdienen van 7 jaren iederen dag, en als hij hiermede een maand voortgaat, een volle aflaat, *) welke toepasselijk is op de geloovige zielen en ook op hem zelven *in articulo mortis* (op het oogenblik van sterven). Maak evenzoo de meening om al de aflaten te verdienen die verbonden zijn aan het bidden van het rozenkransgebed aan een gewijden rozenkrans, aan het bidden van het „*Engel des Heeren*”, van driemaal daags de litanie van O. L. V., het *Salve Regina*, het *Wees gegroet* en het *Glorie zij den Vader*; aan het schietgebed: *Gezegend zij de onbevleete en allerzuiverste Ontvangelis der gelukzalige Maagd Maria*; alsmede aan het schietgebed: *Geloofd zij nu en ten allen tijde het allerheiligste Sacrament*, aan het bidden van het gebed: *Anima Christi*

*) Op een dag in de maand naar verkiezing, mits men biechte, communiceere en bidde tot intentie van Z. H. (Zie Falise „Congr. Indulg. Resol. Authent.”)

ziel
buig
Pat
en
het
dure
ged
den
ren
mur
ver
heil
het
al
3
mo
te
wa
ver
te
be
gij
vli
aa

ziel van Christus heilig mij; aan de buiging van het hoofd bij het *Gloria Patri* en bij de H.H. namen van Jezus en Maria, ook aan het Mis hooren en het houden van eene overweging gedurende een half uur, waaraan behalve de gedeeltelijke, nog een volle aflat verbonden is voor ieder die dit volhoudt gedurende een maand, en daarbij biecht en Communiceert, *) benevens de aflaten die men verdient door te knielen voor het allerheiligst Sacrament en door het kussen van het kruis. — Heb immer de meening om al de aflaten te verdienen, die gij kunt.

31) Om u nu in dit leven zooveel mogelijk ingetogen en met God vereenigd te houden, moet gij trachten om bij alles wat gij ziet of hoort uwe gedachten te verheffen tot God of ten minste een blik te werpen op de eeuwigheid. Bij voorbeeld, als gij stroomend water ziet moet gij denken dat alzoo ook uw leven voorbij vliet, en gij al meer en meer nabij komt aan den dood. Ziet gij een lamp die

*) Zie vorige bladzijde t. a. p.

door gebrek aan olie uitgaat, denk dan dat alzoo ook eens aan uw leven een einde zal komen. Wanneer gij een begrafenis ziet of een doode, bedenk dan hoe dit lot ook eens het uwe zal zijn. Ziet gij de grooten dezer aarde zich verheugen in hunne waardigheden of rijkdommen, heb dan medelijden met hunne dwaasheid en zeg: Wat mij aangaat, ik heb genoeg aan God: *Hi in curribus et hi in equis, nos autem in nomine Domini.* 1) Zij beroemen zich op die ijdelheden, ik echter, ik wil mij alleen beroemen op de genade van God en op Zijne liefde. Ziet gij den schitterenden lijkstoet of de heerlijke grafsteden van gestorven grooten dezer wereld, zeg dan: Wat baat hun al deze pracht indien zij verdoemd zijn! Aanschouwt gij de zee in rust of door den storm beroerd, denk dan aan het verschil dat er bestaat tusschen eene ziel in Gods genade en eene ziel die in zijn ongenade is. Als gij een dorren boom ziet denk dan aan eene ziel zonder God,

1) Ps. 19. 8.

hoe
het
gij
zwa
ziet
rech
voor
een
oppo
neer
gevo
de
de
der
ter
vol
voo
doo
een
zeg
red
3
oev
wie
zeg
de

hoe zij voor niets goed is dan om in het vuur geworpen te worden. Als gij ooit iemand, die schuldig is aan een zwaar vergrijp, van schaamte en angst ziet beven voor het aanschijn van zijn rechter, zijn vader of overste, stel u dan voor, hoedanig de angst moet zijn van een zondaar voor het aanschijn van den oppersten Rechter Jezus Christus. Wanneer het onweert, en gij eenige vrees gevoelt, denk dan aan het sidderen van de rampzalige verdoemden, daar zij in de hel onophoudelijk den donder hooren der goddelijke gramschap. Ziet gij een ter dood veroordeelde, en hoort gij hem vol droefheid uitroepen: „Zoo is er dan voor mij geen redding meer van den dood”, stel u dan de wanhoop voor van eene ziel die, veroordeeld tot de hel, moet zeggen: zoo is er dan voor mij geen redding meer van het eeuwig verderf!

32) Aanschouwt gij de velden, de oevers der zee, bloemen en vruchten, wier schoonheid en geur u verkwikken, zeg dan: Ziet wat schoone schepselen de Heer op deze wereld gemaakt heeft,

opdat ik Hem toch maar zou beminnen, en welke andere geneugten behoudt Hij mij nog voor in het paradijs! Wanneer de H. Theresia de schoone heuvelen of de heerlijke velden aanschouwde, zeide zij: o hoe verwijt mij dit alles mijne ondankbaarheid jegens God. En de Abt de Rancé, stichter van la Trappe, zeide dat al dat schoone hem zijne verplichting herinnerde om God te beminnen. Hetzelfde zeide ook de H. Augustinus, daar hij uitriep: *Coelum et terra et omnia quae in eis sunt, mihi dicunt ut amem te*. Hemel en aarde en al wat zij bevatten roept mij toe, dat ik u moet beminnen. Men verhaalt van een vroom dienaar Gods, dat hij de bloemen en planten, die hij in de velden ontmoette dikwijls zachtkens met zijn stok sloeg, terwijl hij zeide: Zwijgt toch, verwijt mij niet langer mijne ondankbaarheid jegens God, ik heb u verstaan, thans is het genoeg, niet meer daarover. Als de H. Maria Magdalena de Pazzi eene schoone vrucht of eene bloem in hare handen had, gevoelde zij zich daardoor geheel in goddelijke liefde ontvlammen,

wan
van
geda
sche
Zijn
3
beel
dit
ooit
voor
goe
paar
wat
een
mo
het
nee
stul
mee
ver
die
al
me
gez
gij
zin

want zij zeide dan bij zichzelve: Zie, van alle eeuwigheid heeft God er aan gedacht om deze vrucht, deze bloem te scheppen, en mij aldus een bewijs van Zijne liefde te geven.

33) Wanneer gij een rivier of een beek aanschouwt, bedenk dan, dat gelijk dit water voortspoedt naar de zee, zonder ooit stil te staan, ook gij alzoo immer voort moet gaan naar God, uw eenig goed. Gebeurt het u in een voertuig met paarden bespannen te rijden, zeg dan: Zie, wat geven zich die schuldellooze dieren een moeite om mij te dienen, en ik, wat moeite geef ik mij voor den dienst en het welbehagen van mijnen God? Wanneer gij een hondje ziet, dat voor een stukje brood zoo getrouw is aan zijnen meester, bedenk dan hoeveel meer gij verplicht zijt aan God getrouw te zijn die u heeft geschapen, die u bewaart, in al uw behoeften voorziet en u overlaadt met zoovele weldaden. Wanneer gij het gezang der vogelen hoort, zeg dan: hoort gij, mijne ziel, hoe die diertjes den lof zingen van hunnen Schepper? en gij, wat

doet gij? O loof gij Hem ook met akten van liefde. Hoort gij daarentegen het gekraai van een haan, denk er dan aan dat ook gij, gelijk Petrus, een tijd lang uwen God hebt verloochend, en vernieuw alsdan uw smart en uwe tranen. Eveneens, als gij het huis of de plaats ziet, waar gij vroeger gezondigd hebt, keer u dan tot God en zeg Hem: *Delicta juventutis meae et ignorantias meas ne memineris, Domine.* 1) *De zonden mijner jeugd en mijne misslagen, gedenk ze niet, o Heer.*

34) Aanschouwt gij de dalen, bedenk dan dat gelijk die dalen hunne vruchtbaarheid danken aan het water dat van de bergen vloeit, eveneens de genaden des hemels neerdalen op de nederige zielen — maar de hoovaardigen verlaten. Ziet gij eene schoon versierde kerk, stel u dan de schoonheid voor eener ziel in staat van genade, daar ook deze een tempel van God is. Wanneer gij de zee aanschouwt, overweeg dan Gods onmetelijkheid en grootheid. Ziet gij een vuur

1) Ps. 24. 7.

of een
dan:
brand
gij, o
vuur
dat n
kaars
Aans
dan
o m
sterr
35
gehe
losse
een
het
hem
scha
hoe
knaa
Naz
nag
sma
eisc
hij
wer

of een ontstoken kaars op een altaar, zeg dan : hoeveel jaren moest mijne ziel reeds branden in het vuur der hel ! maar omdat gij, o mijn God, mij niet in dat eeuwig vuur hebt willen neerstorten, zoo maak dat nu mijn hart gelijk dat hout of die kaarsen moge branden uit liefde tot U. Aanschouwt gij den sterrenhemel, zeg dan met den H. Andreas Avellinus : o mijne voeten, eenmaal zult gij die sterren des hemels betreden.

35) Herinner u ook dikwijls de liefdegeheimen van onzen goddelijken Verlosser. Ziet gij stroo of ontmoet uw oog een kribbe of een grot, denk dan aan het kindje Jezus in den stal van Bethlehem. Ziet gij een zaag, een hamer, een schaaf of een boor, denk er dan aan, hoe Jezus als een eenvoudige leer-knaap gewerkt heeft in den winkel van Nazareth. Ziet gij koorden, doornen, nagelen, balken, denk dan aan Jezus' smarten en dood. Wanneer de H. Franciscus van Assisie een lam zag, begon hij te weenen en zeide : gelijk een lam werd mijn Heer voor mij ter slachtbank

geleid. Ziet gij verder een altaar, een kelk, een pateen, herinner u dan welke groote liefde Jezus ons betoond heeft door zich zelven aan ons te geven in het H. Sacrament des Altaars.

36) Offer u gedurende den dag dikwijls aan God op, gelijk dat de H. Theresia deed. Zeg Hem: zie hier ben ik, Heer, doe mij kennen waarmede ik U genoeg kan doen, ik ben tot alles bereid. Doe vooral ook, zoo dikwijls gij maar kunt, akten van liefde. De akten van liefde, gelijk dezelfde H. Theresia zeide, zijn het hout, waarmede het vuur der goddelijke liefde in ons hart aan het branden wordt gehouden. De eerbiedwaardige zuster Seraphina de Capri eens overwegende hoe het muildier van het klooster zijnen God niet beminnen kon, begon het te beklagen en zeide: „Arm dier, gij kunt uwen God niet beminnen!” Op hetzelfde oogenblik begon het muildier zoo bitter te weenen, dat men de tranen als beken uit zijne oogen zag vloeien. Laat alzoo het gezicht van een redeloos dier, dat niet in staat is God te beminnen,

voor
uwen
zoo
in e
vern
zoo
Tref
dan
op
Hei
tege
het
van
lief
aan
:
zaa
raa
har
uw
eve
da
ha
He
mi
he

voor u eene aansporing zijn om dit van uw kant des te meer te doen, daar gij zoo gelukkig zijt het te kunnen. Valt gij in eene fout, zorg dan u aanstonds te vernederen en met een akte van liefde, zoo vurig mogelijk, weder op te staan. Treft u een of andere tegenspoed, zorg dan aanstonds uwe moeielijkheid aan God op te dragen en onderwerp u aan Zijnen Heiligen wil; gewen u immer bij alle tegenkanting te herhalen: „Omdat God het zoo wil, wil ik het ook.” Die akten van overgiving zijn onder alle akten van liefde het aangenaamst en het dierbaarst aan het Hart van God.

37) Wanneer gij over een of andere zaak moet beslissen of een gewichtigen raad moet geven, neem dan alvorens te handelen of uw antwoord te geven, eerst uwe toevlucht tot God. Gewen u om evenals de H. Rosa van Lima, door den dag zoo dikwijls gij maar kunt te herhalen: *Deus in adiutorium meum intende*, Heer, help mij, laat mij niet o er aan mij zelven. Wend u daarom dikwijls tot het beeld van den Gekruiste of van de

Allerheiligste Maagd Maria, en wees vooral bezorgd dikwijls de H.H. namen aan te roepen van Jezus en Maria, vooral ten tijde der bekoring. God, die van on-eindige goedheid is, heeft het grootste verlangen ons deelachtig te maken aan Zijne genaden. De eerbiedwaardige Pater Balthasar Alvarez aanschouwde onzen goddelijken Zaligmaker eens met de handen vol genaden, terwijl Hij rondging en zocht om ze te kunnen uitdeelen. God evenwel wil, dat wij er Hem om vragen, *petite et accipietis, vraagt en gij zult ontrangen*; doen wij dit niet, dan trekt Hij zijne hand terug; daarentegen opent Hij ze bereidwillig voor een ieder die Hem aanroept. Wie, zegt de Ecclesiasticus, heeft ooit zijn toevlucht tot God genomen, en werd door Hem verstooten zonder verhooring te vinden? *Quis invocavit eum, et despexit illum?* 1) En David zegt, dat de Heer dengenen, die Hem aanroepen niet slechts barmhartigheid, maar zelfs groote barmhartigheid betoont.

1) Eccli 2. 12.

Quo
mul
bus
3
voo
Bon
Illu
doc
tus
hoe
Hij
die
He
Ein
zie
oef
zie
in
da
an
en
zij
uw
—

Quoniam tu, Domine, suavis et mitis et multae misericordiae omnibus invocantibus te. 1)

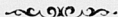
38) O hoe goed en ijverig is de Heer voor een ieder, die Hem uit liefde zoekt! *Bonus est Dominus animae quaerenti Illum.* 2) Als Hij zich zelfs laat vinden door hen, die Hem niet zoeken: *Inventus sum a non quaerentibus me,* 3) met hoeveel te meer bereidwilligheid zal Hij zich dan laten vinden door iemand die Hem zoekt, en die Hem zoekt om Hem te dienen en Hem te beminnen? Eindelijk, de rechtvaardige zielen moeten zich, gelijk de H. Theresia zegt, in de beoefening der liefde gedragen gelijk de zalige zielen in den hemel. Gelijk de heiligen in den hemel zich met niets bezighouden dan met God, geen andere gedachte, geen ander genoegen hebben dan Zijne glorie en Zijne liefde, zoo moet het ook met u zijn. Reeds hier op deze wereld moet God uw eenig geluk zijn, God het eenig voor-

1) Ps. 85. 5.

2) Thren. 3. 25.

3) Rom. 10. 20.

werp van al uw genegenheid, het eenig
doel van al uwe handelingen en begeerten,
tot gij eenmaal zult komen in het rijk
des hemels, waar uwe liefde geheel vol-
maakt en voltooid zal worden, waar al
uwe verlangens ten volle zullen worden
vervuld en bevredigd.

GE
I

I
zij

ja
loc
no
H
mi
zo
ve
Je

enig
ten,
rijk
vol-
r al
den

§ IV.

RAADGEVINGEN TER VERLICHTING EN BEMOEDIGING VAN EENE TROOSTELOOZE ZIEL.

GEESTELIJK ONDERHOUD TUSSEN DEN SCHRIJVER
EN EENE ZIEL, WELKE HEM OM RAAD VRAAGT
IN HARE ZIELSKWELLINGEN.

DE BISSCHOP. Welaan, laat mij eens
hooren welke die gewetensangsten
zijn, die u, naar gij zegt, zoo kwellen.

DE ZIEL. Mijn vader, reeds sedert drie
jaren ben ik inwendig zóó dor en trooste-
loos, dat ik nergens, noch in het gebed,
noch voor het H. Sacrament, noch in de
H. Communie mijnen God vind. Het is
mij alsof ik eene ziel ben zonder liefde,
zonder geloof en hoop, in één woord,
verlaten van God. Noch het lijden van
Jezus Christus, noch het H. Sacrament

des Altaars maken op mij eenigen indruk meer, ik ben ongevoelig geworden voor alle devotie. Het is waar, ik heb dit alles verdiend om mijne zonden, waarvoor ik reeds moest branden in de hel.

Bis. In één woord, gij leeft dus reeds sedert lang in dorheid. Om u echter een juist antwoord te kunnen geven, moet ik weten of die dorheid vrijwillig is of niet? Ik wil u mijne bedoeling verklaren: vrijwillige dorheid noem ik het, als de ziel zich schuldig maakt aan vrijwillige en voorbedachtelijke fouten, zonder dat zij haar best doet er zich van te beteren. Dit evenwel is eigenlijk geen dorheid, maar lauwheid: een toestand van dien aard dat, als de ziel geen geweld gebruikt om er uit op te staan, zij immer van kwaad tot erger zal komen; en God geve dat zij met verloop van tijd nog niet in dieper ellende vervalle. Deze soort van dorheid is als een teringkoorts, welke niet op eens doodt, maar toch den dood onvermijdelijk aanbrengt. De dorheid echter is onvrijwillig, wanneer de ziel haar best doet om op

den weg der volmaaktheid vooruit te gaan, de voorbedachte fouten vermijdt, goed bidt, dikwijls de sacramenten ontvangt, en met dit al zich toch inwendig dor gevoelt. Komen wij ter zake: Gij hebt mij gesproken van zonden uit uw vroeger leven, hebt gij die zonden gebiecht?

ZIEL. Ja Vader, ik heb er eene generale biecht van gedaan, meermalen zelfs heb ik ze beleden.

BIS. En wat zegt uw geestelijke bestuurder?

ZIEL. Hij heeft mij verboden nog ooit over dingen van mijn vorig leven te spreken; doch ik gevoel mij altijd ongerust; want ik ben altijd bevreesd dat ik mij niet duidelijk genoeg verklaard heb. Daarenboven word ik gekweld door duizenderlei bekoringen van ongeloof, van onzuiverheid en hoogmoed; ik bestrijd ze wel, maar toch altijd kwelt mij de vrees, dat ik er zwijgend eenigszins in heb toegestemd.

BIS. En uw bestuurder, wat zegt hij betreffende die slechte gedachten?

ZIEL. Hij wil niet dat ik er mij van beschuldige, of ik moest zonder aarzelen kunnen zweren, dat ik er in heb toegestemd. En gij Vader, wat zegt gij mij? ik bid u mij eenigen raad te geven en mij wat op te beuren.

BIS. Wat ik u zeg? Ik zeg u dat gij meer vertrouwen moest hebben in de gehoorzaamheid aan uwen bestierder. Hebt gij nooit gelezen wat de H. Philippus Nerus leert? 1) Iemand, zegt hij, die aan zijnen biechtvader gehoorzaamt, kan er gerust op zijn, dat hij aan God geen rekenschap zal behoeven te geven van hetgeen hij doet. Verder zegt de heilige, dat men op zijn biechtvader steeds ten volle moet vertrouwen, daar God niet zal toelaten, dat hij dwaalt; ook zegt hij, dat er geen zekerder middel is om de strikken des duivels te verbreken dan in de goddelijke dingen te gehoorzamen aan den wil van zijnen geestelijken bestierder, dat er daarentegen niets gevaarlijker is dan zich te willen regelen volgens eigen inzicht.

1) Bacci. L. 1. c. 20.

Hebt gij den H. Franciscus van Sales nooit gelezen? 1) deze heilige schrijft van de gehoorzaamheid aan den zielsbestierder als volgt: „Ziehier de gewichtigste aller lessen; wat moeite gij ook doet, zegt de godvruchtige Avila, nooit zult gij zoo zeker den wil van God vinden, dan langs den weg dezer nederige gehoorzaamheid, door alle godvruchtigen der oudheid zoozeer aanbevolen en beoefend.” In den zelfden zin schrijft ook de H. Theresia. 2) „De ziel,” zegt zij, „wende zich tot haren biechtvader, met het vaste besluit, daarna niet meer aan hare zaak te denken, maar zich geheel te verlaten op het woord des Zaligmakers: *Qui vos audit me audit.* 3) *Die u hoort, hoort mij.* God stelt deze onderwerping op zoo hoogen prijs, dat, zouden wij ook de grootste moeielijkheid ondervinden om te gehoorzamen, ja, hetgeen de biechtvader oordeelt, geheel verkeerd achten, indien wij het slechts

1) Introd. p. 1. c. 4.

2) Fond. c. 5.

3) Luc. 10. 16.

doen, hetzij dan met tegenzin of zonder tegenzin. wij zeker Gods wil volbrengen.” En de heilige Joannes van het Kruis zegt, sprekende in naam van Jezus Christus: „Als gij uw vertrouwen weigert aan de biechtvaders, dan weigert gij het aan mij, wjl ik gezegd heb: die U veracht, veracht mij.” 1) Verder zegt hij in No. 8: „Zich niet willen neerleggen bij hetgeen door den biechtvader gezegd wordt, is hoogmoed en gebrek aan geloof.” De heilige zegt dit om de reeds boven aangehaalde woorden van Jezus Christus: *Qui vos audit me audit. Die U hoort, hoort mij.* Vandaar geeft de H. Franciscus van Sales de volgende allernuttigste grondregels: „I. Nooit is iemand verloren gegaan, die oprecht gehoorzaam was. II. Men moet tevreden zijn, wanneer men van zijn zielsbestierder weet, dat men op den goeden weg is, zonder te trachten dit zelf in te zien.” Een gewichtige les voor de angstvallige zielen, welke immer de reden willen weten van hetgeen de zielsbestierder

1) Tratt. delle spine t 3. coll 4. § 2. n. 2.

hun
van
gaar
rege
dit
trou
mid
O
aan
is,
heil
bew
den
dat
naar
het
ande
also
Qui
non
hau
si p
In
zijne

hun oplegt. Ten IIIe voegt de H. Franciscus van Sales als gevolgtrekking van den voorgaande er een anderen schoonen grondregel bij. „Het beste”, zegt hij, „is in dit leven te wandelen met een blind vertrouwen op de goddelijke voorzienigheid te midden van duisternissen en twijfelingen.”

Overigens omtrent die gehoorzaamheid aan den zielsbestierder als men in twijfel is, zijn alle Leeraren der Kerk en alle heilige Vaders het eens; laat ik hier als bewijs slechts het woord aanhalen van den H. Bernardus. Deze heilige zegt, dat alles wat ons door den mensch in naam van God wordt opgelegd, zoolang het niet klaarblijkelijk zonde is, niet anders moet worden aangenomen dan alsof het een bevel van God zelf ware: *Quidquid vice Dei praecipit homo, quod non sit tamen certum displicere Deo, haud secus omnino accipiendum est quam si praecipiat Deus.* 1)

In één woord, die gehoorzaamheid aan zijne gewijde dienaren is het zekerste, ja

1) De Praec. et Disp. c. 12.

het eenige middel, dat Jezus Christus ons heeft achtergelaten om de twijfelende gewetens tot rust te brengen, en daarvoor moeten wij Hem ten hoogste dankbaar zijn. Hoe toch zou anders een angstvallige ziel in hare twijfelingen ooit een volkomen rust kunnen vinden? Die gewetensangsten (welke de bitterste kweeling zijn voor de godminnende zielen, veel grievender dan alle andere beproevingen, dan ziekten, vervolgingen en wat dan ook) zijn het deel geweest van bijna alle heiligen; een H. Theresia, een H. Maria Magdalena de Pazzi, een H. Joanna Francisca Fremiot de Chantal en vele andere zijn er door beproefd geweest; hoe echter zijn zij tot rust gekomen tenzij alleen door de gehoorzaamheid? Wat zegt gij thans? Zijt gij nu overtuigd, dat gij veilig wandelt wanneer gij gehoorzaamt?

ZIEL. Ja Vader, daarvan ben ik overtuigd: maar hoe komt het dan, dat ofschoon ik ook gehoorzaam, ik toch sinds twee jaren geene godsvrucht meer gevoel?

BIS. Thans begrijp ik waar het u

sehe
vrede
gij?
gij v
word
ander
die
dat g
troos
u da
Vert
over
H.
veert
De
duur
linge
verlic
vroeg
were
te g
zoo
toch
nooit
bem
ken

istus
ende
rvoor
kbaar
allige
vol-
tens-
g zijn
even-
, dan
(ook)
alle
Maria
anna
vele
; hoe
tenzij
t zegt
at gij
aamt?
over-
, dat
toch
meer
net u

scheelt, gij gevoelt den gewenschten
vrede niet; maar ik vraag u, wat zoekt
gij? zoekt gij den wil van God of zoekt
gij vertroosting? Als gij heilig wilt
worden, moet gij van nu af aan niets
anders zoeken dan het welbehagen Gods,
die wil dat gij heilig zijt, maar niet,
dat gij in dit leven immer overvloeit van
troost. Mist gij Gods vertroosting, troost
u dan met de hoop, dat gij toch den
Vertrooster bij u hebt. Beklaagt gij u
over eene dorheid van twee jaren? De
H. Joanna Francisca de Chantal heeft
veertig jaren van dorheid moeten verduren.
De H. Maria Magdalena de Pazzi ver-
duurde vijf jaren lang de grootste kwel-
lingen en bekoringen zonder de minste
verlichting; en toen die tijd voorbij was,
vroeg zij zelve aan God, haar op deze
wereld toch geen gevoeligen troost meer
te geven. De H. Philippus Neri was
zoo brandend van goddelijke liefde en
toch zeide hij: „*Mijn Jezus, ik heb U
nooit bemind, ik zou U toch zoo gaarne
beminnen.*” Een andermaal zeide hij: *Nog
ken ik U niet o mijn Jezus, en daarom*

zoek ik U. Een andermaal weder zeide hij: Ik wenschte U te beminnen, mijn Jezus, maar ik vind den weg niet. Ik zoek U en ik kan U niet vinden. Zoo spreken de heiligen, en gij beangstigt u zoozeer, omdat gij dor zijt en uwen God niet vindt, gelijk gij dit zoudt wenschen?

ZIEL. Maar dat waren heiligen, doch ik, ik weet niet eens of God mij wel vergiffenis heeft geschonken van mijne tallooze zonden, omdat ik niet weet of ik daarover wel ooit een goed berouw heb gehad.

BIS. Maar hoe? Hebt gij dan wellicht behagen in de zonden, die gij bedreven hebt?

ZIEL. O neen, ik verfoei ze, ik haat ze meer dan den dood.

BIS. Welnu, waarom zou God u dan haten? Gij vreest dat God u haat! O kondet gij eens zien welk eene liefde Hij u op dit oogenblik toedraagt, gij zoudt hier aan mijne voeten levenloos ter aarde vallen van louter troost. Weet gij niet, dat Jezus Christus die goede herder is, die op aarde is gekomen om zijn leven te geven voor de zaligheid van

al z
vrij
hoe
scha
te s
het
Z
toeg
mij
B
onm
mon
woo
Gee
nad
van
Daa
van
dat
is,
twij
hee
nier
dit
Z
zon

al zijne schaapjes, ook al hebben zij zich vrijwillig in het ongeluk gestort? En hoe zou het Hem dan mogelijk zijn, een schaapje te verlaten, dat bereid is liever te sterven dan Hem vrijwillig ook maar het minste misnoegen te veroorzaken?

ZIEL. Maar wie weet of ik niet heb toegestemd in eene zware zonde en God mij daarom verlaten heeft?

BIS. Neen, dat kan niet zijn. Het is onmogelijk dat een zoo verschrikkelijk monster als de doodzonde in de ziel woont, zonder dat de ziel dit bemerkt. Geen enkel zondaar, die in Gods ongenade leeft, twijfelt; neen hij is er zeker van Gods genade te hebben verloren. Daarom is het een vaste grondregel van alle meesters van het geestelijk leven, dat zoolang een persoon, die godvreezend is, aan het verlies van Gods genade twijfelt het zeker is, dat zij dezelve niet heeft verloren, om de eenige reden, dat niemand Gods genade verliest, zonder dit zeker te weten.

ZIEL. Maar waarom gevoel ik mij dan zonder vertrouwen?

Bis. Luister eens: het ware vertrouwen bestaat niet in het te gevoelen, maar in het te willen. Wilt gij op God vertrouwen? Nu, als gij wilt vertrouwen, dan vertrouwt gij.

ZIEL. Maar hoe is het dan met mijne liefde tot God?

Bis. Voor de liefde Gods geldt dezelfde regel als voor het vertrouwen. Ook de liefde is in den wil. Wilt gij God beminnen? Welnu, als gij Hem wilt beminnen, dan bemint gij Hem reeds. Gij zoudt den troost willen smaken van te gevoelen dat gij vertrouwt, te gevoelen dat gij bemint; maar God, Hij wil tot uw grooter welzijn, dat gij den troost van dat gevoelig vertrouwen en van die gevoelige liefde niet hebt; troost u dan die deugden te bezitten, ofschoon gij ze niet gevoelt. Hetzelfde zeg ik u omtrent het geloof. Het is genoeg dat gij *wilt* gelooven hetgeen de Kerk u leert, zonder te willen gevoelen, dat gij gelooft. Eens zal de tijd aanbreken, dat al die nevelen zullen verdwijnen en dan zal het licht komen,

hetwe
inmid
leven,
u ver
Lat

overw
God z
me, ai
vos. 1
der
wende
laten
wende
dan z
tot c
mensc
labora
vos. 2
komt
Op e
et ar
pecca
dealbe

-
- 1) Z
2) M
3) I

hetwelk u dubbel zal troosten. Stel u inmiddels tevreden met in duisternis te leven, overgegeven aan Gods H. wil en u verlatend op zijne barmhartigheid.

Laten wij ons daarom sterken met het overwegen van plaatsen uit de H. Schrift. God zegt op eene plaats: *Convertimini ad me, ait Dominus exercituum, et convertar ad vos.* 1) *Wendt u tot mij, zegt de Heer der heirscharen en ik zal mij tot U wenden.* Als wij dus God willen bezitten, laten wij dan de schepselen verlaten; wenden wij ons vol liefde tot Hem, dan zal ook Hij zich aanstonds vol liefde tot ons wenden. God zegt tot alle menschen: *Venite ad me omnes qui laboratis et onerati estis et ego reficiam vos.* 2) *O gij allen, die bedrukt zijt, komt tot mij, en ik zal u verkwikken.* Op een andere plaats vinden wij: *Venite et arguite me, dicit Dominus, si fuerint peccata vestra ut coccinum, quasi nix dealbabuntur* 3) *Komt en beschuldigt mij,*

1) Zach. 1. 3.

2) Matth. 11. 28.

3) Is. 1. 18.

zegt de Heer: al waren uwe zonden zoo rood als karmozijn, zij zullen wit worden als sneeuw. Komt o zondaren, zegt God, komt gij die berouw hebt, en als ik u geen vergiffenis schenk, arguite me verwijt het mij dan, behandelt mij als leugenaar; maar neen dat zal niet gebeuren, want al zijn uwe zonden ook nog zoo rood, ik zal ze met mijne genade wit doen worden als sneeuw. God loopt in zijne liefde de zondaren achterna, terwijl Hij als het ware weent van medelijden over hun ongeluk. Et quare moriemini, domus Israël 1) roept hij uit: Waarom dan, huis van Israël, wilt gij sterven, als wilde Hij zeggen: Waarom dan, mijne kinderen wilt gij verdoemd gaan, terwijl ik toch zoo bereidvaardig ben om u zalig te maken, indien gij slechts tot mij uw toevlucht neemt? Welnu, als God zóó spreekt tot zondaren, die verhard zijn, hoe zal Hij dan eene ziel verstooten, die Hem wil beminnen?

Zeg mij eens in alle oprechtheid, zijt

1) Ez. 33. 11.

gij soms aan iets van deze wereld gehecht, bijv. aan een persoon, aan een of ander goed, voedt gij misschien een verlangen om vertoon te maken en boven anderen den voorrang te hebben? Denk aan hetgeen de H. Joannes van het Kruis zegt, nl. dat de geringste gehechtheid, het kleinste draadje ons kan beletten tot God op te vliegen en Hem geheel toe te behooren.

ZIEL. Neen Vader, met Gods genade meen ik voor geene zaak dezer wereld zooveel gehechtheid te hebben, dat ik mij daarvoor zou willen schuldig maken aan een vrijwillige fout, maar nochtans zie ik mij zelve vol gebreken, het mishaaft mij veracht te worden en als de gelegenheid zich voordoet, maak ik mij somtijds toornig.

BIS. En als dit gebeurd is, wat doet gij dan?

ZIEL. Dan verneder ik mij, ik bid God mij te vergeven, en maak vertrouwende op de bijstand van Jezus Christus het besluit niet meer in die fout te hervallen; doch desnietteenstaande blijf ik toch vol vrees en onrust, het

komt mij dan als het ware onmogelijk voor nog heilig te worden, ja het is mij dan, als ware het hoovaardigheid er nog naar te streven.

Bis. Zoo is het goed, blijf dit immer doen, alleen is het niet goed, dat gij zoo ongerust zijt; al valt gij om zoo te spreken ook honderdmaal per dag, doe dan immer hetzelfde: verwek een akte van berouw, maak het voornemen om met Gods hulp niet meer te hervallen, vernieuw uw vertrouwen op Jezus Christus, en wees daarna gerust. Weet ook, dat het geen hoogmoed is, als wij zelfs na eene fout nog hopen heilig te worden; veeleer zou het hoogmoed zijn, als wij na eene fout den moed lieten zinken, en ons aan neerslachtigheid overgaven, alsof onze besluiten ons de verzekering konden geven van niet meer te vallen. Verneder u daarom, en vertrouw op God.

En nu genoeg, ik heb u verstaan, en in hoofdzaak al uwe kwellingen begrepen: alles komt hier op neer, dat gij niet weet, of gij zalig zult worden en of gij u voor het tegenwoordige in Gods genade be-

vindt
stel
twijfel
dus
ik u
beang
zullen
ik h
vrede
vrees
ons
wij
imm
wij
hulp
trou
heid
den,
vpu
angs
men

OP
o
E
zak

vindt. Gij hebt mij nu genoeg gezegd, stel mij thans over die angsten geen twijfels of vragen meer voor. Daar ik dus uwe gesteltenis genoegzaam ken, zal ik u eenige wenken geven, die u als gij beangstigd zijt, naar ik hoop den vrede zullen teruggeven. Met vrede bedoel ik hier echter niet dien volmaakten vrede, die vrij is van alle schaduw van vrees; dezen vrede toch behoudt God ons voor in den hemel, want zoolang wij op deze wereld zijn, wil Hij, dat wij immer in zekere vrees verkeeren, opdat wij niet zouden vergeten Zijne goddelijke hulp te vragen en zouden leeren vertrouwen op Zijne goddelijke barmhartigheid; immers indien wij die vrees niet hadden, zouden wij dikwijls vergeten onze toevlucht te nemen tot God. Hij laat dus die angsten toe, opdat wij niet zouden verzuimen tot Hem onze toevlucht te nemen.

BEWEEGREDEKEN OM TOT VERTROUWEN
OP TE WEKKEN OP GODS BARMHARTIGHEID EN
OP DE VERDIENSTEN VAN JEZUS CHRISTUS.

Er zijn dus, naar gij zegt, vooral twee zaken waarvoor gij bevreesd zijt, voor-

eerst vreest gij, dat gij niet zalig zult worden en vervolgens, dat gij van God nog geen vergiffenis hebt bekomen van uwe zonden. Wat het eerste aangaat: of gij al dan niet zijt opgeschreven in het boek des levens, dat is een geheim; God wil niet, dat wij dit weten, opdat alzoo een ieder vreeze en, gelijk de H. Petrus schrijft, met goede werken zijne zaligheid trachte te verzekeren. *Quapropter, fratres, magis satagite ut per bona opera certam vestram vocationem et electionem faciatis.* 1) Wel is waar is het God, die ons moet bekeeren en zalig maken; doch van onzen kant moeten ook wij zorgen ons tot God te bekeeren, die dan niet in gebreke zal blijven ons tot de zaligheid te brengen. *Convertimini ad me et salvi eritis.* 2)

Het was een verfoeielijke dwaling van Calvijn te beweren, dat God sommige menschen schept met geen ander doel dan om hen naar de hel te verwijzen; en de ellendige ketter voegt er bij, dat

1) 2 Petr. 1. 10.

2) Is. 45. 22.

God zelfs die menschen noodzaakt om te zondigen, opdat zij zich aldus zouden verdoemen. Neen het is zeker, God wil de zaligheid van allen. *Qui omnes homines vult salvos fieri et ad agnitionem veritatis venire.* 1) Ja God verklaart, dat Hij ook de zondaren, die bepaaldelijk den eeuwigen dood verdienen, nog wil zien bekeeren en zalig worden. *Vivo ego, dicit Dominus: Nolo mortem impii, sed ut convertatur impius a via sua et vivat.* 2) Zoo waar ik leef, zegt de Heer, ik wil niet den dood des zondaars; maar dat de zondaar zich bekeere, en leve. Tertullianus bemerkt, dat die eerste woorden *vivo ego*, zoo waar ik leef, een eed bevatten, welken God er bij voegt, opdat wij Hem zonder aarzelen zouden gelooven. *Jurans etiam, „Vivo!” dicens, cupit credi sibi.* 3) Vandaar, dat de geleerde Petavius er zich grootelijks over verwondert, hoe sommigen die waarheid, dat nl. God allen zalig wil zien, in twijfel kunnen trekken. Als men, zegt hij, deze

1) 1 Tim. 2. 4.

2) Ez. 33. 11.

3) Tert. de Poen. c. 4.

woorden van de H. Schrift, mag aanranden en verdraaien, woorden die door God bekrachtigd zijn met een eed, welke waarheid van het geloof is er dan duidelijk genoeg om beveiligd te zijn voor haarkloverijen? *Quid est adeo disertum in fidei decretis, quod a cavillatione tutum esse possit?* En waarom heeft God een zoo vurig verlangen om alle menschen zalig te maken? Omdat Hij ze geschapen heeft, gedrongen door de liefde, die Hij hun van eeuwigheid toedroeg. *In caritate perpetua dilexi te*, (zoo zegt God tot iederen mensch) *ideo attraxi te miserans.*¹⁾ *Met eene eeuwige liefde heb ik u bemind, daarom heb ik u in mijne erbarming tot Mij getrokken.*

Ook kent God onze zwakheid en daarom, zegt de H. Petrus, heeft Hij geduld met de zondaren, want Hij wil niet dat zij verloren gaan, maar dat zij boetvaardigheid doen over hunne zonden om zalig te worden. *Sed patienter agit propter vos, nolens aliquos perire, sed omnes ad poenitentiam reverti.* 2) Die Verlosser,

1) Jer. 31. 3.

2) 2. Petr. 3. 9.

zegt de H. Augustinus, die ons van den
 eeuwigen dood bevrijd heeft ten koste
 van zijn eigen bloed, neen Hij wil de
 zielen, die Hem zóóveel gekost hebben,
 niet zien verloren gaan. *Qui nos tanto
 pretio redemit, non vult perire quos
 emit.* 1) God, in één woord, zou allen
 willen zalig maken, en daarom als Hij
 ziet dat sommigen door hunne zonden
 Hem noodzaken hen te verdoemen, dan
 weent Hij als het ware van medelijden
 en roept hun toe: *Et quare moriemini
 domus Israel.... revertimini et vivite.* 2)
 Mijne kinderen, waarom wilt gij u zelven
 ongelukkig maken, waarom wilt gij u
 voor eeuwig verdoemen, terwijl ik aan
 het kruis gestorven ben om u zalig te
 maken? Maar zijt gij dan zoo dwaas ge-
 weest mij te verlaten, welaan keert terug,
 hebt berouw over uwe zonden, en ik zal
 u het leven, dat gij verloren hebt, terug-
 geven.

Oordeel thans zelf, of God ook ver-

1) S. Aug. Serm. 22. E B.

2) Ez. 18. 31. 32.

langt u zalig te zien, en wacht u daarom wel, u nog ooit woorden te laten ontvallen als deze: Wie weet of God nog wel mijne zaligheid wil? wie weet of Hij niet wil dat ik verdoemd ga, want ik heb Hem zoo dikwijls beleedigd?

Verdrijf zulke gedachten aanstonds, daar gij immers ziet, dat God u nabij is met zijne genade en dat Hij u op allerlei wijzen roept tot zijne liefde.

Wat nu de vrees aangaat, of de Heer u wel vergiffenis heeft geschonken van uwe vroegere zonden, ik heb u reeds in den aanvang gezegd, dat gij u zelven daaromtrent moet geruststellen door de gehoorzaamheid aan uwen biechtvader; gij moet er dus, gelijk hij gezegd heeft, niet meer aan denken om nog te biechten van uw vroeger leven. Herinner u (gelijk ik zeide) het woord van de H. Theresia, dat iemand die gehoorzaamt aan zijnen biechtvader, hetzij met of zonder moeite, zeker is, dat hij den wil van God volbrengt. Ik herinner u ook aan hetgeen de H. Joannes van het Kruis schrijft, nl. dat het gebrek aan geloof is, als men

zich
wil
heeft
die
Hem
die
ven
qui

Le
meri
in d
de l
Om
in e
O
God
slag
krac
God
doer
groe
dan
staa

1)
2)

zich bij hetgeen de biechtvader zegt, niet wil neerleggen. Immers Jezus Christus heeft in waarheid gezegd, dat een ieder die aan zijne dienaren gehoorzaamt, aan Hem zelven gehoorzaamt, en dat degene, die zijne dienaren versmaadt, Hem zelven versmaadt. *Qui vos audit me audit, qui vos spernit me spernit.* 1)

Leggen wij dan voortaan alle bekommelingen omtrent onze zaligheid neder in de handen van den Heer, want (zegt de H. Petrus) Hij draagt zorg voor ons. *Omnem sollicitudinem vestram projicientes in eum, quoniam ipsi cura est de vobis.* 2)

Om verders onszelfen in de genade van God te bewaren, moeten wij een volslagen mistrouwen hebben in onze eigen krachten, want zonder de genade van God kunnen wij niet het minste goed doen, en zouden wij daarentegen in het grootste kwaad kunnen vallen. Vandaar dan ook, dat geheel onze zaligheid bestaat in ons zelven aanhoudend aan God

1) Luc. 10. 16.

2) 1 Petr. 5. 7.

aan te bevelen; want gelijk wij in aanhoudend gevaar zijn te vallen, zoo moeten wij ons ook door het gebed aanhoudend van Gods hulp verzekeren. Die hulp nu, zegt de H. Bernardus, wordt door God aan allen aangeboden en niemand blijft ervan verstoken, dan alleen hij die dezelve versmaadt. *Affertur omnibus, et nemo illius est expers, nisi qui renuit.* 1) De goddelijke hulp wordt dus aan allen aangeboden; maar God wil, dat hij, die dezelve verlangt, er Hem om vrage: *Petite et accipietis.* 2) Hij dus die verzuimt er om te vragen, blijft er van beroofd, en gaat verloren.

Wanneer derhalve de duivel ons schrik wil aanjagen door de gedachte aan onze zwakheid, geven wij ons dan niet over aan mistrouwen, maar laten wij vast vertrouwen, dat wij van God de kracht zullen verkrijgen om weerstand te bieden aan alle bekoringen. God immers is almachtig, en Hij zelf moedigt ons aan om vol vertrouwen met den apostel uit

1) S. Bern. in Pur. M. V. S. I.

2) Joa. 16. 24.

te ro
me c
die v
vertro
kunne
de H
Doma
heeft
gewon
breng
Wan
heeft
geven
daar
verne
super
omne
trium
de v
dikw
naam
wij v
Ik

1) I

2) I

3) I

te roepen: *Omnia possum in eo qui me confortat.* 1) *Ik kan alles in Hem, die mij versterkt.* En als wij op God vertrouwen, hoe zouden wij dan ooit kunnen beschaamd worden? Neen, zegt de Ecclesiasticus: *Nullus speravit in Domino et confusus est.* 2) *Niemand heeft gehoopt op den Heer en is beschaamd geworden.* De naam alleen van Jezus brengt alle krachten der hel tot wijken. Want gelijk de H. Paulus schrijft: God heeft aan Jezus Christus een naam gegeven, die allen naam te boven gaat, daar bij den naam van Jezus alles zich vernedert. *Donavit illi nomen, quod est super omne nomen, ut in nomine Jesu omne genu flectatur coelestium, terrestrium et infernorum.* 3) In den strijd met de vijanden onzer zaligheid zullen wij dikwijls meer hulp vinden, als wij den naam van Jezus aanroepen, dan wanneer wij vele lange gebeden doen.

Ik wil tot uwen troost hier nog eenige

1) Phil. 4. 13.

2) Eccli. 2. 11.

3) Phil. 2. 9. 10.

andere bijzondere wenken laten volgen, die, naar ik veronderstel, veel kunnen dienen voor de rust van uw geweten.

1°. Opnieuw druk ik U op het hart de gehoorzaamheid aan uwen biechtvader, want naar hetgeen ik heb kunnen opmaken, hebt gij aan die gehoorzaamheid in het verledene, geen volledig vertrouwen geschonken en dat is de reden van uwe veelvuldige ongerustheid. Ik kan volstaan met hetgeen ik u daarover reeds gezegd heb. Wees er van overtuigd: iemand die wandelt onder de leiding der gehoorzaamheid, vindt zeker den weg naar den hemel.

2°. Zorg verder dat gij in tegenspoed alles met bereidwilligheid uit Gods hand aanneemt, vooral ten tijde van ziekte; gehoorzaam alsdan met nauwgezetheid aan den geneesheer in het gebruik der geneesmiddelen; maak hem uwe kwalen volledig, doch zonder overdrijving bekend en wees daarna zonder bekommering. Wil van hen die u bezoeken, geen bevestigingen van medelijden afbedelen, en zou iemand u op overdrevene wijze beklagen, zeg dan evenals Jezus Christus:

Cali
illum
bepr
niet
tot
in v
kan
ware
zijn,
zach
zood
zij
zich
of
op t
zijt,
aller
Job
est;
Gel
is h
geze
niet

1)
2)

Calicem quem dedit mihi Pater non bibam illum ? 1) Het is God die mij deze beproeving overzendt, en Hij doet dit niet omdat Hij mij kwaad wil, maar tot mijn welzijn, zou ik haar dan niet in vrede aannemen? Ten tijde der ziekte kan men zien of iemand al dan niet den waren geest heeft. Sommige personen zijn, zoolang zij gezond zijn, geheel zachtmoedigheid en nederigheid; maar zoodra zij iets te lijden hebben, worden zij ongeduldig en trotsch; zij beklagen zich over allen, vooral wanneer zij een of ander geneesmiddel missen of niet op tijd bediend worden. Als gij dus ziek zijt, lijd dan alles met geduld. Zeg in allen tegenspoed met den godvreezenden Job: *Sicut Domino placuit, ita factum est; sit nomen Domini benedictum.* 2) *Gelijk het aan den Heer behaagd heeft, is het geschied, dat de naam des Heeren gezegend zij.* Wees ook bezorgd om u niet te vertoornen als gij veracht wordt;

1) Joa. 18. 11.

2) Job. 1. 21.

daaraan kan men zien, of iemand nederig is, nl. als hij in de verachting geduldig blijft.

3) God is geheel goedheid voor hen, die Hem zoeken: *Bonus est Dominus animae quaerenti illum.* 1) Nooit is iemand, die op God vertrouwd heeft, door Hem verlaten geworden: *Nullus speravit in Domino et confusus est.* 2) God laat zich vinden gelijk de H. Paulus zegt, zelfs door hen die Hem niet zoeken: *Inventus sum a non quaerentibus me.* 3) Hoeveel te gemakkelijker zal God zich dan niet laten vinden door hen die Hem zoeken? Wacht u dus wel om voortaan nog te zeggen, dat God u verlaten heeft. God verlaat niemand dan alleen hen die verhard zijn, die vrijwillig blijven voortleven in de zonde, en ook dezulken verlaat God nog niet geheel en al, immer, tot aan hun dood toe, blijft Hij hen met zijne liefde achtervolgen, immer schenkt Hij hun

1) Thren. 3. 25.

2) Eccl. 2. 11.

3) Rom. 10. 20. cit. Is. 65. 1.

nog
zien

4)

minn

tuigc

weig

En

ziele

voor

naar

en z

verb

rina

zelf,

zich

enke

te h

dezer

uit.

mide

mijn

O l

staa

sche

1)

nog eenig licht om hen maar niet te zien verloren gaan.

4) Wanneer eene ziel God wil beminnen, kan God, gelijk Hij zelf betuigd heeft, haar onmogelijk zijne liefde weigeren: *Ego diligentes me diligo*. 1) En als Hij zich voor die minnende zielen verbergt, dan doet Hij dit alleen voor haar welzijn, om ze des te vuriger naar zijne genade te doen verlangen, en ze alzoo nog inniger met zich te verbinden. Hoor eens wat de H. Catharina van Genua zeide op het oogenblik zelf, dat zij in groote dorheid was, ja zich door God verlaten waande en geen enkelen grond van hoop meer meende te hebben. „*Hoe gelukkig ben ik, in dezen beklagenswaardigen staat*” riep zij uit. „*Laat vrij mijn hart zich te midden der verwoesting bevinden, als mijne liefde maar wordt verheerlijkt. O liefde mijner ziel, als mijn bedrukte staat ook maar een enkel greintje glorie schenkt, dan bid ik U mij gedurende de*

1) Prov. 8. 17.

gansche eeuwigheid aldus te laten." En terwijl zij zoo sprak, stortte zij in hare troosteloosheid bittere tranen.

5) Weet, dat de zielen die den Gekruiste beminnen, zich ten tijde der troosteloosheid in het binnenste haars harten het innigst met God vereenigen. Niets doet ons zoo zeer naar God zoeken dan de troosteloosheid, niets ook trekt God meer tot ons dan de troosteloosheid, want in de troosteloosheid zijn de akten van gelijkvormigheid aan den goddelijken Wil veel zuiverder en volmaakter, en daarom, hoe grooter de troosteloosheid is, des te grooter is de nederigheid, des te zuiverder is de overgiving, des te zuiverder is het vertrouwen, des te zuiverder zijn de gebeden, en op die wijze is ook de genade en de goddelijke bijstand des te overvloediger.

6) Om op den weg der volmaaktheid vooruit te gaan moet gij U bovenal toeleegen op de beoefening der goddelijke liefde. Alleen de liefde tot God, zuivert ons hart van alle onge-regelde gehechtheid. Zorg daarom dik-

wijls
Mijn
ik be
de we
De h
liefde
van
het
leiding
tot
gevoe
u in
7)
gebed
voor
dan
Jezus
aan
gehee
U w
Gij
maak
resia
ieder
dus
aan,

" En wijls akten van liefde te doen zooals: *Mijn God, ik bemin U, ik bemin U, ik bemin U en ik hoop te sterven, met de woorden: Mijn God, ik bemin U.* De heiligen zeggen dat die akten van liefde als de ademhaling moeten zijn van onze ziel. Doch lees over dit punt het 2e en 3e hoofdstuk van de inleiding der „Verhandeling over de liefde tot Jezus Christus”, gij zult daar de gevoelens vinden, die u passen en die u in het gebed kunnen helpen.

7) Verders moet gij gedurende uw gebed uzelfen dikwijls geheel zonder voorbehoud aan God opdragen. Zeg dan uit het innigste uws harten: *Mijn Jezus, ik geef mij zonder voorbehoud aan U. Ik wil geheel de uwe zijn, geheel de uwe; en als ik mij niet aan U weet te geven gelijk dit moet, neem Gij zelf mij dan, o mijn Jezus, en maak mij geheel den uwe.* De H. Theresia herhaalde die algeheele opoffering iederen dag vijftig malen. Bied God dus immer het offer van uwen wil aan, en blijf steeds dat woord her-

halen van de H. Paulus: *Domine quid me vis facere.* 1) *Heer wat wilt Gij dat ik doe.* Die ééne akte was genoeg om den H. Paulus van een kerkvervolger te veranderen in een vat van uitverkiezing. En daarom bid dikwijls met David: *Doce me facere voluntatem tuam.* 2) *Heer, leer mij uwen wil volbrengen.* Alle gebeden, die gij opzendt tot God, tot zijne H. Moeder, tot uwen Engelbewaarder, tot al uw heilige voorsprekers, zij moeten alle geen ander doel beoogen dan de genade te verkrijgen eener volmaakte vervulling van Gods H. Wil. Kortom dat ééne woord *fiat voluntas tua, uw wil geschiede* zij u een geneesmiddel voor al uwe kwalen en overlade u met alle goed.

8) En wanneer gij u gekweld gevoelt door dorheid, tracht u dan te verheugen over het eindeloos geluk van uwen beminden God; ziedaar de volmaakste akte van liefde, gelijk de zaligen

1) Act. 9. 6.

2). Ps. 142. 10.

die doen in den hemel; de heiligen toch verheugen zich niet zoozeer over hun eigen geluk als wel over het geluk van God, want zij beminnen God eindeloos meer dan zichzelf.

9) Wat het onderwerp van uw gebed betreft, laat nooit af van de overweging van Jezus' lijden. Jezus Christus die ter onzer liefde lijdt, is het onderwerp dat het meeste in staat is onze harten voor Gods liefde te winnen. Als de Heer u bij de overweging van de geheimen zijns lijdens eenigen troost doet gevoelen, neem dien dan met erkentelijkheid aan; maar al gevoelt gij ook geen troost, wees er van overtuigd, dat uwe ziel in die overweging een groote kracht zal vinden. Ga inzonderheid dikwijls naar den hof van Gethsemane, wat ook de H. Theresia zoo gaarne deed, omdat zij dáár haren Jezus geheel alleen vond; de beschouwing van uw Verlosser, bedekt met bloedig zweet, zieltogende van benauwdheid, en zóó bedroefd dat Hij uitroept: *Tristis est anima mea usque ad mortem. Mijne ziel is bedroefd tot den dood toe*, o zij

zal u kracht geven in uwe kwellingen, immers gij weet dat Hij dit alles lijdt uit liefde tot u. En als gij daar ziet, hoe Jesus zich gereed maakt om voor u te sterven, verklaar ook gij u dan bereid om op uwe beurt te sterven voor Hem. Als derhalve uwe angsten u het hevigst benauwen, zeg dan wat eens de apostel Thomas zeide tot zijn medeapostelen: *Eamus et nos, et moriamur cum eo.* 1) Laten wij gaan sterven met Jezus.

10) Ga ook naar Calvarië, waar gij uwen Jezus verteerd van smarten vindt stervend aan het kruis, en als gij Hem in dien staat aanschouwt, dan kan het niet anders, of gij zult u vol moed gevoelen om alles te lijden voor een God, die sterft van smart uit liefde tot u. De H. Paulus betuigde, dat hij niets wist, en niets anders wilde weten op deze wereld dan Jezus gekruist. *Non enim judicavi me scire aliquid inter vos, nisi Jesum Christum et hunc crucifixum.* 2) Wil men, zegt de H. Bonaven-

1) Joa. 11. 16.

2) 1 Cor. 2. 2.

tura,
tot
imme
daar
per
mori
vult
beko
en n
Zali
Zijn
1
aan.
zegg
renc
Don
Hee
G
tijde
prie
len,
oefe
om
zeg
Do

tura, een blijvende godsvrucht bewaren tot Jezus Christus, dan moet men Hem immer voor den geest hebben, zooals Hij daar te sterven hing aan het kruis. *Semper oculis cordis sui Christum in cruce morientem videat, qui devotionem in se vult conservare.* 1) Werp alzoo in al uwe bekommelingen een blik op den Gekruiste, en neem bij het gezicht van dien lijdenden Zaligmaker vol moed het besluit om ter Zijner liefde te lijden.

11) Ik beveel u bovenal het gebed aan. Zoudt gij niet weten wat gij zeggen moet, zeg dan maar voortdurend: *Deus in adjutorium meum intende; Domine ad adjuvandum me festina.* Heer help mij, en help mij spoedig.

Gij weet dat de H. Kerk in de getijden dit gebed zoo dikwijls door alle priesters en kloosterlingen doet herhalen, ook was het eene godvruchtige oefening van den H. Philippus Nerijs om bij wijze van rozenkrans 63 maal te zeggen: *Deus in adjutorium meum intende, Domine ad adjuvandum me festina.*

1) De perf. vit. c. 6.

De H. Bernardus was verrukt, als hij dacht aan de woorden van Jezus Christus tot de zonen van Zebedaeus: *Meester, zoo zeiden deze eens tot Jezus, wij willen dat Gij alles zult doen wat wij u zullen vragen. Magister, volumus ut quodcunque petierimus, facias nobis.* En ziet, Jezus antwoordde: *Quid vultis, ut faciam vobis?* 1) Wat wilt gij dan, dat Ik voor u doe?

12) En de genaden, die gij aan God vraagt, vraag ze alle in naam van Jezus Christus. Alles wat wij van God ontvangen, ontvangen wij door de verdiensten van Jezus Christus, en onze goddelijke Verlosser heeft beloofd dat, wat wij ook in Zijnen naam zullen vragen, de Vader ons alles zal geven: *Amen, amen dico vobis: Si quid petieritis Patrem in nomine meo, dabit vobis.* 2) Als gij u dan bevreesd gevoelt, dat God u wil verdoemen, denk dan bij u zelve na, of het wel mogelijk

1) Marc. 10. 36.

2) Joa. 16. 23.

, als
Jezus
neus :
esus,
wat
umus
nobis.
ultis,
dan,
God
van
God
ver-
onze
dat,
allen
ven:
pe-
labit
ge-
lenk
elijk

is, dat Hij die u zegt: vraag van Mij
wat gij wilt en Ik zal het u geven, den
wil kan hebben u naar de hel te verwijzen.

13) Doch waarom, als gij u in troos-
teloosheid bevindt, meenen, dat God
u haat? In plaats van u bedroefd te
maken, moest Gij u veeleer verblijden,
daar gij ziet, hoe God u behandelt ge-
lijk Hij zijne trouwste dienaren be-
handelt, ja gelijk Hij Zijn eigen
Zoon behandeld heeft, van wien de
H. Schriftuur zegt: *Et Dominus vo-
luit conterere eum in infirmitate.* 1)
De Heer wilde Hem vernietigd en ver-
treden zien onder smarten en kwellingen.

Wanneer gij verontrust wordt door
de gedachte, dat God u wellicht om
uwe ondankbaarheden wil verlaten, doe
dan evenals de twee discipelen, die naar
Emmaus gingen, en wien Jezus zich
vertoonde onder de gedaante van een
pelgrim; toen zij het bovengenoemde
vlek bereikt hadden, nam Jezus den schijn
aan als wilde Hij Zijnen weg vervolgen:

1) Is. 33. 10.

Se finxit longius ire; doch zij, zegt het Evangelie: *Coegerunt illum dicentes: Mane nobiscum, quoniam advesperascit.* 1) Zij dwongen Hem zeggende: *blijf bij ons, want het wordt avond.* En toen gevaardigde zich Jezus met hen het huis binnen te gaan, en bij hen te blijven. *Et intravit cum illis.* Dit alles vinden wij bij den H. Lucas. Als gij dus meent, dat Jezus u wil verlaten, doe dan eveneens, dwing Hem om bij u te blijven, zeg Hem: Mijn Jezus, *mane mecum* blijf bij mij, ik wil niet, dat Gij mij verlaat; want als Gij mij verlaat, tot wien moet ik dan gaan om troost en de eeuwige zaligheid te vinden? *Domine ad quem ibimus?* 2) Blijf aldus vol liefde en vurigheid met bidden voortgaan, en wees niet bevreesd, want zeer zeker, de Heer zal u dan niet verlaten. Zeg ook met den Apostel: *Neque mors, neque vita . . . neque creatura alia poterit nos separare a caritate Dei etc. etc.* 3) Mijn beminde

1) Luc. 24. 29.

2) Joa. 6. 29.

3) Rom. 8. 38. 39.

Zali
toor
U,
noch
eeni
zal
Of
Frac
in
ten
ged
sten
ik
min
ten
in
zijn
1
ang
te
Ma
de
is
ma
„or
Wi

Zaligmaker, Gij moogt U tegen mij ver-
toornen zooveel Gij wilt, toch zeg ik
U, dat noch de vrees voor den dood,
noch het verlangen naar het leven, noch
eenig schepsel op de wereld, mij ooit
zal kunnen scheiden van uwe liefde.
Of wel volg het voorbeeld van den H.
Franciscus van Sales; toen deze heilige
in zijne jeugd eens aan groote dorheid
ten prooi was, en de duivel hem de
gedachte inblies, dat hij was voorbe-
stemd voor de hel, antwoordde hij: Als
ik dan mijn God niet zal kunnen be-
minnen in de eeuwigheid, wil ik Hem
tenminste uit al mijn vermogen beminnen
in dit leven. En op die wijze kreeg hij
zijn opgeruimdheid weder.

15) Maar vergeet ook niet in uwe
angsten of troosteloosheid uwe toevlucht
te nemen tot de allerheiligste Maagd
Maria, welke God ons gegeven heeft als
de troost der bedroefden. Jezus Christus
is de grondslag van geheel onze hoop,
maar de H. Kerk wil, dat wij ook Maria
„onze hoop” noemen. *Spes nostra, salve.*
Wij danken alle genaden eerst en vooral

aan God, maar, zegt de H. Bernardus, zij gaan alle door de handen van Maria. Vandaar dat hij, die nalaat zich aan te bevelen aan de allerheiligste Maagd, het kanaal der genade voor zich sluit. Daarentegen zal Maria van haren kant nooit in gebreke blijven haren bijstand te verleen, als men haar aanroept. Ziedaar, waarom dan ook alle heiligen bezorgd waren om zich onophoudelijk in de bescherming dier heilige Moeder, welke alles bij God vermag, aan te bevelen.

16) Overigens, zoolang gij werkelijk de meening hebt om God te beminnen, moet gij uw hart verruimen. *Dilata os tuum et implebo illud.* 1) *Open uwen mond* (zegt God) *en Ik zal hem vullen:* de beteekenis hiervan is, dat naar gelang wij meer van God verhop, wij ook meer van Hem ontvangen. God heeft aan die op Hem vertrouwen een bijzondere bescherming beloofd. *Protector est omnium sperantium in se.* 2) Zou dus bij u de

1) Ps. 80. 11.

2) Ps. 17. 31.

twijfel
stel
eens
Mod
geloof
wel
belof
hoore
ons
Hij,
verhe
petit
vobis
vrag
en
woon
dat
dus
met
verk
te t
haes
Daa

1)
2)
3)

twijfel opkomen of de Heer u wel hoort, stel u dan voor dat Hij u, gelijk eens den H. Petrus, berispt en zegt: *Modicae fidei, quare dubitasti?* 1) Klein-geloovige, waarom twijfelt gij of ik wel naar u luister, daar gij toch mijne belofte kent, dat ik een ieder zal verhooren, die tot mij bidt? Daar nu God ons werkelijk wil verhooren, verlangt Hij, dat wij ook gelooven, dat Hij ons verhooren zal. *Omnia quaecunque orantes petitis, credite quia accipietis et evenient vobis.* 2) *Alles wat gij biddende mocht vragen, gelooft dat gij het zult verkrijgen, en het zal u geworden.* Let hier op de woorden: *credite quia accipietis, gelooft dat gij het zult verkrijgen.* Wij moeten dus aan God om de genaden vragen met het vaste vertrouwen ze te zullen verkrijgen, zonder daaraan het minste te twifelen. *Postulet autem in fide, nihil haesitans,* 3) gelijk de H. Jacobus zegt. Daar gij te doen hebt met een God die

1) Matth. 14. 31.

2) Marc. 11. 24.

3) Jac. 1. 6.

geheel goedheid is, heb dan ook een groot vertrouwen en verwijder van u alle gevoel van zwaarmoedigheid. Die God dient in treurigheid, doet Hem in plaats van eer oneer aan. Die zich God voorstelt als bitter en streng, zegt de H. Bernardus, 1) beleedigt Hem, want Hij is de goedheid en de barmhartigheid zelve. Hoe kunt gij twijfelen, zegt de heilige, of Jezus u vergiffenis schenkt van uwe zonden, Hij, die ze met de nagelen zijner handen heeft vastgeklonken aan het kruis, waar aan Hij uit liefde tot u stierf?

17) God verklaart, dat het Zijne wellust is met ons te zijn: *Deliciae meae esse cum filiis hominum.* 2) Als nu een God zijn genoegen vindt in den omgang met ons, dan zeer zeker, dan is het billijk, dat ook wij van onzen kant al ons genoegen vinden in den omgang met God. Laat die gedachte ons aanzetten om veel met God om te gaan,

1) In Cant. serm. 38. n. 2.

2) Prov. 8. 31.

en dat met het grootste vertrouwen; doen wij ons best om al den tijd, die ons nog te leven overblijft door te brengen met God, die ons zoo vurig bemint en wiens gezelschap wij eens in den hemel hopen te genieten gedurende de gansche eeuwigheid.

18) Laten wij Hem dus behandelen met alle mogelijke vertrouwelijkheid en liefde, gelijk den teedersten, den dierbaarsten vriend, dien wij hebben, en die ons meer bemint dan iemand anders. Mijn God, de angstvallige zielen beschouwen God als een tyran, die niets anders van zijne onderhoorigen wil dan schrik en ontzag, vandaar, dat zij bij elk woord, dat hun in onnadenkendheid ontsnapt, bij elke gedachte die hun door het hoofd gaat, vreezen dat God reeds op hen vertoornd is en gereed staat hen in de hel te begraven. Neen, God verlaat ons met Zijne genade niet, of wij moeten Hem met open oogen, en met voorbedachten rade beleedigen m.a.w. Hem met vrijen wil den rug toekeeren; doen wij Hem echter een kleine be-

leediging aan, dan zeer zeker mishaaft Hem dit, maar geenszins berooft Hij ons daarom van Zijne liefde; bij de eerste akte van liefde of berouw die wij doen, is Zijn toorn dan ook aanstonds weder bedaard.

19) De goddelijke Majesteit verdient voorzeker den diepsten eerbied en het nederigst ontzag; maar God wil door de zielen, die Hem beminnen, veel liever behandeld worden met eene liefdevolle vertrouwelijkheid dan met vreesachtige terughouding. Behandel God dus niet langer als een tyran. Herinner u de weldaden, die Hij u bewezen heeft, ook nadat Hij van u zoovele beleedigingen en ondankbaarheden had ondervonden. Herinner u de liefdevolle kunstgrepen, welke Hij gebruikt heeft om u te onttrekken aan uw ongeregeld leven, de buitengewone verlichtingen, waarmede Hij u zoo herhaaldelijk geroepen heeft tot Zijne liefde; en behandel dus God van nu af aan steeds met groote vertrouwelijkheid en groote teederheid, als het dierbaarste voorwerp uwer liefde. Gaan wij verder.

20)
om v
sacra
Ga m
ten o
munic
uwen
ook d
H. J
ders
toesta
meer
hun
bestie
en e
hij r
H. C
echte
ceere
lijke
uwe
daag
21
steed
zijn,
en J

20) Het is niet noodig u op te wekken om veelvuldig gebruik te maken van de sacramenten, want dat doet gij reeds. Ga minstens tweemaal in de week biechten of allerminst eenmaal. Wat de communie aangaat, gehoorzaam daarin aan uwen bestierder; doch al gevoelt gij u ook dor, toch moet gij niettemin om de H. Communie vragen; want de bestierders regelen zich in het meer of minder toestaan van de H. Communie naar het meer of minder verlangen, dat zij in hun poenitent ontwaren. Als dus uw bestierder ziet, dat gij er niet om vraagt en er geen verlangen naar betoont, zal hij niet lichtelijk uit zich zelf u de H. Communie opleggen. Wanneer gij echter niet werkelijk kunt communiceeren, doe het dan ten minste op geestelijke wijze, dat ten minste is toch in uwe macht, en dit moet gij meermalen daags doen.

21) Verder moeten twee geheimen steeds het bijzonder voorwerp uwer liefde zijn, nl. het H. Sacrament des Altaars en Jezus' H. Lijden. Als de liefde van

alle harten zich in één hart zou vereenigen, zeker, dan zou dat hart nog niet voor het kleinste gedeelte kunnen beantwoorden aan de liefde, die Jezus Christus ons in deze twee geheimen heeft betoond. Leg u alzoo in den tijd, die u nog te leven overblijft, vooral toe op twee zaken, beminnen en vertrouwen; laat u niet ontmoedigen door de kwellingen en zielsangsten, want ze zijn een teeken van Gods liefde en niet van zijn haat. Tot bewijs van deze waarheid wil ik deze kleine verhandeling sluiten met de geschiedenis van de eerbiedwaardige maagd Liduina; want ik geloof niet, dat er in de geschiedenis der heiligen een voorbeeld te vinden is van eene ziel, die zooveel lijden en bitterheid te verduren heeft gehad als deze vrome maagd.

Liduina werd uit arme ouders te Schiedam in Holland geboren. Toen zij nog zeer jong was, had zij eens het ongeluk op het ijs uit te glijden en brak een ribbe. Daar zij ten gevolge harer armoede weinig verzorging genoot, ontstond er van binnen aan de ribbe eene verzwering, welke door-

gebro
met
ouder
het
zij, c
al h
linke
rech
word
Sint
het
gedr
niet
repp
wor
22
hevi
voor
kin
vol
spre
oog
ged
den
voe
kon

gebroken haar geheele lichaam aandeed, met het gevolg dat zij lam werd. Hare ouders lieten haar liggen, zonder zich het minst om haar te bekommeren, en zij, overstelpt van smarten, bleef lam in al hare ledematen, haar hoofd en haar linkerarm alleen uitgezonderd; want haar rechterarm was geheel onbruikbaar geworden, daar deze zoo hevig door het Sint Antoniusvuur was aangetast, dat het bederf tot in het gebeente was doorgedrongen. Bij dat alles waagde zij het niet een woord van hare kwalen te reppen, uit vrees door hare ouders te worden beleedigd.

22) Zij had verder aanhoudende en hevige pijnen in het hoofd; aan haar voorhoofd had zij een groote wond, haar kin was tot aan haren mond open, en vol gestolten bloed, hetgeen haar het spreken belette en het eten. Van hare oogen was er één geheel naar achter gedrongen en aldus onbruikbaar geworden; het andere was zoo vol van kwade vochten, dat zij het licht der zon niet kon verdragen en nauwelijks het licht

kon verduren van een kaars. Zij leed een zoo hevige pijn in de tanden, dat zij bijna bezweek; daarbij verloor zij aanhoudend bloed, hetwelk haar uit mond en neus of wel uit oogen en ooren vloeide; zij had bovendien eene ontsteking aan de keel, welke haar zelfs belette adem te halen; zij werd gekweld door een aanhoudende koorts, leed aan aanhoudende braking; bij het minste voedsel, dat zij gebruikte, wierp zij een groote hoeveelheid water uit, vermengd met bloed. Zij was tegelijk waterzuchtig en teringachtig, had daarbij aan alles gebrek en was zonder eenige hulp. Soms tijds bood men haar uit medelijden een of ander geneesmiddel aan, maar dat verdubbelde hare marteling; toch nam zij het met de gehoorzaamheid van een lam, zonder zich over iets te beklagen. Hare ouders, die arm waren, en wien al die kwalen verdrietten, gaven hunne ontevredenheid lucht op Liduina; zij was, zoo spraken zij, alleen geboren om hen te kwellen en om het weinige wat zij nog hadden op te maken, zoodat het

maar
Lidui
hare
dien

23)

en in
begon
hecht
liever
neerla
mede
stroo
het w
bij h
nauw
wane
baar,
halen
maag
bij d
eens
deze
hare
wijze
kende
nares

maar te wenschen ware, dat zij stierf. Liduina weende dan, niet evenwel om hare eigene rampen, maar over den last dien zij aan de anderen veroorzaakte.

23) Daar zij zich niet kon bewegen, en immer op haren rug moest liggen, begon daar haar vleesch te bederven en hechtte zich het vel aan het bed of liever aan het ellendig stroo, waarop zij neerlag vast, zoodat als iemand haar uit medelijden wat ophief, haar vel aan het stroo bleef hangen, en haar lichaam als het ware werd ontvleescht. In één woord, bij het aanschouwen van dat arme kind, nauwelijks vijftien jaren oud, zou men wanen een lijk te zien, dat neerligt op de baar, want nauwelijks kon zij nog ademen. En op die wijze heeft deze heilige maagd 38 jaren geleefd. Daar komt nog bij de vreesselijke mishandeling, die zij eens te verduren had van vier soldaten; deze ellendelingen drongen op zekeren dag hare kamer binnen, en na haar op allerlei wijzen te hebben beleedigd, haar uitmakende voor een bedriegster, een toove-nares, die men met verloop van tijd wel

zou leeren kennen, rukten zij haar het arme wollen deksel van het stervend lichaam, en alvorens weg te gaan, sloegen zij haar zelfs met hunne zwaarden.

24) Bij al die uitwendige kwalen voegde zich nog een groote inwendige troosteloosheid, die verscheidene jaren aanhield; want God, die haar nog meer wilde louteren, deed met haar, gelijk Hij dit met zijne uitverkoren zielen gewoonlijk doet: Hij onttrok haar zijn gevoeligen bijstand, zoodat zij zich beroofd gevoelde van het genot van dat liefdevol vertrouwen op haren God, hetwelk haar zoo eigen was. Terzelfder tijd werd zij vreesselijk gekweld door den duivel, die haar inblies, dat al die rampen, waaronder zij gebukt ging, een zeker teeken waren, dat God haar verlaten had, en dat zij in wanhoop zou sterven. Doch zij, hoezeer ook bevochten door al die lichamelijke kwalen en door die folterende zielsangsten, zij leed alles met gelatenheid, zegende God, die haar aldus behandelde, en omgordde zich om zijnen toorn te bedaren met een boetegordel,

waar
door
25
teloo
alles
God,
aldu
al H
Jezu
zij
al d
na
God
ook
zeid
Jezu
gevo
doen
doet
mijn
liefd
zeid
ik
goe
die
dan

waarvan de punten haar doorwond vleesch doorboorden.

25) De maagd leefde in die troosteloosheid vier jaren lang, maar zij leed alles met overgave aan den wil van God, en immer God prijzende, die haar aldus wilde behandelen; zij vereenigde al hare smarten met het lijden van Jezus Christus, en op die wijze heeft zij dezen vreeselijken storm gedurende al dien tijd weten te verduren. Doch na deze beproeving gewaardigde zich God haar te troosten, en ofschoon zij ook hare pijnen bleef gevoelen, toch zeide zij dikwijls: „Wanneer ik mijnen Jezus zie hangen aan het kruis, dan gevoel ik geen pijnen meer. De smarten doen mij weeklagen; maar het hart doet mij zeggen: o Jezus, vermeerder mijne pijnen, maar vermeerder ook mijne liefde.” Als anderen haar beklagden, zeide zij: „Al mijn lijden is niets, want ik ben in handen van de oneindige goedheid, in de handen van mijnen God, die een veel medelijdender hart heeft dan een vader of moeder.”

26) Verder moet gij, als gij waarlijk liefde hebt voor Jezus Christus, niet vergeten Hem dagelijks te bidden voor de zondaren. De H. Theresia en de H. Maria Magdalena de Pazzi waren steeds ten zeerste bezorgd om voor die ongelukkigen te bidden. Het getuigt van weinig liefde tot God, als men, wetend hoezeer God door de ongeloovigen, de ketters en zooveel andere zondaren beleedigd wordt, niettemin verzuimt te bidden voor hunne bekeering.

27) Laat dan, bid ik u, alles wat gij hier gehoord hebt, u opwekken om uwe dorheid met kracht van ziel te dragen; als gij u echter meer dan gewoonlijk bedrukt gevoelt, raad ik u aan het volgende gebed te spreken:

GEBED VAN EEN GODMINNENDE ZIEL DIE IN
TROOSTELOOSHEID IS.

Mijn gekruiste Jezus, Gij weet dat ik uit liefde tot U alles heb verlaten; doch nadat Gij mij alles hebt doen verlaten, schijnt het mij toe, dat ook Gij mij verlaten hebt. Maar mijne liefde, wat zeg ik daar?

ach
ben
zwa
ik h
van
Gij
verd
uwe
zoo
troo
mij
dat
Als
gena
Gij
zeg
eens

H
berc
haag
lief
niet

ach heb medelijden met mij, neen, ik ben het niet die spreek, het is mijne zwakheid, die mij aldus spreken doet, ik heb elke straf verdiend om die menigte van zonden, waaraan ik plichtig ben. Gij hebt mij dan verlaten gelijk ik dit verdiend heb, Gij hebt mij beroofd van uwe zoete nabijheid, waarmede Gij mij zoo dikwijls getroost hebt, maar, hoe troosteloos ik ook ben en hoezeer ik mij van U verlaten zie, toch betuig ik, dat ik U immer wil beminnen en zegenen. Als Gij mij maar niet berooft van de genade U te kunnen beminnen, dan moogt Gij met mij doen, wat Gij wilt. Ook ik zeg U, wat een uwer getrouwe dienaressen eens zeide :

'k Bemín U, Heer, al toont zich ook

Uw oog op mij verbolgen,

Vlucht van mij weg, zooveel Gij wilt,

Ik zal U immer volgen.

Heer, beroof mij slechts niet van U, beroof mij dan verder, zoo dit U behaagt, van alles. *Trahe me post te.* Mijne liefde, trek mij tot U, en het zal mij niet deren, of Gij mij ook al berooft

van den troost dit te weten; maar trek mij met kracht, hef mij op uit het slijk mijner misslagen. *Tuis famulis subveni, quos pretioso Sanguine redemisti.* Ik wil geheel de Uwe zijn, ik wil U beminnen tot elken prijs, ik wil U beminnen uit al mijne krachten; maar wat vermag ik uit mijzelfen? Alleen Uw bloed is mijne hoop. O Moeder van God, o mijne toevlucht, Maria vergeet toch nimmer in mijne kwellingen voor mij te bidden. Ik hoop zalig te worden op de eerste plaats door de verdiensten van Jezus' bloed, en vervolgens door uwe gebeden. *In te Domina, speravi,* (zoo zeg ik u met den H. Bonaventura) *non confundar in aeternum.* Op u, o Koningin, heb ik gehoopt, ik zal in eeuwigheid niet beschaamd worden. Verwerf mij de genade mijnen God in dit leven en in alle eeuwigheid te beminnen, anders vraag ik U niets.

OV

10.

dat
dat
alle
het
lijk
word
Als
met
zoud
gewe
bede
drag
op h

OVER HET BIJWONEN DER H. MIS.

1°. m de Mis met godsvrucht bij te wonen moet men er aan denken, dat het offer des altaars hetzelfde offer is dat eenmaal gebracht werd op Calvarie, alleen met dit onderscheid, dat op Calvarie het bloed van Jezus Christus in werkelijkheid werd vergoten, terwijl het hier wordt opgedragen op onbloedige wijze. Als gij u toen op Calvarie hadt bevonden, met welk eene godsvrucht en teederheid zoudt gij bij dit offer tegenwoordig zijn geweest! Verlevendig dan uw geloof en bedenk, dat hetzelfde offer, daar opgedragen, ook nu aan God wordt opgeofferd op het altaar, denk er aan, dat dit ver-

heven offer niet alleen wordt opgedragen door den priester, maar door allen, die er bij tegenwoordig zijn, zoodat bij de H. Mis, waarin de verdiensten van het lijden des Zaligmakers op ieder in het bijzonder worden toegepast, allen in zekeren zin de bediening uitoefenen van priester.

2°. Daarenboven moet men weten, dat het offer der Mis tot vier doeleinden is ingesteld: 1°. Om God te eeren. 2°. Om te voldoen voor onze zonden. 3°. Om God te bedanken voor zijne weldaden. 4°. Om genaden te verkrijgen. Ziehier dan de wijze om de H. Mis met groote vrucht te hooren: 1°. In de Mis, waarin aan den Hemelschen Vader het offer wordt opgedragen van Jezus Christus, die mensch is en God, ontvangt God een oneindige eer, een eer, die grooter is, dan indien men Hem de levens offerde van alle menschen en alle engelen. 2°. Door de offerande van Jezus Christus in de Mis ontvangt God eene volledige voldoening voor alle zonden der menschen en bijzonder dergenen, die haar bijwonen, daar op hen de toepassing

gesel
dat
de
slach
God
dan
Het
waar
slech
gens
haar
meer
Mis
dige
bewe
Mis
geer
ande
onw
ons
alle
wij
in
Mis
Jezu
wist

geschiedt van hetzelfde goddelijk bloed, dat op Calvarie werd vergoten voor de verlossing van het menschelijk geslacht. Door ééne Mis alzoo ontvangt God meer voldoening voor onze schulden, dan door eenig ander werk van uitboeting. Het blijft niettemin waar, dat al is de waarde van de Mis oneindig, God haar slechts op beperkte wijze aanneemt, volgens de gesteltenis nl. van hen, die haar bijwonen, en daarom is het goed meerdere Missen te hooren. 3°. In de Mis brengen wij aan God eenen waardigen dank voor alle weldaden, aan ons bewezen. 4°. Wij kunnen gedurende de Mis alle genaden verwerven, die wij begeeren, zoowel voor ons zelven als voor anderen. Wij voor ons zijn de genaden onwaardig, maar Jezus Christus heeft ons het middel gegeven om ons zelve alle genaden waardig te maken; indien wij ze nl. den hemelschen Vader vragen in Jezus' naam, terwijl wij Hem in de Mis als offer aanbieden; want dan bidt Jezus zelf met ons mede. Indien gij wist, terwijl gij aan het bidden waart,

dat de allerheiligste Maagd en geheel het Paradijs met u medebad, met wat vertrouwen zoudt gij niet bidden? Welnu, als gij u beijvert in de Mis eene of andere genade te vragen, dan bidt ook Jezus (wiens gebeden eindeloos meer waard zijn dan die van geheel het Paradijs) voor u en draagt voor u de verdiensten op van zijn lijden.

Het is daarom goed de Mis te verdeelen in vier deelen :

In het eerste gedeelte, dat is: van het begin der Mis tot het einde van het evangelie, draagt gij het offer op om God te eeren. Gij zegt bijv.: *Mijn God, ik aanbid uwe oneindige Majesteit; ik zou U willen eeren, gelijk Gij dit verdient; maar welke eer kan ik, ellendige zondaar, U geven? Ik bied U daarom de eer aan, welke Jezus Christus U geven zal op dit altaar.*

In het tweede gedeelte, nl. van het evangelie tot de opheffing, biedt gij het offer aan tot voldoening uwer zonden, gij zegt dan: *Heer, meer dan eenig kwaad betreur en verfoei ik alle beleedi-*

ging
vola
aan
ons
vere
leen
I
heff
aan
dan
Hij
ben
mij
U
en
die
opg
I
nu
Go
ger
dre
din
da
ble
vo

gingen, die ik U heb aangedaan, en tot voldoening daarvoor bied ik U uwen Zoon aan, die zich op dit altaar op nieuw voor ons slachtoffert. Ik smeeek U door Zijne verdiensten, schenk mij vergiffenis en verleen mij de heilige volharding.

In het derde gedeelte, d. i. van de opheffing tot de nuttiging, draagt gij Jezus aan zijnen hemelschen Vader op om uwen dank te betuigen voor al de genaden, die Hij u bewezen heeft, en zegt: *Heer, ik ben niet in staat U op waardige wijze mijnen dank te betuigen, maar ik bied U het bloed aan van Jesus Christus, en dit zoowel in deze Mis als in alle, die op het oogenblik op aarde worden opgedragen.*

In het vierde gedeelte nl. van de nuttiging tot het einde, vraagt Gij aan God met het grootste vertrouwen alle genaden, die U noodig zijn en bijzonder droefheid over uwe zonden, de volharding en de goddelijke liefde; gij bidt dan ook in het bijzonder voor uwe bloedverwanten, voor de zondaren en voor de zielen des vagevuurs,

Ik keur het niet af, dat gij in de Mis ook uwe mondgebeden bidt; maar ik zou wenschen, dat gij terzelfder tijd niet naliet u jegens God te kwijten van de bovengenoemde verplichtingen, nl. van eerbetuiging, voldoening, dankbaarheid en smeeking. En ik bid u zoo-veel Missen te hooren, als Gij kunt. Elke Mis, die gij hoort op de wijze die ik u heb aangegeven, zal u een schat van verdiensten verwerven.

O
voor
in r
ze v
Maa
inzi
pun
mijn
Chr
dien
slac
mij
doo
gre
ben

*
voor

GEBEDEN ONDER DE H. MIS. *)

Introibo ad altare Dei.

O mijn God, hoevele genaden heb ik voor mij laten verloren gaan, omdat ik in mijne achteloosheden heb nagelaten ze van U gedurende de H. Mis te vragen. Maar omdat Gij mij dit thans doet inzien, wil ik niet langer nalatig zijn in dit punt. Ik vereenig dan, o eeuwige Vader, mijne beden met de beden van Jezus Christus, en ik bid U bij de liefde van dien Zoon, welke zich dezen morgen als slachtoffer aan U gaat opdragen, doe mij beseffen, hoe eindeloos Gij verdient door mij bemind te worden, en welk een grenzelooze verplichting ik heb U te beminnen om uwe oneindige goedheid

*) Deze gebeden kunnen ook zeer goed dienen voor de dankzegging na de H. Communie.

en om de groote liefde, die Gij mij be-
toond hebt; geef mij kracht om mij te
onthechten aan alle genegenheden voor
deze wereld, leer mij mijn hart tot geen
ander doel gebruiken dan om U te be-
minnen, U mijn opperste goed, die ook
mij zoozeer bemind hebt. Ik bid U ook
uw licht te verleen en aan hen die U
niet kennen en die leven in de berooving,
van uwe genade. Verleen aan allen de
gave van uwe genade. Verleen aan allen
de gave van uwe heilige liefde. O on-
eindige liefde van mijnen God, doe U
kennen, doe U beminnen.

O Maria, Gij die zoozeer verlangt
uwen Zoon bemind te zien. Ziehier de
genade die ik door U vraag: maak dat ik
Hem beminne gedurende al den tijd dien
ik nog te leven heb; anders verlang ik
niets. O mijne koningin en mijne moeder,
ik stel mijn vertrouwen op U, Gij ver-
krijgt alles, wat Gij uwen God vraagt,
Gij ook bidt voor al uwe dienaren, welan
bid dan ook voor mij.

He
mijne
ben.
ik de
mij a
en v

O
heug
hede
dan
er l
deze
kan.
volm
o mi
mij
om
nede
ik U
laat
liefd

Kyrie eleison.

Heer lever mij niet over in de handen mijner boosheden; denk, dat ik het werk ben van uwe handen, laat niet toe, dat ik de buit worde der duivelen, onthecht mij aan de genegenheden dezer wereld en vervul mij met uwe heilige liefde.

Gloria in excelsis Deo.

O mijn God, mijn eenig goed, ik verheug mij over uwe oneindige volmaakt-heden, ik verheug mij daarover, meer dan indien zij de mijne waren; ik ben er blijde om, dat niets ter wereld U dezelve ontnemen of ze verminderen kan. Welaan dan, mijn Jezus, immer volmaakt, oneindig in uwe grootheid, o mijne liefde en mijn God, welaan maak mij geheel den uwe. Mijn Zaligmaker, om die eindelooze goedheid, die U deed nederdalen op de aarde, doe mij, smee ik U, de kracht uwer liefde gevoelen, laat mijne ziel zoodanig verteren van liefde, dat zij al het aardsche verachtend

niets anders meer beooge dan U, aan
niets anders meer denke dan aan U.
Laat de liefde, die U voor mij deed
sterven op het kruis, eveneens mij doen
sterven in U, om in eeuwigheid voor
U te leven.

Gebed.

O eeuwige Vader, ik bid U om de
liefde van uwen Zoon, vervul mijn ge-
heugen met heilige gedachten, opdat ik
immer denke aan U en uwen Zoon. Ach
doe mij kennen en ten uitvoer brengen
al hetgeen Gij van mij verlangt. En Gij,
Heilige Geest, vervul mijnen wil met
heilige verlangens, opdat zij in mijne
ziel de vruchten voortbrengen, die voort-
komen uit uwe liefde. Verlicht mij met
uw licht, opdat mijn wandel steeds recht
naar U ga en mijn wil geen andere
vrijheid gebruike dan om geheel de uwe
te zijn.

Ge
van
God
zond
is m
God
hart
God
alles
groot
waar
heili
gans
en m
bemi
God,
imm

Geb

O
zelve

Epistel.

God is de volheid van alle genade, van alle goed, van alle volmaaktheid. God is oneindig, God is eeuwig, God is zonder grens, God is onveranderlijk, God is machtig, God is wijs, God is alwetend, God is rechtvaardig, God is vol barmhartigheid, God is heilig, God is schoon, God is heerlijk, God is rijk, God is alles. En daarom verdient Hij liefde en groote liefde. O ja, God is zoo minnenswaardig, dat al de engelen en al de heiligen van het Paradijs gedurende de gansche eeuwigheid, niets anders doen en nooit iets anders zullen doen dan God beminnen, en het is die liefde tot hunnen God, waarin zij immer gelukkig zijn en immer gelukkig zullen zijn.

Gebed onder het H. Evangelie en het Credo
om God te bedanken voor de gave
van het ware geloof.

O Zaligmaker der wereld, voor mijzelf en voor al mijne geloovige broeders

zeg ik U dank dat Gij ons geroepen hebt en ons de genade hebt verleend van te leven in het ware geloof, hetwelk geleerd wordt door de heilige Roomsche Katholieke Kerk. „Goede God,” zoo zeg ik U met den H. Franciscus van Sales, „veelvuldig en groot zijn uwe weldaden; eindeloos verplichten zij mij U te beminnen, en ik zeg er U mijnen hartelijken dank voor; maar hoe zal ik er U ooit genoeg voor kunnen danken, dat Gij mij verlicht hebt met het ware geloof? Ik sidder, o Heer, als ik mijne ondankbaarheid vergelijk met eene zoo groote weldaad.” Ik dank u dan, mijn God, zooveel als ik ellendige dit vermag, en ik bid U aan alle menschen de schoonheid te doen kennen van ons heilig geloof. „O God,” zoo riep dezelfde heilige uit, „de schoonheid van uw heilig geloof is zoo groot, dat zij mij doet sterven van liefde, en het schijnt mij toe, dat ik die kostbare gave moet bewaren in een hart geheel gebalsemd door de godsvrucht.” Maar, o mijn Jezus, mijn Verlosser, helaas hoe weinigen zijn er, die in dat

ware
groots
in de
ketten
den
voor
ondan
kenne
God,
kenne
bemin

O
dezer
wat
dacht
geert
mijne
hand
gehe
Aa
offer
die
die z

ware geloof leven! O mijn God, het grootste deel der menschen ligt begraven in de duisternissen des ongeloofs of der ketterij! Gij, gij hebt U vernederd tot den dood en tot den dood des kruizes voor de zaligheid der menschen, en die ondankbaren, zij willen U zelfs niet kennen! Ach, ik bid U, o almachtige God, o opperst en oneindig goed, doe U kennen door allen en doe U door allen beminnen.

Offertorium.

O mijn zoete Zaligmaker, ik offer U dezen morgen op, al wat ik heb en al wat ik ben, mijne zintuigen, mijne gedachten, mijne genegenheden, mijne begeerten, mijne genoegens, mijne neigingen, mijne vrijheid; in één woord in uwe handen stel ik geheel mijn lichaam en geheel mijne ziel.

Aanvaard, o oneindige majesteit, het offer van den ondankbaarsten zondaar, die er ooit op aarde geweest is, maar die zich thans geheel opoffert en geheel

wegschenkt aan U. Doe, o Heer, met mij, beschik over mij gelijk het U behaagt. Kom, o verslindend vuur, o goddelijke liefde, verteer in mij alles wat van mij is en wat aan uwe allerzuiverste oogen mishaaft, opdat ik van nu af aan geheel de uwe zij, en alleen leve voor het volbrengen niet alleen van uwe geboden en uwe raden, maar ook van al uwe heilige verlangens en van hetgeen U het meest behaagt. Amen.

O Allerheiligste Maagd Maria, bied Gij met uwe handen dit mijn offer der Allerheiligste Drievuldigheid aan, maak dat Zij het aanvaarde en mij de genade schenke om Haar tot mijnen dood toe getrouw te zijn. Amen, amen, amen.

Van het Offertorium tot de Consecratie.

O Eeuwig Woord, Gij besteeddet drieën-dertig jaren van arbeid en zuchten, Gij gaaft uw bloed en uw leven voor de zaligheid der menschen, in één woord Gij hebt niets gespaard om U door hen te doen beminnen ; hoe dan is het moge-

lijk, o
en U
helaas
baren
ik U
met
van
ja, m
Verlo
dat i
U ui
min
als e
geese
vergu
einde
dadig
make
min
al h
opda
bemi
aan
mij
Jezu
Jezu

met
be-
god-
wat
rzui-
van
leen
van
ook
van
nen.
bied
der
maak
nade
toe
.
e.
rie-
ten,
voor
ord
hen
ge-
lijk, dat er menschen zijn, die dit weten
en U niet beminnen! Ach mijn God,
helaas ook ik ben een van die ondank-
baren. Mijn Jezus, ik erken welk ongelijk
ik U heb aangedaan, heb medelijden
met mij. Ik bied U thans het offer
van mijn ondankbaar hart, ondankbaar
ja, maar vol berouw. Ja mijn dierbare
Verlosser, boven alles is het mij leed,
dat ik U heb veracht. Thans bemin ik
U uit geheel mijn hart. Mijne ziel be-
min toch een God, voor u gebonden
als een booswicht, een God, voor u ge-
geeseld als een slaaf, een God voor u
verguisd als een spotkoning, een God
eindelijk voor u gestorven als een mis-
dadiger aan het kruis. Ja, mijn Zalig-
maker, mijn God, ik bemin U, ik be-
min U. Ach, herinner mij immer aan
al hetgeen Gij voor mij hebt geleden,
opdat ik toch nooit meer vergete U te
beminnen. Koorden van Jezus, bindt mij
aan Jezus, o doornen van Jezus, wondt
mij met liefde tot Jezus, nagelen van
Jezus, hecht mij vast aan het kruis van
Jezus, opdat ik leve en sterve in ver-

eeniging met Jezus. O bloed van Jezus, maak mij dronken van heilige liefde. O dood van Jezus, doe mij sterven aan alle gehechtheid voor de wereld. Doorwonde voeten van mijnen Heer, aan u hecht ik mij vast, bevrijdt mij van de hel door mij verdiend. Mijn Jezus, in de hel zou ik U niet meer kunnen beminnen; maar ik wil U immer beminnen. Mijn beminde Zaligmaker, red mij, hecht mij aan U en laat niet toe, dat ik U nog ooit verlieze. O Maria, toevlucht der zondaren, moeder van mijnen Verlosser, help een zondaar die zijn God beminnen wil en zich daarom aan U aanbeveelt; help mij om de liefde, die Gij aan Jezus Christus toedraagt.

Onder de Elevatie.

Eeuwige God, ik aanbid U en ik bedank U voor de groote weldaden die Gij mij bewezen hebt. Ik dank U dat Gij mij hebt geschapen, dat Gij mij verlost hebt door den dood van Jezus Christus, dat Gij mij christen hebt gemaakt, dat

Gij m
was,
giffen
naam
groot
hardin
den l
gave
gevin
ook o
uwe
leedig
dat i
gewee
licht
aan
vijand
te be
genad
beloo
van J
omwi
vraag
uwe
vraag

ezus, Gij mij hebt afgewacht, toen ik in zonde
efde. was, en dat Gij mij zoo dikwijls ver-
aan giftenis hebt geschonken. Ik bid U in
Door- naam van Jezus Christus geef mij een
necht groot berouw over mijne zonden, de vol-
door harding in uwe genade, een goeden dood,
l zou den hemel: maar bovenal de kostelijke
maar gawe uwer liefde en eene volmaakte over-
inde geving aan uwen H. Wil. Heer, geef mij
n U ook de genade U immer te vragen om
ooit uwe hulp, opdat ik U nooit meer be-
zon- leedige, o God mijner ziel. Laat niet toe
sser, dat ik hierin nalatig zij, gelijk ik dit
nnen geweest ben in het verledene. Geef mij
eelt; licht en kracht om mij immer aan U
ezus aan te bevelen, vooral wanneer mijne
vijanden mij bekoren om U opnieuw
te beleedigen. Ik weet wel dat ik die
genade niet verdien; maar Gij hebt ze
beloofd aan een ieder, die ze U terwille
van Jezus' verdiensten zou vragen. Welnu
omwille der verdiensten van Jezus Christus
vraag en verwacht ik ze van U. O Maria
uwe gebeden verkrijgen alles wat Gij
vraagt, o bid voor mij.

Na de Consecratie.

O God van liefde, o Gij die oneindig bemint en een oneindige liefde verdient, zeg mij: hadt Gij nog meer kunnen uitvinden om U door de menschen te doen beminnen? Het was U niet genoeg mensch te worden, U te onderwerpen aan al onze ellenden; het was U niet genoeg al uw bloed te storten onder de grootste folteringen en daarna verteerd van smarten te sterven aan een schandhout, alleen bestemd voor de grootste booswichten; Gij zijt zoo ver gegaan, dat Gij U zelfs tegenwoordig hebt willen stellen onder de gedaante van brood, U hebt willen maken tot onze spijs, om U alzoo met een ieder van ons te vereenigen. Zeg mij (ik herhaal het) hadt Gij meer kunnen uitdenken om U te doen beminnen? O wij ellendigen dan, indien wij U in dit leven niet beminnen! O als wij de eeuwigheid zullen zijn ingegaan, welk eene wroeging zal het dan zijn U niet te hebben bemind! Mijn Jezus, ik wil niet sterven zonder U te beminnen en zonder U veel te beminnen. Grootelijks spijt het mij en pijnigt het

mij,
veroor-
ik z
Thar
meer
mijn
dit
krach
Jezu
van
hebt
verza
allee
O M
voor
talrij
van

Bid
A
(Uw
mijn
met

mij, dat ik U zooveel misnoegen heb veroorzaakt. Ik heb er berouw over en ik zou er om willen sterven van smart. Thans bemin ik U bovenal, bemin ik U meer dan mijzelven, en wijd ik U al mijne genegenheden toe. 'O Gij die mij dit verlangen geeft, geef mij ook de kracht het ten uitvoer te brengen. Mijn Jezus, mijn Jezus, ik wil niets anders van U dan U. Nu Gij mij getrokken hebt tot uwe liefde, verlaat ik alles, verzaak ik aan alles, en hecht ik mij alleen aan U, Gij alleen zijt mij genoeg. O Maria, Moeder van God, bid Jezus voor mij, maak mij heilig. Voeg bij uwe talrijke wonderen ook nog dit wonder, van nl. zondaren te veranderen in heiligen.

Pater Noster.

Bid hier met aandacht het „*Onze Vader.*”

Adveniat regnum tuum. Mijn Vader, (Uw Zoon leerde mij U aldus noemen) mijn Vader, kom in mijn hart heerschen met uwe genade; maak dat het U alleen

diene, voor U alleen leve, U alleen be-
minne. *Et ne nos inducas in tentationem.*
Ach laat niet toe, dat mijne vijanden
mij kunnen bekoren op eene wijze, die
mij ten val zou brengen. *Sed libera nos
a malo.* Bevrijd mij van de hel; maar
bevrijd mij eerst van de zonde, daar de
zonde alleen mij naar de hel kan brengen.
O Maria, bid voor mij, bevrijd mij van
dat groote kwaad, dat ik nog in zonde
zou vallen en de genade zou verliezen
van uwen en mijnen God.

Agnus Dei.

O Lam Gods, geslachtefferd op het
kruis, gedenk dat ik een van die zielen
ben, welke gij met zooveel arbeid en
zooveel smarten hebt gekocht. Maak,
dat ik U toch nooit verlieze. Gij, gij
hebt U geheel gegeven aan mij; maak,
dat ik geheel de uwe moge zijn, en
dat ik geen andere bekommring hebbe
dan aan U te behagen. Ik bemin U,
o oneindig goed, ik bemin U om U
genoegen te geven, ik bemin U omdat

Gij
droe
lang
zond
M
gen
zond
Get
gest
leed
zijt
liev
lieze
gen

M
Alle
Ik
mijn
thar
ont
lijke
ik

Gij het verdient. Ik ken geen grootere droefheid dan de gedachte, dat ik zoo langen tijd in de wereld ben geweest zonder U te hebben bemind.

Mijn beminde Verlosser, maak mij deelgenoot van de smart, welke Gij over mijne zonden hebt gevoeld in den hof van Gethsemane. O mijn Jezus, ware ik liever gestorven en hadde ik U toch nooit beleedigd. O liefde van mijnen Jezus, Gij zijt mijne liefde en mijne hoop. Ik wil liever mijn leven en duizend levens verliezen dan beroofd te worden van uwe genade.

Communie des priesters.

Doe hier eene geestelijke Communie.

Mijn Jezus, ik geloof dat Gij in het Allerheiligst Sacrament tegenwoordig zijt. Ik bemin U bovenal en wenschte U in mijne ziel te bezitten. Daar ik U echter thans niet op sacramentele wijze kan ontvangen, kom dan ten minste op geestelijke wijze in mijn hart. Ik omhels U, ik vereenig mij geheel met U, als waart

Gij reeds gekomen, o laat niet toe, dat ik mij ooit van U scheide.

Postcommunie.

Mijn God, ontsteek mij geheel in uwe liefde; maak dat ik niets anders zoeken dan uw welbehagen, in niets anders genoegen vinde dan in hetgeen U behagelijk is en alles, wat U niet behaagt, uit mijn hart verbanne. Geef dat ik immer uit de volheid van mijn hart tot U zeggen moge: O mijn God, o mijn God, U alleen begeer ik en anders niets. Mijn Jezus, geef mij eene groote liefde tot uw heilig lijden; maak dat uw pijnen en uwe dood mij immer voor den geest staan om mij immer te doen branden van liefde tot U en mij op te wekken eenig bewijs van dankbaarheid te geven voor zooveel liefde. Geef mij ook eene groote liefde tot het allerheiligst Sacrament des altaars, waarin Gij ons zoo duidelijk getoond hebt met welk eene groote teederheid Gij ons bemint. Geef mij, bid ik U, ook eene teedere godsvrucht tot uwe allerheiligste Moeder.

Geef
minn
toevl
voors
te sp
mij e
trouw
uw
voors
Ik
Geef
ontva
met
liefde
gen
schei
omhe
ooge
maal
Jezu
opda
aller
ten
ik U
volh

Geef mij de genade haar immer te be-
minnen en te dienen en altoos mijne
toevlucht te nemen tot hare machtige
voorspraak, help mij ook anderen aan
te sporen om haar te vereeren. Geef aan
mij en aan allen immer een groot ver-
trouwen, eerstens op de verdiensten van
uw heilig lijden en vervolgens op de
voorspraak van Maria.

Ik bid U, schenk mij een heiligen dood.
Geef, dat ik U alsdan met groote liefde
ontvange in de H. Teerspijze, opdat ik
met U vereenigd, brandende van heilige
liefdevlammen en met een groot verlan-
gen om U te aanschouwen uit dit leven
scheide, om mij neer te werpen in de
omhelzing uwer voeten, in dat gelukkig
oogenblik, waarop ik U voor de eerste
maal zal zien. Ik bid U bovenal, o mijn
Jezus mij de genade te geven des gebeds,
opdat ik mij immer aan U en aan uwe
allerheiligste Moeder aanbevele, vooral
ten tijde der bekoring. Geef mij, bid
ik U, om uwe verdiensten de heilige
volharding en uwe heilige liefde.

Zegen des Priesters en laatste Evangelie.

Zegen mij, mijn Jezus, en zegen mij geheel: mijne ziel en mijn lichaam, mijne zinnen en mijne vermogens; zegen in het bijzonder mijne tong, opdat zij niet spreke dan ter uwer glorie; zegen mijne ooggen, opdat zij geene zaken aanschouwen, die mij eene aanleiding kunnen zijn om U te bedroeven; zegen mijn smaak, opdat ik U niet beleedige met onmatigheid; zegen al mijne ledematen, opdat alle U dienen, en geen U beleedige; zegen mijn geheugen, opdat het mij immer herinnere aan uwe liefde en aan uwe weldaden; zegen mijn verstand, opdat het moge inzien, hoe goed Gij zijt en welk eene verplichting ik heb om U te beminnen, opdat het ook zien moge, wat ik moet vluchten en wat ik moet doen om mij gelijkvormig te maken aan uwen H. Wil. Zegen bovenal mijn wil, opdat hij niets anders beminne dan U, o oneindig goed, niets anders verlange dan genoeg te geven aan U, zich over niets anders verheuge dan over uwe

glori
aan
hede
bemi
uwe,
A
ik
wan
ik
kan
O
Jezu
sma
sche
U v
te l
O
doe
dat
Gij
over

C
ik

glorie. O mijn Jezus, bind mij geheel aan uwe liefde, trek al mijne genegenheden tot U, opdat ik niets anders beminne dan U. Maak mij geheel den uwe, alvorens ik sterve.

Ach mijn God, zoolang ik leef, ben ik nog in gevaar U te verliezen. O wanneer zal de dag aanbreken, waarop ik zal kunnen zeggen: Mijn Jezus, nu kan ik U niet meer verliezen.

O Eeuwige Vader, om de liefde van Jezus Christus, wil mij toch niet versmaden, laat toe, dat ik U beminne, en schenk mij uwe heilige liefde. Ik wil U veel beminnen in dit leven, om U veel te beminnen in het andere leven.

O oneindig goed, ik bemin U; maar doe Gij mij kennen het groote goed, dat ik bemin. Geef mij de liefde, die Gij van mij verlangt. Maak, dat ik alles overwinne om U genoeg te geven.

Gebod tot de Allerheiligste Maagd.

O Domina, quae rapis corda, zoo zeg ik U met den H. Bonaventura. O Ko-

ningin, die met de liefde en de gunsten, die Gij aan uwe dienaren betoont, hunne harten rooft, ik bid U, roof ook mijn ellendig hart, dat toch zoo vurig verlangt U te beminnen. Mijne moeder, Gij hebt met uwe schoonheid de liefde gewonnen van een God, Gij hebt Hem uit den hemel neergetrokken in uwen schoot, en ik, ik zou kunnen leven zonder U te beminnen? Neen, zoo zeg ik U met een ander uwer beminde zonen den H. Johannes Berchmans van de Societeit van Jezus: *Nunquam quiescam, donec habuero tenerum amorem erga matrem meam Mariam.* Ik zal niet rusten zoo lang ik niet zeker ben, dat ik liefde en wel eene standvastige en vurige liefde heb verkregen tot U, o mijne moeder, die mij met zooveel teederheid bemind hebt, ook toen zelfs, toen ik U zoo ondanikbaar was. Hoe toch zou het thans met mij gesteld zijn, indien Gij, o Maria, mij niet hadt bemind en mij niet zooveel barmhartigheid hadt verworven? Maar als Gij mij reeds zoozeer bemind hebt, toen ik U niet be-

minde
goed
Ik
wens
bemin
dit
te h
tong
beke
heili
de l
minn
men
tot v
hen
tot
eer
indie
dan,
vrees
hoor
nend
gelij
aut
zoo
een

minde, wat moet ik dan niet van uwe
goedheid hopen, thans nu ik U bemin?
Ik bemin U, o mijne moeder, en ik
wenschte een hart te bezitten, dat U
beminde voor al die rampzaligen, welke
dit niet doen. Ik wenschte een tong
te hebben die de kracht van duizend
tongen had, opdat ik allen mocht kunnen
bekend maken met uwe grootheid, uwe
heiligheid, uwe barmhartigheid en met
de liefde, waarmede Gij allen die U be-
minnen, wederbemint. Had ik rijkdom-
men, ik zou ze alle willen besteden
tot uwe eer, had ik onderdanen, ik zou
hen allen willen vervullen van liefde
tot U. Ik zou eindelijk voor U en uwe
eer zelfs mijn leven willen opofferen,
indien dit noodig ware. Ik bemin U
dan, mijne moeder, maar terzelfder tijd
vrees ik dat ik U niet bemin; want ik
hoor zeggen, dat de liefde de bemin-
nenden aan het voorwerp hunner liefde
gelijk maakt. *Amor aut similes invenit
aut facit.* Derhalve, daar ik mij zelven
zoo weinig op U zie gelijken, is dit
een teeken, dat ik U ook niet bemin.

Gij zoo zuiver, ik zoo besmeurd! Gij zoo nederig, ik zoo hoovaardig! Gij zoo heilig, ik zoo boos! Maar ziedaar nu, o Maria, wat gij doen moet; daar Gij mij zoozeer bemint, moet Gij mij aan U gelijk maken. Gij hebt alle macht om de harten te veranderen; neem dan ook mijn hart en verander het. Doe aan de wereld zien, wat Gij vermoogt ten gunste van hen, die U beminnen. Maak mij heilig, maak mij een U waardigen zoon. Alzoo hoop ik, alzoo zij het.

**AKTEN VAN VOORBEREIDING EN VAN
DANKZEGGING VOOR DE BIECHT
EN DE H. COMMUNIE.**

Alvorens te gaan biechten smeeke de biechteling God om licht, om zijne bedrevene zonden te kennen, en om de genade er een waar berouw over te hebben met een vast voornemen van verbetering. In het bijzonder wende hij zich tot de Moeder van Smarten, opdat zij die droefheid voor hem verkrijge. Daarna verrichte hij de volgende akte:

Gebed voor de Biecht.

O God van oneindige majesteit, zie hier aan uwe voeten den verrader, die U

alwee
veroo
Heer
versn
dert.
non
mij t
niet,
zonde
gelijk
aldus
dat C
diens
ginge
verge
bedre
verdi
de m
heel
de h
U b
Ik
ik
ging
heb
1)

Gij alweder beleedigd heeft, maar die U thans
verootmoedigd om vergiffenis smeekt.
Heer, verstoot mij niet, Gij immers
versmaadt geen hart, dat zich verne-
dert. *Cor contritum et humiliatum Deus*
non despicies. 1) Ik dank U, dat gij
mij tot nu toe hebt afgewacht en mij
niet, door mij te doen sterven in mijne
zonden, naar de hel hebt verwezen,
gelijk ik verdiend had. Wijl Gij mij
aldus hebt afgewacht, koester ik de hoop,
dat Gij mij in deze biecht door de ver-
diensten van Jezus Christus alle beleedi-
gingen, die ik U heb aangedaan, zult
vergeven. Ik heb er spijt van en ben er
bedroefd over, omdat ik daardoor de hel
verdiend heb en den hemel verloren. Doch
de reden waarom ik ze bovenal uit ge-
heel mijn hart verafschuw, is niet zoozeer
de hel, die ik verdiend heb, maar dat ik
U beleedigd heb, oneindige Goedheid.

Ik bemin U, opperste goed, en omdat
ik U bemin, betreur ik alle beleedi-
gingen, die ik U heb aangedaan. Ik
heb U den rug gekeerd, ik heb den

1) Ps. 50. 19.

eerbied voor U verloren, ik heb uwe genade, uwe vriendschap veracht, in één woord, Heer, vrijwillig heb ik U prijs gegeven. Om de liefde van Jezus Christus schenk mij vergeving van al mijne zonden, ik heb er berouw over uit geheel mijn hart, ik haat ze, ik verafschuw en verfoei ze boven alle kwaad. En niet alleen over de doodzonden heb ik berouw, maar ook over de dagelijksche zonden, want ook deze hebben U misnoegen veroorzaakt. Ik maak voor de toekomst het besluit om U met de hulp uwer genade nooit meer vrijwillig te beledigen. Ja, mijn God, liever sterven dan nog ooit weer vrijwillig zondigen.

En als de biechteling zich beschuldigd heeft van een zonde, waarin hij meermalen is hervallen, dan is het raadzaam, dat hij omtrent die zonde een bijzonder besluit maakt en daarbij belooft de gelegenheden te zullen vluchten en alle middelen te zullen aanwenden, die de biechtvader hem heeft gegeven, of die hij zelf het krachtigst oordeelt tot zijne verbetering.

Mij
versch
door
werke
ben
Ik h
daar
prijs
toe
niet
wil
Gij
dan
niet
heb
nu
dan
U o
en d
aanw
Ma
heid,
te bl
tot U

Gebed na de Biecht.

Mijn lieve Jezus, hoeveel ben ik U verschuldigd ! Ik vertrouw, dat ik heden door de verdiensten van uw bloed werkelijk vergiffenis heb bekomen. Ik ben daar ten hoogste dankbaar voor. Ik hoop in den hemel te komen om daar eeuwig uwe barmhartigheid te prijzen. Mijn God, heb ik U tot heden toe dikwijls verloren, thans wil ik U niet meer verliezen. Van nu af aan wil ik oprecht van leven veranderen. Gij verdient al mijne liefde, ik wil u dan ook oprecht beminnen ; ik wil mij niet meer van U gescheiden zien. Reeds heb ik U beloofd, maar ik beloof het nu opnieuw, dat ik liever sterven wil dan U nog meer te beleedigen. Ik beloof U ook de gelegenheden te zullen vluchten en dit middel (*bepaal hier welk*) te zullen aanwenden om niet meer te vallen.

Maar, mijn Jezus, Gij kent mijne zwakheid, geef mij de genade om U getrouw te blijven tot aan mijnen dood, en steeds tot U mijne toevlucht te nemen, als ik

bekoord word. Allerheiligste Maria, help mij. Gij zijt de moeder der volharding, op u dan ook rust geheel mijn vertrouwen.

Voorbereiding tot de H. Communie.

Er is geen krachtiger middel om zich te vrijwaren voor de zonde en voortgang te maken in de goddelijke liefde dan de H. Communie. Maar waarom dan blijven sommige zielen, ondanks zoovele communiën, immer even lauw en steeds behebt met dezelfde gebreken? Dat komt door de geringe gesteldheid en de geringe voorbereiding, waarmede zij communiceeren. Twee dingen zijn voor die voorbereiding noodzakelijk. Ten eerste: dat men uit zijn hart verwijdere alle genegenheden, die een beletsel zijn voor de goddelijke liefde. Ten tweede: dat men ook een groot verlangen hebbe om God te beminnen. En dit, zegt de H. Franciscus van Sales, moet onze voornaamste bedoeling zijn bij onze H. Communiën, te groeien nl. in de goddelijke liefde. Alleen uit liefde (zegt de heilige) moeten wij een God ontvangen, die zich alleen uit liefde aan ons geeft. Daarom verwekke men de volgende akten:

Akten van voorbereiding.

Beminde Jezus, waarachtige Zoon van God, die eenmaal voor mij stierft op het

krui
sma
tege
Sacr
gelo
Verl
op
hoop
in m
onts
Gij
nood
te z
A
minn
meer
U li
noeg
sterv
heilig
onze
aan
nauw
één t
dig
zelf

help
ding,
wen.

e vrij-
naken
unie.
n, on-
uw en
komt
voor-
Twee
kelijk.
vijdere
n voor
en ook
innen.
, moet
. Com-
liefde.
en wij
liefde
le vol-

on van
op het

kruis in eene zee van smarten en ver-
smadingen, ik geloof vastelijk, dat Gij
tegenwoordig zijt in het Allerheiligst
Sacrament, en ik ben bereid voor dit
geloof mijn leven te geven. Mijn dierbare
Verlosser, steunend op uwe goedheid en
op de verdiensten van uw heilig bloed,
hoop ik dat, wanneer Gij dezen morgen
in mijne ziel komt, Gij mij geheel zult
ontsteken in Uwe heilige liefde, en dat
Gij mij alle genaden zult geven, die ik
noodig heb om U gehoorzaam en getrouw
te zijn tot aan mijnen dood.

Ach, mijn God, waarachtige en eenige
minnaar mijner ziel, wat hadt Gij nog
meer kunnen doen om mij te verplichten
U lief te hebben? Het is U niet ge-
noeg geweest, mijne liefde, voor mij te
sterven; Gij hebt daarenboven het Aller-
heiligst Sacrament willen instellen, uzelfen
onze spijs willen maken om U geheel
aan mij te geven en U alzoo op de
nauwste wijze te vereenigen, ja geheel
één te maken met een schepsel zoo ellen-
dig en ondankbaar als ik ben. En Gij
zelf noodigt mij uit om U te ontvangen

bekoord word. Allerheiligste Maria, help mij. Gij zijt de moeder der volharding, op u dan ook rust geheel mijn vertrouwen.

Voorbereiding tot de H. Communie.

Er is geen krachtiger middel om zich te vrijwaren voor de zonde en voortgang te maken in de goddelijke liefde dan de H. Communie. Maar waarom dan blijven sommige zielen, ondanks zoovele communiën, immer even lauw en steeds behebt met dezelfde gebreken? Dat komt door de geringe gesteldheid en de geringe voorbereiding, waarmede zij communiceeren. Twee dingen zijn voor die voorbereiding noodzakelijk. Ten eerste: dat men uit zijn hart verwijdere alle genegenheden, die een beletsel zijn voor de goddelijke liefde. Ten tweede: dat men ook een groot verlangen hebbe om God te beminnen. En dit, zegt de H. Franciscus van Sales, moet onze voornaamste bedoeling zijn bij onze H. Communiën, te groeien nl. in de goddelijke liefde. Alleen uit liefde (zegt de heilige) moeten wij een God ontvangen, die zich alleen uit liefde aan ons geeft. Daarom verwekke men de volgende akten:

Akten van voorbereiding.

Beminde Jezus, waarachtige Zoon van God, die eenmaal voor mij stierft op het

kruis
sma
tege
Sacr
gelo
Verl
op
hoop
in m
ontst
Gij
nood
te z
Ac
minn
meer
U li
noeg
sterve
heilig
onze
aan
nauw
één t
dig e
zelf m

kruis in eene zee van smarten en ver-
smadingen, ik geloof vastelijk, dat Gij
tegenwoordig zijt in het Allerheiligst
Sacrament, en ik ben bereid voor dit
geloof mijn leven te geven. Mijn dierbare
Verlosser, steunend op uwe goedheid en
op de verdiensten van uw heilig bloed,
hoop ik dat, wanneer Gij dezen morgen
in mijne ziel komt, Gij mij geheel zult
ontsteken in Uwe heilige liefde, en dat
Gij mij alle genaden zult geven, die ik
noodig heb om U gehoorzaam en getrouw
te zijn tot aan mijnen dood.

Ach, mijn God, waarachtige en eenige
minnaar mijner ziel, wat hadt Gij nog
meer kunnen doen om mij te verplichten
U lief te hebben? Het is U niet ge-
noeg geweest, mijne liefde, voor mij te
sterven; Gij hebt daarenboven het Aller-
heiligst Sacrament willen instellen, uzelfen
onze spijs willen maken om U geheel
aan mij te geven en U alzoo op de
nauwste wijze te vereenigen, ja geheel
één te maken met een schepsel zoo ellen-
dig en ondankbaar als ik ben. En Gij
zelf noodigt mij uit om U te ontvangen

en verlangt vurig, dat ik U ontvang. O eindelooze liefde! een God zich geheel aan mij geven! O mijn God, o oneindig beminnelijk goed, een oneindige liefde waardig, ik bemin U bovenal, ik bemin U uit geheel mijn hart, ik bemin U meer dan mijzelf, meer dan mijn leven, ik bemin U ook om U genoeg te geven, daar Gij immers vurig naar mijne liefde verlangt. Gaat henen uit mijn hart, gij aardische genegenheden; alleen aan U, o mijn Jezus, o mijn schat en mijn al, alleen aan U geef ik geheel mijne liefde. Gij geeft U dezen morgen geheel aan mij, ik geef mij ook geheel aan U. Neem mij aan, laat mij U beminnen, want ik wil niets anders dan U en niets anders, tenzij wat aan U behaagt. Ik bemin U, o mijn Zaligmaker, en ik vereenig mijne ellendige liefde met de liefde, waarmede U alle engelen en heiligen beminnen, waarmede Maria, uwe moeder, en uw eeuwige Vader U bemint. O kon ik U door allen bemind zien! O kon ik U doen beminnen door alle menschen, en U doen beminnen, gelijk Gij het ver-

dient mij t
Ach
Gij?
heid
besm
U zo
ziel.
ben
woor
in d
en v
Gij
om
kom
het
zaakt
goed
mij
mijn
in h
Gij
gega
geve
gena
ruild

ange. dient! Zie, mijn Jezus, reeds nader ik om
 geheel mij te spijzen met Uw heilig vleesch.
 indig Ach mijn God, wie ben ik, en wie zijt
 liefde Gij? Gij zijt de Heer van oneindige goed-
 hemin heid en ik ben een afzichtelijke worm, die
 meer besmeurd ben met zooveel zonden en die
 n, ik U zoo dikwijls heb verdreven uit mijne
 even, ziel. *Domine non sum dignus*. Heer, ik
 liefde ben zelfs niet waardig mij in uwe tegen-
 t, gij woordigheid te bevinden, ik moest reeds
 n U, in de hel zijn, voor immer verwijderd
 n al, en verworpen van uw aanschijn. Maar
 liefde. Gij in uwe goedheid noodigt mij uit
 l aan om U te ontvangen; reeds kom ik, ik
 Neem kom vernederd en beschaamd over al
 nt ik het misnoegen, dat ik U heb veroor-
 anders, zaakt, maar ook vol vertrouwen op uwe
 hemin goedertierenheid en op de liefde, die Gij
 eenig mij toedraagt. Hoezeer spijt het mij, o
 liefde, mijn beminnelijke Verlosser, dat ik U
 ligen in het verledene zoozeer heb beleedigd!
 weder, Gij zijt in uwe liefde tot mij zoover
 O kon gegaan, dat Gij zelfs uw leven hebt ge-
 on ik geven, en ik, zoovele malen heb ik uwe
 chen, genade en uwe liefde veracht, en U ver-
 t ver- ruild voor een niet. Meer dan alle rampen

en van ganscher harte spijten en mishagen mij thans alle beleedigingen, die ik U heb aangedaan, zoowel groote als kleine, omdat het beleedigingen zijn van U, oneindige goedheid. Ik hoop, dat Gij mij reeds vergeven hebt; maar als Gij mij nog niet vergeven hebt, vergeef mij dan, mijn Jesus, alvorens ik U ontvang. Ach, neem mij spoedig in uwe genade op, daar Gij toch weldra in mijn binnenste wilt komen wonen.

Kom dan, mijn Jezus, kom in mijne ziel, zij verlangt naar U. Mijne eenige en oneindige liefde, mijn leven, mijne liefde, mijn al, ik zou U dezen morgen willen ontvangen met dezelfde liefde, waarmede de zielen U hebben ontvangen, die U het meest beminden, en met dezelfde vurigheid, waarmede Uwe allerheiligste Moeder U ontving. Met hare heilige communiën vereenig ik de mijne. O heilige Maagd, mijne heilige Moeder Maria, geef gij mij uwen Zoon. Ik wil Hem ontvangen uit uwe handen. Zeg Hem: dat ik uw dienaar ben, want dan zal Hij mij met nog meer liefde aan

Zij
tot

I
om
de
heb
ver
Da
ziel
zeg
wa
wa
der
de
De
H.
do
dri
Me
do
akt
me
te

ko
ge

Zijn hart drukken, als Hij zoo aanstonds tot mij komt.

Akten na de H. Communie.

De tijd na de communie is een kostbare tijd om schatten van genaden te winnen, want, daar de ziel dan vereenigd is met Jezus Christus, hebben hare akten en hare gebeden eene hoogere verdienste en waarde dan op andere tijden. Dan, zegt de H. Theresia, is de Heer in de ziel als op een troon van barmhartigheid, en dan zegt Hij tot haar: Mijne dochter, vraag van mij wat gij wilt, u wel te doen, ziedaar, het doel, waarom ik in u ben gekomen. O wat al bijzondere gunsten ontvangen diegenen, welke zich na de H. Communie met Jezus blijven onderhouden! De eerbiedwaardige Pater Avila bracht na de H. Communie immer twee uren in het gebed door, en de H. Aloysius van Gonzaga besteedde drie dagen om Jezus Christus te bedanken. Men verwekke daarom de volgende akten en doe zijn best om zich gedurende den dag door akten en gebeden voortdurend met Jezus, dien men des morgens heeft ontvangen vereenigd te houden.

Ziedaar, mijn Jezus, reeds zijt Gij gekomen. Gij woont nu in mij en zijt geheel de mijne geworden. Wees welkom,

mijn beminde Verlosser. Ik aanbid U, ik werp mij aan Uwe voeten, maar ook ik omhels U, ik druk U aan mijn hart en ik dank U, dat Gij U gewaardigd hebt in mijn binnenste neder te dalen. O Maria, o heilige voorsprekers, o mijn heilige engelbewaarder, bedankt Hem voor mij. Daar Gij mij derhalve, o mijn goddelijke Koning, met zooveel liefde zijt komen bezoeken, geef ik U op mijne beurt mijnen wil, mijne vrijheid en geheel mijzelven. Gij hebt U geheel gegeven aan mij, ik geef mij ook geheel aan U; ik wil niet langer de mijne wezen; van nu af wil ik de uwe zijn en de uwe geheel en al. Geheel de uwe moeten zijn mijne ziel en mijn lichaam, mijne vermogens en zintuigen, opdat zij allen zich beijveren om U te dienen en U genoeg te geven. Aan U wijd ik al mijne gedachten, al mijne verlangens, al mijne genegenheden en geheel mijn leven. Genoeg heb ik U beleedigd, mijn Jezus; het leven, dat mij nog overblijft, wil ik geheel besteden om U te beminnen, die ook mij zoozeer bemind hebt. Aanvaard,

o God mijner ziel, het offer van een ellendigen zondaar, die niets anders verlangt dan U te beminnen en aan U te behagen. Doe met mij, beschik over mij en over al het mijne, gelijk aan U behaagt. Uwe liefde vernietige in mij alle genegenheden, die U niet behagen, opdat ik geheel de uwe zij en alleen leve om U genoeg te geven. Ik vraag U geene goederen dezer aarde, geen genoegens, geen eer; geef mij, bid ik U, mijn Jezus, door de verdiensten van uw lijden eene voortdurende droefheid over mijne zonden. Geef mij uw licht, opdat het mij de ijdelheid doe kennen der wereldsche goederen en mij tevens doe beseffen, hoezeer Gij verdient bemind te worden. Onthecht mij van alle gehechtheden aan de wereld en bind mij geheel aan uwe liefde, opdat mijn wil van heden af niets wille of begeere dan alleen hetgeen Gij wilt. Geef mij geduld en gelatenheid in ziekte, in armoede en in alles wat in strijd is met mijne eigenliefde. Geef mij zachtmoedig te zijn jegens hen die mij verachten. Geef mij een heiligen dood, geef mij uwe

H. liefde; maar bovenal, bid ik U, geef mij de volharding in uwe genade tot aan mijnen dood; laat niet toe, dat ik mij nog ooit van U scheide: *Jesu dulcissime, ne permittas me separari a te.* En hierbij vraag ik U tevens de genade altoos tot U mijne toevlucht te nemen en U altoos ter hulp te roepen, o mijn Jezus, in al mijne bekoringen; ook de genade U altijd te vragen om de H. volharding.

O eeuwige Vader, Jezus uw Zoon heeft mij beloofd, dat Gij mij alles zult geven, wat ik U in Zijnen naam vraag. *Si quid petieritis Patrem in nomine meo dabit vobis.* 1) In naam dan en door de verdiensten van dien Zoon vraag ik U uwe heilige liefde en de heilige volharding, opdat ook ik eenmaal in den hemel kome, waar ik U uit al mijne krachten zal beminnen en in alle eeuwigheid den lof zal zingen uwer barmhartigheden, verzekerd dat ik nooit meer van U zal gescheiden worden.

O Allerheiligste Maria, mijne moeder

1) Joa. 16. 23.

en
nad
ver
en
mij

en mijne hoop, verwerf gij mij de genaden, welke ik verlang; mijne Koningin, verwerf mij ook u vurig te beminnen en mij immer te wenden tot u, in al mijne benoodigdheden.

KERKELIJKE GOEDKEURINGEN.

IMPRIMATUR.

AMSTELODAMI
hac II^a Martii 1888.

H. J. H. RUSCHEBLATT,
Libr. Cens.

IMPRIMATUR SERVATIS DE JURE SERVANDIS.

G. SCHRAUWEN, C. SS. R.
Sup. Prov.

AMSTELODAMI,
1 Oct. 1887.

§ 1.
§ 2.
§ 3.

§ 4.

§ 5.

§ 6.
§ 7.

§ 8.
§ 9.
§ 10.

§ 11.
§ 12.

§ 13.

EN.

INHOUD.

Bladz.

Inleiding v

Handleiding voor het inwendig gebed
of de meditatie vii

- § 1. De gedachte aan de eeuwigheid. . . 1
- § 2. Wij zijn vreemdelingen op deze aarde. 8
- § 3. God verdient boven alles bemind te
worden 16
- § 4. Om heilig te worden moet een ziel
zich geheel en zonder voorbehoud
aan God schenken. 24
- § 5. De twee groote middelen om heilig
te worden: verlangen en besluit. . 31
- § 6. Over de wetenschap der heiligen. . 39
- § 7. Onze eeuwige zaligheid ligt in het
gebed. 48
- § 8. Ik moet eenmaal sterven. 59
- § 9. Voorbereiding tot den dood 66
- § 10. Wie God bemint, moet geen afschrik
hebben voor den dood 72
- § 11. In het kruis ligt onze zaligheid . . 79
- § 12. Welk genoeg men aan Jezus Christus
geeft, wanneer men ter zijner liefde
lijdt. 88
- § 13. De liefde Gods overwint alles. . . 96

ATT,

IS.

S. R.

§ 14.	Over de noodzakelijkheid van het inwendig gebed.	103
§ 15.	Doeleinden van het inwendig gebed.	109
§ 16.	Over Gods barmhartigheid.	118
§ 17.	Over het vertrouwen op Jezus Christus.	128
§ 18.	Zalig worden alleen is noodzakelijk.	139
§ 19.	Over de volmaakte onderwerping aan Gods wil	145
§ 20.	Gelukkig hij, die aan God getrouw is in den tegenspoed	154
§ 21.	Wie Jezus Christus bemint, moet de wereld haten	162
§ 22.	Een stervende, die spreekt met den Gekruiste	167
§ 23.	Akten te verwekken in het uur des doods	173
§ 24.	Over het huis onzer eeuwigheid. .	180
§ 25.	De zielen, die God beminnen, verlangen vurig Hem in den hemel te gaan aanschouwen	186
§ 26.	Jezus is de goede Herder	191
§ 27.	Over de zaak onzer eeuwige zaligheid.	196
§ 28.	Over de vreugde der gelukzaligen. .	202
§ 29.	In de spijt, dat men God verloren heeft, daarin bestaat vooral de hel.	208
§ 30.	Verachting der wereld	216
§ 31.	Liefde tot de eenzaamheid.	224
§ 32.	De eenzaamheid des harten	230
§ 33.	God zien en Hem beminnen, dit maakt in het andere leven het Paradijs der zaligen uit.	238

103	§ 34. Over het gebed vóór het Allerheiligste	
109	Sacrament des Altaars	247
118	§ 35. Alleen in God vindt men den waren	
128	vrede.	254
139	§ 36. God alleen moet ons doel zijn. . . .	259
145	§ 37. Men moet alles lijden om genoeg te	
154	geven aan God.	265
162	§ 38. Gelukkig hij, die niets anders begeert	
167	dan God.	269
173	§ 39. Over de dorheid des geestes.	276
180	§ 40. Over het leven in de eenzaamheid.	284
186	§ 41. Over de onthechting aan de schepselen	290
191	§ 42. De dood der heiligen is kostbaar . .	296
196	§ 43. Over de lauwheid.	304
202	§ 44. Zuivere meening	311
208	§ 45. Verzuchtingen naar het Hemelsch	
216	Vaderland.	318

DE GODDELIJKE LIEFDE.

191	§ 1. Hoezeer God onze liefde verdient. .	326
196	§ 2. Hoezeer God onze liefde verlangt. .	333
202	§ 3. Middelen om de goddelijke liefde te	
208	verkrijgen.	345
216	Gebed van den H. Bonaventura tot Jezus	
224	Christus om zijne heilige liefde te ver-	
230	werven.	367
238	Gebed tot de Allerheiligste Maagd Maria	
	om de liefde te bekomen tot Jezus en	
	tot haar.	368

OVER DE GELIJKVORMIGHEID AAN DEN WIL VAN GOD	370
---	-----

WIJZE OM VERTROUWELIJK MET GOD OM TE GAAN.	438
---	-----

RAADGEVINGEN TER VERLICHTING EN BEMOE- DIGING VAN EENE TROOSTELOOZE ZIEL. . .	491
Beweegredenen om tot vertrouwen op te wekken op Gods barmhartigheid en op de verdiensten van Jezus Christus . . .	508
Gebod van eene godminnende ziel die in troosteloosheid is	542

Over het bijwonen der H. Mis	545
Geboden onder de H. Mis	551
Akten van voorbereiding en van dankzeg- ging voor de Biecht en de H. Communie.	572

Bladz.

L

. 370

E

. 438

. 491

e

o

. 508

a

. 542

. 545

. 551

. 572

